

Broj : 01-06-700/2013
Tuzla, 11.09.2013. godine

PRIMLJENO: 16.09.2013			
Organizacioni jedinica	Klasifikacioni broj	Redni broj	Broj prijema
01-50-1-15-52/13			

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI DOM/PREDSTAVNIČKI DOM

Predme: Odgovor na poslaničko pitanje

Postupajući u skladu sa vašim aktom broj:01/a-50-1-15-52/13 od 29.08.2013.godine, kojim tražite odgovor na poslaničko pitanje Zijada Jagodića, poslanika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, dostavljamo vam slijedeće:

Kantonalna agencija za privatizaciju u Tuzli je, zbog nemogućnosti ispunjenja od strane kupca ugovorom preuzetih obaveza, raskinula ili pokrenula raskid ugovora o kupoprodaji držanog kapitala slijedećih preduzeća:

1. **"Elektromontaža" d.o.o. Tuzla** – Sporazumni raskid ugovora o kupoprodaji sa kupcima (fizička lica), Kantonalna agencija za privatizaciju u Tuzli, kao prodavac, potpisala je 05.12.2006.godine.
2. **"Integra inženjering" d.d. Tuzla** - Sporazumni raskid ugovora o kupoprodaji sa kupcima (fizička lica), Kantonalna agencija za privatizaciju u Tuzli, kao prodavac, potpisala je 09.12.2002.godine.
3. **"Sloboda" d.d. Tuzla** - Sporazumni raskid ugovora o kupoprodaji sa kupcima (fizička lica), Kantonalna agencija za privatizaciju u Tuzli, kao prodavac, potpisala je 14.04.2003.godine.
4. **"Polet" d.o.o. Kladanj** - Sporazumni raskid ugovora o kupoprodaji sa kupcem (fizičko lice), Kantonalna agencija za privatizaciju u Tuzli, kao prodavac, potpisala je 19.08.2003.god.
5. **„Livnica čelika“ d.o.o. Tuzla** – zbog neispunjenja ugovorom preuzetih obaveza od strane kupca (fizička lica), Kantonalna agencija za privatizaciju Tuzla podnijela je tužbu nadležnom sudu radi raskida ugovora. Presudom Općinskog suda u Tuzli od 16.07.2009.godine ugovor o kupoprodaji državnog kapitala navedenog preduzeća je raskinut.
6. **„Polet“ d.d. Tuzla** - zbog neispunjenja ugovorom preuzetih obaveza od strane kupca (pravno lice), Kantonalna agencija za privatizaciju Tuzla podnijela je tužbu nadležnom sudu radi raskida ugovora. Presudom Općinskog suda u Tuzli od 28.12.2012.godine ugovor o kupoprodaji državnog kapitala navedenog preduzeća je raskinut.
7. **„Tuzko“ d.d. Tuzla** – zbog neispunjenja ugovornih obaveza od strane kupca (fizičko lice) Kantonalna agencija za privatizaciju Tuzla podnijela je tužbu nadležnom sudu radi raskida ugovora. Sudski postupak je u toku. U međuvremenu pokrenut je i stečajni postupak.
8. **„Tuzlakvarc“ d.o.o. Tuzla** - zbog neispunjenja ugovorom preuzetih obaveza od strane kupca (fizička lica), Kantonalna agencija za privatizaciju Tuzla podnijela je tužbu nadležnom sudu radi raskida ugovora. Sudski postupak je u toku.

S poštovanjem

Dostavljeno:
1x Naslovu,
1x spis predmeta,
1x a/a.

Direktor
Nihad Okanović, dipl.ecc.

Инвестиционо-развојна банка
Републике Српске

01/a-50-1

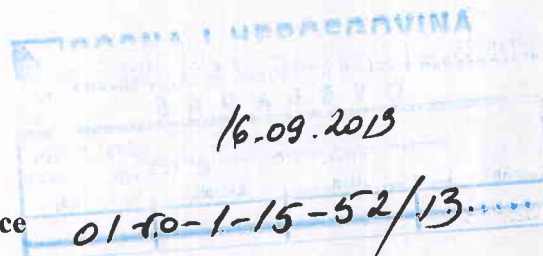
by

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗАСТУПНИЧКИ ДОМ/ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
Трг БиХ 1
71 000 САРАЈЕВО

Ваш број: : 01/a-50-1-15-52/13

Наш број: 10//01-124-3/13

Бања Лука, 12.09.2013. године

ПРЕДМЕТ: Одговор на посланичко питање, доставља се

У вези са Вашим дописом број: 01/a-50-1-15-52/13 од 29.08.2013. године у прилогу дописа достављамо Вам Одговор на посланичко питање које је на 52. сједници Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, одржаној 29. августа 2013. године, посланик Зијад Јагодић поставио Агенцији за приватизацију у Федерацији БиХ, Инвестиционо-развојној банци Републике Српске ад Бања Лука, кантоналним агенцијама за приватизацију у Федерацији БиХ и Уреду за приватизацију Брчко Дистрикта, како слиједи:

- двије ћириличне верзије
- једна латинична верзија и
- у електронском облику (CD).

С поштовањем,

Достављено:

1. Наслову
2. а/а

Прилог: као у тексту дописа

Инвестиционо-развојна банка
Републике Српске

Broj: 10//01-124-2/13

Datum: 11.09.2013.godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMETARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI DOM/PREDSTAVNIČKI DOM
Trg BiH 1
71 000 SARAJEVO**

PREDMET: Odgovor na poslaničko pitanje, dostavlja se

Narodni poslanik Zijad Jagodić na 52. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, održanoj 29. avgusta 2013. godine, postavio je sljedeće poslaničko pitanje Agenciji za privatizaciju u Federaciji BiH, Investiciono-razvojnoj banci Republike Srpske a.d. Banja Luka, kantonalnim agencijama za privatizaciju u Federaciji BiH i Uredu za privatizaciju Brčko Distrikta.

„Koji kupci i koja preduzeća (doo i dd) iz vaše nadležnosti nisu ispunili ugovorne kupoprodajne obaveze (kupoprodajna cijena, investiranje, zadržavanje postojećih i zapošljavanje novih radnika i sl.) s 30.08.2013. godine, šta je po tom pitanju konkretno učinjeno, uključujući i odgovornost ugovarača.

U skladu sa članom 155. stav 3. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj: 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07, 87/09 i 28/12) dajemo sljedeći

ODGOVOR

Zaključno sa 30.08.2013. godine kontrolom izvršenja ugovornih obaveza utvrđeno je da kupci državnog kapitala u Republici Srpskoj nisu u cijelosti izvršili ugovorne obaveze, kako slijedi:

**Инвестиционо-развојна банка
Републике Српске**

Privatizovano preduzeće	Kupac državnog kapitala	Opis neizvršene ugovorne obaveze	Poduzete mjere
"Ratarstvo" AD Nova Topola	VST Trend Banja Luka, BiH	Nije izvršena obaveza investiranja, bez saglasnosti prodavca uknjiženo založno pravo na nekretninama i na predmetu prodaje tj. kupljenim akcijama	Podignuta tužba radi raskida ugovora budući da kupac u naknadno ostavljenom roku nije izvršio ugovorne obaveze
MP „Fruktona“ AD Banja Luka	Kreis trade Industriehandel GmbH, Innsbruck, Austrija	Nije ostvaren ugovoreni obim projektovanog ukupnog prihoda preduzeća i nije u cijelosti izvršena obaveza zapošljavanja	Zaključkom Vlade Republike Srpske kupac oslobođen plaćanja ugovorne
"UNIS" Tvornica specijalnih cijevi AD Prnjavor	"Alpos" Industrija kovinskih izdelkov in opreme, Šentjur, Slovenija, AD "Mlekara" Subotica, Republika Srbija	Nije ostvaren ugovoreni iznos projektovanog ukupnog prihoda	Naplaćena ugovorna kazna
"Mijekara" AD Banja Luka	AD "Mlekara" Subotica, Republika Srbija	Nije u cijelosti izvršena obaveza investiranja	Aneksiran ugovor
"Rudnik krečnjaka i fabrika kreča" AD Doboj	„Integral-nženjering“ d.o.o. Laktaši, BiH	Nije u cijelosti izvršena obaveza zapošljavanja	Naplaćena ugovorna kazna
NIŠP „Oslobođenje“ AD Istočno Sarajevo	TP „Darta Trgovina“ Banja Luka, BiH	Kreditno zadužena/opterećena imovina preduzeća bez saglasnosti prodavca	Zaključkom Vlade Republike Srpske kupac oslobođen plaćanja ugovorne
„Energoinvest“ RAOP AD Istočno Sarajevo-Lukavica	„Jugotrade“ Beograd, Republika Srbija	Nije u cijelosti izvršena ugovorna obaveza ostvarenja projektovanog iznosa ukupnog prihoda	Aneksiran ugovor
Rudnik boksita „Srebrenica“ AD Srebrenica	AD „Balka“ Banja Luka, BiH	Nije u cijelosti izvršena obaveza ostvarenja ugovorenog obima projektovanog ukupnog prihoda preduzeća, kreditno zadužena/opterećena imovina preduzeća bez saglasnosti prodavca, nije u cijelosti izvršena obaveza zapošljavanja	Naplaćena ugovorna kazna i aneksiran ugovor
AD „Fabrika Duvana“ Banja Luka	„Antonić Trade“ d.o.o. Trn-Laktaši, BiH	Nije u cijelosti izvršena obaveza zapošljavanja	Naplaćena ugovorna kazna
AD „Poljoprivredni zavod“ Bijeljina	„AGRO-BN“ Bijeljina, BiH	Nije u cijelosti izvršena obaveza zapošljavanja i obaveza ostvarenja ugovorenog iznosa ukupnog prihoda	Naplaćena ugovorna kazna
Preduzeća Poslovnog sistema „IAT“ Trebinje	Koncern „Swisslion-Takovo“, Beograd,	Nisu u cijelosti izvršene: obaveza zapošljavanja, obaveza ostvarenja ugovorenog iznosa projektovanog ukupnog prihoda, obaveza primjene Programa socijalnog	Aneksiran ugovor

Инвестиционо-развојна банка Републике Српске а.а. Баня Лука • Виоауанска 2, 78000 Баня Лука, Република Српска, БиХ
Тел: +387 51 334 700 • Факс: +387 51 334 770 • Е-маил: info@irbrs.org • www.irbrs.org
Број уписа у судски регистар: 3-36-00 код Основног суда Баня Лука • Матични број: 11014038 • ЈИБ: 4402553540009

www.irbrs.org

ИРБРС

	Republika Srbija	zbrinjavanja radnika, nisu se u cijelosti poštovale odredbe o ograničenju raspolaganja sredstvima preduzeća	
„Glas Srpske“ AD Banja Luka, „Glas Srpski-Grafika“ AD Banja Luka i „Glas Srpski-Trgovina“ AD Banja Luka	Konzorcijum „Integral- inženjering“ AD Laktaši- Banjaluka i NIGD „Dnevne nezavisne novine“ Banjaluka, BiH	Nije u cijelosti izvršena obaveza zapošljavanja i obaveza ostvarenja ugovorenog iznosa ukupnog prihoda	Naplaćena ugovorna kazna, Aneksiran ugovor
„Trudbenik“ AD Doboј	Konzorcijum „AIKON“ Zagreb, „TEP“ Zagreb, Republika Hrvatska i „KOMPAIR“ Doboј, BiH	Nije u cijelosti izvršena ugovorna obaveza ostvarenja projektovanog iznosa ukupnog prihoda i nije u cijelosti izvršena obaveza zapošljavanja	Aneksiran ugovor
AD GIK „Hidrogradnja“ Istočno Sarajevo-Pale	„Integral-inženjering“ AD Laktaši-Banjaluka, BiH	Nije u cijelosti izvršena obaveza zapošljavanja, nisu u cijelosti ispoštivane obaveze iz Pojedinačnog kolektivnog ugovora	Naplaćena ugovorna kazna u vrijednosti garancije, Sporazumom o nagodbi raskinut je Ugovor
Veterinarska stanica AD Kozarska Dubica	Zaposleni u preduzeća	Nije u cijelosti izvršena obaveza zapošljavanja	Naplaćena ugovorna kazna
Veterinarska stanica AD Trebinje	„Agro-eko“ Trebinje, BiH	Nije u cijelosti izvršena obaveza investiranja i obaveza zapošljavanja	Naplaćena ugovorna kazna u vrijednosti garancije, pokrenuta procedura raskida ugovora
Veterinarska stanica AD Gacko	„Agro-eko“ Trebinje, BiH	Nije u cijelosti izvršena obaveza investiranja i obaveza zapošljavanja	Naplaćena ugovorna kazna u vrijednosti garancije, pokrenuta procedura raskida ugovora

S poštovanjem,

Dostavljeno:
1. naslovu
2. a/a

Broj: 12-05-00524/2013-3HO-0002-P
Datum, 12.9.2013.. godine

BIH PARLAMENTARNA
SKUPŠTINA
Predstavnički dom
SARAJEVO

BOSNA I HERCEGOVINA			
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE			
SARAJEVO			
broj:	16.09.2013		
Klasifikaciona oznaka	broj	broj	broj
01-50-1-15-52/13			

PREDMET: Odgovor na poslaničko pitanje.-

U vezi Vašeg akta broj:01/a-50-1-15-52/13 od 29.8.2013 godine koji ste, pored ostalih dostavili i ovoj Upravi, a koji se odnosi na poslaničko pitanje Dr.sc. Zijada Jagodića, obavještavamo Vas da na području BPK-a Goražde u 2013 godini nije utvrđen promet genetski modifikovanog kukuruza tipa SmartStax američke kompanije Monsanto.

S poštovanjem !

Dostavljeno:
1 x Naslovu
1 x Evidencija
1 x Arhiva

Poljoprivredni inspektor

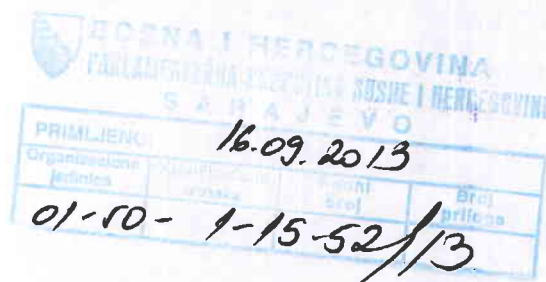
Haris Obarčanin

01/2-50-1 ✓
PIL

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SREDIŠNJA BOSNA/
SREDNJOBOSANSKI KANTON
AGENCIJA ZA PRIVATIZACIJU
TRAVNIK**

Broj:02-19-386/13
Travnik, 13.09.2013.godine

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
ZASTUPNIČKI DOM/PREDSTAVNIČKI DOM**

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje postavljeno na 52. sjednici
Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH – dostavlja se

Vašim aktom broj: 01/a-50-1-15-52/13 od 29.08.2013.godine dostavljeno je Agenciji za privatizaciju KSB/SBK pitanje zastupnika Zijada Jagodić postavljeno na 52. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, radi davanja odgovora na isto.

U svezi postavljenog pitanja, a koje glasi: „ koji kupci i poduzeća iz vaše nadležnosti nisu ispunili ugovorne kupoprodajne obveze (kupoprodajna cijena, investiranje, zadržavanje postojećih i upošljavanje novih djelatnika i sl.) s 30.08.2013.godine, šta je po tom pitanju konkretno učinjeno, uključujući i odgovornost ugovarača dostavljamo sljedeći odgovor:

Po gotovo svim ugovorima o kupoprodaji predmeta tendera odnosno neposredne pogodbe koje je s kupcima zaključila Agencija za privatizaciju KSB/SBK, kao prodavatelj državnog kapitala, kupci su ispunili sve ugovorne obveze i istima je nakon izvršene kontrole ispunjenja ugovornih obveza izdana potvrda o ispunjenju ugovornih obveza.

U tri zaključena ugovora kupci su kasnili sa ispunjenjem ugovorenih obveza, te je ova Agencija podnijela tužbu nadležnom sudu za isplatu ugovorne kazne zbog kašnjenja u ispunjenju ugovorenih obveza. U jednom od tih predmeta donesena je pravomoćna presuda po kojoj je kupac obavezan da isplati ugovornu kaznu i nastavi sa izvršenjem ugovora. Ostali postupci po tužbi ove Agencije su u tijeku.

01/e-50-1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON/ŽUPANIJA

AGENCIJA ZA PRIVATIZACIJU

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Ur. broj: 19-21-349/13
Mostar, 12.09.2013. godine

PRIMLJENO:			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

PRIMLJENO:			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-15-52/13			

Bosna i Hercegovina
Parlamentarna skupština BiH
Zastupnički dom/predstavnički dom

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje

Na poslaničko pitanje „koji kupci preduzeća (d.o.o., d.d.) iz vaše nadležnosti nisu ispunili ugovorene kupoprodajne obaveze (kupoprodajne cijene, investicije, zadržavanje zaposlenih i zapošljavanje novih radnika i sl.) s 30.08.2013. godine i šta je po tom pitanju konkretno učinjeno uključujući i odgovornost ugovarača?“, dajemo sljedeći odgovor:

Agencija za privatizaciju u HNK/Ž je od ukupno do sada privatiziranih 70 preduzeća metodom tendera, neposredne pogodbe i aukcije raskinula kupoprodajne ugovore sa kupcima sudskim putem i sporazumno zbog neizvršenja obaveza po osnovu kupoprodajnih cijena, investiranja i zapošljavanja za 11 preduzeća.

U našim tužbenim zahtjevima za raskid kupoprodajnog ugovora sudovi su vratili privatizirani kapital u preduzećima u državno vlasništvo i presuđivali da kupci plate kazne predviđene kupoprodajnim ugovorom Agenciji za privatizaciju, a da naime traženih šteta po osnovu raskida ugovora Agencija zadrži kupoprodajnu cijenu.

Dokazivanje šteta učinjenih preduzećima od strane kupca je vrlo složeno, i uglavnom istu bi trebali da zastupaju i traže nadležna pravobranilaštva, što u našem primjeru nije činjeno od strane kantonalnog pravobranilaštva.

Samim činom praćenja i realizacije obaveza iz kupoprodajnih ugovora od strane Agencije za privatizaciju u HNK/Ž, i po tom osnovu zbog neispunjenja ugovorenih obaveza od strane kupca, raskidanjem kupoprodajnih ugovora, Agencija je pokazala dosljednost u primjeni zakonskih propisa iz oblasti privatizacije i Zakona o obligacionim odnosima i drugih propisa.

Naplata, odnosno izvršenje dosuđenih kazni je izuzetno dug i težak put ponekad i nemoguć.

Naime, tu se Agencija susreće sa nizom problema od proceduralne naravi, do činjenice da kupci uglavnom nemaju imovinu na sebi (nema se šta plijeniti) već se ista nalazi (prenešena) na ostalim članovima porodice.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu
- a/a

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
Agencija za privatizaciju**

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO: 20-09-2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01/a-50-1	15-52/13		

Broj 01- 169- 605/13
Bihać, 13.09.2013. godine

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
PREDSTAVNIČKI DOM
Trg BiH br. 1
71000 SARAJEVO
n/p Denis Bećirović, predsjedavajući**

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje, - dostavlja se
Veza: Vaš akt broj 01/a-50-1-15-52/13 od 29.08.2013. godine

Poštovani,

Agencija za privatizaciju Unsko-sanskog kantona je primila navedeni akt, kojim tražite odgovor na pitanja poslanika Zijada Jagodića postavljeno na 52. sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine koja je održana dana 29. augusta 2013. godine.

U vezi pitanja cijenjenog poslanika koji traži podatke o kupcima i preduzećima koji nisu ispunili ugovorene kupoprodajne obaveze, na Vašu pažnju i daljnju upotrebu, u prilogu, dostavljamo:

- pregled privatiziranih privrednih subjekata Unsko-sanskog kantona sa svim pokazateljima iz kupoprodajnih ugovora: način i metod privatizacije, kupcima, ugovorene cijene i investicije, broj preuzetih i upošljavanju novih radnika te podatak o trenutnom statusu.

Iz dostavljenog pregleda je vidljivo kod kojih je ugovora Agencija za privatizaciju, zbog neizvršenja ugovorenih obaveza pokrenula postupke za raskid kupoprodajnih ugovora.

Nakon postupka za raskid u mnogim preduzećima je pokrenut stečajni postupak na prijedlog povjerilaca, u čemu Agencija za privatizaciju nema ingerencije.

Cijenimo da će Vam dostavljeni materijal pružiti odgovor na Vaše pitanje.

Ujedno Vas obavještavamo da u Agenciji ostajemo otvoreni za sve eventualne dodatne informacije i konkretnu saradnju.

S poštovanjem,
Prilog: kao u tekstu

Dostavljeno:

- Naslovu,
- N/p Zijad Jagodić, poslanik
- Dosije predmeta
- A/a

v.d. Direktor
Fikreta Pehlivanović, dipl.oec.

Br. 04-02-1010-1/13

Sarajevo, 16.9.2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE

ZASTUPNIČKI DOM/PREDSTAVNIČKI DOM

n / r dr. Denisa Bećirovića, predsjedavajući predstavničkog doma
SARAJEVO

PRIMLJENO: 20-09-2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj priloga
01-50-1-15-52/12			

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj: 01/a-50-1-15-52/13 od 29.8.2013.godine

Agenciji za privatizaciju u FBiH dostavljano je poslaničko / zastupničko pitanje, koje je na 52. sjednici Predstavničkog / zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, održane 29.8.2013.godine, postavio gosp. Zijad Jagodić, poslanik / zastupnik.

Pitanje glasi: „Koji kupci i koja preduzeća (d.o.o. i d.d.) iz vaše nadležnosti nisu ispunili ugovorene kupoprodajne obaveze (kupoprodajna cijena, investiranje, zadržavanje postojećih i zapošljavanje novih radnika i sl.) s 30.8.2013. godine, šta je po tom pitanju konkretno učinjeno, uključujući i odgovornost ugovarača?“

Agencija za privatizaciju u Federaciji BiH u okviru svoje nadležnosti zaključila je 18 (osamnaest) ugovora o kupoprodaji državnog kapitala, a status svih kupoprodajnih ugovora na dan 30.8.2013.godine, prikazan je u tabeli 1.

Tabela 1.

Opis	Status ugovora				
	Okončan ugovor	Raskinut ugovor	Sudski spor	Aktivan ugovor	Ukupno
Poduzeća	12	3	3	0	18

Od navedenog broja zaključenih ugovora, 12 (dvanaest) ugovora je okončano izdavanjem uvjerenja o izvršenju ugovorenih obveza, 3 (tri) ugovora su raskinuta, a za 3 (tri) ugovora vode se sudski sporovi za raskid.

Više podataka o raskinutim i ugovorima kod kojih se vodi sudski spor za raskid ugovora dat je u tabeli 2.

Tabela 2.

Poduzeće	Cijena		Investicije		Zapošljavanje			
					z		nz	
	Ugovoreno (KM)	Izvršeno (KM)	Ugovoreno (KM)	Izvršeno (KM)	u	i	u	i
Sporazumno raskinuti ugovori								
„Večernje novine“ d.d.	500.000,00	500.000,00	550.000,00	0,00	89	0	0	0
„Fabrika duhana Mostar“d.d.	200.000,00	200.000,00	7.000.000,00	0,00	122	120	0	0
Aktivni sudski sporovi								
„Energoinvest – Comet“d.d.	400.000,00	400.000,00	400.000,00	400.000,00	48	48	52	52

„Borac“d.d.	2,00	2,00	1.011.259,00	0,00	2.383	2.308	75	75
„Feroelektro“d.d.	2.000.000,00	2.000.000,00	22.500.000,00	1.618.471,00	167	155	250	46
„Borac Katarina“d.o.o.	35.000,00	35.000,00	250.000,00	252.500,00	69	69	35	21

Legenda: u - ugovoreno; i - izvršeno; z - zapošljavanje; nz - novo zapošljavanje.

Dva kupoprodajna ugovora sporazumno su raskinuta, i to:

1. Ugovor o kupoprodaji novoemitiranih dionica poduzeća "Večernje novine" d.d. Sarajevo, br. 01-02-2277/2000 od 19.5.2000.godine, i
2. Ugovor o kupoprodaji dionica poduzeća "Fabrika duhana Mostar" d.d. Mostar, br. 03-19-1468/08 od 18.6.2008.godine.

Za četiri ugovora vode se sudski sporovi za raskid ugovora, i to:

1. Ugovor o kupoprodaji dionica poduzeća "Energoinvest – Comet" d.d. Sarajevo, br. 01-02-4012/02 od 9.9.2002.godine;
2. Ugovor o kupoprodaji dionica poduzeća Konfekcija "Borac" d.d. Travnik, br. 01-02-273/03 od 23.1.2003.godine, i Aneks I tog Ugovora, br. 04-19-3987/07 od 24.10.2007.godine;
3. Ugovor o kupoprodaji državnog kapitala poduzeća "Feroelektro" d.d. Sarajevo, br. 03-19-182/04 od 15.1.2004.godine;
4. Ugovor o kupoprodaji državnog kapitala poduzeća "Borac Katarina" d.o.o. Jajce, br. 05-19-2648/05 od 10.6.2005.godine, kao i Aneks I tog Ugovora, br.04-19-530-2/09 od 22.4.2009. godine.

Pored prikazanih ugovorenih i izvršenih obveza, koje se ne svode samo na obvezu uplate cijene, investiranja i zapošljavanja, dajemo napomene za svaki predmet iz tabele 2.

"Večernje novine" d.d. Sarajevo. Nakon zaključenja Ugovora o kupoprodaji (predmet kupoprodaje je 50.000,00 novoemitiranih dionica poduzeća "Večernje novine" d.d. Sarajevo), br. 01-02-2277/2000 od 19.5.2000. godine, kupac - "Alden print" d.o.o. Sarajevo, je, po saznanju rezultata o igri Polje sreće, temeljem koje su povećani dugovi poduzeća "Večernje novine" d.d. Sarajevo (u iznosu od 2.417.370, 00 KM, potvrđenom od strane revizorske kuće REVIK d.o.o. Sarajevo), i koji nisu prikazani u Početnoj bilanci stanja i Programu privatizacije poduzeća "Večernje novine" d.d. Sarajevo, usvojenim od strane Upravnog odbora "Večernje novine" d.d. Sarajevo, br. 2/2-UO-67-2/2000 od 3.2.2000. godine, podnio zahtjev za sporazumni raskid ugovora. Upravni odbor Agencije za privatizaciju u Federaciji BiH je 24.1.2002. godine donio Odluku o sporazumnom raskidu Ugovora, te je Sporazum o raskidu Ugovora o kupoprodaji , br. 01-02-482/2002 potpisan 28.1.2002.godine, a poduzeće "Večernje novine" d.d. Sarajevo, brisano iz evidencije gospodarskih društava.

"Fabrika duhana Mostar" d.d. Mostar. Zbog neizvršenja ugovorenih obveza iz Ugovora o kupoprodaji dionica poduzeća "Fabrika duhana Mostar" d.d. Mostar, br. 03-19-1468/08 od 18.6.2008.godine, zaključenog s kupcem "Pazardžik-BT" AD, Pazardžak, Republika Bugarska, Agencija za privatizaciju u Federaciji BiH je zaključila s kupcem Sporazum o raskidu ugovora o kupoprodaji dionica "Fabrike duhana Mostar" d.d. Mostar, br. 04-19-14/09 od 14.9.2009.godine, te zadržala iznos uplaćene kupoprodajne cijene u iznosu od 200.000,00 KM.

"Energoinvest – Comet" d.d. Sarajevo. Zbog neizvršenja obveze zapošljavanja, preciznije - isplate plaća i uplate doprinosa na i iz plaća zaposlenicima poduzeća "Energoinvest-Comet" d.d. Sarajevo, Ugovor o kupoprodaji dionica poduzeća "Energoinvest- Comet" d.d. Sarajevo, br. 01-02-4012/02 od 9.9. 2002. godine, zaključen s Ortačkom grupom: Džavid Begović, Erol Redžepagić, Ismet Kruščica i Hido Suljević, na temelju tužbe Agencije za privatizaciju u

Federaciji BiH raskinut je presudom Općinskog suda u Sarajevu, br. Ps-41/03 od 29.7.2004. godine, a ista je potvrđena od strane Kantonalnog suda u Sarajevu, Rješenjem, br. PŽ 94/05 od 8.7.2005. godine. Kako predmetna presuda nije bila provodiva, Agencija za privatizaciju u Federaciji BiH je pred Općinskim sudom u Sarajevu pokrenula tužbu radi utvrđivanja prijenosa-povrata vlasničkih prava na 67% dionica poduzeća "Energoinvest-Comet" d.d. Sarajevo, br. 65 0 P 045449 08 P od 4.4.2008. godine, koji je u Registru vrijednosnih papira upisan kao vlasništvo tuženih. Prvostupanjskom presudom od 22.5.2009. godine usvojen je tužbeni zahtjev u cjelosti. Na presudu je uložena žalba, a presudom drugostupanjskog suda, potvrđena je prvostupanska presuda u dijelu da 67% kapitala društva, čiji su vlasnici bili tuženi, predstavlja državni kapital. Predmet je vraćen na ponovno suđenje u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje koliko dionica svakog od tuženih treba prenjeti na Federaciju BiH. Po preostalom dijelu tužbenog zahtjeva, u ponovnom postupku, dana 5.3.2012. godine, donesena je prvostupanska presuda kojom je naloženo da tuženi imaju trpiti da Registar vrijednosnih papira u Federaciji BiH, po pravomoćnosti presude, izvrši brisanje vlasništva tuženika na 67% kapitala društva "Energoinvest-Comet d.d. Sarajevo, na Federaciju BiH, kao titulara državnog kapitala. Dana 13.4.2012. godine, tuženi su podnijeli žalbu, te se čeka odluka suda po navedenoj žalbi.

Konfekcija "Borac" d.d. Travnik. Ugovor o kupoprodaji dionica poduzeća Konfekcije "Borac" d.d. Travnik, br. 01-02-273/03 od 23.1.2003. godine, zaključen je između prodavca Agencije za privatizaciju u Federaciji BiH i kupca Ortačke skupine: radnici i menadžment Konfekcije "Borac" d.d. Travnik. Konfekcija "Borac" d.d. Travnik, je dana 23.05.2006. godine na osnovu rješenja nadležnih organa brisana iz registracije Registra vrijednosnih papira u FBiH, radi podjele na tri nova društva. Naime, na sjednici skupštine TK "Borac" d.d. Travnik, na temelju Plana reorganizacije - podjele Društva dana 28.06.2005. godine donesena je, bez suglasnosti Agencije za privatizaciju u Federaciji BiH, Odluka br.51/05 o podjeli na tri samostalna društva: Borac" d.d. Travnik, „Borac“ d.d. Banovići i „Borac“ d.d. Zenica. Temeljni kapital od 29.202.469,00 KM podijeljen je na slijedeći način: „Borac“ d.d. Travnik, 23.577.403,00 KM, „Borac“ d.d. Zenica, 2.872.368,00 KM, „Borac“ d.d. Banovići, 2.752.686,00 KM, a vlasnička struktura nije mjenjana. Zbog neizvršenja ugovorenih obveza, Agencija za privatizaciju u Federaciji BiH je pokrenula raskid ugovora, tužbom pred Općinskim sudom u Travniku, od 21.07.2010. godine. Pokrenutu tužbu za raskid Ugovora o kupoprodaji dionica poduzeća Konfekcija "Borac" d.d. Travnik, br. 01-02-273/03 od 23.1.2003. godine, kao i Aneksa I tog Ugovora, br. 04-19-3987/07 od 24.10.2007. godine, Općinski sud u Travniku je rješenjem broj: Ps. 36597/10 od 8.2.2011. godine, odbacio kao neurednu, iz razloga što u istoj nisu navedena boravišta za članove brojne ortačke skupine, koja ima 2.039 člana. Na zahtjev Ortačke skupine za sporazumni raskid ugovora, Vlada Federacije BiH je donijela Odluku o davanju prethodne suglasnosti na Sporazum o raskidu Ugovora, broj: V. broj: 800/2012 ("Sl. novine Federacije BiH", broj. 46/12), temeljem koje je potpisan Sporazum o raskidu Ugovora o kupoprodaji dionica poduzeća Konfekcija "Borac" d.d. Travnik, koji je notarski obrađen i ovjeren, OPU- IP:8 / 2012 od 23.5.2012. godine. Predmetni sporazum o raskidu ugovora prihvatilo je do danas 80,73 % ili 1.646 članova Ortačke skupine, te je u Registru vrijednosnih papira Federacije BiH izvršen prijenos vrijednosnih papira s prenositelja - Ortačke skupine: radnici i menadžment Konfekcije "Borac" d.d. Travnik, na stjecatelja - Vladu Federacije BiH, za sva tri društva: „Borac“ d.d. Travnik, „Borac“ d.d. Banovići, i „Borac“ d.d. Zenica. Za preostalih 383 člana ortačke skupine, koji nisu prihvatili predmetni sporazum o raskidu ugovora, sudski postupak se nastavlja pred Općinskim sudom u Travniku.

"Feroelektro" d.d. Sarajevo. Zbog neizvršenja obveze investiranja, neredovite isplate plaća i uplate doprinosa na i iz plaća zaposlenicima poduzeća "Feroelektro" d.d. Sarajevo, Agencija za privatizaciju u Federaciji BiH je protiv kupca - "Stanić Invest" d.o.o. Kreševo, pokrenula pred nadležnim sudom tužbu za raskid Ugovora o kupoprodaji državnog kapitala poduzeća "Feroelektro" d.d. Sarajevo, br. 03-19-182/04 od 15.1.2004. godine. Općinski sud u Sarajevu je

donio nepravomoćnu presudu o raskidu predmetnog ugovora, br. 65 o Ps 061093 od 30.11.2012. godine. Temeljem žalbe tuženog - "Stanić Invest" d.o.o. Kreševo, predmet je na drugostupanjskom - Kantonalnom sudu Sarajevo.

"Borac Katarina" d.o.o. Jajce. Zbog neizvršenja obveze zapošljavanja, zaključivanja ugovora o radu sa zaposlenicima poduzeća "Borac Katarina" d.o.o. Jajce, u skladu sa Zakonom o radu, isplate plaća i uplate doprinosa, usklađivanja, odnosno preregistracije društva, sukladno Zakonu o privatizaciji, kao i Zakonu o gospodarskim društvima, Agencija zaprivatizaciju u Federaciji BiH je protiv kupca – Nikola Rajić, Nević polje bb, Novi Travnik, pred Općinskim sudom u Sarajevu, dana 11.2.2010. godine, podnijela tužbu za raskid Ugovora o kupoprodaji državnog kapitala, br. 05-19-2648/05 od 10.6.2005. godine. Općinski sud u Sarajevu je donio nepravomoćnu presudu o raskidanju predmetnog ugovora, br. 65 O P 127353 11 P 2 od 17.11.2011. godine. Kako je tuženi uložio žalbu na navedenu presudu, čeka se odluka Kantonalnog suda u Sarajevu o istoj

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1 x naslov

1 x a / a

1 x evid.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

КАНЦЕЛАРИЈА ГРАДОНАЧЕЛНИКА
ИНСПЕКТОРАТ

БУЛЕВАР МИРА 1. 76100 БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ
ТЕЛЕФОН: 049 220 061, 216 550, ФАКС: 049 220 002.

www.bdccentral.net

BOSNA I HERCEGOVINA

BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE

KANCELARIJA - URED GRADONAČELNIKA
INSPEKTORAT

БУЛЕВАР МИРА 1. 76100 БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ
ТЕЛЕФОН: 049 220 061, 216 550, ФАКС: 049 220 002.

Broj predmeta: 23-000974/13
Broj akta: 01.6-0309SG-02/13
Datum, 18.9.2013. godine
Mjesto, Brčko

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO: 24-09-2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj priloga
01-50-1-15-52/13			

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
PREDSTAVNIČKI DOM
71 000 SARAJEVO
Trg BiH broj 1

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje zastupnika gospodina Zijada Jagodića,
dostavlja se,,

Dana 09.09.2013. godine zaprimili smo vaš dopis broj: 01/a-50-1-15-52/13 od 29.08.2013 u kome se traži odgovor na zastupničko pitanje gospodina Zijada Jagodića postavljenog na 52. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH održane 29.08.2013.godine koje glasi:

PITANJE:

Da li je na prostoru BiH došlo do uvoza i prometa genetski modifikovanog kukuruza tipa "SmartStax" američke kompanije Monsanto?

ODGOVOR:

Na cijelom području Brčko distrikta BiH, na graničnim prelazima, te na unutrašnjem mjestu carinjenja nije bilo uvoza i prometa genetski modifikovanog kukuruza tipa "SmartStax" američke kompanije Monsanto.

Sštovanjem!

DOSTAVITI:

- 1.Naslovu
- 2.Evidenciji
- 3.Pismohrani

VODITELJ INSPEKTORATA

Senada Garić, dipl.oec.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA
UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE
LIVNO

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 30-09-2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-15-52/13			

Broj predmeta : 19-02-24-1-0469/13-001
Sarajevo, 26.9.2013. godine

U postupku provođenja inspeksijskog nadzora županijskog poljoprivrednog inspektora na temelju zahtjeva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine broj:01/a-50-1-15-52/13 od 29.08.2013.godine, a u skladu sa članom 75. Zakona o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine FBiH“ br. 69/05) izvršen je pregled i sastavljena:

Službena zabilješka

Inspeksijskim nadzorima kod pravnih subjekata registriranih za trgovinu i promet poljoprivrednih sjemena na području Hercegbosanske županije nije zatečeno sporno sjeme genetski modificiranog kukuruza tipa SmartStax američke kompanije Monsanto niti je isto bilo nabavljano te također nije vršen promet istim sjemenom.

Dostavljeno:

1 x Naslovu
1 x Evidencija
1 x Arhiva

p.o. Županijski poljoprivredno-lovni
inspektor

Tomislav Mihaljević
Tomislav Mihaljević

Broj: 03/04-05-21-8/13
Sarajevo, 23.09.2013.godine

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO:		30 -09- 2013	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj priloga
01-	50-1-	15-	52/13

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Zastupnički dom

n/p gosp. Zijadu Jagodiću, zastupniku ✓
n/p gosp. Bojanu Ninkoviću, tajniku

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje

U privitku akta, u vezi sa člankom 155. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07, 87/09 i 28/12), dostavljam Vam akt Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, broj: 06-02-927/13 od 20.09.2013. godine, koji sadrži odgovor na zastupničko pitanje, koje je na 52. sjednici Doma, održanoj 29. kolovoza 2013. godine, postavio zastupnik Zijad Jagodić, a koje je na postupanje proslijeđeno nadležnim federalnim ministarstvima.

S poštovanjem,

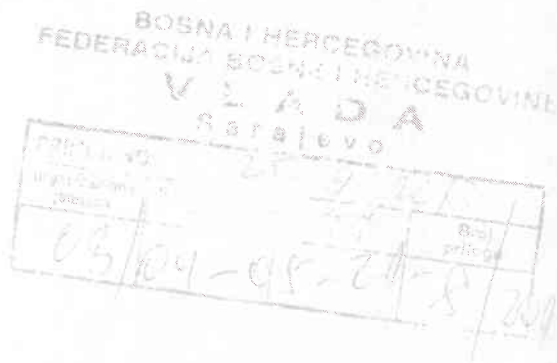

TAJNIK VLADE
Edina Kalajdžić

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO RAZVOJA,
PODUZETNIŠTVA I OBRTA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО РАЗВОЈА
ПОДУЗЕТНИШТВА И ОБРТА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL MINISTRY OF DEVELOPMENT,
ENTREPRENEURSHIP AND CRAFT

Broj: 06-02-927/13
Mostar, 20. 09. 2013.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE HERCEGOVINE
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
n/r EDITA KALAJDŽIĆ, SEKRETAR VLADE

PREDMET: Zastupničko pitanje
(veza Vaš dopis 03/04-05-21-8/13 od 10. 09. 2013.god.)

Poštovana,

shodno Vašem dopisu broj: 03/04-05-21-8/13 od 10. 09. 2013.godine, kojim ste tražili naš odgovor na zastupničko pitanje koje je postavio gosp. Zijad Jagodić na 52 sjednici Predstavničkog doma Parlamenta skupštine Bosne i Hercegovine održanoj 29. 08. 2013.godine, dajemo objašnjenje mjera koje poduzima Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta u vezi sa postavljenim pitanjima.

Strateški ciljevi Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta su jasno definisani u Projektu „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u Federaciji Bosne i Hercegovine” i to su: smanjenje administrativnih prepreka, promocija poduzetništva, uspostava središnje agencije za malo i srednje poduzetništvo, finansijska podrška, stručno usavršavanje svih relevantnih osoba za malo i srednje poduzetništvo, jačanje poduzetničke infrastrukture, tehnički razvitak, poticanje poduzetnika i ciljnih skupina.

Poduzimanjem mjera za realizaciju navedenih ciljeva Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta nastoji da svojim aktivnostima doprinese poticanju razvoja male privrede. U cilju realizacije osnovnih ciljeva nastojimo u okvirima svojih mogućnosti da damo punu podršku rastu i razvoju subjekata male privrede. Namjera nam je da doprinesemo poboljšanju društvene klime i odnosa prema poduzetništvu i obrtu, da stvorimo ugodan poduzetnički ambijent koji će potaknuti stvaranje novih radnih mjesta. Radi što efikasnije stimulacije proizvodnje, te poticanja poduzetništva kao bitnog nosioca razvoja cjelokupne privrede želja nam je da prioritarno podržimo opstanak postojećih, kao i stvaranje novih subjekata male privrede.

Prilikom izrade programa utroška vodi se računa da se sredstava poticaja kojima raspolaže ovo ministarstvo usmjere na projekte koji će doprinijeti bržem razvoju

MSP-a, uvođenju i primjeni inovacija, kao i uvođenje savremenih tehnologija, povećanje udjela poduzetništva i obrta u ukupnoj privredi, razvoju poduzetničke infrastrukture, kao i promocija poduzetništva.

Jedan od tih projekata je „Tehničko usklađivanje (uvođenje ISO, HACCP standarda i osiguranje CE znaka) koji ima za cilj povećanje konkurentnosti subjekata male privrede zasnovanih na znanju; uvođenje ISO i HACCP standarda; osiguranje CE znaka za proizvode iz Federacije BiH, odnosno stvaranje većih mogućnosti privrednim subjektima za plasman svojih proizvoda kako na bih tržištu tako i na međunarodnom tržištu te tržištu EU.

U cilju povećanja zaposlenosti naročito mladih ljudi, nastoji se poticati mlade da u poduzetništvu vide mogućnost rješavanja svog zaposlenja. Projekt „Poticaji novoosnovanim subjektima male privrede“ je jedan od takvih projekata gdje se želi potaknuti prvenstveno mlade da pokrenu vlastiti biznis odnosno poticati mlade da u poduzetništvu vide mogućnost rješavanja svog zaposlenja i stvaranja novih radnih mjesta. Cilj projekta je povećanje i održivost novoosnovanih subjekata male privrede kroz subvencioniranje troškova registracije, troškova doprinosa za novozaposlene djelatnike u trajanju od jedne godine.

S poštovanjem,

Dostaviti:
-naslovu
-a/a

TAJNIK MINISTARSTVA

mr. sc. Jozo Bejić

Broj: 06-05-8886-*L*/2013
Bihać, 25.09.2013.godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
Zastupnički dom/Predstavnički dom
Trg BiH1, SARAJEVO

PREDMET : Odgovor na poslaničko pitanje, dostavlja se,-

Veza: Vaš akt broj: 01/a-50-1-15-52/13 od 29.08.2013. godine

Na 52. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, održanoj dana 29. augusta 2013. godine, poslanik Zijad Jagodić postavio je pitanje Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, Vladi Republike Srpske, Vladi Federacije BiH, vladama kantona u Federaciji BiH i Vladi Brčko distrikta BiH:

"Šta je do sada konkretno učinjeno na promociji kapitalnih investicija i postizanju maksimalnih ekonomskih efekata u zapošljavanju, unapređenju tehnologija i razvoju Bosne i Hercegovine?"

"Šta je konkretno učinjeno na izgradnji domaće privrede osposobljene za konkurenciju kako na domaćem tako i na međunarodnom te tržištu EU?"

Odgovor: Ministarstvo privrede Unsko-sanskog kantona, pored izvršavanja redovnih poslova i zadataka iz svoje nadležnosti koji su predviđeni Programom rada Ministarstva poduzelo je i niz radnji sa ciljem poboljšanja stanja u oblastima privrede iz svoje nadležnosti, a u svrhu stvaranja povoljnijeg ambijenta poslovanja, povećanja uposlenosti i jačanja ekonomije Kantona.

- Urađen je **Zakon o Javno privatnom partnerstvu** u formi prijedloga ispred ovog organa te upućen Vladi Unsko-sanskog kantona na utvrđivanje, a potom od strane Skupštine donešen.
- Urađen je **Zakon o poticaju razvoja male privrede** u formi prijedloga ispred ovog organa te upućen Vladi Unsko-sanskog kantona na utvrđivanje, a potom od strane Skupštine donešen.
- Na prijedlog Ministarstva privrede, Vlada Unsko-sanskog kantona je donijela **Program potpore izgradnji poduzetničkih zona u općinama Unsko sanskog kantona** ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj:10/12), u cilju poticanja brže izgradnje poduzetničkih zona na Unsko-sanskom kantonu u funkciji stvaranje preduvjeta za razvoj poduzetništva, otvaranje novih radnih mjesta, pružanje potpore i davanje pogodnosti poduzetnicima, osnivanje novih privrednih subjekata kao i poticanje izvozne konkurentnosti i privlačenje stranih ulaganja.
- U skladu sa **Zakonom o poticaju razvoja male privrede** ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj:19/11) i Pravilnika o postupcima u provođenju Programa poticaja ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj:13/12), na prijedlog Ministarstva privrede, donošeni su slijedeći **PROGRAMI:**

a) Program subvencioniranja kamata plaćenih u 2011. godini po kreditima odobrenim u komercijalnim bankama u 2009. ili 2010. godini za rast i razvoj MSP i obrta;

Cilj ovog Programa je ublažavanje negativnih posljedica svjetske ekonomske krize kod privrednika koji su u cilju održavanja postojeće proizvodnje i zaposlenosti kao i povećanja iste, u nedostatku povoljnih finansijskih sredstava na Kantonu, uzimali finansijska sredstva komercijalnih banaka.

b) Program potpore za povećanje zaposlenosti;

Cilj Programa je davanje podrške mladim osobama, bez radnog iskustva koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih u općinskim biroima rada Kantona i koji se po prvi put zapošljavaju radi stručnog osposobljavanja za samostalni rad bez zasnivanja radnog odnosa s namjerom sticanja radnog iskustva u trajanju od godinu dana (volonterski rad) ili šest mjeseci u ovisnosti od stručne spreme.

c) Program podrške subjektima male privrede putem Kreditno garancijskog fonda;

Izdavanje garancija za kreditiranje subjekata male privrede pod povoljnim uslovima ima za cilj pružiti finansijsku potporu subjektima male privrede koji imaju proizvodne kapacitete ili izgrađuju nove kapacitete, a neophodna su im dodatna sredstva osiguranja, kako bi ista mogla zadovoljiti uvjete banke. Cilj uspostave kreditno garancijske sheme je povećati nivo investicijskog ulaganja, odnosno ulaganja u osnovna i obrtna sredstva, s namjerom pokretanja i održavanja postojeće proizvodnje, proširenja i/ili uvođenja novih usluga koje su deficitarne, veće iskorištavanje kapaciteta, održavanje postojećih radnih mjesta, prevladavanje negativnih posljedica ekonomske krize, novo zapošljavanje i povećanje izvoza.

d) Program potpore mladim poduzetnicima početnicima;

Cilj ovog programa je povećati broj i održivost preduzeća/obrti koji su u vlasništvu mladih poduzetnika, te doprinijeti razvoju poduzetničke kulture među mladim ljudima kao i povećati broj zaposlenih mladih ljudi na području Unsko-sanskog kantona.

e) Programa kreditiranja subjekata male privrede Unsko-sanskog kantona;

Cilj ovog Programa je obezbjediti kreditna sredstva pod povoljnim uslovima subjektima male privrede registrirana kao pravna lica sa pretežnom proizvodnom djelatnošću ili drugom djelatnošću sa investicionim ulaganjem sredstava u proizvodne kapacitete, kao i subjekti male privrede registrirani kao proizvodni ili uslužni obrt. Obezbeđenje kreditnih sredstava pod povoljnim uslovima ima za cilj održavanje postojeće proizvodnje, usluga i radnih mjesta kao i otvaranja novih proizvodnih kapaciteta, novog zapošljavanja i povećanja izvoza na području Unsko-sanskog kantona.

- Takođe, prioritet Ministarstva privrede bila je podrška institucionalnoj uspostavi Nacionalnog parka "Una" koji treba da bude središte oko kojeg bi u narednom periodu trebalo okupiti turističke potencijale svih općina Unsko-sanskog kantona.

S poštovanjem !

Akt obradila:Jasmira Dervišić

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. Kabinet Premijera USK-a
3. Arhiva
4. a/a

Pocovlaštenju Vlade Unsko-sanskog kantona

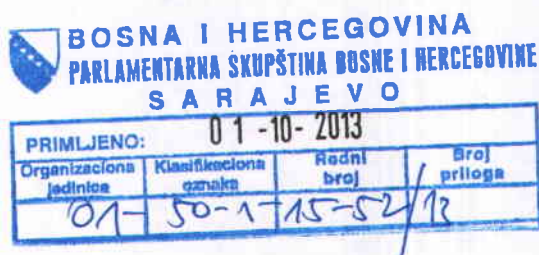
Rukovodioc Ministarstva
Amir Džajić, dipl.ing.

Broj: 14-02-49-02544/13

Datum, 26.9.2013.god.

Bosna i Hercegovina
Parlamentarna skupština BiH
Zastupnički dom / Predstavnički dom
ul. Trg BiH br.1
SARAJEVO

Predmet: Veza vaš akt broj: 01/a-50-1-15-52/13 od 29.08.2013. godine

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, zaprimila je akt broj i datum kao u predmetu. Dostavljenim aktom ovom organu proslijeđeno je poslaničko pitanje postavljeno od strane poslanika Zijada Jagodića koje glasi:

Da li je na prostoru BiH došlo do uvoza i prometa genetski modifikovanog kukuruza tipa SmartStax američke kompanije Monsanto?

U vezi s postavljenim pitanjem, dostavljamo slijedeći

ODG O V O R :

Kantonalni poljoprivredni inspektor koji organizacijski djeluje pri Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove, kao nadležni organ, u postupku nadzora nad provođenjem odredaba Zakona o genetički modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH" broj: 23/09) kod subjekata koji su registrovani za uvoz i promet sjemena poljoprivrednog bilja, utvrdila je sljedeće:

U prometu nema i nije bilo sjemena kukuruza sorte "SmartStax" proizvođača Monsanto iz SAD-a koja je kombinacija dvije genetski modificirane sorte kukuruza i sa osam umjetno dodanih gena, a koja je otporna na dva tipa herbicida i šest različitih otrova za insekte.

U Kantonu Sarajevo u prometu su bile sljedeće sorte sjemena kukuruza i to:

Sorta NS 444, kategorija F1 ; sorta 444, kategorija C1; sorta 444, kategorija F1 (sortno sjeme 1. generacije), sorta NS 640, kategorija F1 (sortno sjeme 1. generacije) proizvođača - Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad, Srbija i uvoznika "AGROMARKET" d.o.o. Bijeljina.

Uvid je izvršen u deklaracije o kvalitetu sjemena poljoprivrednog bilja uz otpremnicu broj: 12-378/5077/13 od 14.02.2013. godine, broj: 12-370/5069/13 od 28.02.2013. godine, broj: 12-380/3079/13 od 28.02.2013. godine, broj: 12-522/5085/13 od 08.03.2013. godine i broj: 12-141/5058/13 od 28.02.2013. godine s rokom važenja istih do 30.06.2013. godine.

Sorta ZP 434, kategorija C1; sorta ZP 196, kategorija C1 i sorta ZP 360, kategorija C1, proizvođača- Institut za kukuruz "ZEMUN POLJE" ZEMUN POLJE, Srbija i uvoznika "RAPIĆ" d.o.o. Gradiška. Uvid izvršen u deklaracije o kvalitetu sjemena poljoprivrednog bilja uz otpremnicu broj: RS02-451/12 od 27.03.2013. godine; broj: RS02-371/12 od 21.03.2013. godine i broj: RS02-372/12 od 28.01.2013. godine s rokom važenja istih do 30.06.2013. godine.

Ujedno koristimo priliku da istaknemo da kroz dosadašnje inspekcijske nadzore i iskustvo sa terena postupajućeg inspektora nije poznato da je modifikani kukuruz tipa SmartStax američkog porijekla Monsanto ikada bio uvezen ili prometovan na području Kantona Sarajevo.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Arhiva

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

VLADA
Stručna služba Vlade

Bosnia and Herzegovina
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
ZENICA-DOBOJ CANTON

GOVERNMENT
BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Broj: 02-1-05-313-1 /13
Zenica, 01.10.2013.godine

PRIMLJENO:		03-10-2013	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj priloga
01-50-1-15-52/13			

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI/PREDSTAVNIČKI DOM

PREDMET: Odgovora na zastupničko pitanje, dostavlja se
Veza: Vaš akt broj 01/a-50-1-15-52/13 od 29.08.2013. godine

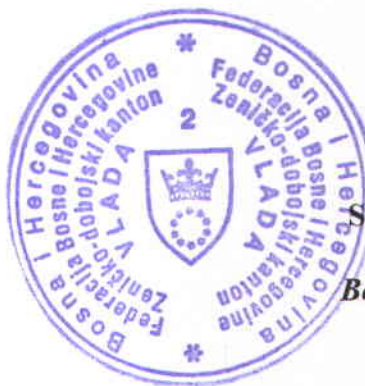
U prilogu Vam dostavljamo odgovor Agencije za privatizaciju Zeničko-dobojskog kantona na zastupničko pitanje koje je na 52. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine održanoj 29.08.2013. godine postavio i Vladi Zeničko-dobojskog kantona zastupnik Nermin Purić u vezi sa privatizacijom javnih preduzeća.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

DOSTAVLJENO:

☒ Naslovu,
1x a/a.

SEKRETAR

Berjana Ačkar

04-2

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
VLADA
Stručna služba Vlade
Z E N I C A

Zenica, 26.09.2013.

Vaš znak:

Naš znak: 15-05-313/13

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje na dalje postupanje, dostavlja se

Dana 23.09.2013. godine zaprimili smo Vaš akt, broj: 02-1-19-18948-1/13 od 19.09.2013. godine, kojim aktom tražite odgovor na poslaničko pitanje zastupnika Purić Nermina postavljeno na 52. sjednici Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, održane 29.08.2013. godine, vladama kantona Federacije BiH koje se odnosi na privatizaciju javnih preduzeća: „*Da li se u dogledno vrijeme planira privatizacija javnih RTV stanica, javnih komunalnih preduzeća i javnih veterinarskih stanica, te šta je u tom smislu do sada učinjeno?*“.

U vezi sa traženim dajemo slijedeći odgovor radi daljeg postupanja:

Shodno Zakonu o privatizaciji preduzeća („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 27/97, 8/99, 32/00, 45/00, 54/00, 61/01, 27/02, 33/02, 28/04, 44/04, 42/06, i 4/09), odluku o metodama rokovima i nadležnoj agenciji za privatizaciju preduzeća iz oblasti elektroprivrede, prometa i veza, osim cestovnog prijevoza, vodoprivrede, eksploatacije ruda i šuma, **javnog informiranja**, igara na sreću, industrije naoružanja i vojne opreme, **veterinarske djelatnosti** i **komunalnih djelatnosti**, na prijedlog Agencije za privatizaciju u Federaciji BiH, donosi Vlada Federacije BiH, a listu tih preduzeća utvrđuje Parlament Federacije BiH.

U proteklom periodu, shodno važećim odlukama o metodama rokovima i nadležnoj agenciji za privatizaciju, iz nadležnosti Agencije za privatizaciju Zeničko-dobojskog kantona privatizirana su četiri preduzeća iz oblasti javnog informiranja, tri veterinarske stanice, dok privatizacije državnog kapitala u preduzećima koja se bave komunalnim djelatnostima nije bilo. Treba napomenuti da je Vlada Zeničko-dobojskog kantona 31.05.20007. godine donijela Zaključak broj: 02-34-14290/07, kojim je sugerisano Agenciji za privatizaciju Zeničko-dobojskog kantona da obustavi aktivnosti na privatizaciji komunalnih preduzeća, dok se ne steknu zakonski uslovi (problem definisanja javnog dobra i dobra u općoj upotrebi).

U skladu sa svojim ingerencijama, a nakon prestanka važenja prethodnih odluka o metodama rokovima i nadležnoj agenciji za privatizaciju, Agencija za privatizaciju u Federaciji BiH je početkom 2010. godine pokrenula inicijativu i sačinila Prijedlog nove odluke o metodama rokovima i nadležnoj agenciji za privatizaciju. Vlada Federacije je je vratila Prijedlog odluke s tim da se od kantonalnih vlada i nadležnih ministarstava zatraži mišljenje vezano za privatizaciju preduzeća navedenih u Prijedlogu odluke.

Napominjemo da je ova Agencija za privatizaciju učestvovala u kreiranju Prijedloga odluke o čemu je obaviještena i Vlada Zeničko-dobojskog kantona od koje je, od strane Agencije za privatizaciju, a u skladu sa zaključkom Vlade Federacije BiH, traženo mišljenje vezano za privatizaciju preduzeća navedenih u Prijedlogu odluke.

S poštovanjem.

Dostavljeno: 1x Naslov
1x a/a (A.B.)

DIREKTOR

Nurudin Smajlagić, dipl.ecc.

V L A D A

M O S T A R

GOVERNMENT

URED PREDSJEDNIKA VLADE

Broj: 14- 1-51-1551-3/13

Mostar, 30. rujna 2013. godine

 BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE S A R A J E V O			
PRIMLJENO: 04.10.2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj priloga
01-50-1-15	15	-52/13	

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

ZASTUPNIČKI DOM

n/p dr. Denisa Bećirovića, predsjedatelja

Predmet: Zastupničko pitanje - odgovor, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj: 01/a-50-1-15-52/13 od 29. kolovoza 2013. godine

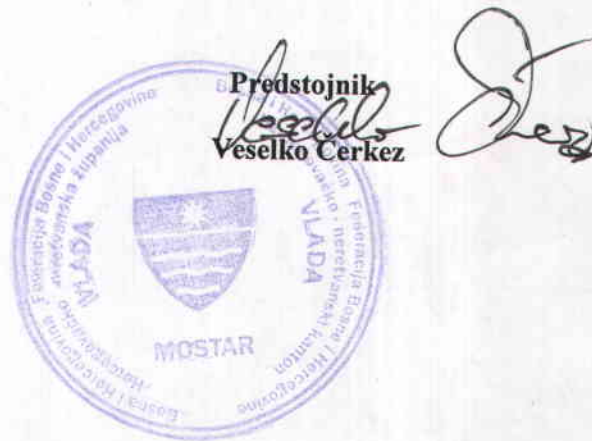
Sukladno članku 155. stavak 3. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“, broj: 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07, 87/09 i 28/12), kao odgovor na zastupničko pitanje zastupnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine gosp. Zijada Jagodića, u privitku Vam dostavljamo očitovanje Ministarstva gospodarstva HNŽ, broj: 07-03-51-464-1/13 od 26. rujna 2013. godine.

S poštovanjem,

Privitak: kao u tekstu

Dostaviti:

- ⊖ Naslovu,
- a/a.

Broj: 07-03-51-464-1/13
Mostar, 16.09.2013. godine

HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
V L A D A HERCEGOVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Primljeno:	30.09.2013. g.		
Organizaciona jedinica	Ministarsvo	Broj	Broj prijema
14-4-6	51	1551-2/13	

Hercegovačko-neretvanska
županija/kanton
V l a d a
Ured predsjednika Vlade

Predmet: očitovanje Ministarstva gospodarstva/privrede HNŽ/K
na pitanje zastupnika u Parlamentarnoj skupštini BiH,
gosp. Zijada Jagodić – dostavlja se

Sveza: Vaš akt, broj: 14-1-51-1551-1/13 od 10.09.2013. godine

Shodno Vašem aktu, broj i datum sveze, u privitku Vam dostavljamo očitovanje Ministarstva gospodarstva/privrede HNŽ/K, u okviru njegove mjerodavnosti, koje se odnosi na prosljeđeno pitanje zastupnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, gosp. Zijada Jagodić.

S poštovanjem.

Privitak: kao u tekstu;

Dostavljeno:

- Naslovu
- a/a

Odgovor na pitanje zastupnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, gosp. Zijada Jagodić

Na zastupničko pitanje, upućeno svim nivoima izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini, Ministarstvo gospodarstva/privrede Hercegovačko-neretvanske županije/kantona se očituje u okviru njegove utvrđene mjerodavnosti, tako da odgovorom neće biti obuhvaćeni svi aspekti zastupničkog pitanja.

Sukladno Zakonu o poticaju razvoja malog gospodarstva i zaštiti tradicionalnih djelatnosti (obrta) Hercegovačko-neretvanske županije (u daljem tekstu: *Zakon*), („Narodne novine HNŽ, broj: 4/2010 i 1/2013), Ministarstvo gospodarstva je izvršilo svoju obvezu, te sačinilo *Program razvitka malog gospodarstva HNŽ za razdoblje 2011.- 2015.* (u daljem tekstu: *Program*), kojeg je Vlada HNŽ usvojila 14.07.2011. godine. Za realiziranje Programa zaduženi su slijedeći nositelji Programa: Vlada HNŽ, Ministarstvo gospodarstva HNŽ, jedinice lokalne samouprave, Gospodarska komora HNŽ, Obrtnička komora HNŽ, Udruženje za poduzetništvo i posao „LiNK“ Mostar i Udruženje za regionalni ekonomski razvoj Hercegovine „REDAH“.

Ministarstvo gospodarstva HNŽ je, također, izradilo i provedbeni akt Programa – *Pravilnik o postupcima u provedbi Programa razvitka malog gospodarstva HNŽ za razdoblje 2011.- 2015.*

Osim navedenog četverogodišnjeg Programa, Ministarstvo gospodarstva HNŽ je, sukladno Zakonu, počevši od 2011. godine, sačinjavalo i dostavljalo Vladi na usvajanje i Godišnje planove provedbe Programa, za svaku proračunsku godinu. Godišnjim planom se utvrđuju poticajne mjere i aktivnosti poticanja razvitka malog i srednjeg poduzetništva, potrebna sredstva i izvori, kriteriji i namjena korištenja sredstava, te kategorije korisnika poticajnih sredstava koje imaju pravo aplicirati na određene programe.

Napokon, *Strategiju razvitka malog i srednjeg poduzetništva (MSP) u HNŽ 2012.-2020. godine*, (u daljem tekstu: *Strategija*), kao strateški dokument Vlade HNŽ, Skupština HNŽ je usvojila 31.05.2012.g. Njeno realiziranje se temelji na strateškim i prioritetnim ciljevima, institucijama i instrumentima, konkretiziranim kroz *Okvirni akcioni plan*, koji je njen sastavni dio, sa definiranim aktivnostima, očekivanim rezultatima, nositeljima aktivnosti i vremenskim okvirom za njihovu provedbu.

Međutim, za 2012. i 2013. godinu, Vlada HNŽ uopće nije razmatrala niti usvajala Godišnje planove provedbe Programa, obzirom da se, iz razloga neusuglašenih prihoda i planiranih rashoda u Proračunu HNŽ, za gospodarstvo nije izdvojila niti jedna KM. Na takav način, ne samo da nije moguće postići Zakonom zadane ciljeve, već je postalo neprovedivo realiziranje glavnine razvojnih projekata malog gospodarstva, koji su planirani Strategijom, Programom i Godišnjim planovima.

Tako da, zapravo, ne možemo ni govoriti o „postizanju maksimalnih ekonomskih efekata u zapošljavanju“, što implicira zastupničko pitanje, već o problemu nezaposlenosti, koji je bolna točka BiH.

Prema dostupnim podacima Federalnog zavoda za programiranje razvoja, u 2012. godini je u HNŽ prosječan broj zaposlenih iznosio 45.442, što je, u odnosu na 2011. godinu, više za 2,9 %. S druge strane, broj nezaposlenih, na kraju 2012. godine, iznosio je 31.363, što je više za 5%, u odnosu na prethodnu godinu, tako da je za očekivati i u 2013. godini slično stanje. Od općina u HNŽ koje su u 2012. godini izdvajale za zapošljavanje ističemo Prozor-Ramu, Jablanicu i Čaplinju.

Kada govorimo o unapređenju tehnologija, u sektoru malog i srednjeg poduzetništva, kojeg pokriva ovo Ministarstvo, kao resorno, a u nedostatku vlastitih sredstava, HNŽ je, preko Ministarstva gospodarstva, uključena, kroz suradnju sa organizacijama civilnog društva, u projekt kojem je cilj jačanje inovacijskih centara u BiH, a kojeg financira EU, preko Ministarstva civilnih poslova BiH (Projekt INNOVO), te u projekt „P.In –AL.BO: Razvoj inovacija u Albaniji i BiH“, financiran od strane Ministarstva gospodarskog razvitka Republike Italije, u suradnji sa komorama iz Italije i Albanije.

U ovom momentu možemo istaknuti jedino pomoć međunarodnih organizacija, u aktivnostima usmjerenim na izgradnju domaćeg gospodarstva, a u pravcu osposobljavanja za konkurentnost na međunarodnom i tržištu EU, kao što je njemačka organizacija GIZ, koja implementira program „Inicijativa za lokalnu konkurentnost“, u tri općine HNŽ: Jablanici, Konjicu i Prozor-Rami. Ovaj program proizlazi iz Strategije, koja je predviđjala formiranje Vijeća za konkurentnost i razvitak na županijskoj i lokalnim razinama.

Ministarstvo gospodarstva je poduzelo niz koraka, u suradnji sa gospodarstvenicima, kako bi se njihova pozicija pojednostavila, olakšalo poslovanje i stvorilo bolje poslovno okruženje, što bi u konačnici dovelo do povećanja broja zaposlenih u realnom sektoru. Kao rezultat te suradnje nastao je i dokument „Izvešće o problemima gospodarstvenika HNŽ“, čiji je prijedlog izradilo ovo Ministarstvo, a koji će uskoro biti upućen na razmatranje Vladi i Skupštini HNŽ. Ovaj dokument ima za cilj ukazati na nužnost izmjene pojedinih zakona i to na svim razinama vlasti u BiH.

Također, Ministarstvo je, u suradnji sa organizacijama civilnog društva, apliciralo za sredstva EU – IPA 2011., kroz projekt radnog naziva „FISH(ED)“, a koji za cilj ima kvalitetno informiranje domaćih i stranih investitora i ljudi koji žele pokrenuti vlastiti posao.

Kroz suradnju sa Ministarstvom obrazovanja HNŽ, Ministarstvo gospodarstva je pokrenulo inicijativu za eksperimentalno uvođenje predmeta „Poduzetništvo“, u završne razrede srednjih škola, a koji bi se bavio praktičnom pripremom, pisanjem i realiziranjem projekata i poslovnih planova, ali nisu postignuti očekivani rezultati.

Što se tiče nadležnosti samog Ministarstva, dovršene su, gotovo u cjelosti, aktivnosti na doradi zakonske regulative, koja pokriva njegov resor (zakoni i izmjene zakona o rudarstvu, geološkim istraživanjima, koncesijama, javno-privatnom partnerstvu, agenciji za privatizaciju, elektroenergetskoj i termoeenergetskoj inspekciji), a u ovom momentu Nacrt Zakona o obrtu je prošao u Skupštini HNŽ.

Rezime: bez mobiliziranja svih institucija i tijela vlasti, kao zakonskih nositelja razvitka malog gospodarstva, odnosno bez kontinuiranog izvršavanja njihovih obveza, koje proizlaze iz Zakona i Strategije, a čiji je pregled dat u Okvirnom akcionom planu Strategije, te bez njihove međusobne suradnje, neće biti pomaka u gospodarstvu Hercegovačko-neretvanske županije, niti će biti moguće približiti se ciljevima, zacrtanim u Zakonu i usvojenim dokumentima.

Također je od najveće važnosti napomenuti da razvoj gospodarstva u jednoj državi, ili regiji, ili jedinici lokalne samouprave, nije samo stvar jednog ministarstva ili sektora, nego je to stvar cijelog društva i svih organa vlasti i jedno ministarstvo ne može samostalno razvijati ekonomiju, a bez suradnje i uključenosti ostalih odgovornih faktora, koji zakonima i propisima iz svoje nadležnosti moraju pratiti taj razvoj, a što u najvećem broju primjera do sada nije bio slučaj.

Mostar, 26. rujna 2013. godine

Bosna i Hercegovina**BRČKO DISTRIKT**

Bosne i Hercegovine

VLADA BRČKO DISTRIKTAOdjeljenje - Odjel za privredni razvoj,
sport i kulturuBulevar Mira 1. 76100 Brčko Distrikt BiH
Telefon: 049 220 289, 217 993. Faks: 049 220 289.

www.bdccentral.net

Босна и Херцеговина**БРЧКО ДИСТРИКТ**

Босне и Херцеговине

ВЛАДА БРЧКО ДИСТРИКТАОдјељење - Одјел за привредни развој,
спорт и културуБулевар Мира 1. 76100 Брчко Дистрикт БиХ
Телефон: 049 220 289, 217 993. Факс: 049 220 289.**BOSNA I HERCEGOVINA**
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVOBroj predmeta: **48-001874/13**
Broj akta: 13-1006MN-0002/13
Datum, 27.9.2013. godine
Mjesto, Brčko

PRIMLJENO:		07 -10- 2013	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-25-52		12	

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI DOM/PREDSTAVNIČKI DOM**PREDMET: Odgovor na poslaničko pitanje gosp. Zijada Jagodića**

G-din Poslanik Zijad Jagodić na 52. sjednici predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine održanoj 29. augusta 2013. godine je Vijeću ministara BiH, Vladi Republike Srpske, Vladi Federacije BiH, vladama kantona u Federaciji BiH i Vladi Brčko distrikta BiH postavio pitanje, koje glasi:

I. "Šta je do sada konkretno učinjeno na promociji kapitalnih investicija i postizanju maksimalnih ekonomskih efekata u zapošljavanju, unapređenju tehnologija i razvoju Bosne i Hercegovine?"

II. „Šta je konkretno učinjeno na izgradnji domaće privrede osposobljene za konkurenciju kako na domaćem tako i na međunarodnom te tržištu EU?"

Odgovor na poslaničko pitanje:

I.

U cilju privlačenja investitora, vršene su promocije kapitalnih investicija prilikom posjeta investicionim sajmovima, investicionim konferencijama, posjete privrednika iz drugih zemalja Brčko distriktu BiH kako slijedi:

1. Učešće Brčko distrikta BiH na investicionom sajmu EXPO REAL 2012 (15th International Trade Fair for Commercial property and Investment)

Na osnovu prijedloga Agencije za unapređenje stranih investicija u BiH (FIPA), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je planiralo finansijska sredstava u Proračunu za 2012.godine za učešće na najznačajnijem investicionom sajmu u Europi EXPO REAL 2012 (15th International Trade Fair for Commercial Property and Investment) koji je održan od 08.10. do 10.10.2012. godine u Minhenu.

Uz podršku državnih, entitetskih ministarstava i Vlade Brčko distrikta BiH, FIPA je predstavila projekte i mogućnosti ulaganja u Bosni i Hercegovini.

Vlada Brčko distrikta BiH je odredila nosioca aktivnosti, odnosno selektirala projekte koji su mogli da ostvare i najbolje rezultate na ovom Sajmu, kao i obezbjedila promotivne materijale i filmove sve u cilju privlačenja stranih investitora u Distrikt.

Vlada Brčko distrikta BiH će zajedno sa državnim, entitetskim ministarstvima i Agencijom za unapređenje stranih investicija u BiH učestvovati na sajmu EXPO REAL 2013.

2. Prisustvovanje na Regionalnoj investicijskoj konferenciji – Sarajevo Business forum(SBF-2012) koja je održana 2012. godine u Sarajevu.

Na konferenciji je pružena šansa da se stranim investitorima pokažu projekti, odnosno potencijal BiH privrede i da se na samoj konferenciji ostvari direktan razgovor sa stranim kompanijama u cilju realizacije projekata kroz zajedničko partnerstvo.

Kao nastavak aktivnosti u Brčkom je održana investiciona konferencija od strane Bosna Bank International dd kao jedne od organizatora Sarajevo Business foruma na kojoj su prezentovane mogućnosti ulaganja u Brčko distriktu BiH, kao i njeno poslovanje i ulaganja u projekte.

3. U saradnji sa Austrijskom privrednom komorom i Austrijskom ambasadom, Vlada Brčko distrikta BiH je zajedno sa Privrednom komorom I Udruženjem poslodavaca Brčko distrikta BiH održala okrugli sto na kojem su razmijenjena iskustava u privređivanju i mogućnosti investicionih ulaganja u Brčko distriktu BiH.

4. U okviru Sajma privrede „Brčko 2012“ u organizaciji Privredne komore i Odsjeka za evropske integracije Vlade Brčko distrikta BiH, u prostorijama JP „Luka Brčko“ održana je međunarodna konferencija o EU fondovima i prekograničnoj saradnji na kojoj su se okupili mnogobrojni učesnici Sajma, zaposleni javne uprave Brčko distrikta BiH kao i zainteresovani posjetioi Sajma. Konferenciji su prisustvovali i aktivno učestvovali predstavnici institucija i organizacija koji su nosioci procesa iz ove oblasti u Bosni i Hercegovini, a sve u cilju razbijanja mitova o EU fondovima i približavanje ove oblasti poslovnom sektoru, nevladinim organizacijama i zaposlenima u javnoj upravi.

5. Povodom dana Brčko distrikta BiH koji se održava 8. marta svake godine, pored svečanih manifestacija, održane su prezentacije Brčko distrikta BiH kao potencijalnog mjesta za investiciona ulaganja.

6. Krajem 2012. godine je izdat Vodič za investitore. U vodiču su navedene prednosti Brčko distrikta BiH, prednosti poslovnog okruženja(stimulativna zakonska regulative, strani investitori uživaju isti tretman kao i domaći, poreske i neporeske olakšice, finansijske olakšice, krediti i finansijsko tržište, kako započeti biznis u Brčko distriktu BiH – koraci u postupku registracije poslovnih subjekata u Brčko distriktu BiH).

II.

U cilju osposobljenosti domaće privrede za konkurenciju kako na domaćem tako i na međunarodnom te tržištu EU, donesen je Zakon o podsticaju privrednog razvoja Brčko distrikta BiH, koji je usvojen u aprilu 2006. godine i koji preduzećima i samostalnim preduzetnicima pruža brojne olakšice fiskalnog i nefiskalnog karaktera, kao što su: investicije u nabavku osnovnih sredstava, do visine utvrđenog i uplaćenog poreza na dobit za godinu u kojoj je izvršena kupovina, za osnivanje poslovnog subjekta, za isticanje firme, oslobađanja od taksi i naknada za uređenje građevinskog zemljišta, za priključenje na elektroenergetsku, vodovodnu i kanalizacionu mrežu, za dobijanje urbanističke saglasnosti i građevinske dozvole, itd.

Značajan instrument podsticaja privrednom razvoju predstavlja Razvojno-garantni fond Brčko distrikta BiH(RGFBD) i njegov osnovni cilj je da podrži razvoj i jačanje sektora malih i srednjih preduzeća iz oblasti privrede u Brčko distriktu BiH kroz omogućavanje pristupa odgovarajućim finansijskim sredstvima pod povoljnijim uslovima (kreditne garancije i subvencioniranje kamata). Donošenjem Zakona o koncesijama Brčko distrikta BiH i Zakona o javno-privatnom partnerstvu Brčko distrikta BiH omogućene su dodatne mogućnosti za podsticanje svih oblika razvoja u Brčko distriktu BiH.

S poštovanjem,

DOSTAVITI:

1. Naslov
2. Evidencija
3. Arhiva

ŠEF ODJELJENJA
Mustafa Nuković, dipl.oec

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Bosansko – podrinski kanton Goražde
Agencija za privatizaciju
u Bosansko – podrinskom kantonu Goražde

Broj: 13 – 19 – 145 - 1 / 13
Goražde, 30.09.2013. god.

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO:		07-10-2013	
Organizaciona jedinica	Klasifikacioni oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-15-52/13			

Bosna i Hercegovina
Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
PREDSTAVNIČKI DOM
71000 SARAJEVO
Trg BiH br.1

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika Zijada Jagodića
Veza: Vaš akt broj 01/a-50-1-15-52/13 od 29.08.2013. godine

U vezi Vašeg akta broj 01/a-50-1-15-52/13 od 29.08.2013. godine, a na poslaničko pitanje poslanika Jagodić Zijada, daje se odgovor:

Da prema službenoj dokumentaciji Agencije za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde kod dva (2) preduzeća nisu ispunjene obaveze iz ugovora o kupoprodaji predmeta tendera, i to:

1. Kod preduzeća “ Mesopromet” d.d. Goražde koje je bilo privatizovano metodom tender u maloj privatizaciji i Agencija sa kupcem zaključila kupoprodajni ugovor broj 26-19-40/01 dana 05.02.2001. godine.

Po ugovoru preduzeće je trebalo izvršiti investiciona ulaganja u proširenje djelatnosti u iznosu od 100.000,00 KM u roku od 3 godine dana i zapošljavanje 6 radnika na period od 3 godine.

Kako preduzeće nije uskladilo oblik, firmu, osnovni kapital i Statut sa odredbama člana 382.-384. Zakona o privrednim društvima a niti izvršilo ugovorena investiciona ulaganja i zapošljavanje radnika, Agencija je pokrenula postupak za raskid kupoprodajnog ugovora.

Kupoprodajni ugovor je raskinut presudom Općinskog suda Goražde od 29.04.2004. godine, potvrđena presudom Kantonalnog suda Goražde od 31.01.2005. godine.

“Mesopromet” d.d. Goražde je nakon raskinutog kupoprodajnog ugovora vraćen u nadležnost Ministarstva za privredu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i pripremljen za ponovnu privatizaciju.

Agencija za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde je 11.10.2012. godine objavila Ponovni javni poziv za prodaju državnog kapitala preduzeća “Mesopromet” d.d. metodom tendera u maloj privatizaciji na koji se niko nije prijavio.

U skladu sa Pravilnikom o postupku prodaje imovine i dionica ili udjela preduzeća, član 87 do 91 (“Sl. novine F BiH” br.28/05 i 53/07), nakon neuspjele tenderske prodaje vrši se prodaja metodom neposredne pogodbe i Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde donijela je Odluku br.03-14-1097/13 od 25.06.2013. godine da se privatizacija državnog kapitala izvrši metodom neposredne pogodbe. Pripreme za objavljivanje Ponovnog javnog poziva za prodaju “Mesopromet” d.d. Goražde, metodom neposredne pogodbe su u završnoj fazi i očekuje se objavljivanje krajem oktobra 2013. godine.

2. Preduzeće "Autosaobraćaj" d.o.o. Goražde privatizovano je metodom tender u maloj privatizaciji i Agencija za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde sa kupcem (13 radnika preduzeća) sklopila je Ugovor o kupoprodaji predmeta tendera broj 26-19-187-11/00 od 08.06.2000. godine.

Predmetnim ugovorom kupci su se obavezali na nova finansijska ulaganja u opremu za rekonstrukciju radionice i proširenje djelatnosti u iznosu od 205.000,00 KM u roku od 1 godine i zadržavanje 17 radnika na period od 3 godine.

U cilju ispunjenja ugovora od strane kupca, Agencija za privatizaciju je uz ostale radnje zaključila 5 Aneksa ugovora.

Aneksom 5. Ugovora od 16.09.2011. godine uz saglasnost Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde kao saizvršilac ugovorenih obaveza na strani kupca određeno je preduzeće "Enol" d.o.o. Goražde koje je preuzelo obavezu izvršenja preostalih ugovorenih obaveza u ime preduzeća "Autosaobraćaj".

Komisija za kontrolu izvršenja ugovorenih obaveza, formirana od strane direktora Agencije, izvršila je dana 13.09.2012. godine neposrednu kontrolu i dostavila Izvještaj o neposrednoj kontroli direktoru Agencije.

U skladu sa čl.16. stav 1. Pravilnika o obavljanju kontrole izvršenja obaveza iz kupoprodajnih ugovora u postupku privatizacije u Federaciji BiH ("Sl.novine F BiH" broj 52/09 i 5/11), "ENOL" d.o.o. Goražde je 28.12.2012. godine dostavio Agenciji za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde Reviziju izvršenja obaveza po ugovoru o kupoprodaji predmeta tendera i Aneksa 5. ugovora od 16.09.2011. godine, koju je uradila revizorska kuća Revizija Revita d.o.o. Cazin.

U skladu sa čl.16. stav 3. Pravilnika o obavljanju kontrole izvršenja obaveza iz kupoprodajnih ugovora u postupku privatizacije u Federaciji BiH ("Sl.novine F BiH" broj 52/09 i 5/11), Agencija za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde je uputila dana 03.07.2013. godine zahtjev ovlaštenim revizorskim kućama za reviziju izvršenih finansijskih ulaganja i očekuje ponude revizorskih kuća za vršenje revizije.

S poštovanjem!

Direktor
Mina Kusturica, dipl. pravnik

Dostavljeno:
1. Naslovu
2. Evidenciji

01/2-50-1
Bz

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ**

Бања Лука, тел: 051/339-277, факс: 051/339-641, E-mail: sekretar@vladars.net

Број: 04.2- 011-334-1 /13

Датум: 07.10.2013. године

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:		10-10-2013	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj prijema
01-50-1	15-52/13		

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БИХ
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
САРАЈЕВО**

Поштовани,

У прилогу дописа достављамо Вам одговоре на посланичка питања посланика Зијада Јагодића, постављена на 52. сједници Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, одржаној 29.08.2013. године.

С поштовањем,

**ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР ВЛАДЕ
Владо Благојевић**

РЕПУБЛИКА СРПСКА

ВЛАДА

МИНИСТАРСТВО ЗА ЕКОНОМСКЕ ОДНОСЕ И РЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ

Трг Републике Српске 1; Бања Лука; Телефон: 051/339-324; Факс: 051/339-647
www.vladars.net; E-mail: meoi@meoi.vladars.net

Број: 17.04- 012-1757/13

Датум: 27.09.2013. године

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

ПРЕДМЕТ: Одговор на посланичко питање

На 52. сједници Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, одржаној 29. августа 2013. године, посланик **Зијад Јагодић**, поставио је Вијећу министара БиХ, Влади Републике Српске, Влади Федерације БиХ, владама кантона и Влади Брчко дистрикта БиХ, следеће посланичко питање:

- „1. Шта је до сада конкретно учињено на промоцији капиталних инвестиција и постизању максималних економских ефеката у запошљавању, унапређењу технологија и развоју Босне и Херцеговине?**
- 2. Шта је конкретно учињено на изградњи домаће привреде оспособљене за конкуренцију како на домаћем тако и на међународном тржишту ЕУ?“**

У складу са чланом 85. Пословника Владе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број: 10/09) и чланом 156. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, достављамо слиједећи:

ОДГОВОР

Достављена посланичка питања су комплексна и мултисекторског карактера, те у том смислу можемо да издвојимо активности које Министарство за економске односе и регионалну сарадњу проводи у оквиру своје ресорне надлежности.

Када је у питању промоција капиталних инвестиција, Министарство за економске односе и регионалну сарадњу фокусирано је, прије свега, на јачање капацитета како општинских тако и републичких органа, задужених за прихват и промоцију инвестиција. У том смислу конкретизована је инвестициона понуда већег дијела локалних заједница у Републици Српској, успоставља се систем постинвестиционе подршке с циљем мотивације постојећих инвеститора

на реинвестирање и проширење пословања у Републици Српској као и побољшање веза са локалном привредом.

По питању промоције и доступности информација: успостављен је веб портал Владе Републике Српске намијењен страним инвеститорима www.investsrpska.net. На порталу су представљени инвестициони потенцијали Републике Српске, детаљан пословни водич, трошкови пословања, законски оквир, институције које су на располагању инвеститорима и остале информације потребне страним инвеститорима, а такође обавља се промоција инвестиционе понуде путем привредних представништава Републике Српске и других промотивних канала у иностранству.

Од значајнијих активности када је у питању промоција капиталних инвестиција Републике Српске издвајамо: организацију и представљање потенцијала Републике Српске на дводневној инвестиционој конференцији „Могућности улагања у металопрерађивачки сектор, сектор туризма, енергетике и прераде хране“ у септембру 2011.године са преко 420 учесника из 20 земаља, затим представљање инвестиционих могућности Републике Српске на водећем међународном сајму некретнина и инвестиција EXPO REAL 2012 који је одржан од 8. до 10. октобра 2012.године у Минхену, а такође у току су припреме и за презентовање инвестиционих пројеката на EXPO REAL 2013 који ће се одржати од 7- 9.октобра 2013.године у Минену.

С обзиром да је повољно пословно окружење један од битних предуслова за остваривање наведених ефеката (запошљавање, развој, оспособљавање домаће привреде и др) у том смислу Министарство за економске односе и регионалну сарадњу је иницирало неколико важних процеса у наведеној области, као нпр:

У току је реализација регионалног пројекта Цертификације општина са позитивним пословним окружењем (BFC) који има за циљ успостављање препознатљивости, као и јачање региона југоисточне Европе кроз успостављање јединствених стандарда квалитета које општине и градови пружају потенцијалним инвеститорима (јасно дефинисани критерији и индикатори) и прије свега привредницима који послују на локалном нивоу.

Покренут је пројекат реформе пословне регистрације, којим ће се омогућити брза, једноставна регистрација привредних субјеката уз вишеструко смањење трошкова, процедура и времена, а која ће се заснивати на концепту једношалтерског система или електронске on-line регистрације.

У склопу регулаторне реформе усвојена је „Стратегија регулаторне реформе и увођења процеса процјене утицаја прописа (ПУП) у Републици Српској за 2012-2015“; основан је Одбор за регулаторну реформу, са циљем да, на захтјев пословне заједнице, анализира прописе који су донешени, а чине проблем у пословању или прописе који се тек требају донијети и обрађивачима прописа предлаже оптимална рјешења, како за пословну заједницу тако и за Владу Републике Српске.

Тakoђе, уз све наведено као и кроз већ започете веће инвестиционе пројекте (Термоелектрана Станари, Термоелектрана Угљевик, Пројекат „Горња Дрина“ и др.), очекује се покретање и убрзање привредне активности, а самим тим отварање нових радних мјеста.

Достављено:

2 x Наслову;

1 x а/а.

МИНИСТАР

Игор Видовић

РЕПУБЛИКА СРПСКА

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Трг Републике Српске 1, Бања Лука, тел: 051/338-415, факс: 051/338-865, 338-866

www.vladars.net, E-mail: mps@mps.vladars.net

Број: 12.03.3.10274/13

Датум: 24.09.2013.

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

ПРЕДМЕТ: Одговор на посланичко питање

На 52. сједници Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, одржаној 29.08.2013. године, посланик Зијад Јагодић је поставио сљедеће посланичко питање:

„Да ли је на простору БиХ дошло до увоза и промета генетски модификованог кукуруза типа **SmartStax** америчке компаније **Monsanto**“ ?

ОДГОВОР

Увидом у евиденције коју води Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде на основу издавања Рјешења о давању сагласности за дозволу за увоз сјемена пољопривредног биља у Републику Српску, није било ни захтјева, нити је издата сагласност за дозволу за увоз генетички модификованог кукуруза **Smart Stax**, америчке компаније **Monsanto**.

МИНИСТАР

проф. др Стево Мирјанић

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Federalno ministarstvo poljoprivrede
vodoprivrede i šumarstva

Broj:03-24-2572 /13
Sarajevo, 02.10.2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA FEDERACIJE BIH
- tajnik vlade -

BOSNA I HERCEGOVINA
ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
n/r tajnika doma

Zastupnik Zastupničkog doma
Gosp. Zijad Jagodić

Predmet: Odgovor na upit , dostavlja se -

VEZA : Vaš akt 03/04-05.21-8/13 od 10.09.2013.g.

Poštovani,

Vezano za postavljeno zastupničko pitanje koje je postavio zastupnik Zijad Jagodić na 52.sjednici Zastupničkog doma održanoj 29.kolovoza 2013.godine, a koje se odnosi na to što je konkretno učinjeno na promociji kapitalnih investicija , podizanje ekonomskih efekata , zapošljavanju ,unapređenju tehnologija i razvoju BiH , dajemo slijedeći ODGOVOR:

U proteklom periodu , zavisno od izdvojenog granta u okviru poljoprivrede , preko Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva izdvajana su sredstva za kapitalne investicije kroz podrške ruralno razvitku , ili direktno kroz podršku za direktna investiciona ulaganja. Investiciona ulaganja su započeta već u 2008 godini da bi bila nastavljena sve do 2012. godine.

Investicije su se odnosile na podizanje novih pogona u stočarstvu (štalski objekti u govedarstvu, svinjogojstvu, peradarstvu, ribarstvu i drugim čvrstim objektima iz ove oblasti).

Također su ulagana sredstva u biljnoj proizvodnji (podizanje novih nasada voćnjaka i vinograda, podizanje novih plastenika, staklenika i drugo)

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Federal Ministry of Agriculture, Water
Management and Forestry

01-50-1

10-10-2013

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1	15-52/13		

U okviru investicija su podržavane i nabavka opreme i mehanizacije u biljnoj i animalnoj proizvodnji.

Podržavane su i investicije u prerađivačke pogone i to : pakirnice, sortirnice, hladnjače pogone za doradu i šušenje voća i povrća , kao i oprema za te iste pogone.

Investicije koje su podržavane kroz mjere ruralnog razvitka kao što su ulaganje u infrastrukturu (poljoprivredne putove, vodovod, objekte za poljoprivredu - poljoprivredne apoteke, veterinarske stanice, otkupne stanice , pijace, prostore za stočne smotre); ulaganja u poljoprivredna gazdinstva - prostori za silažu, sjenazu, ulaganje u sustav navodnjavanja sl.; Agroturizam - tradicionalna kuća, vodenica, mlinice i dr. Ove mjere u okviru ruralnog razvitka su bile kao jedan vid pomoći klijentima za koji žive u nepovoljnim područjima, sve u cilju jačanja sela i zadržavaju stanovništva na selu .

Sve ovo je rezultiralo povećanjem zasađenih i zasijanih površina, veći stočni fond, povećanje prerađivačkih kapaciteta , stabilnost opskrbe domaćeg tržišta , većoj proizvodnji i automatski većem zapošljavanju..

Povećana domaća proizvodnja je smanjila uvoz tih proizvoda izvana, što je direktno stvorilo veću akumulaciju sredstava na našem tržištu i omogućilo bolji životni ambijent.

S poštovanjem,

MINISTAR
Jerko Ivanković- Lijanović

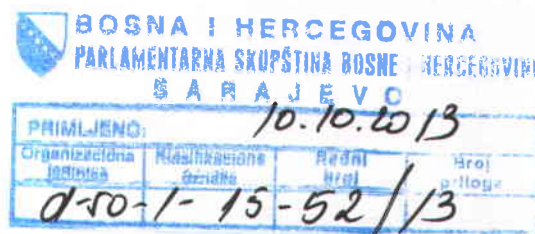
Dostaviti:

- naslovu
- a/a.

Broj: 03/04-05-21-8/13
Sarajevo, 04.10.2013.godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Zastupnički dom
n/p gosp. Zijadu Jagodiću, zastupniku
n/p gosp. Bojanu Ninkoviću, tajniku

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje

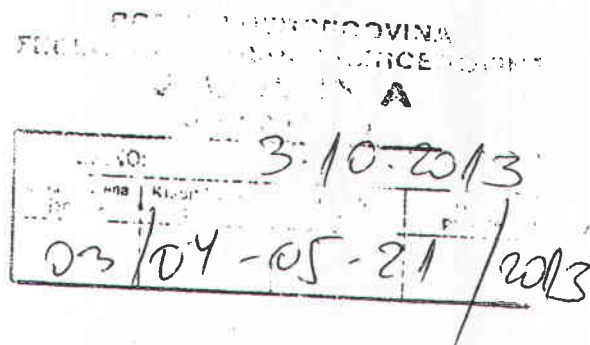
U privitku akta, u vezi sa člankom 155. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07, 87/09 i 28/12), dostavljam Vam akt Federalnog ministarstva trgovine, broj: 01-02-1104/13 od 25.09.2013. godine, koji sadrži odgovor na zastupničko pitanje, koje je na 52. sjednici Doma, održanoj 29. kolovoza 2013. godine, postavio zastupnik Zijad Jagodić.

S poštovanjem,

p.o. **TAJNIK VLADE**
Edita Kalajdžić

Broj: 01-02-1104/13
Mostar, 25.09.2013.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA
n/r Sekretara Vlade
SARAJEVO

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje zastupnika Zastupničkog
doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ,Zijada Jagodića

Na osnovu člana 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine – Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10 i 62/10), a u vezi zastupničkog pitanja postavljenog od strane zastupnika Zijada Jagodić na 52. sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Bosne i Hercegovine održanoj 29.08.2013.godine, kojim se traži od Vlade FBiH informacija o učinjenim konkretnim aktivnostima na izgradnji domaće privrede i osposobljavanja za konkurenciju, kako na domaćem tako i na međunarodnom tržištu, te tržištu EU, Federalno ministarstvo trgovine u okviru svojih nadležnosti daje sljedeći

Odgovor

Predlagač Zakona o unutrašnjoj trgovini je Federalno ministarstvo trgovine. Zakon je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 9.marta 2010.godine i na sjednici Doma naroda od 27.maja 2010. godine, i isti je objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH“ broj 40/10. Ovaj zakon je stupio na snagu 22.07.2010.godine.

U proceduri donošenja Zakona o unutrašnjoj trgovini, na Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, amandmanski je ugrađena odredba koja se tiče zastupljenosti domaćih prehrambenih proizvoda u asortimanu robe u trgovačkim lancima. Navedeno se odnosi na član 13. Zakona prema kojem trgovci koji obavljaju djelatnost u trgovačkim objektima (lancima) namijenjenim za trgovinu različitih robnih grupa prehrambenih i neprehrambenih proizvoda, površine od 1.000 i više m², prije otpočinjanja rada su dužni pribaviti saglasnost Ministarstva. Uz zahtjev za dobijanje saglasnosti stranka je dužna kao dokaz o obaveznoj zastupljenosti domaćih prehrambenih proizvoda u visini od najmanje 50 % u asortimanu robe podnijeti pisanu izjavu.

No, prema ocijeni Evropske Komisije navedenim odredbama Zakona o unutrašnjoj trgovini, odnosno članovima 13. i 51., narušava se dosljedna primjena principa slobodne trgovine iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i Privremenog sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. U tom smislu EK je insistirala da se sporne

odredbe brišu, odnosno otklone, po njima, protekcionističke mjera u oblasti trgovine.

U skladu sa pismenim stavom Evropske komisije, Federalno ministarstvo trgovine je nakon zajedničkog usaglašavanja teksta Zakona sa EK, pristupilo izradi Prednacrtu Zakona o izmjenama i dopunama cjelokupnog teksta Zakona o unutrašnjoj trgovini.

Cilj i svrha navedenih izmjena je prije svega da se svim učesnicima u prometu na području Federacije BiH, odnosno proizvođačima i trgovcima, omogući fer tržišna utakmica u skladu sa kodeksima poslovnog morala i dobrih poslovnih običaja. Naime, predloženim izmjenama i dopunama Zakona je (u članu 3. osnovnog Zakona) dodat novi stav kojim je jasno propisano da su trgovci dužni da u tržišnoj utakmici postupaju pošteno u skladu sa kodeksima poslovnog morala i dobrih poslovnih običaja i na odgovarajući način osigurati iste uslove svim učesnicima na unutrašnjem tržištu koji nisu usmjereni na nanošenje štete drugim trgovcima, dobavljačima, krajnjim potrošačima, kao i javnom interesu.

Sporni član 13. Zakona je izmijenjen i glasi:

„Trgovci koji obavljaju djelatnost u trgovačkim objektima namijenjenim za trgovinu različitih robnih grupa prehrambenih i neprehrambenih proizvoda dužni su u tržišnoj utakmici postupati u skladu sa kodeksom dobrih poslovnih običaja i na odgovarajući način osigurati iste uslove svim učesnicima na unutrašnjem tržištu koji nisu usmjereni na nanošenje štete drugim trgovcima, proizvođačima-dobavljačima, krajnjim potrošačima, kao i javnom interesu.

Pod osiguranjem istih uslova iz stava 1.ovog člana podrazumijevaju se pravo na:

- jednaku zastupljenost roba svim dobavljačima i njihovo pozicioniranje u trgovačkim objektima;
- ravnopravan i nediskriminatorski tretman dobavljače prilikom plasmana i pozicioniranja njihovih proizvoda na policama, utvrđivanja marži i načina plaćanja, posebne ponude, promotivne aktivnosti i slično prilikom zaključivanja kupoprodajnih ugovora.“

Pored navedenog važno je naglasiti da su i odredbe čl. 50.i 51. Zakona ,koje se odnose na osiguranje istih uslova za sve učesnike na unutrašnjem tržištu kao i na propisivanje radnji koje se smatraju nedopuštenim trgovanjem, usaglašene sa navedenim stavom EK.

Pod nedopuštenim trgovanjem podrazumijevaju se radnje trgovca kojim se radi tržišnog nadmetanja povrjeđuju kodeksi poslovnog morala i dobrih poslovnih običaja i koje su usmjerene na nanošenje štete drugim trgovcima, dobavljačima, krajnjim potrošačim i povrjeđuje javni interes .Nedopuštenim trgovanjem u smislu ovog zakona smatra se naročito:

- a) reklamiranje, oglašavanje ili ponuda robe ili usluga navođenjem podataka ili upotrebom izraza sa kojima se iskorištava ugled drugog trgovca, njegovih proizvoda ili usluga, odnosno proizvoda drugog trgovca;
- b) davanje podataka o drugom trgovcu, ako ti podaci štete ili mogu nanijeti štetu ugledu i poslovanju drugog trgovca;
- c) prodaja robe s oznakama ili podacima ili izgledom koji stvaraju ili bi mogli stvoriti zabunu u pogledu izvora, načina proizvodnje, količine, kvalitete ili drugih osobina robe;
- d) radnje trgovaca usmjerene na prekid poslovnih odnosa, između drugih trgovaca ili koje sprečavaju ili otežavaju poslovne odnose drugih trgovaca;
- e) neopravdano neispunjavanje ili raskidanje ugovora sa pojedinim trgovcem kako bi se sklopio isti ili povoljniji ugovor sa drugim trgovcima;
- f) neovlaštena upotreba imena, firme, pečata, marke, industrijskog dizajna ili koje druge oznake drugog trgovca;

g) prodaja robe sa oznakom, podacima ili oblikom, kojim se opravdano stvara zabuna kod potrošača u pogledu porijekla, kvaliteta i drugih svojstava te robe.

h) davanje ili obećanje darova, imovinske ili druge koristi drugom trgovcu, njegovom radniku ili licu koje radi za drugog trgovca, kako bi se davaocu omogućila pogodnost na štetu drugog trgovca ili potrošača;

i) neovlaštena upotreba usluga trgovačkog putnika, trgovačkog predstavnika ili zastupnika drugog trgovca;

j) protivpravno pribavljanje poslovne tajne drugog trgovca ili bespravno iskorištavanje povjerene poslovne tajne drugog trgovca;

k) radnja trgovca kojom traži ili vrši naplatu od dobavljača za usluge koje se odnose direktno na aktivnost prodaje i nisu uključene u trošak nabavke roba;

l) radnja trgovca kojom traži ili vrši naplatu od dobavljača za usluge koje se odnose na troškove distributivne mreže u trgovini, plasmana i pozicioniranja proizvoda na policama, specijalne prodaje ili promotivne aktivnosti;

lj) radnja trgovca kojom dovodi u neravnopravan i diskriminatorski tretman dobavljača proizvoda prilikom plasmana i pozicioniranja njihovih proizvoda na policama, utvrđivanja marži i načina plaćanja;

m) radnja trgovca kojom se zahtjeva od dobavljača da ne prodaje iste proizvode drugom trgovcu po istoj ili nižoj cijeni;

n) radnja trgovca kojom mijenja jednostrano ugovorene uslove i bez opravdanog razloga vrši povrat zaprimljene robe dobavljaču iznad visine regulisane kupoprodajnim ugovorom.

Dobavljač u smislu odredaba stava 1) tač. k), l), lj), m) i n) ovog člana Zakona je pravno i fizičko lice ovlašteno da proizvodi i distribuira proizvode s ciljem da ih plasira i pozicionira u trgovačkom objektu.

Provođenje i implementacija čl. 13. i 51. Zakona koja se odnosi na zaštitu proizvođača- distributera prehrambenih proizvoda, kao i zaštitu domaće proizvodnje kroz zabranu nedopuštenih radnji trgovaca prilikom pozicioniranja proizvoda na policama velikih trgovačkih lanaca je od izuzetnog značaja za Federaciju i državu Bosnu i Hercegovinu, jer je uloga trgovine da, između ostalog, sinergijskim djelovanjem sa domaćim proizvođačima omogućava povećanje konkurentnosti domaćih proizvoda i odgovarajuću zastupljenost tih proizvoda u trgovačkim objektima. Svrha donošenja ovih članova Zakona je davanje šanse domaćim proizvodima za pristup na unutrašnje tržište kroz oživljavanje domaće proizvodnje, a time i povećanje prihoda po glavi stanovnika. Na propisani način se omogućava svim proizvođačima (kako stranim tako i domaćim) da pod istim uslovima svoje proizvode plasiraju u trgovačke objekte, a trgovci su dužni obezbjeđiti u asortimanu pojedinih roba na policama u prodajnom prostoru maloprodajnog trgovačkog objekta podjednaku zastupljenost stranih i domaćih prehrambenih proizvoda. Također se omogućava svim proizvođačima da učestvuju u efektivnoj i ravnopravnoj tržišnoj utakmici, kao i zaštita potrošača i društvene zajednice.

Ovom odredbom se de facto omogućava nediskriminatorski odnos u pogledu zastupljenosti prehrambenih proizvoda (domaćih ili stranih) u trgovačkom objektu, jer izlaganje i pozicioniranje proizvoda igra glavnu ulogu u podizanju prodaje i građenju brenda.

S poštovanjem,

MINISTAR
Milorad Bahilj dipl. oec.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Posavska
V l a d a
Broj: 01-02-420-3/13
Orašje, 08.10.2013.god.

01/2-50-1

 BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 14. 10. 2013			
Organizacija	Klasifikacija	Rezni broj	Broj priloga
01-50-1-15-52/13			

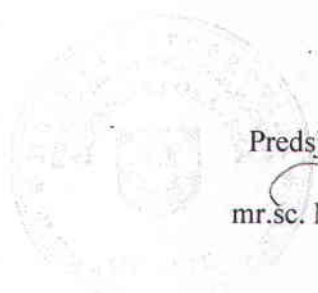
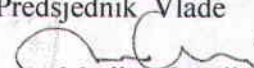
BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI DOM/PREDSTAVNIČKI DOM
SARAJEVO

Predmet: Odgovori na poslanička pitanja, dostavljaju se.-
Sveza: Vaš akt broj: 01/1-50-1-15-52/13 od 29.08.2013.g.

U prilogu dopisa dostavljamo Vam dva odgovora na poslanička pitanja Zijada Jagodića poslanika u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i odgovor na jedno poslaničko pitanje Nermina Purića poslanika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem

Prilog:
- kao u tekstu

Predsjednik Vlade

mr.sc. Marijan Oršolić

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA

Ministarstvo gospodarstva i prostornog uređenja

Broj: 09 – 49 – 167-1/13
Odžak, 12.09.2013. godine

Tel/fax: 031/762-701, tel. 031/763 -439
Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA

17-09-2013		Vrijednost	
01	420-1		

VLADA ŽUPANIJE POSAVSKE
N/r tajnika Vlade Županije Posavske

Predmet: Poslanička pitanja; odgovor; - dostavlja se

Poštovani,

U prilogu ovoga akta dostavljamo Vam odgovor, odnosno prijedlog teksta Odgovora na „Poslanička pitanja“, akt Vlade Županije Posavske 01- 420/13 od 09.09.2013. godine.

Tekst prijedloga „Odgovora“ u prilogu ovog akta.

S poštovanjem,

MINISTAR

Marijan Oršolić, jur.
Marijan Oršolić

Na 52-oj sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne Skupštine BiH, poslanik Zijad Jagodić postavio je pitanje Vijeću ministara, Vladi Federacije BiH, Vladi Republike Srpske, vladama kantona u Federaciji BiH i Vladi Brčko Distrikta.

Ministarstvo gospodarstva i prostornog uređenja (u daljem tekstu: Ministarstvo) u ime Vlade Županije Posavske daje sljedeće odgovore:

Prvo pitanje:

„Što je do sada konkretno učinjeno na promociji kapitalnih investicija i postizanju maksimalnih efekata u zapošljavanju, unpređenju tahnologija i razvoju Bosne i Hercegovine?“

Odgovor:

U okvirima skromnih mogućnosti Proračuna Županije Posavske, Vlada Županije Posavske je putem Ministarstva, u periodu 2008 – 2012. izdvojila značajna finacijska sredstva kao poticaje razvoju poduzetništva i obrta.

U navedenom periodu osigurala je sa cca 700.000,00 KM pripravnčki staž za ukupno 67 pripravnika kod privatnih poslodavaca, od čega je njih preko 90% ostalo uposleno kod istih, a ostali su, nakon ugovorom realiziranih obveza nastavili sa radom kod drugih poslodavaca.

Novo upošljavanje je omogućeno i kroz ostale vidove poticaja razvoju poduzetništva, koji za period 2008- 2012 iznosi cca 2.025.000,00 KM.

U svakom slučaju, ovi su poticaji skromni, ali za gospodarstvo Županije Posavske značajni.

Svi korisnici sredstava bilježe pozitivne pomake u poslovanju.

U tijeku je realizacija programa regresiranja kamata na investicijske kredite i kredite za nabavku obrtnih sredstava. U spomenutom programu sklopljeno je ukupno 33 Ugovora o regresiranju kamata na kredite.

Posebno su značajni poticaji Vlade koji se odnose na projekte gospodarskih društava za nabavku osnovnih sredstava.

Kad je u pitanju promocija domaće proizvodnje, značajna finacijska sredstva se svake godine izdvajaju na sajamske manifestacije. Na žalost, nedostatna su sredstva za financiranje sajamskih manifestacija u inozemstvu za čim ovdašnji gospodarstvenici pokazuju interes.

Puno je učinjeno na stvaranju pravnog okvira za stvaranje boljeg poslovnog ambijenta, odnosno definiranju administrativnih procedura pa su donešeni:

1. Zakon o poticaju razvoja malog gospodarstva u Županiji Posavskoj,
2. Zakon o koncesijama;
3. Zakon o geološkim ispitivanjima;
4. Zakon o javno privatnom partnerstvu u Županiji Posavskoj.

Vlada je također usvojila i Program razvoja malog gospodarstva u Županiji Posavskoj za period 2013- 2015. kojim su definirane smjernice za efikasnu podršku razvoju malog gospodarstva i obrtništva na prostoru Županije Posavske.

U prošloj godini bilježimo dva strana ulaganja na području općine Orašje od kojih je jedan ulagač novi i njemu je dodijeljeno zemljište od strane općine.

Ovim odgovorom sugeriramo uvaženom poslaniku i svim ostalim poslanicima u federalnim zakonodavnim tijelima da pokrenu pitanja koja se odnose na stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta, rasterećenje gospodarstva odnosno uređenje oblasti fiskalnih i parafiskalnih opterećenja gospodarstva, kao i inicijative ka Vijeću ministara, a koje se odnose na oblast carinskih tarifa, akciza, uređenja sistema javnih nabavki itd.

Sve ovo iz razloga što se zna da gospodarstvo Federacije BiH, prati dug proces registracije i uopće početak rada gospodarskih društava, visoka stopa poreskih opterećenja, visoke cijene energenata, carinske tarife, neadekvatno stručno obrazovanje, niska ulaganja u razvoj novih tehnologija, nedostatak obrtnih sredstava itd, a sve su to stvari koje same ne rješavaju županije / kantoni.

Iz ovoga proizilazi da je problem sigurnosti stranih ulagača, nešto što se mora rješavati i po horizontali i vertikalni.

Drugo pitanje:

„Šta je konkretno učinjeno na izgradnji domaće privrede osposobljene za konkurenciju kako na domaćem tako i na međunarodnom te na tržištu EU?“

Odgovor:

U cilju jačanje konkurentne sposobnosti gospodarskih subjekata Županije Posavske na domaćem i inozemnom tržištu Vlada je izdvojila značajna financijska (nepovratna) sredstva za subvencioniranje uvođenja međunarodnih standarda i to prvenstveno kod gospodarskih društava koji su izvoznici i isključivo se bave proizvodnom, odnosno prerađivačkom djelatnošću;

Vlada Županije Posavske čini u kontinuitetu sve napore, i pored ograničenih mogućnosti Proračuna Županije Posavske, da poticaje u gospodarstvu usmjeri ka onima kojima to treba, naročito kad je u pitanju izlazak domaćih investitora i domaćeg gospodarstva na inozemna tržišta.

Zadatak ove Vlade je i dalje da stvara povoljno okruženje za razvoj gospodarstva i realizaciju poslovnih ideja. U tom smisu je značajna uloga općinskih uprava, naročito kroz razvoj poduzetničkih zona i osiguranje kvalitetnih prostornih resursa, i uopće jačanje poslovne infrastrukture.

U tom dijelu nije zanemarena ni uloga Gospodarske komore Županije Posavske, kao i Obrtničke komore Županije Posavske, čiji rad se također dijelom financira iz sredstava Proračuna Županije Posavske.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA POSAVSKA
Agencija za privatizaciju

Broj: 01-19-71/13
Orašje, 25.09.2013. godine

VLADA
ŽUPANIJA POSAVSKA

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
VLADA
ORASJE

Primljena:	30.09.2013.g.		
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01	420-2		

Predmet: Informacija, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj 01-420-1/13 od 09.09.2013. godine

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine prosljedila je poslaničko pitanje Vladi Republike Srpske, Vladi Federacije BiH i vladama kantona u Federaciji BiH kojim se traži odgovor na pitanje da li se u dogledno vrijeme planira privatizacija javnih RTV stanica, javnih komunalnih poduzeća i javnih veterinarskih stanica, te što je u tom smislu do sada učinjeno.

Na temelju navedenog informiramo Vas da je Programom rada za 2013. godinu Agencije za privatizaciju u Županiji Posavskoj (dalje u tekstu: Agencija za privatizaciju) planirana privatizacija predmetnih društava, te da je u svom Programu rada Agencija za privatizaciju i ranijih godina planirala privatizaciju istih. Agencija za privatizaciju je, kako bi realizirala i ostvarila planirano, predmetna društva pravovremeno informirala o njihovim obvezama dostavljanja početne bilance stanja i programa privatizacije kao i o mogućim metodama privatizacije, o mogućnosti privatizacije po posebnim propisima te o mogućnosti izuzimanja dijela ili ukupnog iznosa državnog kapitala iz procesa privatizacije sukladno Zakonu o privatizaciji poduzeća („Službene novine Federacije BiH“, broj 27/97, 8/99, 32/00, 45/00, 54700, 61/01, 27/02, 33/02, 28/04, 44/04, 42/06 i 4/09).

Do sada predmetna društva nisu dostavila dokumentaciju na temelju koje bi, sukladno propisima o privatizaciji, Agencija za privatizaciju mogla započeti proces privatizacije istih.

S poštovanjem,

DIREKTOR

Iljo Kopic, dipl.oec.

01/2-50-1

P17

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SREDIŠNJA BOSNA / SREDNJOBOSANSKI KANTON**

STRUČNA SLUŽBA VLADE KANTONA

Broj:01-05-13/13-22
Travnik, 14. 10. 2013.

 BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO: 18-10-2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-		15-52/13	

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM**

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje

- dostavlja se -

U privitku akta dostavljamo vam odgovor Vlade Kantona Središnja Bosna na zastupničko pitanje postavljeno na 52. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine od strane zastupnika Zijada Jagodića.

S poštovanjem,

TAJNIK VLADE KANTONA
Slavko Luketina, dipl.iur.

Na osnovi člana 32. Zakona o Vladi Srednjobosanskog kantona (Službene novine Srednjobosanskog kantona, broj 5/03- prečišćeni tekst i 14/03), Vlada Srednjobosanskog kantona, na **55. sjednici**, održanoj 10. 10. 2013. godini, razmatrajući **Ad. 30. Utvrđivanje odgovora na zastupničko pitanje**, donosi

ZAKLJUČAK

Vlada Kantona prihvatila je odgovor Ministarstva privrede, iznesen u aktu od 27. 9. 2013. godine, na zastupničko pitanje postavljeno od strane zastupnika Zijada Jagodića, zastupnika u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Prihvaćeni odgovor dostaviti će se Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine kao odgovor Vlade Srednjobosanskog kantona.

Broj: 01-05-551/13-30
Travnik, 11. 10. 2013.

PREDSJEDNIKI VLADE

Tahir Lendo, dipl. ing.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
Ministarstvo privrede
TRAVNIK
Br. Službeno/13
Travnik, 27.09..2013.g.

VLADA SBK
Stručna služba Vlade SBK

PREDMET: Dostava odgovora na zastupničko pitanje zastupnika Zijada Jagodića svim
vladama

Ministarstvo privrede daje sljedeći odgovor na zastupničko pitanje zastupnika Zijada Jagodića, zastupnika u Predstavničkom domu PSBiH, a koje se odnosilo na promociju kapitalnih investicija i postizanju maksimalnih ekonomskih efekata u zapošljavanju, unapređenju tehnologija i razvoju Bosne i Hercegovine.

1. Ministarstvo privrede, svake godine dodjeljuje nepovratna sredstva putem Transfera – poticaji privredi, privrednim subjektima na ime zapošljavanja. Ranijih godina su sredstva za ovu namjenu bila veća, preko milion KM, a ove godine je Budžetom SBK planirano izdvajanje 300,000,00 KM. Sredstva se transparentno dodjeljuju putem javnog poziva i u nekoliko LOT-ova. Također se komisijski prati izvršavanje obaveza od strane subjekata kojima su sredstva dodijeljena.
2. Ministarstvo privrede provodi proceduru dodjele koncesija za mineralne sirovine, vjetroelektrane i skijališta, odnosno sportske kapacitete, a 60 % naknade za koncesije pripada lokalnoj zajednici gdje se koncesiono pravo ostvaruje, te bi se sredstva trebala utrošiti na zapošljavanje lokalnog stanovništva na ime naknade za korištenje prirodnih resursa.
3. U 2012. godini Ministarstvo privrede je izdvojilo značajna sredstva (cca 180.000 KM) za stručno usavršavanje obuku, atestaciju i certificiranje kvalificiranih zavarivača u saradnji sa Institutom za zavarivanje Tuzla i Službom za zapošljavanje SBK Travnik, te je certificate po internacionalnim standardima (DUV-SUD odnosno DVS-IIW/ESF-1111). Trideset polaznika je prošlo obuku i dobilo certificate koji su priznati u svijetu, a mnogi su dobili posao u privrednim subjektima metaloprerađivačke industrije na području SBK.

Ministarstvo privrede, kao resorno ministarstvo za oblast zapošljavanja, u okviru svojih nadležnosti, provodi niz mjera koje direktno doprinose otvaranju novih radnih mjesta, očuvanju postojećih privrednih kapaciteta, zadržavanju trenutno zaposlenih radnika, odnosno stvaranju ambijenta za razvoj privrede i ispoljavanje privrednih potencijala.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr. sci. Sedžad Milanović

01/e-50-1

by

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ

Бања Лука, тел: 051/339-277, факс: 051/339-641, E-mail: sekretar@vladars.net

Број: 04.2- 011-334-2 /13

Датум: 21.10.2013. године

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO: 23. 10. 2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-		15-52/13	

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БИХ
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
САРАЈЕВО

Поштовани,

У прилогу дописа достављамо Вам одговоре на посланичка питања посланика - Зијада Јагодића, постављено на 52. сједници Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, одржаној 29.08.2013. године и Нермина Пурића, постављено на 53. сједници Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, одржаној 19.09.2013. године.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР ВЛАДЕ
Владо Благојевић

BOSNA I HERCEGOVINA			
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE			
SARAJEVO			
PRIMLJENO: 23.10.2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Straj
01-50-1	15	59	13

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ
БАЊА ЛУКА

Број: 24.012/121-10-2/13
Датум: 23.09.2013. године

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БИХ
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
ТРГ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ БРОЈ 1
САРАЈЕВО

Предмет: Одговор на посланичко питање

Посланик Парламентарне скупштине БиХ, Зијад Јагодић, на Педесетдругој сједници Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, одржаној 29. августа 2013. године, поставио је следеће посланичко питање:

„Да ли је на простору Босне и Херцеговине дошло до увоза и промета генетски модификованог кукуруза типа Smart Stax америчке компаније Monsanto?“

Увоз наведеног кукуруза у државама чланицама ЕУ у ово вријеме врло је споран и проблематичан. Наиме, према тврдњама Smart Stax ствара отрове којима убија инсекте, рецимо кукурузног мољца, а истовремено је отпоран на два пестицида за борбу против корова.“

У складу са чланом 82. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07, 87/09 и 28/12), дајемо следећи

ОДГОВОР

Закон о генетички модификованим организмима („Службени гласник Републике Српске“, број 103/08) забрањује употребу генетички модификованих организама и производа од генетички модификованих организама, а уколико се анализом утврди да се ради о генетички модификованим организмима, инспектор ће наредити нешкодљиво уништавање генетички модификованих организама или производа од истих.

Фитосанитарни инспектори врше надзор над увозом сјемена кукуруза, док надзор над меркантилним кукурузом врши инспекција за храну и гранични ветеринарски инспектори.

На граничним прелазима на којима фитосанитарни надзор врше фитосанитарни инспектори Републике Српске није било увоза горе наведеног сјемена кукуруза. У току 2013. године увезена су само два хибрида кукуруза произвођача Монсанто, и то: ДКЦ 6089 и ДКЦ 6040 на граничном прелазу Рача. Ове пошиљке су узорковане и извршена су лабораторијска испитивања која су потврдила да у њима не постоји присуство ГМО модификација.

Поред наведеног, фитосанитарни инспектори Републике Српске врше редовно узорковање сјемена соје на присуство ГМО модификација и до сада нисмо утврдили присуство истих у сјемену соје.

Такође напомињемо да се у наредном периоду, у сарадњи са Агенцијом за безбиједност хране Босне и Херцеговине, планира спровести мониторинг хране и хране за животиње на присуство генетски модификованих организама, и то 45 узорка хране (23 узорка хране и 22 узорка хране за животиње) на територији Републике Српске.

С поштовањем,

ВД Директора
Зоран Микановић

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-2954/13
Sarajevo, 24.10.2013. godine

01/e-501

by

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO: 25.10.2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikacija	Redni broj	Str.
01-50-1-15-52		13	

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Zastupnički dom -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 66. sjednici održanoj 23.10.2013. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupničko pitanje koje je postavio Zijad Jagodić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U pritvku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK

Zvonimir Kutleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

Broj: 05-50-1-2954/13
Sarajevo, 23.10.2013. godine

Zijad Jagodić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 52. sjednici ovog doma, održanoj 29.08.2013. godine, postavio je sljedeće poslaničko pitanje:

„Da li je na prostoru Bosne i Hercegovine došlo do uvoza i prometa genetski modifikovanog kukuruza tipa Smart Stax američke kompanije Monsanto?“

Na postavljeno pitanje Savjet ministara Bosne i Hercegovine je na 66. sjednici održanoj 23. 10. 2013. godine, utvrdio sljedeći

ODGOVOR

U skladu sa odredbama Zakona o genetski modifikovanim organizmima („Službeni glasnik BiH“, broj 23/09) za sprovođenje predmetnog zakona u slučajevima kada se GMO i/ili proizvodi koji sadrže i/ili se sastoje i/ili potiču od GMO-a stavljaju na tržište kao reprodukcioni materijal u poljoprivredi i šumarstvu ili kao sredstvo za zaštitu bilja nadležno je Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH-Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljem tekstu: Uprava) uz saglasnost organa entiteta, kantona i Brčko Distrikta BiH nadležnih za oblast poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Postupci i uslovi za ograničenu upotrebu, prekogranični prenos, stavljanje na tržište genetski modifikovanih organizama i proizvoda koji se sastoje, sadrže ili vode porijeklo od genetski modifikovanih organizama propisani su Zakonom o GMO i podzakonskim aktima donešenim na osnovu tog zakona.

Uvoz reprodukcionog materijala u poljoprivredi i šumarstvu kao i sredstava za zaštitu bilja koji se sastoje, sadrže ili vode porijeklo od genetski modifikovanih organizama nije dozvoljen ukoliko ne ispunjava sve uslove i procedure propisane Zakonom o GMO.

U Upravi nije zapremljen ni jedan zahtjev za pokretanje postupka za izdavanje odobrenja za upotrebu GMO iz nadležnosti Uprave, kako je to i propisano Zakonom o GMO, niti je Uprava zaprimila obavještenje inspekcije ili bilo kojeg drugog nadležnog organa o eventualnom pokušaju uvoza ili uvozu reprodukcionog materijala u poljoprivredi i šumarstvu i sredstva za zaštitu bilja, koje se sastoji, sadrži ili vodi porijeklo od genetski modifikovanih organizama.

U skladu sa odredbama člana 12. stav (3) i (4) Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 03/05), može se staviti u promet sjeme poljoprivrednih biljaka samo ako je sorta upisana u Sortnu listu Bosne i Hercegovine. Uvidom u popis sorti u Sortnoj listi BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 59/10, 2/12), za vrstu *Zea mays* - kukuruz, Uprava je ustanovila da se navedeni hibrid (tip *Smart Stax*) ne nalazi na Sortnoj listi BiH, stoga isti nije dozvoljen za stavljanje u promet u Bosni i Hercegovini.

Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, uz saglasnost i mišljenje nadležnih državnih i/ili entitetskih organa u Bosni i Hercegovini izdaje Rješenja o korištenju oblika uvoza robe na osnovu dozvole „D“, u skladu sa odredbama Odluke o klasifikaciji roba na

režimu uvoza i izvoza („Službeni glasnik BiH“, broj: 22/98, 30/02, 40/02, 20/05 i 54/08, 04/13) koju je usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine. Robe za koje se izdaje Rješenje o korištenju oblika uvoza roba na osnovu dozvole „D“ navedene su u popisu roba za reprodukciju i zaštitu životinja i biljaka (Prilog broj 1.), koji je sastavni dio Odluke o klasifikaciji roba na režimu uvoza i izvoza. Poljoprivredna vrsta odnosno sjeme žita u koje se ubraja i kukuruz nalazi se u Prilogu 1. naprijed navedene Odluke i isti ne podliježe režimu uvoza i izvoza na osnovu dozvole „D“.

Provjeru dokumentacije i kvaliteta sjemena pri uvozu vrše nadležne inspekcije entiteta i Brčko distrikta BiH, odnosno fitosanitarna inspekcija. Način kontrole reproduktionog materijala poljoprivrednih biljaka koji se uvozi, način prijave uvoza reproduktionog materijala poljoprivrednih biljaka propisan je Pravilnikom o kontroli reproduktionog materijala poljoprivrednih biljaka koji se uvozi („Službeni glasnik BiH“, broj: 34/12), koji je donijela Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja i isti bi trebalo da se primjenjuje na svim graničnim prelazima u Bosni i Hercegovini.

Broj: 02-05-27850-12.2/13
Sarajevo, 22.10.2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 04.11.2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-		15-52/13	

Na osnovu čl. 22. i 24. stav 4. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 24/03 - Prečišćeni tekst i 38/13), Vlada Kantona Sarajevo, na 39. sjednici održanoj **22.10.2013.** godine, donijela je slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Odgovor Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša, broj:05-05-23051/13 od 02.10.2013. godine na poslaničko pitanje poslanika u Predstavničkom domu Skupštine Bosne i Hercegovine Nermina Purića, a koje se odnosi na privatizaciju javnih preduzeća.
2. Odgovor iz tačke 1. ovog Zaključka dostavlja se poslaniku u Predstavničkom domu Skupštine Bosne i Hercegovine Nerminu Puriću.

Dostaviti:

1. Predsjedavajuća Skupštine Kantona Sarajevo
2. Premijer Kantona Sarajevo
3. Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša
- ④ Predstavnički dom Skupštine Bosne i Hercegovine
n/r poslanika Nermina Purića
5. Evidencija
6. Arhiva

Broj: 05-05-23051/13
Sarajevo, 02.10.2013.godine

2-10-2013

STRUČNA SLUŽBA VLADE

10.2.

- O V D J E -

PREDMET: Odgovor na poslaničko pitanje Nermina Purića, poslanika u
Predstavničkom domu Skupštine BiH – dostavlja se

Poštovani,

Povodom poslaničkog pitanja postavljenog od strane Nermina Purića, poslanika u Predstavničkom domu Skupštine BiH, a koje se odnosi na privatizaciju javnih RTV stanica, javnih komunalnih preduzeća i javnih veterinarskih stanica, vezano za privatizaciju istih, te šta je po tom pitanju do sada učinjeno, ovo ministarstvo je zatražilo od Kantonalne agencije za privatizaciju, odgovor na navedeno pitanje.

Dana 26.09.2013.godine, Kantonalna agencija za privatizaciju je dostavila odgovor na postavljeno pitanje, koje vam dostavljamo u prilogu ovog akta, te predlažemo da Vlada Kantona Sarajevo prihvati navedeni odgovor i isti dostavi Predstavničkom domu Skupštine BiH.

S poštovanjem,

MINISTAR

Zlatko Petrović, dipl. pravnik

Dostaviti:

- ☉ Naslovu
- Evidencija
- A/a

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Kantonalna agencija za privatizaciju

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Canton Sarajevo
Cantonal Agency for Privatization

4844

Broj: 21-06-1/49-121-1
Sarajevo, 24.09.2013. godine

26-09-2013

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO

Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša

26-09-2013
05 05 23051

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika u Predstavničkom domu PS BiH Nermina Purića, broj 01/a-50-1-15-52/13 od 29.8.2013. godine, dostavlja se.

Veza: Vaš dopis broj: 05-05-23051 od 16.09.2013. godine.

Javna komunalna preduzeća i javna preduzeća

Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-05-4291-10/02 od 19.02.2003. godine Kantonalnoj agenciji za privatizaciju Sarajevo je naloženo da ne vodi nikakve aktivnosti oko privatizacije javnih komunalnih preduzeća do donošenja posebnog propisa o načinu privatizacije istih, odnosno konačnom određenju Vlade Kantona Sarajevo u vezi privatizacije ovih preduzeća. Naknadno je Vlada Kantona Sarajevo na sjednici održanoj 02.03.2007. godine donijela Zaključak kojim se Kantonalna agencija za privatizaciju Sarajevo zadužuje da u saradnji s resornim ministarstvom utvrdi i definira javno dobro u općoj upotrebi kantonalnih i javnih preduzeća u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, te nastavi aktivnosti na evidentiranju i pripremi za privatizaciju u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji preduzeća („Službene novine Federacije BiH”, br. 42/06). U Registru za privatizaciju su:

1. KJKP „Pokop”
2. KJKP „RAD”
3. KJKP „Toplane”
4. KJKP „GRAS”
5. KJKP „Sarajevogas”
6. KJKP „Vodovod i kanalizacija”
7. JKP „Vodostan”
8. JKP „Komunalac”
9. KJKP „Park”
10. KJKP „Tržnice i pijace”

Kantonalna agencija za privatizaciju pokrenula je određene aktivnosti na evidentiranju i pripremi preduzeća iz ove oblasti radi utvrđivanja Registra ovih preduzeća za privatizaciju, a koji se vodi i u Agenciji za privatizaciju u FBiH. Ipak, utvrđivanje i istraživanje javnih dobara i dobara u općoj upotrebi nije moguće realizirati bez donošenja federalnog ili državnog propisa koji će na jedinstven način regulirati pojam javnog dobra i pojam dobra u općoj upotrebi. Po

Hamida Dizdara 1, 71000 Sarajevo;
Telefon: (+387 33) 56 00 30; Fax: 56 00 35
WEB: www.apf.com.ba; E-mail: kapsa@bih.net.ba
Transakcijski račun: 1020500000091178
Identifikacioni broj: 4200286290004
Porezni broj: 01076255

usvajanju predmetnog Zakona, Agencija će naložiti određene aktivnosti u cilju pripreme preduzeća za privatizaciju.

Vlada Kantona Sarajevo je na sjednici 28.10.2007. godine prilikom usvajanja „Izveštaja o radu s finansijskim izvještajem Kantonalne agencije za privatizaciju Sarajevo za 2006. godinu“ konstatovala kako ne treba preduzimati ništa u svrhu provođenja javnog sektora.“ Stoga će Agencija sačekati s aktivnostima na pripremi javnih komunalnih preduzeća do konačnog određenja Vlade i Skupštine Kantona Sarajevo o eventualnoj privatizaciji istih. Zakon koji definira ovu oblast još nije donesen.

Također je Agencija za privatizaciju u Federaciji BiH donijela „Odluku o registru preduzeća veterinarske i komunalne djelatnosti čiju privatizaciju će vršiti kantonalne agencije za privatizaciju („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/2007 od 29.01.2007. godine) na čijem se spisku ne nalaze preduzeća KJKP „GRAS“ i KJKP „Sarajevogas“ iz Kantona Sarajevo. S obzirom na odluku Vlade Kantona Sarajevo i nedostatak pravne regulative, aktivnosti na privatizaciji ovih preduzeća miruju.

O eventualnoj budućoj privatizaciji ovih preduzeća odluku će donijeti Vlada i Skupština Kantona Sarajevo nakon donošenja posebnog Zakona od čega zavise i dalje aktivnosti Agencije.

RTV „Vogošća“

Nerazmatranje odluke o privatizaciji RTV „Vogošća“ na Općinskom vijeću općine Vogošća ograničilo je aktivnosti Agencije po pitanju privatizacije ovog preduzeća. Po konačnom izjašnjenju Općinskog vijeća Agencija će postupiti u skladu s istim. U nekoliko navrata, Kantonalna agencija za privatizaciju Sarajevo pismeno je tražila konačno izjašnjenje, ali odluke još uvijek nema.

„Veterinarska stanica Kantona Sarajevo“

Agencija za privatizaciju u FBiH je uz finansiranje iz kreditnih sredstava Svjetske banke za tehničku pomoć u privatizaciji koordinirala izradu elaborata „Strategija: pravila privatizacije veterinarskih stanica u Federaciji BiH“. Na sastanku s kantonalnim agencijama, u maju 2008. godine pokušali su se definirati zajednički okvir i osnovna pravila privatizacije veterinarskih stanica, te je zaključeno da se iste privatizuju prema postojećim zakonskim rješenjima uz saradnju Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, na osnovu Zaključka Vlade Kantona Sarajevo. Ukoliko Vlada Kantona Sarajevo donese odluku o metodi i načinu privatizacije, Agencija će pristupiti postupku pripreme i prodaje.

Pomoćnik direktora

Ermin Alimanović dipl.ecc

Dostaviti:

1x Naslovu

1x a/a

Broj: 16-49-242-202/13
Sarajevo, 24.09.2013. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA I ZAŠTITE OKOLOŠA

Predmet: Izjašnjenje, traži se.-

Zastupnik Predstavničkog doma Parlamantarne skupštine Bosne i Hercegovine Nermin Purić postavio je poslaničko pitanje u vezi sa privatizacijom javnih preduzeća, a koje se između ostalih odnosi i na kantonalne vlade.

S tim u vezi, potrebno je da sačinite prijedlog izjašnjenja na naprijed navedeno poslaničko pitanje, te isto dostavite za jednu od narednih sjednica Vlade Kantona Sarajevo, kako bi Vlada Kantona Sarajevo mogla zauzeti konačan stav po podnesenom poslaničkom pitanju.

S poštovanjem

U prilogu:

- Poslaničko pitanje u pisanoj formi zastupnika Predstavničkog doma Parlamantarne skupštine Bosne i Hercegovine Nermina Purića broj:01/a-50-1-15-52/13 od 29.08.2013. godine.

Obradio: Nihad Kozlić
Kontrolisao: Adelina Džanković

SEKRETAR

Mr. sc. Tarik Humačkić
mr. sc. Tarik Humačkić

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Evidencija
3. Arhiva

web: <http://vlada.ks.gov.ba>

e-mail: ssv@ks.gov.ba;

Tel: + 387 (0) 33 562-075, 562-077

Fax: + 387 (0) 33 562-076

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Co: min Petrović
(vratimo se privatizaciji
za 4 mjeseci
Bosna i Hercegovina)

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO

09-09-2013

16

- Minist. proteomog
wrote;

U prilogu vam dostavljam pitanje predato u pisanoj formi.

- naslovu
- a/a

BOŠNJA HERCEGOVINA
PREDSTAVNIČKO DOM
dr. Denis Bećirović

POS LANIK
KLUB - STRANKA
NERMIN PURIC, DNZ 16.4

29-08-2013			
Broj	Broj	Broj	Broj
01-	50-1-15-52	17	

POS LANIČKO PITANJE

1. ZA ENTITETSKU VLADU I VLADU KANTONA U FEDERACIJI BiH
Da li se u dogledno vrijeme planira privatizacija javnih ZTV Atanica, javnih komunalnih preduzeća i javnih vaterolinskih Atanica te šta se u tom smislu do sada učinilo?
2. ZA ZAJEDNIČKU SLUŽBU RS BiH Sektor za finansije:
Tražim da mi se dostavi tabelarni pregled isplaćenih natkada na ime troškova telefolnih računa na osnovu Pravilnika o načinu i uslovima korištenja internih i eksternih usluga - reprezentacije, telefolnih usluga, službenih putovanja, službenog vozila, službene odjele, stampe i stručne literature u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine (pričinski tekst) broj: 03/5-50-1-11-38,4/10 primenjeno za predstavljajuće klubove u Predstavničkom domu od početka mandata 2013-2014. godine do danas za svaki mesec posebno.
3. ZAJEDNIČKA SLUŽBA RS BiH, Sektor za finansije
Tražim da mi se dostavi pregled isplaćenih natkada za putne troškove za zaposlenike Parlamentarne skupštine BiH u 2013. i u prvih sedam (7) meseci 2013. godine. Također tražim da mi se odgovori da li je tačno da su pojedini službenici koristili natkade za teroz, vikendice, da žive u drugim gradovima, i to zapravo žive u Sarajevu? Koji su to slučajevi i da li se protiv njih poduzete neke radnje utvrditavog disciplinarnog odgovornosti, to je obrađivano i odobrio isplatu tih nadstava i a kojim se nadotvima radi?

MOLIM ZA OAGAVORE u PISANOM OBLICU.

Sarajvo, 29-08-2013.

POS LANIK
Nemir Puric

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-2660/13
Sarajevo, 6.11.2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA			
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE			
SARAJEVO			
PRIMLJENO: 11.11.2013			
Organizacija i Klasifikacija	Redni broj	Redni broj	Broj prijave
01-50-1-	15-	52/13	

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Zastupnički dom -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 67. sjednici održanoj 67.11.2013. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupničko pitanje koje je postavio Zijad Jagodić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U privitku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA

Broj: 05-50-1-2660/13

Sarajevo, 6.11.2013. godine

Zijad Jagodić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 52. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine održanoj 29. augusta 2013. godine uputio je Vijeću ministara BiH sljedeće poslaničko pitanje:

„Šta je od 2011. godine do danas Vijeće ministara BiH učinilo iz Strategije razvoja znanosti BiH (2012-2015) u pogledu:

1. Osiguranje vodeće uloge znanosti i tehnologije kao faktora dugoročnog razvoja zemlje kroz konsenzus svih donosirenja odluka u smislu da razvoj znanosti predstavlja opći interes.
2. Povećanje finansijskih izdvajanja javnog i privatnog sektora u BiH za oblast znanosti i tehnologije na bazi kratkoročno i dugoročno definiranih prioriteta i planova, kao i osiguranje kontinuirane potpore inovativnosti i transferu tehnologija;
3. Većeg sudjelovanja BiH istraživača i institucija u evropskoj znanstvenoistraživačkoj mreži i Evropskom istraživačkom prostoru (ERA).
4. Izgradnje novog sistema visokog obrazovanja i njegovor osposobljavanja za kompetentan znanstvenoistraživački rad, s ciljem osiguranja nove generacije znanstvenika i usavršavanja postojećih znanstvenoistraživačkih kadrova.
5. Osiguranje pristupa elektronskim znanstvenim bazama podataka, uvezivanju knjižničkog sistema, potpore jačanja domaćih znanstvenih časopisa, uspostavljanje baze podataka znanstvenih radnika i znanstvenih institucija.
6. Razvoj istraživačke infrastrukture po međunarodnim standardima.
7. Reinvestiranje u industrijsko istraživanje u određenom broju sektora.

Na postavljeno poslaničko pitanje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 67 sjednici održanoj 6. 11. 2013. godine, utvrdilo sljedeći odgovor

ODGOVOR

Oblast nauke i inovacija u BiH u nadležnosti je entiteta i kantona. Odredbama člana 15. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH definisano je da je Ministarstvo civilnih poslova nadležno za koordinaciju aktivnosti, usklađivanje planova entitetskih tijela vlasti i definisanje strategije na međunarodnom planu u oblasti nauke.

U skladu s navedenim, u saradnji s nadležnim ministarstvima za oblast nauke, izrađena je Strategija razvoja nauke u BiH i Akcioni plan za njenu implementaciju na koje su saglasnost dala sva nadležna ministarstva u procesu usvajanja. Akcionim planom za implementaciju Strategije razvoja nauke u BiH za svaku od aktivnosti definisani su nosioci za njenu realizaciju. Ministarstvo civilnih poslova u cilju praćanja realizacije Akcionog plana od strane nadležnih ministarstava godišnje prima izvještaje o realizovanim aktivnostima.

U dijelu koji se odnosi na nadležnosti Ministarstva civilnih poslova u ovoj oblasti u navedenom periodu realizovane su sljedeće aktivnosti:

1. U cilju osiguranje vodeće uloge nauke i tehnologije kao faktora dugoročnog razvoja zemlje kroz konsenzus svih donosioca odluka u smislu da razvoj nauke predstavlja opšti interes donesen je Okvirni zakon o osnovama naučnoistraživačke djelatnosti i koordinaciji unutrašnje i međunarodne naučnoistraživačke saradnje BiH i uspostavljen Savjeta za nauku BiH. Donesena su dva podzakonska akta na prijedlog Savjeta za nauku i to: *Uputstvo o metodološkom okviru i principima za izradu pravilnika o klasifikaciji naučnih oblasti, polja i grana* i *Uputstvo o metodološkom okviru i principima za izradu pravilnika o minimalnim uvjetima za izbor u naučna zvanja*. Ovi dokumenti dostavljeni su nadležnim ministarstvima za nauku u BiH kako bi na osnovi istih donijeli svoje pravilnike. Decembra 2012. godine pripremljena je i održana konferencija na temu „Stanje, izazovi i perspektive nauke u BiH“ na kojoj su članovi Savjeta za nauku BiH, predstavnici nadležnih ministarstava i naučnoistraživačke zajednice diskutovali o poboljšanju uslova za promociju nauke i perspektivama za budućnost. Na sastanku ministara nadležnih za oblast nauke u Bosni i Hercegovini održanom 06.06 2013. godine doneseni su sljedeće zaključke:
- Neophodno je unapređenje mehanizama koordinacije između resornih ministarstava, putem održavanja redovnih sastanaka ministara i pomoćnika nadležnih za nauku. Potrebno je da se pomoćnici sastaju svaka 3 mjeseca kako bi analizirali stanje u oblasti nauke i kako bi zaključke delegirali ministrima koji bi se sastajali svakih 6 mjeseci. Neophodno je održavanje sastanaka ministara nadležnih za nauku jednom u dvije godine, a kako bi se odredili mehanizmi unapređenja nauke u Bosni i Hercegovini.
- Potrebno je uložiti veće napore kako bi se ojačali institucionalni kapaciteti u oblasti nauke na svim nivoima, te uspostaviti bolju saradnju sa univerzitetima koji trebaju da budu nosioci naučno-istraživačkog rada. Nužno je razmisliti o razdvajanju nauke i obrazovanja, odnosno o spajanju visokog obrazovanja i nauke. O navedenom pitanju moguće je raspravljati na nivou pomoćnika ministara.
- Ministri se snažno zalažu za promjenu shvatanja nauke u Bosni i Hercegovini, te ističu da ulaganje u ovu oblast nije potrošnja, nego investicija. Saglasni su da je nužno uložiti dodatne napore u medijsku afirmaciju nauke. Nauka mora da bude interesantnije prikazana, te je potreban poticaj zajedničkih takmičenja, seminara, savjetovanja, emisija itd. Neophodno je organizovati dodatnu edukaciju za portparole u resornim ministarstvima, a vezanu za medijsko predstavljanje nauke.
- Ministri su izrazili opredjeljenost za ulaganje dodatnih napora kako bi se unaprijedilo prikupljanje i praćenje statističkih podataka vezanih za nauku. Nužno je objavljivanje redovnih godišnjih izvještaja i statističkih podataka relevantnih za nauku.
- Potrebno je razmisliti o povećanju grant sredstava koja se ulažu u nauku. Ministarstva nadležna za nauku trebala bi podsticati učešće u programima FP7, COST i EUREKA na način da pri dodjeli grant sredstava učesnicima u navedenim programima dodjele dodatne

bodove. Potrebno je uložiti dodatne napore kako bi se povećalo učešće u navednim programima.

U cilju implementacije Strategije razvoja nauke u BiH i Akcionog plana, u saradnji sa nadležnim entitetskim institucijama, poseban fokus i nastojanja su na unapređenju stanja u oblasti statistike istraživanja, razvoja i inovacija. U cilju praćenje razvoja nauke i tehnologije i njenog utjecaja na ostale segmente društva na bazi međunarodno priznatih statističkih standarda na našu inicijativu prema Agenciji za statistiku BiH praćenje statistike za oblast istraživanja, razvoja i inovacija po prvi put je uključeno u Statistički program BiH koji je pripremila Agencija za statistiku BiH. Prema planu aktivnosti entitetskih zavoda za statistiku i državne Agencije za statistiku, statistika za istraživanje i razvoj (R&D) za BiH će biti objavljena krajem 2013. godine, dok će statistika za inovacije za BiH biti objavljena početkom 2015. godine za period 2013-2014 (CIS).

2. Kada je riječ o pitanju povećanja finansijskih izdvajanja javnog i privatnog sektora u BiH za oblast nauke i tehnologije na bazi kratkoročno i dugoročno definiranih prioriteta i planova, kao i osiguranje kontinuirane podrške inovativnosti, transferu tehnologija te komercijalizaciji i primjeni naučnih dostignuća; Ministarstvo civilnih poslova BiH obezbjedilo je učešće BiH u ključnim programima Evropske unije iz kojih se finansiraju projekti u oblasti istraživanja i inovacija i kojima imaju pristup i javni i privatni sektor. U skladu s odredbama Zakona o budžetu institucija BiH na godišnjem nivou se planirau sredstva u budžetu Ministarstva civilnih poslova za podršku inovatorstvu i tehničkoj kulturi i sredstva za podršku pripremi projekata sa kojima se aplicira u okviru programa Evropske unije koji su namjenjeni istraživanju i inovacijama. Ova grant sredstva dodjeljuju se putem javnog konkursa a odluke o dodjeli donosi Savjet ministara BiH. Nadležna entitetska i kantonalna ministarstva imaju svoje budžeta iz kojih finansiraju oblast nauke i tehnologije u skladu sa svojim definisanim prioritetima i svojim nadležnostima.
 3. Veće učešće BiH istraživača i institucija u evropskoj naučnoistraživačkoj mreži i Evropskom istraživačkom prostoru (ERA) obezbjedeno je kroz članstvo BiH u Okvirnom programu 7 (FP 7) EU, te programu COST i programu EUREKA. Obezbedili smo i sredstva za plaćanje članarine za ove programe a sve kako bi osigurali da budemo dio evropskog istraživačkog prostora i da naši istraživači imaju jednaka prava na apliciranje s projektima za fondove Evropske unije. BiH je svojim pristupanjem i plaćanjem ulazne karte za FP7 dobila mogućnost da bez ikakvih ograničenja, ravnopravno, učestvuje u ovom programu sa ostalim zemljama članicama EU i pridruženim zemljama. Do sada su aplikanti iz BiH u FP 7 programu imali 36 odobrenih projekta u vrijednosti od oko 3 miliona evra. BiH je uspostavila potrebnu strukturu koju zahtjeva učešće u FP7. Imenovani su tematski NCP. Imenovane su fokalne tačke za FP7 na svim javnim univerzitetima. Imenovani su članovi programskih komiteta. **Okvirni programi** (FP – Framework Programme) EU za istraživanje i razvoj su glavni instrument za finansiranje naučnoistraživačkog i istraživačkorazvojnog rada zemalja članica i pridruženih zemalja ovom Programu, kao i za jačanje Evropskog istraživačkog prostora (ERA-e). Okvirni programi postoje zvanično od 1984. godine. Trenutno je u toku Sedmi Okvirni program, koji je započeo u januaru 2007. i trajaće do kraja 2013. godine, kada se nastavlja novi
-

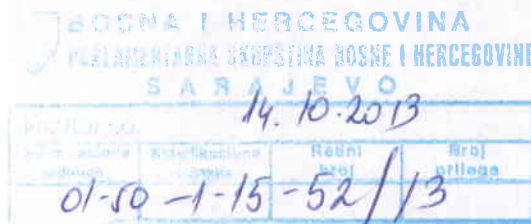
program HORIZON 2020. Za period svog trajanja FP 7 program imao je budžet u visini od **50,521 milijardi eura**, dok će program HORIZON imati budžet od oko 77 milijardi eura za period 2014-2020. Učešće u programu COST otvorilo je mogućnost za domaće naučno-istraživačke institucije da se uključe i steknu uvid u glavni tok istraživačkih aktivnosti u Evropi. Takođe, učešće u pojedinačnim akcijama COST-a stvara povoljniju poziciju za učešće u drugim programima koji se realizuju u okviru EU. Jedna od glavnih karakteristika COST-a je fleksibilnost, tj. mogućnost da istraživači direktno predlože teme za svoje istraživačke projekte, a zemlje članice odlučuju hoće li učestvovati ili ne. **EUREKA** je evropska mreža za finansiranje tržišno orijentisanih projekata iz različitih tehničkih oblasti. EUREKA pomaže izgradnju partnerstva kroz zajedničke multilateralne projekte s ciljem jačanja evropske konkurentnosti. Rezultati projekata su novi proizvodi ili usluge, koji promovišu napredne tehnologije i imaju svoje mjesto na tržištu. Program je namijenjen istraživačkim institucijama i firmama, spremnim da zajedničkim ulaganjima u određenim programskim oblastima zajedno razvijaju nova tehnološka rješenja i proizvode. Na projektu moraju sudjelovati najmanje dva partnera iz dvije različite države.

Ministarstvo civilnih poslova je kroz učešće u FP7 projektu Koordinacija istraživačkih politika za zemlje zapadnog Balkana osiguralo obuke istraživača za učešće u FP7, kao i učešće istraživača iz BiH na prestižnim evropskim konferencijama iz naučnih oblasti transporta, energije i društvenih nauka. Također, Ministarstvo je putem ovog projekta ostvarilo saradnju sa ministarstvima za nauku zemalja regiona i zemalja Evropske unije te osiguralo zajednički nastup zemalja zapadnog Balkana po pitanju nekoliko inicijativa koje su zemlje regiona uputile Evropskoj komisiji, Opštoj upravi za istraživanje i inovacije a koje se odnose na FP7. Ova multilateralna evropska saradnja je važna pretpostavka koja omogućava djelovanje BiH u tijelima Evropske unije koje kreiraju istraživačku politiku, među njima ističemo Komitet za evropsko istraživačko područje i inovacije - tijelo Vijeća EU i Evropske komisije.

4. Kada je riječ o izgradnja novog sistema visokog obrazovanja i njegovo osposobljavanje za kompetentan naučnoistraživački rad, s ciljem osiguranja nove generacije naučnika i usavršavanja postojećih naučno-istraživačkih kadrova u proteklom periodu u saradnji s nadležnim ministarstvima u BiH rađeno je na projektima koji su finansirani iz različitih programa i fondova. Nadležnosti u ovom dijelu su na nivou entiteta i kantona, a kroz projekte Ministarstvo civilnih poslova nastojalo je da obezbjedi razmjenu iskustava i ekspretske radionice.
 5. Finansiranje osiguranje pristupa elektronskim naučnim bazama podataka, uvezivanje bibliotečkog sistema, podrška jačanju domaćih naučnih časopisa, uspostavljanje baze podataka naučnih radnika i naučnih institucija takođe je u nadležnosti entiteta i kantona.
 6. Kada je riječ o razvoju istraživačke infrastrukture po međunarodnim standardima ulaganje u infrastrukturu se vrši od strane nadležnih ministarstava u skladu s nadležnostima u oblasti nauke. Ministarstvo civilnih poslova je kroz koordinaciju sa nadležnim entitetskim ministarstvima radilo na pripremi projekata za IPA sredstva EU iz kojih je finansirana nabavka opreme za inovacione centre. Plan je da se i u buduće nastoje koristiti predpristupni EU za ove namjene za što je prethodno potrebno imati saglasnosti nadležnih ministarstava.
-

7. Kada je riječ o reinvestiranje u industrijsko istraživanje u određenom broju sektora, Ministarstvo civilnih poslova nema direktnu nadležnost u ovom dijelu. U skladu s našom koordinirajućom ulogom u proteklom periodu nastojali smo obezbjediti projekte u koordinaciji s nadležnim ministarstvima na nivou entiteta kako bi se u ovom dijelu ostvario pomak i razmjenila iskustva i prakse iz zemalja u okruženju. U skladu s tim je i naše učešće u izradi Regionalne strategije razvoja inovacija za zemlje Zapadnog Balkana. Ministarstvo civilnih poslova je implementiralo projekat finansiran iz višekorisničke IPA-e "Triple helix saradnje između privrede, nauke i javne uprave" a koji je implementiran u saradnji sa Organizacijom za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD). U ovom projektu je učestvovalo oko 300 predstavnika navedena tri sektora iz BiH u cilju stvaranja mreže i otvaranja mogućnosti za međusobnu saradnju. U okviru ovog projekta prema Ministarstvu su konkurisala 24 projekta prijedloga za tehničku pomoć od OECDa. Svi projektni prijedlozi su predstavljali primjere saradnje privrede, nauke i javne uprave., a tri najuspješnija su dobila tehničku podršku OECD. Na kraju projekta urađen je i Priručnik za politike razvoja kroz triple helix partnerstva za inovacije.
-

Broj: 03/04-05-21-8/13
Sarajevo, 12.11.2013.godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Zastupnički dom

n/p gosp. Zijadu Jagodiću, zastupniku

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje

U privitku akta, u vezi sa člankom 155. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07, 87/09 i 28/12), dostavljam Vam akt Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, broj: 03-02/6-2481/13 od 08.11.2013. godine, koji sadrži odgovor na zastupničko pitanje, koje je na 52. sjednici Doma, održanoj 29. kolovoza 2013. godine, postavio zastupnik Zijad Jagodić.

S poštovanjem,

TAJNIK VLADE

Edita Kalajdžić

Privitak: kao u tekstu

C.o: Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
n/p gosp. Bojanu Ninkoviću, tajniku

Broj: 03-02/6-2481/13
Sarajevo, 08.11.2013.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
V L A D A

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
V L A D A
Sarajevo

PRIMLJENO: 11.11.2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
CB/C4-E5		21	8/13

n/r gđe Edite Kalajdžić, tajnice

Veza: Vaš akt broj:03/04-05-21-8/13 od 10.09.2013. godine

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje, dostavlja se

U svezi Vašeg akta broj i datum veze, u privitku ovog akta, a radi Vaše dalje procedure, dostavljamo Vam odgovor iz okvira nadležnosti Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, pripremljen od strane Federalnog zavoda za upošljavanje na zastupničko pitanje, koje je na 52. sjednici Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, 29. kolovoza 2013. godine, postavio zastupnik Zijad Jagodić.

S poštovanjem,

MINISTAR
Vjekoslav Čamber

Privitak:

Odgovor Federalnog zavoda za upošljavanje
sa priložima uz isti (2x)

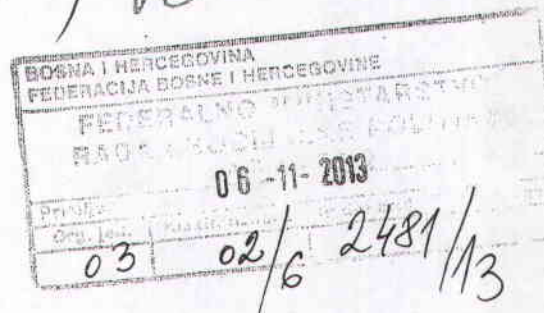
Broj: 02-49-4242-1/12
Sarajevo, 01.11.2013. godine

03-633/13 03/ Vamber

**FEDERALNO MINISTARSTVO
RADA I SOCIJALNE POLITIKE**

71000 SARAJEVO, Vilsonovo šetalište 10

Gospodin Vjekoslav Čamber, ministar

PREDMET: *Poslaničko pitanje*

VEZA: *Vaš akt broj 03-02/6-2481/13 od 16.09.2013. godine*

U skladu sa Vašim zahtjevom, a shodno aktivnostima koje su provodili Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje u periodu 2010 – 2012, dostavljamo Vam odgovor na postavljena pitanja.

PITANJA:

- 1. Šta je do sada konkretno učinjeno na promociji kapitalnih investicija i postizanju maksimalnih ekonomskih efekata u zapošljavanju, unapređenju tehnologija i razvoju BiH?*
- 2. Šta je konkretno učinjeno na izgradnju domaće privrede osposobljavanja za konkurenciju, kako na domaćem tako i na međunarodnom tržištu, te tržištu EU?*

(Poslanik Zijad Jagodić na 52. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, održanoj 29.08.2013. godine – izvod iz stenograma)

ODGOVORI:

a) Provedene aktivnosti u 2010. godini

U izvještajnom periodu pokrenuta je realizacija svih aktivnosti planiranih Programom rada za 2010. godinu.

Znatna finansijska sredstva su usmjerena kantonalnim službama za zapošljavanje radi obezbjeđenja sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba (novčana naknada, zdravstveno osiguranje), jer su kantonalne službe za zapošljavanje u 2010. godini isplatile:

- za novčanu naknadu: **36.905.031,79 KM,**
- za zdravstveno osiguranje: **19.457.666,98 KM,**
- te za penzijsko invalidsko osiguranje nezaposlenih osoba: **1.196.009,06 KM.**

S obzirom na to da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje nisu bila dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, kao i zbog enormnog povećanja broja korisnika navedenih

prava, kantonalne službe za zapošljavanje nisu mogle uredno izmiriti svoje primarne zakonske obaveze po osnovu materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod je, u skladu sa raspoloživim planiranim finansijskim sredstvima, a po odobrenju Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, izvršio uplatu nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje u iznosu od **11.905.800,08 KM**.

U skladu sa Zakonom o prestanku važenja Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, Federalni zavod je u 2010. godini izvršio uplatu u iznosu od **2.242.960,78 KM**, dok su kantonalne službe za zapošljavanje na ime novčanih naknada demobiliziranim braniocima isplatile iznos od **41.207.688,86 KM**.

Za realizaciju Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla utrošena su sredstva u iznosu **5.755.133,59 KM**

I pored obaveza u 2010. godini koje se tiču materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, tzv. pasivnih mjera, Federalni zavod je u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje dao doprinos ublažavanju posljedica globalne ekonomske krize na tržištu rada.

Realizacijom mjera aktivne politike stvorene su pretpostavke za zapošljavanje ili samozapošljavanje teško zapošljivih grupa nezaposlenih osoba:

- oko 2.500 mladih bez radnog iskustva
- 563 povratnika
- 98 Roma
- 354 osobe s invaliditetom
- 579 žena
- 1.223 osoba kroz projekat SSNESP za posebne kategorije nezaposlenih osoba.

Također, osigurana su sredstva za stručnu obuku više od 3.000 osoba, projekte pripreme za tržište rada za 2.000 osoba i za 1.667 osoba kroz programe kantonalnih službi za zapošljavanje.

Detaljan pregled svih navedenih aktivnost sadržan je u Izvještaju o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2010. godinu, koji dostavljamo u prilogu ovog akta.

b) Provedene aktivnosti u 2011. godini

U izvještajnom periodu pokrenuta je realizacija svih aktivnosti planiranih Programom rada za 2011. godinu.

Znatna finansijska sredstva su usmjerena kantonalnim službama za zapošljavanje radi obezbjeđenja sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba (novčana naknada, zdravstveno osiguranje). Naime, kantonalne službe za zapošljavanje su u 2011. godini isplatile za:

- novčanu naknadu: **37.950.922,47 KM**,
- zdravstveno osiguranje: **18.885.193,90 KM** i
- penzijsko-invalidsko osiguranje nezaposlenih osoba: **1.416.013,05 KM**.

S obzirom na to da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje nisu bila

dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, kao i zbog enormnog povećanja broja korisnika tih prava, kantonalne službe za zapošljavanje nisu mogle uredno izmiriti svoje primarne zakonske obaveze po osnovu materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, te je Federalni zavod, u skladu sa raspoloživim planiranim finansijskim sredstvima, a po odobrenju Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, izvršio uplatu nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje u iznosu od **9.203.848,77 KM**.

U skladu sa Zakonom o prestanku važenja Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, Federalni zavod je u 2011. godini izvršio uplatu u iznosu od 10.300.000 KM, dok su kantonalne službe za zapošljavanje na ime novčanih naknada demobiliziranim braniocima isplatile iznos od **16.630.027,94 KM**.

Za realizaciju Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla utrošena su sredstva u iznosu **1.275.653 KM**.

I pored obaveza u 2011. godini koje se tiču materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, tzv. pasivnih mjera, Federalni zavod je dao doprinos ublažavanju posljedica globalne ekonomske krize na tržištu rada. Osigurana su sredstva za dovršetak realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja započetih u 2010. godini kao i za realizaciju novih aktivnosti započetih u 2011. godini te su, srazmjerno raspoloživim finansijskim sredstvima, stvorene pretpostavke za zapošljavanje, samozapošljavanje ili obuku značajnog broja nezaposlenih osoba.

Navedene mjere su podrazumijevale:

- sufinansiranje zapošljavanja oko 2.000 mladih bez radnog iskustva
- sufinansiranje zapošljavanja i samozapošljavanja 1.511 žena
- sufinansiranje zapošljavanja i samozapošljavanja 1.140 povratnika
- sufinansiranje zapošljavanja i samozapošljavanja 347 osoba s invaliditetom
- sufinansiranje zapošljavanja i samozapošljavanja 156 Roma
- sufinansiranje poduzetničke i informatičke obuke 140 žena
- sufinansiranje samozapošljavanja i obuke 99 mladih poduzetnika
- sufinansiranje zapošljavanja 401, samozapošljavanja 200 i obuke 588 osoba kroz projekat SSNESP za posebne kategorije nezaposlenih osoba
- kreditiranje zapošljavanja 178 osoba kroz Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja posredstvom Razvojne banke Federacije BiH
- podršku organiziranju sajмова za zapošljavanje na kojima je oglašeno oko 1.400 slobodnih radnih mjesta
- sufinansiranje obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije za 2.194 osobe
- obuku za aktivno traženje posla (pisanje biografije i popratnog pisma, razgovor sa poslodavcem) kroz centre za informiranje, savjetovanje i obuku i projekat "Uspjet ću!" za oko 10.000 mladih.

Detaljan pregled svih navedenih aktivnost sadržan je u Izvještaju o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2011. godinu, koji dostavljamo u prilogu ovog akta.

c) Provedene aktivnosti u 2012. godini

U izvještajnom periodu znatna finansijska sredstva Federalnog zavoda su usmjerena kantonalnim službama za zapošljavanje radi obezbjeđenja sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba (novčana naknada, zdravstveno osiguranje i penzijsko-invalidsko osiguranje nezaposlenih osoba) jer sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje nisu bila dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova. Budući da kantonalne službe za zapošljavanje nisu mogle uredno izmiriti svoje primarne zakonske obaveze po osnovu materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, koje su za novčanu naknadu iznosile **43.904.289,04 KM**, za zdravstveno osiguranje **21.617.682,21 KM** i za penzijsko-invalidsko osiguranje **1.969.906,84 KM**, Federalni zavod je, u skladu sa raspoloživim planiranim finansijskim sredstvima, nakon odobrenja Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, izvršio uplatu nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje u iznosu od **19.734.692,49 KM**.

I pored obaveza u 2012. godini koje se tiču materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, tzv. pasivnih mjera, Federalni zavod je dao doprinos ublažavanju posljedica globalne ekonomske krize na tržištu rada. Osigurana su sredstva za dovršetak realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja započetih u 2011. godini te su, srazmjerno raspoloživim finansijskim sredstvima, stvorene pretpostavke za implementaciju u 2012. godini novih mjera sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja ili obuke značajnog broja nezaposlenih osoba kroz:

- Program sufinansiranja zapošljavanja „Prilika za sve“ (1.647 osoba)
- Program sufinansiranja zapošljavanja povratnika (213 osoba)
- Program jačanja konkurentnosti na tržištu rada – prvo radno iskustvo (1.000 osoba)
- Program sufinansiranja samozapošljavanja mladih osoba „Omladinsko poduzetništvo“ (145 osoba)
- Pilot projekat „Sistem integriranih centara za inkubirani razvoj i konsalting“
- Projekat podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja SSNEP (2.074 osobe)
- Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja posredstvom Razvojne banke Federacije BiH (zapošljavanje 242 osobe i zadržavanje u radnom odnosu 2.278 osoba)
- Projekat „Stručno osposobljavanje kandidata za zanimanje kovač, CNC operater i mehatroničar“ (100 osoba)
- Projekat „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje šivača autopresvlaka“ (600 osoba)
- Projekat „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje kandidata za zanimanje metalostrugar i CNC operater“ (50 osoba)
- Podršku provođenju programa pripreme za tržište rada (pisanje biografije i popratnog pisma, razgovor sa poslodavcem, aktivno traženje posla, obuke iz informatike i stranih jezika) kroz centre za informiranje, savjetovanje i obuku i klubove za traženje posla (više od 5.000 osoba)

- Podršku organiziranju sajmov za **zapošljavanje**.

Navedenim mjerama i programima, koji su bili *gender senzitivni* i fokusirani na teško zapošljive kategorije nezaposlenih osoba (dugoročno nezaposleni, osobe sa invaliditetom, stariji od 40 godina, demobilisani borci i dr.), kao i na one kojima prijeti gubitak zaposlenja, obuhvaćeno je više od 8.000 osoba.

Detaljan pregled svih navedenih aktivnost sadržan je u Izvještaju o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2012. godinu, koji dostavljamo u prilogu ovog akta.

Srdačan pozdrav,

Co:

- a/a

**IZVJEŠTAJ O RADU
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE
ZA 2010. GODINU**

Sarajevo, februara/veljače 2011. godine

SADRŽAJ

UVOD	4
1. STANJE I TENDENCIJE U OBLASTI RADA I ZAPOSŁJAVANJA	5
1.1. Zaposlenost.....	5
1.2. Nezaposlenost.....	5
1.3. Nezaposlenost po kantonima.....	7
1.4. Učešće žena u registriranoj nezaposlenosti.....	7
1.5. Kvalifikaciona struktura evidentiranih nezaposlenih	7
1.6. Promjene u evidenciji nezaposlenih	8
1.7. Tražnja radne snage.....	9
1.8. Zapošljavanje lica sa evidencije službi za zapošljavanje.....	9
2. MATERIJALNA I SOCIJALNA SIGURNOST ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI.....	10
2.1. Novčana naknada.....	10
2.2. Zdravstveno osiguranje.....	10
2.3. Penzijsko i invalidsko osiguranje.....	11
2.4. Uplata nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje	11
2.5. Novčana naknada po Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica	12
2.6. Program mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla	12
2.7. Rješavanje u drugostepenom postupku	12
2.8. Primjena međunarodnih sporazuma/ugovora o socijalnom osiguranju	13
3. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA.....	14
3.1. Programi poticaja zapošljavanja u kantonalnim službama za zapošljavanje (sufinansiranje programa tržišta rada - dokvalifikacija, prekvalifikacija i podrška zapošljavanju određenih ciljnih grupa).....	14
3.2. Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva iz 2009. godine koji direktno realizira Zavod.....	16
3.3. Program sufinansiranja zapošljavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba iz 2009. godine koji direktno realizira Zavod	16
3.4. Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva iz 2010. godine koji direktno realizira Zavod.....	17
3.5. Program zapošljavanja i samozapošljavanja povratnika.....	17
3.6. Program zapošljavanja i samozapošljavanja Roma.....	18
3.7. Projekat podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošljavanje (SSNESP).....	19
3.8. Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja.....	19
3.9. Program zapošljavanja asistenata u visokoškolskim ustanovama i naučnoistraživačkim institucijama	20
3.10. Program sufinansiranja mladih osoba bez radnog iskustva koji se realizira posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje	20
3.11. Program zapošljavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba koji se realizira posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje	22
3.12. Program zapošljavanja i samozapošljavanja žena koji se realizira posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje	22
3.13. Programi obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije koji se realiziraju posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje	23
3.14. Projekat „Socijalna, poduzetnička i e-inkluzija žena 40+“	24
3.15. Pilot projekat Virtualno preduzeće	24
3.16. Program zapošljavanja i zadržavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YERP).....	24
3.17. Projekat zapošljavanja mladih (YEP).....	25

3.18.	<i>Sajmovi zapošljavanja.....</i>	25
3.19.	<i>Programi kantonalnih službi za zapošljavanje.....</i>	25
3.20.	<i>Ferijalni rad studenata u Saveznoj Republici Njemačkoj.....</i>	27
4.	ZAPOŠLJAVANJE STRANIH DRŽAVLJANA	27
5.	PROFESIONALNA ORIJENTACIJA I SELEKCIJA	29
5.1.	<i>Aktivnosti usmjerene prema nezaposlenim osobama.....</i>	30
5.2.	<i>Aktivnosti usmjerene prema učenicima i obrazovnom sistemu</i>	30
6.	ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA	31
7.	AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU RADA FEDERALNOG ZAVODA I KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOŠLJAVANJE	31
7.1.	<i>Centar za osposobljavanje stručnih radnika i za razvoj i implementaciju programa aktivne politike zapošljavanja</i>	31
7.2.	<i>Jedinstveni sistem registracije, naplate i kontrole doprinosa</i>	31
7.3.	<i>Objavljivanje oglasa za posao na internet stranici Federalnog zavoda.....</i>	32
7.4.	<i>Program poticaja zapošljavanja stručnih saradnika u kantonalnim službama za zapošljavanje</i>	32
7.5.	<i>Projekat Evropske unije u Bosni i Hercegovini – „Unapređenje aktivnih mjera tržišta rada u Bosni i Hercegovini“ (IALM)</i>	32
7.6.	<i>Stručno osposobljavanje zaposlenika</i>	32
8.	RAD MIGRACIONOG SERVISNOG CENTRA - PROMOCIJA REGULARNIH MIGRACIJA U REGIONU ZAPADNOG BALKANA.....	33
9.	INFORMACIONE TEHNOLOGIJE.....	33
10.	UPRAVNI ODBOR.....	34
11.	KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOŠLJAVANJE	35
12.	INFORMIRANJE	35
13.	SARADNJA SA DOMAĆIM I MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA.....	36
	ZAKLJUČNA ZAPAZANJA.....	38

UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje, shodno odredbama člana 5. *Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba* („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08), između ostalog, nadležan je da:

- predlaže i prati realizaciju mjera za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba
- usklađuje, koordinira i prati rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH
- predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja invalidnih osoba i njihovu profesionalnu rehabilitaciju i osigurava ispunjavanje uvjeta za njihovo zapošljavanje u saradnji sa službama za zapošljavanje
- pruža pomoć u realiziranju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima
- objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti
- odobrava zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalnih službi za zapošljavanje
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i aktima Federalnog zavoda i konvencijama i preporukama Međunarodne organizacije rada koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike.

U izvještajnom periodu, Federalni zavod je izvršavao obaveze utvrđene zakonskim i drugim propisima iz oblasti rada, zapošljavanja i socijalnog osiguranja, Statutom i Programom rada za 2010. godinu.

S obzirom na izražene posljedica svjetske ekonomske i finansijske krize u Bosni i Hercegovini, Federalni zavod je posebno pratio i analizirao obim i dinamiku prijavljivanja nezaposlenih osoba na evidenciju službi za zapošljavanje i ukupna kretanja na tržištu rada, te je u skladu sa zakonskim propisima, strateškim dokumentima i finansijskim mogućnostima, sva raspoloživa sredstva, po izvršenju obaveza za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, usmjeravao u programe zapošljavanja.

Otežavajuću okolnost u provođenju programskih opredjeljenja Federalnog zavoda predstavlja upravo globalna ekonomska kriza, čije posljedice direktno utiču na razvoj privrede i tržište rada u Federaciji BiH, odnosno otvaranje novih radnih mjesta i ukupni ekonomski napredak. U takvim okolnostima, kada je primjetno slabljenje privrede, uvjeta za ekonomski razvoj i smanjenje otvaranja radnih mjesta, Federalni zavod je svojim aktivnostima bio fokusiran na podršku u zapošljavanju teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba, što je ujedno predstavljalo i pomoć poslodavcima kod pokretanja novih aktivnosti, otvaranja novih radnih mjesta i sprečavanje smanjenja broja zaposlenih.

1. STANJE I TENDENCIJE U OBLASTI RADA I ZAPOSŁJAVANJA

Aktivnosti Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje u 2010. godini bile su usmjerene na očuvanje dostignutog nivoa zaposlenosti i provođenje ukupnih mjera kojima se pospješuju i unapređuju uvjeti za zapošljavanje, posredovanje u zapošljavanju i materijalno-socijalna sigurnost nezaposlenih osoba za vrijeme nezaposlenosti.

1.1. Zaposlenost

U Federaciji Bosne i Hercegovine, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u 2010. godini prosječno je bilo zaposleno 424.206 radnika, što je u odnosu na prosjek 2009. godine (426.557) *manje za 2.351 radnika, odnosno 0,55%.*¹

Podaci o broju zaposlenih odnose se na zaposlene koji imaju zasnovan radni odnos bez obzira na vrstu radnog odnosa i dužinu radnog vremena. U taj broj uključeni su zaposleni u poslovnim subjektima (pravna lica), zanatstvu i slobodnim profesijama, odbrani i policiji. Broj zaposlenih u 1991. godini na području koje je sada Federacija BiH iznosio je 631.020, tako da je nivo zaposlenosti u 2010. godini (424.206) dostigao 67,23 % nivoa iz 1991. godine.

Prosječna stopa zaposlenosti² radno sposobnog stanovništva u Federaciji BiH u 2010. godini bila je 30,4%. Prema Anketi o radnoj snazi u 2010. godini, koju je provela Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, stope aktivnosti i zaposlenosti su iznosile 44,6% i 32,5% dok su u 2009. godini bile 41,6% i 30,9%. Stope su bile znatno više za muškarce nego za žene.

1.2. Nezaposlenost

Prosječan broj nezaposlenih u 2010. godini iznosio je 360.513 i u odnosu na prosjek 2009. godine (347.146) *veći je za 3,85%.*

Također, zabilježeno je povećanje nezaposlenosti u ljetnom periodu zbog prijave osoba po završetku školovanja.³

Prosječna stopa nezaposlenosti⁴ u Federaciji BiH u 2010. godini iznosila je 44,88% i ima blagu tendenciju rasta (0,38%) u odnosu na prethodnu godinu. Stopa nezaposlenosti u Federaciji BiH u 2010. godini, prema Anketi o radnoj snazi, bila je 27,2% (25,6% za muškarce i 29,9% za žene), što je za 1,5% više u odnosu na 2009 godinu⁵.

Sticanje prava na zdravstveno osiguranje, kao i prava na novčanu naknadu po *Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica*, bili su osnovni razlozi prijave na evidenciju nezaposlenih osoba. Izmještanjem administriranja zdravstvenog osiguranja iz oblasti zapošljavanja, kao što je to slučaj u zemljama regiona, smanjio bi se broj nezaposlenih, jer bi se na evidenciju nezaposlenih prijavljivale samo osobe koje aktivno traže posao.

¹ Na evidenciji Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje u decembru 2010. godine registrirano je 470.993 aktivna osiguranika, odnosno za 3.836 više nego u istom mjesecu 2009. godine

² Stopa zaposlenosti je procenat učešća zaposlenih u ukupnom broju *radno sposobnog stanovništva* (u dobi 15-65 godina)

³ Srednju školu u školskoj 2009/2010. godini završilo je 27.603 učenika, a u 2009. godini na fakultetima i višim školama diplomiralo je 10.096 studenata

⁴ Stopa nezaposlenosti je procenat učešća nezaposlenih u ukupnom broju (zbiru) *zaposlenih i nezaposlenih* osoba.

⁵ Krajem aprila 2010. godine u Bosni i Hercegovini je provedena Anketa o radnoj snazi na uzorku od 10.502 domaćinstva, od čega u Federaciji BiH 5.897, u Republici Srpskoj 3.603 i u Brčko distriktu BiH 1.002 domaćinstva

Bez obzira na način iskazivanja stope nezaposlenosti, ona ukazuje na potrebu većeg angažiranja društva u cjelini, te svih institucija koje na bilo koji način imaju uticaja na rješavanje ovog problema. Ovakvo stanje zahtijeva reformu tržišta rada i prilagođavanje ovog dijela socijalnog sektora tržišnim uvjetima privređivanja.

U strukturnim obilježjima nezaposlenosti u Federaciji BiH nema bitnijih promjena u odnosu na prethodne godine. To se i dalje ogleda u:

- prosjeku vremena traženja posla od preko tri godine, a za lica dobi od 35 do 55 godina i duže od pet godina
- velikom broju stručnih lica koja se nalaze na evidenciji nezaposlenih (230.649), od kojih 100.049 (43,37%) prvi put traže zaposlenje i
- velikom broju nestručnih lica koja se nalaze na evidenciji nezaposlenih (129.864).

Rješavanje problema nezaposlenosti znatno je teže u slabije razvijenim područjima (regijama i kantonima) jer nedostaju mehanizmi veće podrške razvoju tih regija.

Tabela 1: Pregled osnovnih pokazatelja o nezaposlenosti u Federaciji BiH u 2010. godini

Pokazatelji	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1. Broj zaposlenih	424.160	423.557	422.950	423.875	424.008	423.875	423.735	422.576	425.279	426.217	426.297	424.598
2. Lica koja traže zaposlenje - UKUPNO	357.664	358.410	358.487	357.115	355.604	357.781	361.654	363.537	363.143	363.411	364.416	364.929
2.1. Žene	182.921	183.094	183.232	183.112	182.892	183.864	185.887	187.184	186.510	186.606	187.034	186.950
3. Stručna lica	227.080	227.681	227.867	226.782	225.632	227.838	231.937	234.121	233.845	234.249	235.253	235.498
4. Nestručna lica	130.584	130.729	130.620	130.333	129.972	129.943	129.717	129.416	129.298	129.162	129.163	129.431
5. Lica koja traže zaposlenje prvi put	167.209	166.935	166.656	165.785	164.822	166.507	168.651	167.494	169.578	141.085	166.359	169.306
6. Prijavljeni na evidenciju u toku mjeseca	9.148	6.923	7.239	7.199	5.782	9.201	10.654	8.726	8.153	7.698	7.253	7.946
7. Zaposleni sa evidencije	2.994	3.080	3.903	5.111	4.643	4.077	3.998	3.701	5.685	4.077	2.902	4.004
8. Prekinut radni odnos	2.359	1.524	1.811	1.683	1.486	1.638	1.885	2.143	1.687	1.300	1.324	2.334
9. Brisani sa evidencije u toku mjeseca	6.061	6.177	7.162	8.571	7.293	7.024	6.781	6.843	8.547	7.431	6.248	7.433
10. Prijave o potrebama za radnicima	969	1.008	1.358	1.855	1.437	1.299	1.322	1.066	459	1.186	1.407	1.292
11. Realizirane prijave u toku mjeseca	1.943	1.932	2.489	3.385	2.998	2.777	2.625	2.210	2.385	2.226	1.390	2.168
12. Korisnici novčane naknade	10.228	10.938	11.393	10.676	10.150	8.722	8.272	8.720	8.310	8.996	7.417	7.837
13. Korisnici zdravstvenog osiguranja	204.223	205.649	206.789	205.680	204.359	204.159	205.049	205.886	207.856	208.913	210.561	211.742
14. Demobilizirani branici	73.264	73.598	73.092	71.779	71.111	70.749	70.652	68.945	70.103	69.778	69.103	69.537

1.3. Nezaposlenost po kantonima

Stanje nezaposlenosti po kantonima je sljedeće:

1. U Unsko-sanskom kantonu je evidentirano povećanje broja nezaposlenih za 6,14%. Izdvajaju se općine Bužim i Ključ, što je povećanje za 11,82 % i 10,78% u odnosu na 2009. godinu.
2. Posavski kanton je zabilježio povećanje nezaposlenosti za 1,69% u odnosu na 2009. godinu. Najveće povećanje broja nezaposlenih je evidentirano u općini Odžak, i to za 4,65%, a smanjenje u općini Domaljevac za 5,52%.
3. U Tuzlanskom kantonu je veći broj nezaposlenih za 4,11%. Najveće povećanje broja nezaposlenih zabilježeno je u Gračanici, za 7,17%, i Srebreniku, za 6,42%.
4. U Zeničko-dobojskom kantonu zabilježen je veći broj nezaposlenih u odnosu na prosjek iz 2009. godine za 4,47%. Najveći porast nezaposlenosti je evidentiran u općinama Zavidovići, za 7,01%, i Kakanj za 6,71%. U općini Vareš broj nezaposlenih je manji za 1,96%, a u općini Usora za 0,40%.
5. U Bosansko-podrinjskom kantonu povećan je broj nezaposlenih za 0,53% u odnosu na 2009. godinu, a najveće povećanje je u općini Pale/Prača za 8,82%.
6. Srednjobosanski kanton je zabilježio povećanje nezaposlenosti za 2,24%. U općini Dobretići broj nezaposlenih manji je za 15,37% i općini Jajce za 1,34%, a povećan je broj nezaposlenih u općini Kiseljak za 5,35%.
7. U Hercegovačko-neretvanskom kantonu je zabilježeno povećanje broja nezaposlenih za 0,72%. U općinama Čapljina i Stolac evidentirano je smanjenje broja nezaposlenih za 4,7%, odnosno 3%, dok je u općini Jablanica povećan broj nezaposlenih za 7,68%.
8. Zapadnohercegovački kanton je zabilježio povećanje nezaposlenosti za 1,90%. Broj nezaposlenih veći je u općinama Posušje (5,67%) i Grude (4,33%), a smanjen je u općini Ljubuški za 2,23%.
9. U Kantonu Sarajevo evidentirano je povećanje nezaposlenih za 4,77%, i to u općinama Novo Sarajevo i Novi Grad za 5,43%, odnosno 5,35%, dok je smanjenje nezaposlenih zabilježeno u općini Trnovo - za 0,06%.
10. U Kantonu 10 (Livno) evidentirano je povećanje broja nezaposlenih za 2,32%, i to u općinama Glamoč i Grahovo, za 9,47%, odnosno 6,14%.

1.4. Učešće žena u registriranoj nezaposlenosti

Broj nezaposlenih žena u Federaciji BiH u 2010. godini iznosio je 184.941, što je više za 5.773 ili 3,22% u odnosu na prethodnu godinu.

Posmatrano po kantonima, evidentirano je povećanje broja nezaposlenih žena u svim kantonima osim u Bosansko-podrinjskom, gdje je broj nezaposlenih žena manji za 0,10%. Najveće povećanje zabilježeno je u Unsko-sanskom za 4,14%, Kantonu Sarajevo 3,88% i Hercegovačko-neretvanskom za 3,45%.

1.5. Kvalifikaciona struktura evidentiranih nezaposlenih

U odnosu na 2009. godinu, broj stručnih lica koja traže zaposlenje u Federaciji BiH u 2010. godini veći je za 6,45%.

Posmatrano po stručnoj spremi, broj stručnih lica koja traže zaposlenje veći je u svim stepenima stručnosti. Povećan je broj nezaposlenih kvalifikovanih lica (KV), zatim sa srednjom stručnom spremom (SSS) i visokom stručnom spremom (VSS).

Broj nestručnih lica koja traže zaposlenje u Federaciji BiH u 2010. godini, u odnosu na 2009. godinu, manji je za 0,47%.

Smanjen je broj nezaposlenih nekvalifikovanih lica (NKV), polukvalifikovanih (PKV) i lica sa nižom stručnom spremom (NSS).

Broj lica koja prvi put traže zaposlenje u Federaciji BiH u 2010. godini manji je za 1,47% u odnosu na 2009. godinu.

Prosječan broj stručnih lica koja prvi put traže zaposlenje u 2010. godini, u odnosu na 2009. godinu, veći je za 0,73%. Posmatrano po stručnoj spremi, kod stručnih lica koja prvi put traže zaposlenje, u odnosu na prethodnu godinu, porast je evidentiran kod VSS za 24,24%, a najveće je smanjenje kod VKV, za 12,64%, i lica sa VŠS, za 4,23%.

1.6. Promjene u evidenciji nezaposlenih

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja, sa evidencije kantonalnih službi za zapošljavanje, po raznim osnovama, u 2010. godini u Federaciji BiH brisano je 85.524 lica. U odnosu na 2009. godinu to je manje za 2,14%. U istom periodu prijavljeno je 95.993 lica, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 7,16%.

Tabela 2: Pregled osnovnih pokazatelja o promjenama na tržištu rada u Federaciji BiH u 2010. godini

Kanton	Broj ukupno novoprijavljenih osoba na evidenciju nezaposlenih	Broj osoba brisanih iz evidencije	Broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih po prestanku radnog odnosa	Razlozi prestanka radnog odnosa			Zaposleno sa evidencije	Broj zaposlenih, stanje: decembar 2010. godine (podaci Federalnog zavoda za statistiku)
				Stečaj, likvidacija, restrukturiranje, privatizacija	Tehnološki ili organizacioni višak	Ostalo (prestanak ugovora na određeno vrijeme, sporazumni raskid ugovora, povreda radne obaveze i sl.)		
1	2	3	4(5+6+7)	5	6	7	8	9
Unsko-sanski	11.215	9.102	4.798	121	2.053	2.624	4.072	31.953
Posavski	1.612	1.657	626	23	366	237	762	5.203
Tuzlanski	22.119	19.324	12.754	325	2.476	9.953	13.997	81.156
Zeničko-dobojski	17.990	16.421	8.917	175	3.341	5.401	8.592	70.628
Bosansko-podrinjski	1.186	1.162	548	34	73	441	727	5.145
Srednjobosanski	9.086	8.296	4.461	74	1.951	2.436	4.522	37.005
Hercegovačko-neretvanski	7.338	7.117	2.248	440	948	860	3.972	42.737
Zapadno-hercegovački	2.671	2.593	986	74	538	374	781	14.731
Kanton Sarajevo	20.554	17.938	14.089	0	6.779	7.310	11.768	118.459
Livanjski	2.222	1.914	903	58	319	526	984	9.581
UKUPNO	95.993	85.524	49.502	1.310	18.696	29.496	48.262	424.598

I u 2010. godini na evidencijama nezaposlenih u Federaciji BiH najbrojnija su bila sljedeća zanimanja:

- III stepen (KV) – prodavač, automehaničar, bravar, kuhar
- IV stepen (SSS) – ekonomski tehničar, maturant gimnazije, mašinski tehničar, medicinska sestra
- VI stepen (VŠS) – ekonomista, pravnik, nastavnik (raznih smjerova)
- VII stepen (VSS) – diplomirani pravnik, diplomirani ekonomist, diplomirani socijalni radnik i diplomirani kriminalist.

Kao i prethodnih godina, među nezaposlenim osobama sa visokom stručnom spremom najbrojniji su diplomirani pravnici i diplomirani ekonomisti, ali se oni najbrže i zapošljavaju.

I dalje je izražena slaba pokretljivost radne snage u Bosni i Hercegovini.

1.7. Tražnja radne snage

Prosječna mjesečna tražnja radne snage registrirana u kantonalnim službama za zapošljavanje u toku 2010. godine iznosila je 1.222, što je manje za 9% u odnosu na 2009. godinu. Od toga je registrirano 454 tražnje na neodređeno vrijeme, što je manje za 18,49%, a 767 tražnji na određeno vrijeme, što je manje za 2,41%.

Prosječna mjesečna zadovoljena tražnja radne snage⁶ registrirana u kantonalnim službama za zapošljavanje u toku 2010. godine iznosila je 2.377, što je manje za 0,16% u odnosu na 2009. godinu. Od toga je registrirano 940 tražnji na neodređeno vrijeme, što je manje za 13,36% u odnosu na prethodnu godinu, te 1.438 tražnji na određeno vrijeme (više za 10,95%).

Zapošljavanje lica sa evidencije premašuje registriranu tražnju jer poslodavci nemaju zakonsku obavezu da službama za zapošljavanje prijavljuju slobodna radna mjesta, te se ukupna tražnja radne snage na tržištu rada u Federaciji BiH ne registrira u kantonalnim službama za zapošljavanje.

Evidentna je tražnja za diplomiranim inženjerima informatike i elektronike i malo ih je na evidenciji nezaposlenih, kao i diplomiranih inženjera telekomunikacija, saobraćaja, geodezije, geologije i građevine.

Analiza oglasa u službama za zapošljavanje, internet-portalima i štampi pokazuje da su na tržištu rada traženi farmaceuti (magistri farmacije), pravnici, ekonomisti, komercijalisti, menadžeri prodaje i prodavači, IT stručnjaci, a veliko zanimanje je i za knjigovođama, računovođama i raznim drugim ekonomskim zanimanjima, kao i za ljekarima, nastavnim kadrom, inženjerima različitih profila.

U većini oglasa, osim radnog iskustva, kao uvjet za zasnivanje radnog odnosa tražena su dodatna znanja i vještine, kao što je poznavanje rada na računaru i stranog jezika, uglavnom engleskog, ali i vozačka dozvola B kategorije.

1.8. Zapošljavanje lica sa evidencije službi za zapošljavanje

U 2010. godini službe za zapošljavanje su posredovale u zapošljavanju za 45.027 osoba sa evidencije nezaposlenih.

⁶ Ukupna registrirana zadovoljena tražnja za radnom snagom ostvarena na osnovu objavljenih oglasa, prijava dostavljenih službama za zapošljavanje i drugih oblika zapošljavanja koje su poslodavci dali na uvid službama za zapošljavanje ili su službe u radu i obradi određenih podataka došle do saznanja o tome

Posmatrano po kantonima, broj posredovanja se kreće od 560 u Posavskom, 571 u Bosansko-podrinjskom, 790 u Zapadnohercegovačkom, 913 u Livanjskom, 3.831 u Unsko-sanskom, 4.114 u Hercegovačko-neretvanskom, 4.954 u Srednjobosanskom, 6.565 u Zeničko-dobojskom, 11.267 u Tuzlanskom do 11.462 u Kantonu Sarajevo.

2. MATERIJALNA I SOCIJALNA SIGURNOST ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Članom 28. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba propisano je da zaposlenici osiguravaju svoju materijalnu i socijalnu sigurnost za vrijeme nezaposlenosti prvenstveno osiguranjem za slučaj nezaposlenosti. Materijalna i socijalna sigurnost podrazumijeva novčanu naknadu i uplatu doprinosa za zdravstveno i penzijsko osiguranje u skladu sa ovim i drugim zakonima. Federalni zavod, prema Zakonu, dodjeljuje kantonalnim službama za zapošljavanje nedostajuća sredstva za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba.

2.1. Novčana naknada

Pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, u skladu sa članom 29. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, stiče nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa ima najmanje osam mjeseci rada neprekidno ili osam mjeseci sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci, s tim da se kao vrijeme provedeno na radu smatra vrijeme obaveznog osiguranja prema propisima koji reguliraju sistem poreza i obaveznih doprinosa. Visinu novčane naknade čini 40% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa nezaposlene osobe, a koju objavljuje Federalni zavod za statistiku. Novčana naknada se, zavisno od vremena provedenog na radu, utvrđuje u trajanju od tri do 24 mjeseca, ukoliko se u toku trajanja prava ne promijene okolnosti koje utiču na dužinu trajanja naknade.

U 2010. godini u Federaciji BiH novčanu naknadu koristilo je prosječno mjesečno **9.305** nezaposlenih osoba. U odnosu na 2009. godinu, broj korisnika novčane naknade je **veći za 14%**. Za realizaciju ovog prava kantonalne službe za zapošljavanje su utrošile **36.905.031,79 KM**, što je za **1.768.133,99 KM** više nego u 2009. godini, ne samo zato što je povećan broj korisnika novčane naknade već i zato što veći broj osoba koristi novčanu naknadu u dužem trajanju. Zbog činjenice da nisu imale dovoljno finansijskih sredstava za isplaćivanje novčanih naknada, kantonalne službe za zapošljavanje su bile prinuđene smanjiti iznos mjesečne novčane naknade nezaposlenim osobama, u skladu sa zakonskim odredbama, u omjeru koji je omogućavao isplatu novčane naknade svim nezaposlenim osobama koje imaju pravo na tu naknadu.

S obzirom na stalno povećanje broja prijava na evidenciju nezaposlenih, naročito onih osoba koje stiču pravo na novčanu naknadu, u 2011. godini se može očekivati dodatno finansijsko opterećenje službi za zapošljavanje po ovom osnovu.

2.2. Zdravstveno osiguranje

Članom 31. stav 1. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba propisano je da se zdravstveno osiguranje nezaposlenoj osobi osigurava u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, a članom 19. tač. 12, 13. i 14. Zakona o zdravstvenom osiguranju utvrđeno je pod kojim uvjetima nezaposlena osoba prijavljena službi za zapošljavanje ima obavezno zdravstveno osiguranje.

Članom 84. Zakona o zdravstvenom osiguranju propisano je da osnovicu, način obračunavanja i uplate doprinosa za nezaposlene osobe utvrđuje svojim propisima zakonodavno tijelo kantona na prijedlog kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja. Iz

pomenutih zakonskih propisa vidljivo je da kantonalne službe za zapošljavanje i Federalni zavod nemaju nikakvog uticaja kod određivanja davanja za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, tako da su izdvajanja za zdravstveno osiguranje različito utvrđena po kantonima i kreću se **od 6,00 do 14,00 KM po nezaposlenoj osobi**. Federalni zavod i kantonalne službe za zapošljavanje konstantno ukazuju na probleme u vezi sa zdravstvenim osiguranjem nezaposlenih osoba, kao i na nerealne odluke o visini izdvajanja koje kantonalne skupštine donose na prijedlog kantonalnih zavoda za zdravstveno osiguranje.

S tim u vezi pokrenuta je inicijativa izmještanja administriranja zdravstvenog osiguranja iz službi za zapošljavanje. U tom kontekstu neupitno je i smanjenje stope doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti za iznos koji se odnosi na zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, a sve radi rasterećenja kantonalnih službi za zapošljavanje poslova koji opterećuju njihovu funkciju aktivne politike zapošljavanja. Kada prijava na evidenciju nezaposlenih ne bi bila razlog za sticanje prava na zdravstveno osiguranje, znatno bi se smanjila stopa evidentirane nezaposlenosti. Naime, tada se na evidenciju nezaposlenih ne bi prijavljivale osobe koje nemaju namjeru aktivno tražiti posao i poboljšale bi se usluge službi za zapošljavanje prema aktivnim tražiocima posla i poslodavcima.

U izvještajnom periodu u Federaciji BiH zdravstvenim osiguranjem bilo je obuhvaćeno prosječno mjesečno **206.739** nezaposlenih osoba. U odnosu na 2009. godinu broj korisnika ovog prava **veći je za 13.430 ili 6,95%**. Za realizaciju ovog prava kantonalne službe za zapošljavanje utrošile su **19.457.666,98 KM**, što je za **1.734.183,60 KM** više u odnosu na 2009. godinu.

2.3. Penzijsko i invalidsko osiguranje

Članom 31. stav 2. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba određeno je da se penzijsko i invalidsko osiguranje obezbjeđuje nezaposlenoj osobi kojoj nedostaju do tri godine do sticanja uvjeta za starosnu penziju u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.

U 2010. godini ovo pravo u Federaciji BiH ostvarilo je **2.154** nezaposlene osobe, što je za **368 osoba ili 20% više** nego prethodne godine. Za realizaciju ovog prava kantonalne službe za zapošljavanje utrošile su **1.196.009,06 KM**.

2.4. Uplata nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje

S obzirom na to da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje nisu bila dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, kao i zbog enormnog povećanja broja korisnika redovne novčane naknade i smanjenja ukupnih prihoda u 2010. godini, kantonalne službe za zapošljavanje nisu mogle uredno izmiriti svoje primarne zakonske obaveze po osnovu materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba.

U skladu sa čl. 49. i 50. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, kantonalne službe za zapošljavanje, osim Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo, podnijele su Federalnom zavodu zahtjeve za uplatu nedostajućih novčanih sredstava za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba. Federalni zavod je, u skladu sa raspoloživim planiranim finansijskim sredstvima, a po odobrenju Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, izvršio uplatu nedostajućih sredstava u iznosu od **11.905.800,08 KM**.

2.5. Novčana naknada po Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica

U 2010. godini novčana naknada demobiliziranim braniocima je isplaćivana u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj 27/08), kojim je propisano da potrebna novčana sredstva za isplatu novčanih naknada osiguravaju kantonalne službe za zapošljavanje u visini 50% svojih ukupnih prihoda ostvarenih od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, a da razliku potrebnih sredstava osiguravaju Federacija BiH i kantoni preraspodjelom udjela sredstava sa jedinstvenog računa u korist Federacije BiH u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 22/06). Također, propisano je da se za demobilizirane branioce – povratnike u Republiku Srpsku i Brčko distrikt BiH isplata u cijelosti vrši iz sredstava koja osigurava Federalni zavod.

Stupanjem na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10), korisnicima koji su ostvarili pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti isplate su vršene zaključno sa 30.04.2010. godine, jer je tada prestalo pravno dejstvo rješenja po kojima su do tada ostvarivali nadoknade. Neisplaćene naknade do navedenog perioda, priznate rješenjima koja su izdata do stupanja na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, ostale su kao obaveza organa propisanih zakonom. Prema izvještajima, kantonalne službe za zapošljavanje su u 2010. godini na ime novčanih naknada demobiliziranim braniocima isplatile iznos od **41.207.688,86 KM**, a Federalni zavod iznos od **2.242.960,78 KM**.

2.6. Program mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla

U skladu sa Programom za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla, Upravni odbor Federalnog zavoda usvojio je Operativni plan, kojim su utvrđeni slijed postupaka učesnika u realizaciji Programa, te uvjeti i kriteriji za raspodjelu namjenskih sredstava radi podrške kantonalnim službama za zapošljavanje, kao i odobreni iznosi pojedinim službama za zapošljavanje.

Finansijskim planom Federalnog zavoda za ove namjene u 2010. godini je planirano 6.200.000,00 KM (20% od ukupnih sredstava ostvarenih uplatom doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti koja pripadaju ovom zavodu), a ukupno je utrošeno 5.755.133,59 KM.

Tim sredstvima Federalni zavod je izvršio povezivanje staža kod Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje za ukupno 500 radnika, od kojih je 399 steklo uvjete za penziju.

Uplate sredstava u iznosu od 543.500,00 KM odnose se na jednokratne pomoći u skladu sa zaključcima Vlade Federacije BiH.

2.7. Rješavanje u drugostepenom postupku

U skladu sa članom 35. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod rješava po žalbama izjavljenim protiv rješenja kantonalnih službi za zapošljavanje kojim je odlučeno o pravima po osnovu nezaposlenosti. U izvještajnom periodu izjavljene su **1.044 žalbe** protiv prvostepenih rješenja, a sa neriješenim žalbama, prenesenim iz 2009. godine (262), u rješavanju je bilo ukupno **1.308 predmeta**. Ukupno je riješeno **1.196 predmeta**, i to: 890 žalbi je odbijeno,

204 su uvažene i predmet meritorno riješen u drugostepenom upravnom postupku, 44 uvažene i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje, a 58 je urađeno na drugi Zakonom o upravnom postupku propisan način (odbačena, ustupljena drugom organu). Ostalo je neriješeno 112 predmeta. Kod kantonalnih sudova je pokrenuto 87 upravnih sporova.

2.8. Primjena međunarodnih sporazuma/ugovora o socijalnom osiguranju

U skladu sa sporazumima o socijalnom osiguranju Federalni zavod, kao organ nadležan za provođenje pravnih propisa kojim je regulirana oblast materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, tokom 2010. godine primio je 2.044 zahtjeva za izdavanje uvjerenja o stažu osiguranja i korištenju novčane naknade po osnovu nezaposlenosti, na propisanim obrascima u skladu sa operativnim protokolima ili administrativnim sporazumima za provođenje ugovora o socijalnom osiguranju, a što je za 60% više u odnosu na 2009. godinu.

Od ukupnog broja primljenih zahtjeva po Sporazumu potpisanim između Bosne i Hercegovine i SR Jugoslavije („Službeni glasnik BiH“, broj 16/03), u izvještajnom periodu Federalni zavod je, nakon obrade predmeta, Agenciji za rad i zapošljavanje BiH na daljni postupak dostavio 656 uvjerenja o periodima osiguranja navršenim u Federaciji BiH i korištenju novčane naknade po osnovu nezaposlenosti.

U skladu s Ugovorom o socijalnom osiguranju potpisanim između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske („Službeni glasnik BiH“, broj 6/03), Hrvatskom zavodu za zapošljavanje dostavljeno je 911 uvjerenja o stažu osiguranja u Federaciji BiH i korištenju novčane naknade.

Također, u skladu sa Sporazumom o socijalnom osiguranju potpisanim između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije („Službeni glasnik BiH“, broj 8/07), nakon obrade predmeta, Agenciji za rad i zapošljavanje BiH na daljni postupak dostavljeno je 108 uvjerenja o potvrđivanju staža osiguranja i korištenju novčane naknade za slučaj nezaposlenosti u Federaciji BiH, a u decembru još 150 zahtjeva za potvrđivanje staža i korištenje naknade dostavljeno je kantonalnim službama. Broj zahtjeva koje je uputio Zavod za zapošljavanje Republike Slovenije povećan je za 100% u odnosu na 2009. godinu, a što je rezultat uspješno završenih pregovora o izmjeni člana 5. Sporazuma, prema kojem sada naši državljani sa privremenim boravkom u Sloveniji mogu ostvariti pravo na novčanu naknadu po prestanku radnog odnosa, što ranije nije bilo moguće.

3. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA

Aktivna politika zapošljavanja provodi se u skladu s članom 50. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Odlukom o raspodjeli sredstava Federalnog zavoda za zadovoljenje potreba u oblasti zapošljavanja, Strategijom zapošljavanja 2009-2013 i Akcionim planom zapošljavanja u Federaciji BiH za period 2010.-2013. godina.

Smanjivanje nezaposlenosti zavisi prvenstveno od općeg privrednog razvoja. Pored mjera makroekonomske politike, nesklad između ponude i potražnje radne snage moguće je djelimično prevladavati mjerama aktivne politike zapošljavanja kao dijelom ukupne državne politike tržišta rada.

U 2010. godini, kao što je i planirano Programom rada Federalnog zavoda, započeta je realizacija programa sufinansiranja zapošljavanja i obuke posebnih grupa nezaposlenih osoba: mladih osoba bez radnog iskustva, povratnika u prijeratno prebivalište, nezaposlenih pripadnika romske populacije, osoba s invaliditetom, te žena, koji su ujedno Akcionim planom zapošljavanja identificirani kao ciljne grupe u narednom periodu.

Također, pored programa koji su obuhvatali pomenute ciljne grupe, krajem godine objavljen je Javni poziv poslodavcima za učešće u Programu sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva, koji je izazvao veliko interesovanje poslodavaca i nezaposlenih mladih osoba.

Tokom cijele godine, i pored obaveza u obezbjeđenju sredstava za realizaciju pasivnih mjera, nastojalo se jačati glavne komponente aktivne politike zapošljavanja: posredovanje – aktivno povezivanje i usklađivanje ponude i potražnje na tržištu rada, obuku i pripremu za tržište rada, radi unapređenja i prilagođavanja znanja i vještina onih koji traže posao, poticanje samozapošljavanja i zapošljavanja kod poslodavaca.

3.1. Programi poticaja zapošljavanja u kantonalnim službama za zapošljavanje (sufinansiranje programa tržišta rada – dokvalifikacija, prekvalifikacija i podrška zapošljavanju određenih ciljnih grupa)

Od 18 programa zapošljavanja koje su kantonalne službe za zapošljavanje realizirale od 2008. do 2009. godine, u 2010. godini je, uplatom drugog preostalog dijela sredstava u iznosu od 87.578 KM, okončana realizacija posljednjeg programa „Posao za sve“, koji je realizirala Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo, a na osnovu kojeg je posao dobilo 308 osoba.

U okviru programa poticanja zapošljavanja kantonalnih službi za zapošljavanje realizirani su i programi obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije za poznatog poslodavca radi obučavanja, dokvalifikacije i prekvalifikacije osoba prijavljenih na evidenciju nezaposlenih, kao i zaposlenih osoba da bi se spriječilo povećanje nezaposlenosti. Aktivnostima opće obuke u dodatnim znanjima i vještinama (strani jezik, informatička obuka i sl.), dokvalifikacije i prekvalifikacije (sticanje stručnih znanja u vezi sa zvanjem/zanimanjem, dodatno obrazovanje u okviru istog zanimanja ili za drugo zanimanje u odnosu na postojeće, ali u okviru istog ili višeg stepena naobrazbe) nastoji se povećati tržišna konkurentnost određenog broja osoba sa nižim kvalifikacijama i srednjom stručnom spremom.

Subvencije se odobravaju u visini do 1.500 KM (nastava i materijalni troškovi, troškovi naknade za ishranu, prijevoz, osiguranje na poslu i sl.) za obuku koja traje najduže do tri mjeseca.

Ovaj program započeo je u 2009. godini, ali je zbog dinamike realizacije nastavljen i u 2010. godini.

Tabela 3: Pregled sufinansiranja programa obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije

Red. br.	Kanton	Naziv programa	Broj obuhvaćenih osoba	Isplaćeno ukupno sredstava u KM	Isplaćeno sredstava u 2010. u KM
1	2	3	4	5	6
1.	Unsko-sanski	Program dokvalifikacije, prekvalifikacije i obuke	100	150.000,00	75.000,00
2.	Posavski	Program zapošljavanja nezaposlenih djelatnika	131	196.500,00	0
3.	Tuzlanski ⁷	-	-	-	-
4.	Zeničko-dobojski	1. Edukacijom do zaposlenja 2. Program stručne obuke deficitarnih zanatskih zanimanja (zavarivači) 3. Stručna obuka – rukovanje i programiranje CNC strugova	270	405.500,00	202.500,00
5.	Bosansko-podrinjski	Program sufinansiranja zapošljavanja kroz stručnu obuku, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju nezaposlenih osoba	60	78.000,00	33.000,00
6.	Srednjobosanski	Program prekvalifikacije, dokvalifikacije i doobuke određenih ciljnih grupa sa evidencije nezaposlenih	150	225.000,00	112.500,00
7.	Hercegovačko-neretvanski	Program sufinansiranja zapošljavanja kroz stručnu obuku, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju nezaposlenih osoba	100	150.000,00	75.000,00
8.	Zapadnohercegovački	Program sufinansiranja prekvalifikacije, dokvalifikacije i stručnog osposobljavanja	50	75.000,00	37.500,00
9.	Kanton Sarajevo	Program finansiranja i sufinansiranja stručne obuke i drugih oblika sticanja znanja i vještina nezaposlenih osoba	140	210.000,00	105.000,00
10.	Kanton 10 (Livno)	Program prekvalifikacije, dokvalifikacije i stručnog osposobljavanja	100	75.000,00	0
UKUPNO			1.101	1.565.000,00	640.500,00

⁷ Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona odustala je od realizacije ovog programa

3.2. Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva iz 2009. godine koji direktno realizira Zavod

Programom sufinansiranja mladih osoba bez radnog iskustva⁸ iz 2009. godine omogućeno je zapošljavanje, tj. sticanje prvog radnog iskustva za 291 mladu osobu (160 sa visokom, devet sa višom, 67 sa srednjom stručnom spremom III stepena i 55 osoba sa srednjom stručnom spremom IV stepena) kod 167 poslodavaca. Za realizaciju ovog programa u 2010. godini utrošeno je 968.751 KM.

3.3. Program sufinansiranja zapošljavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba iz 2009. godine koji direktno realizira Zavod

Ovim programom je predviđeno zapošljavanje osoba s procentom invaliditeta od najmanje 60% i osoba sa invaliditetom sa smetnjama u psihičkom razvoju/mentalnom retardacijom, te žena žrtava nasilja, i to na osnovu zapošljavanja i samozapošljavanja kod poslodavaca.

Za te namjene predviđena su bespovratna finansijska sredstva Federalnog zavoda, i to:

- za sufinansiranje zapošljavanja nezaposlenih osoba s invaliditetom i žena žrtava nasilja kod poslodavaca 700 KM mjesečno po osobi, u trajanju od 12 mjeseci i uz obavezu poslodavca da osobu zaposlenu po Programu zadrži u radnom odnosu najmanje 12 mjeseci;
- za sufinansiranje samozapošljavanja 8.400 KM po osobi, uz obavezu obavljanja registrirane djelatnosti u trajanju od najmanje 12 mjeseci.

Realizacija Programa sufinansiranja zapošljavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba počela je krajem 2009. godine, nastavila se u 2010. godini, a završit će se polovinom 2011. godine.

Programom je zaposleno **167 nezaposlenih osoba**: 53 kao fizička lica (samozapošljavanje), a 114 zapošljavanjem kod 83 pravna subjekta. Od toga je 90 muškarca (54%) i 77 žena (46%). Prosječna invalidnost je 70%, a prosječna dužina prijave na evidenciji službi za zapošljavanje je 44 mjeseca (3,8 godina). Prema kvalifikacionoj strukturi po Programu je najviše zastupljena SSS (36%), zatim KV (32%) i NKV (17%), a najmanje VSS (5%).

Među korisnicima sredstva za samozapošljavanje su dvije žene žrtve nasilja.

Za realizaciju Programa u 2010. godini isplaćena su sredstva u iznosu od 1.149.400,00 KM.

Tabela 4: Pregled broja zaposlenih i samozaposlenih po kantonima

Red. br.	Kanton	Broj poslodavaca	Broj zaposlenih	Broj samozaposlenih	Odobreno u KM
1	2	3	4	5	6
1.	Unsko-sanski	7	9	8	142.800
2.	Posavski	13	15	4	159.600
3.	Tuzlanski	16	18	7	210.000
4.	Zeničko-dobojski	5	5	7	100.800
5.	Bosansko-podrinjski	9	9	5	117.600
6.	Srednjobosanski	1	2	1	25.200
7.	Hercegovačko-neretvanski	6	22	0	184.800

⁸ Javni poziv za realizaciju Programa objavljen je 1.6.2009. godine

Red. br.	Kanton	Broj poslodavaca	Broj zaposlenih	Broj samozaposlenih	Odobreno u KM
1	2	3	4	5	6
8.	Zapadnohercegovački	13	13	3	134.400
9.	Kanton Sarajevo	13	21	13	285.600
10.	Kanton 10 (Livno)	0	0	5	42.000
	UKUPNO	83	114	53	1.402.800

3.4. Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva iz 2010. godine koji direktno realizira Zavod

Krajem 2010. godine Federalni zavod je objavio novi javni poziv za učešće u sufinansiranju zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva, a čija će se realizacija, zbog utvrđene dinamike, odvijati tokom 2011. godine. Očekuje se da će na osnovu ovog programa podršku za prvo zaposlenje kod oko 500 poslodavaca dobiti oko 1.200 mladih nezaposlenih osoba.

3.5. Program zapošljavanja i samozapošljavanja povratnika

Programom samozapošljavanja i zapošljavanja povratnika u 2010. godini⁹ daje se podrška u stvaranju uvjeta za održivi povratak, te je predviđeno zapošljavanje nezaposlenih osoba (povratnika) po dva osnova:

- sufinansiranjem poslodavaca radi poticanja zapošljavanja povratnika koji su prijavljeni na evidenciju nezaposlenih, u iznosu od 3.000 KM bespovratno po osobi, i to za prilagođavanje poslovnog prostora, nabavku opreme i potrebnih sredstava za proizvodnju, sa obavezom poslodavca da osobu zaposlenu po Programu zadrži u radnom odnosu najmanje 12 mjeseci;
- sufinansiranjem samozapošljavanja nezaposlenih povratnika u iznosu od 4.000 KM do 5.000 KM bespovratno po osobi, sa obavezom da se ne može prijaviti na evidenciju biroa za zapošljavanje narednih 12 mjeseci od dana dobivanja odobrenih finansijskih sredstava, i to za pokretanje:
 - poljoprivredne djelatnosti (5.000 KM)
 - zanatske djelatnosti (4.500 KM)
 - seoskog turizma ili druge vrste malog biznisa (4.000 KM).

Za realizaciju Programa u 2010. godini odobrena su sredstva u iznosu od 2.189.000 KM, i to 899.000 KM za samozapošljavanje 185 osoba sa evidencije nezaposlenih i 1.290.000 KM za zapošljavanje 430 osoba kod 100 poslodavaca. Od realizacije samozapošljavanja odustalo je 11 povratnika (kojima je odobreno 53.000 KM) i četiri poslodavca (kojima je odobreno 12.000 KM za zapošljavanje četiri povratnika). Jedan poslodavac je zaposlio tri umjesto 40 povratnika. Posao su dobila 563 povratnika.

Do kraja 2010. godine realizirano je 938.210 KM, odnosno ukupno 2.290.000 KM zajedno sa obavezama po ugovorima po ovakvom programu iz 2009. godine. Ostatak odobrenih a nerealiziranih sredstava usmjerit će se u poticaj zapošljavanja po osnovu novih programa u 2011. godini.

Većina povratnika je iskazala zadovoljstvo dodijeljenim sredstvima, koja su im ujedno bila jedini poticaj za održiv povratak u prijeratno prebivalište.

⁹ Javni poziv za realizaciju Programa objavljen je 5.5.2010. godine

3.6. Program zapošljavanja i samozapošljavanja Roma

Federalni zavod je, u skladu sa Memorandumom o razumijevanju za implementaciju Akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja, donio Program zapošljavanja i samozapošljavanja Roma¹⁰ u 2009. godini.

U 2010. godini je nastavljena realizacija ovog programa, odnosno odobrenih sredstva. Raspoloživa finansijska sredstva u iznosu od 440.000 KM, predviđena za podršku zapošljavanja i samozapošljavanja Roma u Federaciji BiH, usmjerena su za:

- sufinansiranje poslodavaca radi zapošljavanja Roma sa evidencije nezaposlenih u iznosu od 4.500 KM po osobi, od čega se 3.000 KM odnosi na opremanje radnog mjesta i 1.500 KM na osposobljavanje/obuku za radno mjesto;
- sufinansiranje samozapošljavanja Roma u iznosu od 4.000 KM do 5.000 KM po osobi za:
 - zanatstvo ili srodnu djelatnost (stari zanati, domaća radinost, proizvodno i uslužno zanatstvo) u iznosu od 5.000 KM,
 - sakupljanje sekundarnih sirovina u iznosu od 4.500 KM,
 - poljoprivredu (plastenička proizvodnja, pčelarstvo ili druga grana poljoprivrede) ili drugu djelatnost u iznosu od 4.000 KM.

U 2010. godini realizirano je ukupno 346.050 KM, a ovim programom je zaposleno 98 pripadnika ciljne grupe, od čega je 27 žena.

U skladu sa sistemom upravljanja kvalitetom, ostvarena je komunikacija sa korisnicima usluga, predstavnicima Roma, na način da je Vijeće Roma Federacije BiH uključeno u pripremu Programa i ocjenu zahtjeva pristiglih na Javni poziv za učešće u Programu.

Tabela 5: Pregled zaposlenih i samozaposlenih po kantonima

Red. br.	Kanton	Broj poslodavaca	Broj zaposlenih	Broj samozaposlenih	Odobreno sredstava u KM
1	2	3	4	5	6
1.	Unsko-sanski	7	8	30	176.000
2.	Posavski	2	2	13	62.000
3.	Tuzlanski	11	17	3	91.500
4.	Zeničko-dobojski	2	3	0	13.500
5.	Bosansko-podrinjski	0	0	0	0
6.	Srednjobosanski	2	2	6	33.000
7.	Hercegovačko-neretvanski	0	0	0	0
8.	Zapadnohercegovački	0	0	0	0
9.	Kanton Sarajevo	5	7	7	64.000
10.	Kanton 10 (Livno)	0	0	0	0
UKUPNO		29	39	59	440.000

Sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH, entitetskim zavodima za zapošljavanje i Zavodom za zapošljavanje Brčko distrikta BiH 15.11.2010. godine potpisan je Memorandum o razumijevanju za implementaciju Akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja za 2010. godinu, kojim su za Federaciju

¹⁰ Javni poziv za realizaciju Programa objavljen je 14.8.2009. godine

BiH predviđena finansijska sredstva u iznosu od 440.000 KM, a Odlukom Vlade Federacije BiH za zapošljavanje Roma izdvojena su sredstva u iznosu od 100.000 KM.

3.7. Projekat podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošljavanje (SSNESP)

Cilj Projekta podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošljavanje (SSNESP) jeste pružanje podrške u posredovanja pri zapošljavanju za one koji aktivno traže posao a izgube pravo na novčana primanja ili su socijalno ugroženi.

U periodu od 2010. do 2014. godine planirano je da se ovim projektom obuhvati oko 6.000 ugroženih nezaposlenih osoba, i to: nezaposlene osobe registrirane kod službi za zapošljavanje u Federaciji BiH kojima prestane pravo na primanje gotovinskih transfera, kao što su osobe sa onesposobljenjem (civilne, ratne vojne, žrtve rata) i demobilizirani borci, te osobe koje aktivno traže posao, registrirane kod službi za zapošljavanje u Federaciji BiH i identificirane kao ugrožene i teško zapošljive kategorije (žene i muškarci nezaposleni duže od 15 mjeseci; žene i muškarci dobi preko 40 godina; mladi dobi od 15 do 24 godine sa niskim stepenom obrazovanja ili prekinutim srednjim obrazovanjem; mladi dobi od 15 do 24 godine sa nižim i srednjim stepenom obrazovanja nezaposleni duže od šest mjeseci; osobe za višim i visokim stepenom obrazovanja nezaposlene duže od 12 mjeseci; povratnici; socijalno ugrožene osobe, odnosno korisnici prava iz socijalne zaštite).

Projekat se finansira iz sredstava Federalnog zavoda i kredita kod Međunarodne asocijacije za razvoj (IDA), u saradnji sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike – Jedinicom za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja (PIU SESER), a realiziraju ga kantonalne službe za zapošljavanje. Od ukupno 1.233 osobe obuhvaćene ovim projektom 62% su muškarci, a 38% su žene.

Do 31.12.2010. godine Federalni zavod je uplatio 250.000 KM, a ukupna vrijednost obaveza po Projektu u 2010. godini za samozapošljavanje, obuku uz rad i zapošljavanje, obuku nezaposlenih i mobilnost radne snage je 1.972.605,70 KM.

3.8. Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja

Programom dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolving kreditne linije promijenjen je pristup i koncept kreditiranja iz vlastitih namjenskih sredstava, čime su ta sredstva postala dostupna većem broju korisnika. Sredstva revolving kreditne linije se koriste posredstvom Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine, u svrhu pružanja posebnih uvjeta za one korisnike koji imaju mogućnost i potrebu da novim zapošljavanjem radne snage ili samozapošljavanjem doprinesu ublažavanju problema nezaposlenosti.

Iznos kredita je:

- za industriju 25.000 KM po novozaposlenom radniku
- za zanatstvo i usluge 15.000 KM po novozaposlenom radniku
- za poljoprivrednu proizvodnju 10.000 KM po novozaposlenom radniku.

Rok otplate kredita je do sedam godina za industriju, zanatstvo, usluge i poljoprivrednu proizvodnju, uključujući grace period. Na zahtjev korisnika kredita, rok otplate kredita može biti i kraći. Grace period je do 12 mjeseci za industriju, zanatstvo, usluge i poljoprivrednu proizvodnju, a dvije godine za poljoprivrednu proizvodnju – zasadi. Kamatne stope za kreditnu liniju gdje rizik snosi banka su 4% za industriju, zanatstvo i usluge (2% kamata RB FBiH + 2% kamata poslovne banke) i 3% za poljoprivrednu proizvodnju (1,5% kamata RB FBiH + 1,5% kamata poslovne banke). Kamatne stope za kreditnu liniju namijenjenu za zapošljavanje nezaposlenih demobilisanih boraca, gdje rizik snosi Federalni zavod, jesu 4% za industriju, zanatstvo i usluge (kamata RB FBiH u skladu

sa Ugovorom o komisionim poslovima) i 3% za poljoprivrednu proizvodnju (kamata RB FBiH u skladu sa Ugovorom o komisionim poslovima).

U izvještajnom periodu po kreditnoj liniji ZZ-260/*revolving* realizirano je šest novih kredita, u ukupnom iznosu od 1.710.000 KM (uz obavezu zapošljavanja 70 novih zaposlenika), a po kreditnoj liniji ZZ-266/*zapošljavanje demobilisanih boraca* nije realiziran ni jedan kredit.

Od početka realizacije Programa do kraja 2010. godine po kreditnoj liniji ZZ-260/*revolving* odobreno je 140 kredita za zapošljavanje 1.224 nova i zadržavanje 4.194 postojeća radnika. Do kraja 2010. godine po ovoj kreditnoj liniji otplaćeno je 39 kredita u ukupnom iznosu od 4.574.143,21 KM sa naplaćenom redovnom i zateznom kamatom od 377.456,80 KM.

Istovremeno, po kreditnoj liniji ZZ-266/*zapošljavanje demobilisanih boraca* odobreno je 46 kredita za zapošljavanje 171 novog i zadržavanje 171 postojećeg zaposlenika. Do 31.12.2010. godine po ovoj kreditnoj liniji otplaćena su tri kredita, u ukupnom iznosu od 45.000 KM naplaćene glavnice i 3.405,31 KM redovne i zatezne kamate.

I u 2010. godini je intenzivirana provjera efekata zapošljavanja po osnovu preuzetih obaveza, što je, između ostalog, rezultiralo pokretanjem 19 postupaka za raskid ugovora i povrat realiziranih sredstava, od čega je utuženo 10 korisnika kreditne linije ZZ-260/*revolving* i devet korisnika kreditne linije ZZ-266/*zapošljavanje demobilisanih boraca*.

3.9. Program zapošljavanja asistenata u visokoškolskim ustanovama i naučnoistraživačkim institucijama

U 2010. godini okončana je realizacija Programa zapošljavanja asistenata u visokoškolskim ustanovama i naučnoistraživačkim institucijama, čija je implementacija započeta krajem 2005. godine, a kojim je sufinansirano zapošljavanje asistenata u nastavnom i istraživačkom sektoru. Univerziteti, fakulteti i instituti za naučnoistraživački rad u Federaciji BiH mogli su aplicirati za ovaj program, a kriterije za odabir osobe koja će se sufinansirati određivali su fakulteti u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti, koji se primjenjuju u određenom kantonu.

U toku realizacije ovog programa, 24 fakulteta, dva integrirana univerziteta (Zenica i Tuzla) i četiri naučnoistraživačke institucije su potpisali ugovore o zapošljavanju 136 asistenata. Za realizaciju Programa u 2010. godini isplaćena su sredstva u iznosu od 102.400 KM.

3.10. Program sufinansiranja mladih osoba bez radnog iskustva koji se realizira posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje

Ovim programom planirano je zapošljavanje nezaposlenih osoba bez radnog iskustva mladih od 30 godina koji imaju visoku, višu ili srednju stručnu spremu III stepena i IV stepena. Njihovo zapošljavanje stimulirano je kod poslodavaca na osnovu:

- sufinansiranja 250 osoba SSS – III stepena u trajanju od šest mjeseci u bruto iznosu od 450 KM mjesečno
- sufinansiranja 151 osobe SSS – IV stepena u trajanju od šest mjeseci u bruto iznosu od 500 KM mjesečno
- sufinansiranja 23 osobe VŠS u trajanju od 12 mjeseci u bruto iznosu od 550 KM
- sufinansiranja 100 osoba VSS u trajanju od 12 mjeseci u bruto iznosu od 600 KM mjesečno.

Tabela 6: Pregled broja zaposlenih po kantonima i stručnoj spremi

R. br.	Kanton	Stručna sprema	Broj zaposlenih	Odobreno u KM	Uplaćeno u KM
1	2	3	4	5	6
1.	Unsko-sanski	VSS	42	421.800,00	163.800,00
		VŠS	5		
		SSS (IV)	18		
		SSS (III)	12		
2.	Posavski	VSS	7	122.700,00	72.000,00
		VŠS	1		
		SSS (IV)	12		
		SSS (III)	11		
3.	Tuzlanski	VSS	53	329.700,00	329.700,00
		VŠS	1		
		SSS (IV)	18		
		SSS (III)	35		
4.	Zeničko-dobojski	VSS	86	848.700,00	423.000,00
		VŠS	5		
		SSS (IV)	38		
		SSS (III)	29		
5.	Bosansko-podrinjski	VSS	12	215.700,00	111.150,00
		VŠS	0		
		SSS (IV)	20		
		SSS (III)	22		
6.	Srednjobosanski	VSS	81	763.700,00	384.450,00
		VŠS	9		
		SSS (IV)	5		
		SSS (III)	5		
7.	Hercegovačko-neretvanski	VSS	70	617.700,00	308.850,00
		VŠS	4		
		SSS (IV)	14		
		SSS (III)	9		
8.	Zapadnohercegovački	VSS	31	316.200,00	173.150,00
		VŠS	11		
		SSS (IV)	5		
		SSS (III)	2		
9.	Kanton Sarajevo	VSS	83	870.900,00	435.450,00
		VŠS	4		
		SSS (IV)	29		
		SSS (III)	14		
10.	Kanton 10 (Livno)	VSS	22	350.100,00	175.500,00
		VŠS	17		
		SSS (IV)	22		
		SSS (III)	5		
UKUPNO			869	4.857.200,00	2.577.050,00

Ukupno je zaposleno 869 osoba, i to 487 VSS, 57 VŠS, 181 SSS IV stepena i 144 SSS III stepena, a do 31.12.2010. godine realizirana su sredstva u iznosu od 2.577.050 KM.

3.11. Program zapošljavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba koji se realizira posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje

Programom je predviđeno da se u 2010. godini sufinansira zapošljavanje nezaposlenih osoba s invaliditetom od najmanje 60%, osoba sa smetnjama u psihičkom razvoju/ mentalnom retardacijom, te žena žrtava nasilja, i to na osnovu zapošljavanja kod poslodavaca i samozapošljavanja. Bespovratnim finansijskim sredstvima Federalnog zavoda omogućeno je

- sufinansiranje zapošljavanja osoba iz ciljne grupe kod poslodavaca u iznosu od 700 KM mjesečno po osobi, u trajanju od 12 mjeseci i uz obavezu poslodavca da osobu zaposlenu po Programu zadrži u radnom odnosu najmanje 12 mjeseci,
- sufinansiranje samozapošljavanja 8.400 KM po osobi, uz obavezu obavljanja registrirane djelatnosti u trajanju od najmanje 12 mjeseci, i to za: poljoprivrednu i zanatsku djelatnost, domaću radinost, seoski turizam ili druge djelatnosti.

Tabela 7: Pregled broja zaposlenih i samozaposlenih po kantonima

R. br.	Kanton	Broj poslodavaca	Broj zaposlenih	Broj samo-zaposlenih	Odobreno u KM	Uplaćeno u KM
1	2	3	4	5	6	7
1.	Unsko-sanski	7	7	5	100.800,00	50.400,00
2.	Posavski	8	8	0	67.200,00	67.200,00
3.	Tuzlanski	21	37	7	193.200,00	193.200,00
4.	Zeničko-dobojski	20	21	15	336.000,00	168.000,00
5.	Bosansko-podrinjski	8	8	3	92.400,00	46.200,00
6.	Srednjobosanski	4	4	8	100.600,00	100.600,00
7.	Hercegovačko-neretvanski	7	18	0	159.600,00	79.800,00
8.	Zapadnohercegovački	10	10	0	84.000,00	42.100,00
9.	Kanton Sarajevo	20	20	5	210.000,00	105.000,00
10.	Kanton 10 (Livno)	1	2	2	336.000,00	16.800,00
UKUPNO		106	135	45	1.679.800,00	869.300,00

Iz ciljne grupe ukupno je zaposleno 180 osoba, od čega su tri žene žrtve nasilja. Do 31.12.2010. godine realizirana su sredstva u iznosu od 869.300 KM.

3.12. Program zapošljavanja i samozapošljavanja žena koji se realizira posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje

Programom je predviđeno da se u 2010. godini pruži podrška u zapošljavanju nezaposlenih žena dobi preko 30 godina, bez obzira na stepen obrazovanja, a koje su prijavljene na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH najmanje šest mjeseci. Za realizaciju Programa predviđena su bespovratna finansijska sredstva, i to za:

- sufinansiranje poslodavaca, radi zapošljavanja nezaposlenih osoba – žena iz ciljne grupe, u iznosu od 3.000 KM po osobi, uz obavezu poslodavca da osobu zaposlenu po Programu zadrži u radnom odnosu najmanje 12 mjeseci,
- sufinansiranje samozapošljavanja žena u iznosu od 4.000 KM do 5.000 KM po osobi, i to za obavljanje registrirane djelatnosti, uz obavezu obavljanja registrirane

djelatnost u trajanju od najmanje 12 mjeseci (poljoprivredna djelatnost 5.000 KM, zanatska djelatnost 4.500 KM, seoski turizam ili druga djelatnost 4.000 KM).
Za zapošljavanje 579 žena u 2010. godini utrošeno je 2.190.500 KM.

Tabela 8: Pregled broja zaposlenih i samozaposlenih po kantonima

R. br.	Kanton	Broj poslodavaca	Broj zaposlenih	Broj samo-zaposlenih	Odobreno u KM	Uplaćeno u KM
1	2	3	4	5	6	7
1.	Unsko-sanski	15	29	22	197.000,00	197.000,00
2.	Posavski	15	29	5	112.000,00	112.000,00
3.	Tuzlanski	21	44	17	208.500,00	191.500,00
4.	Zeničko-dobojski	54	77	60	485.500,00	485.500,00
5.	Bosansko-podrinjski	8	13	19	171.500,00	171.500,00
6.	Srednjobosanski	22	42	30	257.500,00	257.500,00
7.	Hercegovačko-neretvanski	11	23	21	189.000,00	189.000,00
8.	Zapadnohercegovački	10	10	2	39.500,00	39.500,00
9.	Kanton Sarajevo	14	33	56	440.000,00	440.000,00
10.	Kanton 10 (Livno)	9	9	38	214.000,00	107.000,00
UKUPNO		179	309	270	2.314.500,00	2.190.500,00

3.13. Programi obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije koji se realiziraju posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje

Sufinansiranje programa obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije za poznatog poslodavca, te nezaposlenih osoba za tržište rada, jedna je od najvažnijih aktivnosti koju provode javne službe za zapošljavanje. Takvi programi su namijenjeni poticanju novog zapošljavanja i davanju podrške zaposlenim radnicima kojima prijeti gubitak zaposlenja, odnosno nastoji se preventivno djelovati i spriječiti povećanje nezaposlenosti.

Također, programima je predviđeno pružanje podrške povećanju konkurentnosti određenog broja nezaposlenih osoba koje ne posjeduju savremena znanja i vještine, a radi povećanja šanse za zapošljavanje i zadržavanje posla, što je jedna od smjernica Akcionog plana zapošljavanja u Federaciji BiH za period 2010-2013.

Za tu namjenu predviđena su bespovratna finansijska sredstva, i to za: sufinansiranje informatičke obuke u iznosu do 300,00 KM po osobi, te sufinansiranje obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije u iznosu do 1.500,00 KM po osobi u trajanju do tri mjeseca, za poznatog poslodavca, uz obavezu poslodavca da zaposli osobu čija se obuka, dokvalifikacija i prekvalifikacija sufinansira, odnosno već zaposlenu osobu nakon obuke, zadrži u radnom odnosu u trajanju od najmanje 12 mjeseci (ukoliko uvodi nove tehnologije i sl.).

Federalni zavod je u protekloj godini sufinansirao takve programe u iznosu od 962.977 KM, čija se neposredna realizacija odvijala posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje.

Zaključno sa 31.12.2010. godine, programom informatičke obuke obuhvaćena je 901 nezaposlena osoba, dok je nakon stručne obuke zaposleno 287 osoba sa evidencije nezaposlenih, a 167 zaposlenih osoba je zadržalo postojeće radno mjesto.

3.14. Projekat „Socijalna, poduzetnička i e-inkluzija žena 40+“

Federalni zavod je zajedno sa Vanjskotrgovinskom komorom Bosne i Hercegovine - Institutom za edukaciju (ECOS) i Fondacijom za socijalno uključivanje finansirao i realizirao projekat „Socijalna, poduzetnička i e-inkluzija žena 40+“.

Cilj Projekta, kojim je obuhvaćeno 200 žena starijih od 40 godina sa evidencije nezaposlenih Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo iz četiri opštine Grada Sarajevo te Ilidže i Vogošće, bio je smanjenje isključenosti žena sa tržišta rada.

U okviru Projekta održane su dvije vrste obuke: informatičko opismenjavanje kroz ECDL Start školu računara, koja ima za cilj osposobljavanje polaznika i potpuno savladavanje rada na računaru, te pohađanje Škole malog biznisa, kroz koju se stiče znanje o tome kako registrirati preduzeće ili obrt, napraviti biznis plan, dobiti novac za realizaciju ideja, te kako aktivno tražiti posao. Ukupna vrijednost Projekta je 126.500 KM, a Federalni zavod je osigurao 37.500 KM, od čega je u 2010. godini realizirao 30.000 KM jer je realizacija Projekta nastavljena u 2011. godini.

3.15. Pilot projekat Virtualno preduzeće

Projekat Virtualno preduzeće realiziran je u Kantonu Sarajevo kao pilot projekat koji je uspješno završilo 15 nezaposlenih osoba. Ovaj projekat podrazumijeva desetosedmičnu obuku za mlade nezaposlene osobe u sklopu virtualne firme u kojoj kroz vježbu, uz mentorsku firmu iz realnog sektora, stiču iskustva i praktična znanja radi lakšeg uključivanja na tržište rada iz oblasti kao što su komercijala, osnove računovodstva, marketing, nabavke i sl.

Poslovanje Virtualnog preduzeća se odvija u okviru mreže od oko 6.500 virtualnih firmi širom svijeta. Ovaj metod osposobljavanja nezaposlenih mladih osoba je u zemljama Evropske unije uobičajen, te se pokazao uspješnim. U narednom periodu se očekuje implementacija ovog projekta i u ostalim kantonima.

3.16. Program zapošljavanja i zadržavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YERP)

U 2010. godini započeta je realizacija Programa zadržavanja i zapošljavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YERP), koji, u saradnji sa javnim službama za zapošljavanje, realiziraju Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP), Fond Ujedinjenih nacija za djecu (UNICEF), Volonteri Ujedinjenih nacija (UNV), Međunarodna organizacija za migracije (IOM), Fond Ujedinjenih nacija za stanovništvo (UNFPA), Fond za ostvarivanje milenijjskih ciljeva razvoja (MDG-F), ali je zbog tehničkih razloga na nivou Vijeća ministara BiH prolongiran početak realizacije Programa. Jedan od ciljeva Programa jeste jačanje kapaciteta javnih službi za zapošljavanje i stvaranje preduvjeta za pružanje profesionalnih i efikasnih usluga mladim nezaposlenim osobama,

Federalni zavod i kantonalne službe za zapošljavanje su sa Razvojnim programom Ujedinjenih nacija (UNDP) potpisale Memorandum o razumijevanju kojim su definirane aktivnosti i obaveze svih strana u okviru druge komponente Programa zapošljavanja i zadržavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YERP). U okviru tog projekta bit će formirani centri za informiranje, savjetovanje i obuku (CISO) u službama za zapošljavanje Federacije BiH. U toku 2010. godine određene su lokacije i izvršena rekonstrukcija i opremanje prostora za sedam CISO (Sarajevo, Bihać, Mostar, Zenica, Vitez, Tuzla, Orašje). U 2011. godini se očekuje rekonstrukcija prostora u Goraždu i Livnu. Organizirane su višednevne obuke za zaposlenike CISO o informiranju i savjetovanju u zapošljavanju.

Korisnici usluga CISO su nezaposlene osobe do 30 godina života, učenici pred izborom daljeg obrazovanja i zanimanja, poslodavci i drugi zainteresirani. U CISO će se moći dobiti

informacije o obrazovnom sistemu, programima zapošljavanja, slobodnim radnim mjestima, poslodavcima, legalnim migracijama, a bit će organizirani grupno i individualno savjetovanje o načinima aktivnog traženja zaposlenja, razvoju karijere, izrada individualnih planova zapošljavanja, obuke za rad na računarima i kursevi stranih jezika i dr.

Zvanično otvaranje ovih centara planirano je za početak marta 2011. godine, kada će se pokrenuti i aktivnost podrške zapošljavanju više stotina mladih bez radnog iskustva kod poslodavca.

3.17. Projekat zapošljavanja mladih (YEP)

Projekat zapošljavanja mladih u BiH (YEP) finansiraju Švicarska agencija za razvoj i saradnju (SDC) i Austrijska razvojna agencija (ADC), a realizira ga njemačka konsultantska firma GOPA sa četiri partnerske kompanije iz BiH (Agencijom Spektar Banjaluka, Development Studiom d.o.o., poznatijim kao www.posao.ba, Promente Sarajevo i Taldi Tuzla), a u saradnji sa Federalnim zavodom i Zavodom za zapošljavanje Republike Srpske. Projekat se sastoji od četiri komponente fokusirane na aktivne mjere zapošljavanja, prvenstveno kroz karijerne centre u odabranim školama, poduzetničku obuku, savjetodavno djelovanje na mlade koji traže zaposlenje i razvoj saradnje između zavoda za zapošljavanje i privatnih agencija koje se bave zapošljavanjem, što treba dovesti do pozitivnih promjena na tržištu rada.

Polazeći od činjenice da je zapošljavanje mladih ljudi jedan od prioriteta djelovanja javnih i privatnih subjekata u oblasti zapošljavanja, pokrenute su aktivnosti na uspostavljanju klubova za traženje posla, čija je osnovna namjena da mladim osobama, koje se na evidenciji nezaposlenih nalaze najmanje šest mjeseci, pomognu da u što kraćem roku ovladaju tehnikama aktivnog traženja posla i steknu potrebno samopouzdanje radi uspješnog pronalaska zaposlenja. Do kraja 2010. godine na osnovu Projekta je zaposleno 450 mladih osoba, a u okviru interaktivnih radionica posjetioci su educirani o zapošljavanju, samozapošljavanju, traženju posla, omladinskim preduzećima i napredovanju u karijeri.

3.18. Sajmovi zapošljavanja

U 2010. godini Federalni zavod je podržao održavanje Sajma za zapošljavanje u Vitezu na kojem je učestvovalo 50 preduzeća sa područja Srednjobosanskog kantona, a posao je dobilo oko 150 nezaposlenih osoba.

Također, u organizaciji Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo održan je sajam zapošljavanja u Sarajevu koji je posjetilo više od 7.000 nezaposlenih osoba. Oko 50 poslodavaca na ovom sajmu nudilo je 380 slobodnih radnih mjesta. Najviše je bilo traženje za zaposlenicima u oblasti komercijale. Među posjetiocima Sajma najbrojnije su bile osobe koje su završile fakultete društvenog smjera, ali je tražnja za tim profilom zanimanja bila neznatna.

Radi jačanja saradnje sa poslodavcima i drugim socijalnim partnerima, Federalni zavod je sa Udruženjem poslodavaca Federaciji BiH, u skladu sa Sporazumom o saradnji, pripremio projekat *Sajmovi zapošljavanja u Federaciji BiH u 2011. godini* s ciljem promocije ponude i tražnje na tržištu rada, saradnje sa poslodavcima i obrazovnim institucijama, te općenito razvoja privrede u Bosni i Hercegovini.

3.19. Programi kantonalnih službi za zapošljavanje

Pored sredstava koje je obezbijedio Federalni zavod, za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja u 2010. godini kantonalne službe za zapošljavanje su svojim sredstvima ili uz pomoć drugih institucija implementirale sljedeće programe:

Tabela 9: Pregled aktivnosti kantonalnih službi za zapošljavanje

Red. br.	Služba za zapošljavanje (kanton/županija)	Vrsta mjere/poticaja Naziv programa	Ciljna grupa	Izvor finansiranja	Broj korisnika
1	2	3	4	5	6
1.	Zeničko-dobojski	Program poticaja zapošljavanja VSS pripravnika	Sve osobe, član 28. Zakona o radu	Vlada Zeničko-dobojskog kantona	100
2.	Bosansko-podrinjski	Program zapošljavanja nezaposlenih osoba sa evidencije bez radnog iskustva sa završenom VSS i VŠS kroz volontiranje	Nezaposlene osobe sa VSS i VŠS	Služba za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona	24
		Poticaj zapošljavanja nezaposlenih osoba sa evidencije Službe za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona bez radnog iskustva sa završenom VSS i VŠS kroz volonterski rad	Nezaposlene osobe sa VSS i VŠS	Vlada Bosansko-podrinjskog kantona	22
3.	Srednjobosanski kanton	Program poticaja zapošljavanja ili volontiranja mladih u 2010. godini	Nezaposlene osobe sa VSS i VŠS	Služba za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona	38
4.	Hercegovačko-neretvanski kanton	Program poticaja zapošljavanja „Posao za invalide“	Osobe sa invaliditetom, prijavljene na evidenciju nezaposlenih	Služba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona	6
		Program poticaja zapošljavanja mladih osoba sa VSS bez radnog iskustva	Nezaposlene osobe sa VSS		85
		Program poticaja zapošljavanja mladih osoba sa VSS bez radnog iskustva	Nezaposlene osobe sa VSS		43
4.	Kanton Sarajevo	Sufinansiranje zapošljavanja pripravnika sa VSS, VŠS, SSS i KV	Pripravnici	JU „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“	418
		Posao za sve	Nezaposlene osobe sa radnim iskustvom		383
		Javni radovi	Socijalno ugrožene osobe, osobe sa blagom retardacijom i osobe koje nisu dugo bile u radnom odnosu		519
		Program sufinansiranja zapošljavanja osoba sa invaliditetom	Osobe sa invaliditetom, prijavljene na evidenciju nezaposlenih		10
5.	Kanton 10 (Livno)	Program poticaja zapošljavanja pripravnika sa VSS	Mlade osobe bez radnog iskustva, prijavljene na evidenciju nezaposlenih	Županijski zavod za upošljavanje	15
		Program poticaja zapošljavanja pripravnika sa VŠS	Mlade osobe bez radnog iskustva, prijavljene na evidenciju nezaposlenih		4
UKUPNO					1.667

3.20. Ferijalni rad studenata u Saveznoj Republici Njemačkoj

U okviru projekta angažiranja studenata iz Bosne i Hercegovine za ferijalni rad tokom ljetnog raspusta u 2011. godinu u Saveznoj Republici Njemačkoj prijavilo se ukupno 216 kandidata, i to 198 iz Federacije BiH, od kojih je 185 uspješno završilo test poznavanja njemačkog jezika.

Riječ je o radu, najčešće, na pomoćnim poslovima u hotelima, restoranima, poljoprivredi i, u manjoj mjeri, industriji. Radno vrijeme, plaće i ostali radni uvjeti usklađeni su sa tarifnim odredbama Njemačke, a strani studenti na ferijalnom radu na odgovarajućim poslovima ravnopravni su sa njemačkim radnicima.

4. ZAPOSŁJAVANJE STRANIH DRŹAVLJANA

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba utvrđeno je da je Federalni zavod nadležan za odobravanje zapošljavanja stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalnih službi za zapošljavanje, a u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/99) i Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08), kojima su, između ostalog, definirani izdavanje radnih dozvola, kvota radnih dozvola i izuzeci.¹¹

U izvještajnom periodu data su **1.154** odobrenja za izdavanje radnih dozvola stranim državljanima na period od tri mjeseca do jedne godine, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 53. Odobrenja za izdavanje radnih dozvola uglavnom su data stranim državljanima koji su osnivači firmi u Federaciji BiH ili su u njima direktori i izvršni direktori. Najviše radnih dozvola izdato je za rad u oblasti trgovine, prerađivačke industrije, obrazovanja, finansijskog posredovanja, uslužnih djelatnosti i dr.

Od 1.154 stranih državljana iz 49 zemalja, kojima je data radna dozvola, 31 je NK, 21 PK, 168 KV, 362 SSS, 56 VŠS, 375 VSS, a 121 osoba je sa zvanjem magistra ili doktora nauka. Za određeni broj stranih državljana, osnivača firmi, direktora i izvršnih direktora, zbog dugotrajnog procesa nostrifikacije diplome, i pored toga što imaju završeno visoko obrazovanje, zahtjevi su podnošeni kao za NK radnike.

U 2010. godini odbijeno je 12 zahtjeva za izdavanje odobrenja za radnu dozvolu stranom državljaninu.

S obzirom na to da u drugim državama radne dozvole izdaju institucije za zapošljavanje na nivou države, i dalje se nameće potreba za reguliranjem ove problematike na nivou države.

U skladu sa članom 5. Odluke o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 42/2009), Agenciji za rad i zapošljavanje BiH su tromjesečno dostavljani podaci o izdatim radnim dozvolama po djelatnostima i zanimanjima radi upoređivanja sa Prijedlogom potreba za zapošljavanje stranaca u 2010. godini. Prema Odluci Vijeća ministara BiH, ukupna godišnja kvota radnih dozvola za produženje i novo zapošljavanje stranaca u Federaciji BiH u 2010. godini iznosi **900** radnih dozvola, od kojih se **240** odnosi na novo zapošljavanje a **660** na produženje već izdatih radnih dozvola.

U 2010. godini izdato je **620** radnih dozvola koje se računaju u kvotu, od kojih se na novoizdane odnosi **213**, a na produženje **407**.

¹¹ Krajem novembra 2009. godine Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donijelo je Odluku o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu, VM broj 209/09, kojom je utvrđeno da godišnja kvota za produženje već izdatih radnih dozvola u Bosni i Hercegovini iznosi 1.680, od kojih se na Federaciju BiH odnosi 660. Godišnja kvota radnih dozvola za novo zapošljavanje u Bosni i Hercegovini iznosi 696, od kojih se na Federaciju BiH odnosi 240.

Pored radnih dozvola koje se računaju u kvotu, izdate su 542 koje se ne računaju u kvotu, prema članu 79. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu.

U svrhu izvještavanja radi ispunjenja uvjeta za liberalizaciju viznog režima Bosne i Hercegovine i zemalja Evropske unije, kao i izvještavanja radi izrade Migracionog profila BiH za 2010. godinu, Agenciji za rad i zapošljavanje BiH dostavljani su podaci o izdatim, produženim, poništenim i važećim radnim dozvolama za strance po državama porijekla, djelatnostima, kvalifikacijama, godinama života i spolu.

Tabela 10: Pregled izdatih odobrenja za radne dozvole u Federaciji BiH u 2010. godini, po državama i kvalifikacionoj strukturi

Red. br.	DRŽAVA	KVALIFIKACIONA STRUKTURA										UKUPNO
		NK	PK	NSS	KV	VKV	SSS	VŠS	VSS	Dr	Mr	
1	Srbija	9	18	0	113	7	50	11	56	4	15	283
2	Turska	7	2	0	7	2	61	6	89	27	19	220
3	Hrvatska	4	0	0	5	7	61	16	64	3	4	164
4	Kina	0	0	0	0	0	68	2	1	0	0	71
5	Crna Gora	0	1	0	8	0	17	1	19	2	3	51
6	Slovenija	0	0	0	1	0	14	7	27	1	0	50
7	Austrija	4	0	0	2	0	12	1	11	2	13	45
8	Njemačka	0	0	0	4	1	18	2	16	0	3	44
9	Makedonija	3	0	0	22	0	11	0	4	1	2	43
10	Indija	0	0	0	1	0	1	0	20	0	1	23
11	Italija	2	0	0	1	2	8	0	8	0	0	21
12	SAD	0	0	0	0	0	12	0	3	3	2	20
13	Iran	0	0	0	0	0	7	0	8	0	2	17
14	Egipat	0	0	0	1	0	0	0	7	1	0	9
15	Francuska	0	0	0	0	0	3	1	3	0	0	7
16	Velika Britanija	0	0	0	0	0	1	0	2	0	3	6
17	Holandija	1	0	0	0	0	1	0	3	0	0	5
18	Španija	1	0	0	1	0	0	1	2	0	0	5
19	Švedska	0	0	0	1	0	0	0	2	0	2	5
20	Saudijska Arabija	0	0	0	0	0	1	0	2	0	1	4
21	Slovačka	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	4
22	Kuvajt	0	0	0	0	0	1	0	2	0	1	4
23	Albanija	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4
24	Australija	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
25	Nepal	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	3
26	Ukrajina	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3
27	Rusija	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3
28	Jordan	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
29	Libija	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	3
30	Mađarska	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3
31	Sirijska	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3
32	Malezija	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
33	Moldavija	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
34	Jermenija	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2

Red. br.	DRŽAVA	KVALIFIKACIONA STRUKTURA										UKUPNO
		NK	PK	NSS	KV	VKV	SSS	VŠS	VSS	Dr	Mr	
35	Rumunija	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
36	Bugarska	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
37	Belgija	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
38	Pakistan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
39	Kanada	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
40	Uzbekistan	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
41	Brazil	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
42	Singapur	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
43	Palestina	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
44	Indonezija	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
45	Senegal	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
46	Sjeverna Irska	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
47	Grčka	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
48	Poljska	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
49	Kolumbija	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Ukupno		31	21	0	168	20	362	56	375	46	75	1.154

Od 1.154 odobrenja za izdavanje radnih dozvola stranim državljanima, na Kanton Sarajevo se odnosi 536 ili 46,45%, Zeničko-dobojski 133 ili 11,53%, Tuzlanski 126 ili 10,92%, Hercegovačko-neretvanski 114 ili 9,88%, Unsko-sanski 74 ili 6,41 %, Srednjobosanski 55 ili 4,77%, Zapadnohercegovački 50 ili 4,33%, Bosansko-podrinjski 26 ili 2,25%, Posavski 25 ili 2,16% i Livanjski kanton 15 ili 1,30%.

U saradnji sa Međunarodnom finansijskom korporacijom (IFC) – Grupacijom Svjetske banke, a radi lakšeg prevazilaženja spornih pitanja koja nastaju zbog neusklađenosti Zakona o zapošljavanju stranaca Federacije Bosne i Hercegovine i Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu Bosne i Hercegovine, pokrenute su odgovarajuće aktivnosti u vezi sa olakšavanjem generiranja ulaganja i unapređenja privatnog sektora i poslovnog okruženja. Nevedene aktivnosti provode se u okviru projekta „Jačanje konkurentnosti na različitim nivoima BiH“.

S tim u vezi formirana je radna grupa za izradu jednoobrazne i pojednostavljene procedure izdavanja radnih dozvola strancima, a u skladu sa preporukama Vlade Federacije BiH iz Izvještaja o implementaciji Projekta regulatorne reforme. Time bi javne službe za zapošljavanje u Federaciji BiH dale značajan doprinos uklanjanju suvišnih administrativnih prepreka za strana ulaganja. Radnu grupu čine predstavnici Federalnog zavoda, IFC-a, Ministarstva sigurnosti BiH, Uprave za inspekcijske poslove i kantonalnih službi za zapošljavanje.

5. PROFESIONALNA ORIJENTACIJA I SELEKCIJA

Profesionalna orijentacija u Federalnom zavodu i kantonalnim službama za zapošljavanje temelji se na načelima Rezolucije o cjeloživotnoj karijernoj orijentaciji, koju je usvojilo Vijeća ministara EU 2004. godine, prema kojoj se karijerna orijentacija odnosi na raspon

aktivnosti¹² koje građanima bilo koje dobi i u bilo kojem trenutku njihova života omogućavaju da prepoznaju svoje sposobnosti, kompetencije i interese.

Korisnici usluga profesionalne orijentacije su nezaposlene osobe koje aktivno traže posao ili se pripremaju za zapošljavanje i programe obuke, učenici pred izborom daljeg obrazovanja te poslodavci koji žele zaposliti nove radnike.

5.1. Aktivnosti usmjerene prema nezaposlenim osobama

Kao nastavak aktivnosti koje je inicirao i finansirao Federalni zavod u okviru realizacije projekta *Centar za osposobljavanje stručnih radnika i razvoj i implementaciju aktivne politike zapošljavanja*, u 2010. godini su javne službe za zapošljavanje u Federaciji BiH intenzivirale rad sa nezaposlenim osobama i tražiteljima zaposlenja kroz tri vrste seminara: *jednodnevne informativne seminare, dvodnevne motivacijske seminare i program pripreme za zapošljavanje, „Uspjet ću!“*.

Tokom 2010. godine na **1.210 jednodневnih informativnih seminara** bilo je prisutno **15.013 nezaposlenih osoba** (od toga 7.102 muškarca i 7.911 žena) na kojima se nastojalo postići što veći stepen saznanja nezaposlenih osoba o pravima i obavezama koje imaju u skladu sa svojim statusom nezaposlene osobe, kao i o aktuelnim programima zapošljavanja.

Na **75 dvodневnih motivacijskih seminara**, namjenjenih lakše zapošljivim kategorijama nezaposlenih osoba, učestvovalo je **789 nezaposlenih osoba** (321 muškarac i 468 žena). Dvodnevni programom nastojalo se produbiti saznanja nezaposlenih osoba o vještinama aktivnog traženja zaposlenja kao što su: samoprocjena, razvijanje mreže socijalnih kontakata, vještine pisanja biografije, prpratnog pisma, vještine samopredstavljanja kod potencijalnog poslodavca i sl.

Program „Uspjet ću!“ namijenjen je teže zapošljivim grupama nezaposlenih osoba. Pojedinačni seminari traju četiri sedmice, tokom kojih nezaposlene osobe, pored vještina aktivnog traženja zaposlenja prolaze i poseban psihosocijalni program kojim se nastoje reintegrirati na tržište rada.

U 2010. godini Federalni zavod je sufinansirao realizaciju ovog programa u službama za zapošljavanje Srednjobosanskog i Hercegovačko-neretvanskog kantona, a Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo nastavila je samostalno izvođenje i finansiranje ovog programa. Za realizaciju ovog programa utrošeno je 131.864 KM. Na 123 održana seminara učestvovala su 1.374 nezaposlene osobe (542 muškarca i 832 žene).

5.2. Aktivnosti usmjerene prema učenicima i obrazovnom sistemu

Federalni zavod je u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje proteklih godina koordinirao i djelovao na uspostavljanju sistema redovnog profesionalnog informiranja u osnovnim i srednjim školama u Federaciji BiH. Te aktivnosti su preventivnog djelovanja sa ciljem informiranja učenika o značaju izbora daljeg obrazovanja i uključivanja na tržište rada. Također, Federalni zavod i kantonalne službe za zapošljavanje redovno dostavljaju svoje statističke biltene i rezultate ispitivanja tržišta rada ministarstvima obrazovanja na svim nivoima, radi kreiranja upisne politike.

¹² Primjeri takvih aktivnosti uključuju davanje informacija i savjeta, ocjenjivanje kompetencija, mentorstvo, zastupanje, podučavanje o procesu donošenja odluka te o vještinama upravljanja karijerom. Kako bi se izbjegle nejasnoće – jer čitav niz izraza koji se koristi u zemljama članicama kako bi se opisale usluge koje se pružaju u okviru tih aktivnosti, uključujući obrazovno, strukovno i karijerno vođenje, savjetovanje, usmjeravanje kroz zanimanje itd. – izraz „orijentacija“ se u ovom tekstu koristi za označavanje bilo kojeg ili svih oblika navedenih usluga, a zemlje članice bi izraz trebalo da prevedu na način da opisuje odgovarajuće usluge u njihovim zemljama.

U toku 2010. godine u aktivnosti profesionalnog informiranja uključeno je 196 osnovnih i 113 srednjih škola, odnosno oko 20.000 učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola bilo je uključeno u ove aktivnosti.

Koordinatori aktivnosti profesionalne orijentacije iz Federalnog zavoda i Službe za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona učestvovala su u nastavku realizacije regionalnog projekta „*Prelazak mladih u svijet zanimanja na zapadnom Balkanu*“. Projekat ima za cilj unapređenje sistema profesionalne orijentacije u zemljama zapadnog Balkana, prema uzoru na austrijski sistem, a finansiralo ga je Njemačkog društva za tehničku saradnju (GTZ). U sklopu ovog projekta, održana je obuka o petofaznom modelu za 16 nastavnika i pedagoga iz četiri pilot škole sa područja Federacije BiH. Nastavnici i pedagozi su implementirali ove aktivnosti u osnovnim školama u kojima su zaposleni. Također, izrađeni su „*Priručnik za nastavnike osnovnih škola i omladinske lidere – Petofazni model profesionalne orijentacije*“ i „*Profesionalna orijentacija – pet koraka do odluke o školi i zanimanju*“.

6. ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA

U okviru redovnih aktivnosti Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje, krajem 2010. godine u svim kantonima Federacije BiH provedeno je ispitivanje tržišta rada. Anketirano je 2.569 poslodavaca koji zapošljavaju deset i više zaposlenika. Rezultati anketiranja će poslužiti kao osnova za planiranje odgovarajućih mjera i aktivnosti za unapređenje sektora tržišta rada i zapošljavanja, te za jačanje saradnje sa obrazovnim institucijama. Analiza ispitivanja tržišta rada će biti objavljena u prvoj polovini 2011. godine.

7. AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU RADA FEDERALNOG ZAVODA I KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE

7.1. *Centar za osposobljavanje stručnih radnika i za razvoj i implementaciju programa aktivne politike zapošljavanja*

U protekloj godini uspješno je okončana realizacija projekta *Centar za osposobljavanje stručnih radnika i za razvoj i implementaciju programa aktivne politike zapošljavanja*, koji je bio usmjeren ka razvoju novih pristupa u rješavanju problematike nezaposlenosti u Federaciji BiH.

Od provedenih aktivnosti potrebno je izdvojiti:

- uspostavljanje Centra za razvoj i implementaciju programa aktivne politike zapošljavanja pri Federalnom zavodu (CAPZ) radi izrade jedinstvenog okvira aktivne politike zapošljavanja u Federaciji BiH
- osposobljavanje i obuku trenera aktivne politike zapošljavanja kantonalnih službi za zapošljavanje za provođenje projekta „Uspjet ću!“
- obuku trenera aktivne politike zapošljavanja kantonalnih službi za zapošljavanje pri prenošenju stečenog znanja na savjetodavce: šalter, plan zapošljavanja i individualni razgovor/intervju
- izradu prijedloga jedinstvene doktrine rada javnih službi za zapošljavanje.

7.2. *Jedinstveni sistem registracije, naplate i kontrole doprinosa*

Tokom 2010. godine nastavljeno je aktivno učešće u USAID TAF projektu koji je nastavak Projekta *promoviranja pokretljivosti tržišta rada* (ELMO), radi implementacije Jedinstvenog sistema registracije, naplate i kontrole doprinosa. Implementacija ovog

sistema je kompleksna reforma registracije obveznika uplate doprinosa i osiguranih osoba, načina prikupljanja podataka i kontrole uplate doprinosa, koja će značajno doprinijeti efikasnom i efektivnom izvršavanju funkcija Federalnog zavoda.

7.3. Objavljivanje oglasa za posao na internet stranici Federalnog zavoda

I u 2010. godini je nastavljeno objavljivanje oglasa o slobodnim radnim mjestima posredstvom internet stranice Federalnog zavoda www.fzzz.ba, čime je dat doprinos boljem funkcioniranju tržišta rada u Bosni i Hercegovini, te olakšan put nezaposlenim osobama u zapošljavanju.

Do kraja 2010. godine na internet stranici je objavljeno 2.952 oglasa, kojima je oglašena potreba za zapošljavanjem 4.640 osoba. Najviše slobodnih radnih mjesta je oglašeno u oblasti obrazovanja, ekonomije/finansija, komercijale/prodaje, administrativnih i sličnih usluga, elektronike/mašinstva, zanatskih usluga, prava, policije i zaštitarskih usluga, transporta i skladištenja i menadžmenta.

U oblasti obrazovanja objavljeno je 659 oglasa, kojima je traženo 746 nastavnika i profesora raznih smjerova u osnovnim, srednjim i visokoškolskim obrazovnim institucijama, u oblasti ekonomija/finansije oglašeno je 443 radna mjesta, komercijale i prodaje 347, administrativnih i sličnih usluga 305, elektronike/mašinstva 233, zanatskih usluga 230, prava 206, policije i zaštitarskih usluga 206, transport i skladištenje 198, te menadžmenta 196 radnih mjesta.

7.4. Program poticaja zapošljavanja stručnih saradnika u kantonalnim službama za zapošljavanje

U 2010. godini završena je realizacija drugog ciklusa Programa poticaja zapošljavanja stručnih saradnika u kantonalnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH, koji je za cilj imao poticaj zapošljavanja saradnika za profesionalnu/karijernu orijentaciju i saradnika za održavanje informacionog sistema. Za te namjene u 2010. godini utrošena su sredstva u iznosu 20.400 KM za zapošljavanje po jedne osobe u Službi za zapošljavanje Kantona Sarajevo i Zavodu za upošljavanje Livno, a dvije osobe u Službi za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona.

7.5. Projekat Evropske unije u Bosni i Hercegovini – „Unapređenje aktivnih mjera tržišta rada u Bosni i Hercegovini“ (IALM)

U 2010. godini započela je realizacija projekta „Unapređenje aktivnih mjera tržišta rada u Bosni i Hercegovini“ – IALM (EuropeAid/127017/C/SER/BA), koji se provodi s ciljem unapređenja stanja u oblasti aktivnih mjera zapošljavanja u Bosni i Hercegovini.

Provedene su brojne aktivnosti-obuka iz poduzetništva, upravljanja promjenama, dizajniranje i provođenje aktivnih mjera zapošljavanja, kojima je do sada obuhvaćeno oko 100 zaposlenika Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje.

U toku je osposobljavanje savjetodavaca radi općeg unapređenje savjetodavnog rada u biuro za zapošljavanje i jačanja saradnje sa poslodavcima.¹³

7.6. Stručno osposobljavanje zaposlenika

Radi jačanja institucionalnih kapaciteta Federalnog zavoda a u skladu sa Politikom kvaliteta i Planom edukacije zaposlenika, te povećanja nivoa općeg i stručnog znanja i kompetentnosti provodi se osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika. Ovaj segment

¹³ Biro za zapošljavanje Zenica je izabran kao primjer biroa u kojem će se uspostaviti i primjenjivati tehnologije rada u skladu sa standardom i zahtjevima Evropske unije.

obuhvata spektar aktivnosti s obzirom na to da su educirani kadrovi uvjet za ostvarivanje programskih ciljeva i pružanja kvalitetnih usluga korisnicima.

Provedene sveobuhvatne edukacije zaposlenika u oblastima: Menadžerska obuka, Poslovna komunikacija, Projektni menadžment, Evaluacija i monitoring projekata aktivnih mjera za zapošljavanje, Organizacija rada, Informatička edukacija po programu ECDL, te stručne obuke iz oblasti finansija i računovodstva te pravnih poslova.

Također, Federalni zavod je tokom izvještajnog perioda u skladu sa svojim nadležnostima u okviru usklađivanja i koordinacije rada službi za zapošljavanje, informiranja i stručnog usavršavanja zaposlenika kantonalnih službi za zapošljavanje, samostalno i u saradnji sa drugim subjektima organizirao radno-edukativne sastanke iz oblasti profesionalne orijentacije, aktivne politike zapošljavanja, materijalno-socijalne sigurnosti, informacionih tehnologija itd.

Budući da su međunarodni razvojni projekti značajan dio sadašnjih, ali i budućih aktivnosti Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje, u protekloj godini započeto je osposobljavanje zaposlenika za pripremu, praćenje i provođenja projekata koji se finansiraju iz fondova Evropske unije.

8. RAD MIGRACIONOG SERVISNOG CENTRA – PROMOCIJA REGULARNIH MIGRACIJA U REGIONU ZAPADNOG BALKANA

U okviru Migracionog servisnog centra otvorenog u Federalnom zavodu kao dijelu regionalne mreže migracionih servisnih centara koji djeluju u Hrvatskoj, Srbiji, Crnoj Gori, Makedoniji, Albaniji i na Kosovu, nastavljeno je sa pružanjem informacija u vezi sa promocijom regularnih migracija u zemlje Evropske unije i druge zemlje, kao i mobilnost između država na Balkanu.

Klijenti su se najviše interesirali za informacije o mogućnostima migracije u druge zemlje po osnovu zaposlenja i školovanja. Migracioni servisni centar je pružao informacije o mogućnosti emigracije u zemlje Evropske unije, Sjedinjene Američke Države, Australiju, Novi Zeland i Kanadu. Uvođenjem bezvизnog režima za Bosnu i Hercegovinu u saradnji sa Međunarodnom organizacijom za migracije pokrenuto je ažuriranje informacija o zemljama Evropske unije.

Također, u okviru novog projekta (MIDWEB), kao nastavka projekta AENEAS, u sklopu kojeg je i osnovan Migracioni servisni centar, nastaviti će se sa otvaranjem novih centara u Bihaću i Sarajevu.

9. INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

U 2010. godini je potpisan ugovor sa profesionalnom firmom za održavanje postojećeg informacionog sistema Federalnog zavoda. Također, napravljene su efikasne procedure za Backup & Recovery sistema, te procedure za efikasno testiranje i rješavanje tehničkih problema u Federalnom zavodu i kantonalnim službama za zapošljavanje.

Završen je tender za novi informacioni sistem, koji bi trebalo da bude centraliziran i urađen po najnovijim tehnološkim standardima i normama.

Isto tako, u sklopu ELMO projekta Federalni zavod je pripremio cjelokupno privremeno tehničko rješenje za razmjenu podataka sa Poreskom upravom Federacije BiH. Također, potpuno je uvezana VPN mreža između Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje, te omogućena razmjena podataka sa Poreskom upravom Federacije BiH na dnevnoj bazi.

Prilagođene su postojeće i izrađene nove aplikacije za podršku u realizaciji programa zapošljavanja koji su pokrenuti u Federalnom zavodu, a dorađena je i web stranica Federalnog zavoda. Kao novi sadržaj na web stranici je dodana mogućnost anketiranja preko interneta, a pokrenuti su i projekti na izradi web stranice za profesionalnu orijentaciju, te projekat za izradu nove i efikasnije aplikacije za istraživanje tržišta rada.

U statističkom biltenu Federalnog zavoda uvedene su nove tabele za prezentaciju podataka kao što su nezaposlenost po godinama života i stručnoj spremi te po godinama života i kantonima.

10. UPRAVNI ODBOR

U izvještajnom periodu održano je 11 sjednica Upravnog odbora, na kojima su razmatrana najvažnija pitanja iz nadležnosti Federalnog zavoda i ostvarivanja funkcija zapošljavanja, te su usvojeni: Izvještaj o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2009. godinu, Izvještaj o redovnom godišnjem popisu sredstava i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2009. godine, Godišnji obračun i Izvještaj o izvršenju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2009. godinu, kvartalni izvještaji o izvršenju Finansijskog plana, izmjene i dopune Finansijskog plana za 2010. godinu, Finansijski plan za 2011. godinu i procjena plana za 2012. i 2013. godinu te Program rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2011. godinu. Također, donesen je Akcioni plan na bazi Izvještaja Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2009. godinu i Operativni program realizacije Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla za 2010. godinu.

Upravni odbor je donio i odluke koje se odnose na provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja, uvjete za njihovo provođenje i potrebna finansijska sredstva, i to za: Program zapošljavanja i samozapošljavanja povratnika, Program sufinansiranja zapošljavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih kategorija nezaposlenih osoba, Program sufinansiranja zapošljavanja žena, Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva, Program zapošljavanja i samozapošljavanja Roma u 2010. godini, Program obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije, kao i o usvajanju izmjena i dopuna Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga.

Pored toga, Upravni odbor je usvojio: Izvještaj o ocjeni podnesenih zahtjeva za sredstva po Programu zapošljavanja i samozapošljavanja Roma u 2009. godini, Izvještaj o ocjeni podnesenih zahtjeva za sredstva po Programu zapošljavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih kategorija u 2009. godini i Izvještaj o ocjeni podnesenih zahtjeva po Programu samozapošljavanja i zapošljavanja povratnika. Također, Upravni odbor je razmatrao informacije: o ostvarenim efektima zapošljavanja po Programu dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga, o zastupljenosti Federalnog zavoda u medijskim sadržajima u BiH u 2009. godini, o komisionim kreditima plasiranim putem Intesa Sanpaolo banke, Sparkasse i Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine, o projektnom zadatku „Analiza postojećeg informacionog sistema u tehničkom, pravnom i ekonomskom smislu, prijedlog održavanja postojećeg sistema i izrada tenderske dokumentacije za razvoj novog sistema i plana migracije“, kao i o implementaciji Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa.

U vezi sa radom Federalnog zavoda, Upravni odbor je donio: Pravilnik o internoj kontroli i kontrolnim postupcima, Pravilnik o uslovima i načinu korištenja službenih vozila i kontroli potrošnje goriva, Pravilnik o zaštiti od požara, Pravilnik o ocjenjivanju rezultata rada zaposlenika, Odluku o javnoj nabavci usluga, robe i radova za 2010. godinu, Odluku o odobravanju javne nabavke usluga edukacije zaposlenika Federalnog zavoda u oblasti

informatičke obuke po programu ECDL, kancelarijskog poslovanja i upravnog postupka, Odluku o odobravanju javne nabavke službenog putničkog vozila Federalnog zavoda po principu staro za novo, kao i Odluku o odobrenju javnih nabavki u 2011. godini.

11. KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE

Jedna od nadležnosti Federalnog zavoda definiranih Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba jeste da prati, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba. U skladu s tim, i u protekloj godini su redovno održavani sastanci direktora javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH¹⁴ radi razmatranja rezultata realizacije programa aktivne politike zapošljavanja i dogovora o aktuelnim pitanjima, posebno o:

- programskim aktivnostima Federalnog zavoda za 2010. godinu
- finansijskoj podršci Federalnog zavoda kantonalnim službama za zapošljavanje za nedostajuća sredstva prema zakonskim prioritetima
- projektnom zadatku Analiza postojećeg informacionog sistema u tehničkom, pravnom i ekonomskom smislu, prijedlog održavanja postojećeg sistema i izrada tenderske dokumentacije za razvoj novog informacionog sistema i plana migracije
- implementaciji Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa
- Prijedlogu finansijskog plana Federalnog zavoda za 2011. godinu i procjeni plana za 2012. i 2013. godinu
- aktivnostima Federalnog zavoda planiranim za 2011. godinu.

U okviru tih sastanaka organizirano je potpisivanje sporazumā o finansiranju Programa sufinansiranja zapošljavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih kategorija nezaposlenih osoba, Programa sufinansiranja zapošljavanja žena, Programa sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva te o implementaciji i finansiranju Projekta podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošljavanje (SSNESP), i to između Federalnog ministarstva rada i socijalne politike – Jedinice za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja, Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje, kao i Memoranduma o razumijevanju između Razvojnog programa Ujedinjenih naroda (UNDP), Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje o implementaciji Programa zapošljavanja i zadržavanja mladih u BiH (YERP). Također, održane su prezentacije projekata Fostering Interventions for Rapid Market Advancement (FIRMA), Program zapošljavanja i zadržavanja mladih u BiH (YERP), Unapređenje aktivnog tržišta rada u BiH (IALM), Jedinstveni sistem registracije, kontrole i naplate doprinosa, Sajmovi zapošljavanja u 2011. godini i dr.

12. INFORMIRANJE

Poslovi informiranja u 2010. godini obavljani su u skladu sa Strategijom komuniciranja Federalnog zavoda i Zakonom o slobodi pristupa informacijama.

Radi transparentnosti svoga rada, na internet stranici www.fzzz.ba redovno su objavljivane vijesti o aktivnostima Federalnog zavoda (69 vijesti), koje su, također, dostavljane elektronskim i štampanim medijima u Bosni i Hercegovini. Mediji su preuzimali veliki broj tih vijesti, izvještavajući o aktivnostima Federalnog zavoda, čime je dat doprinos stvaranju pozitivnog imidža u javnosti. U 2010. godini u štampanim medijima i na internet portalima o Federalnom zavodu je objavljeno 225 članaka, a emitiran je i 101 prilog na televizijskim i radio stanicama u Bosni i Hercegovini u sklopu kojih su predstavnici

¹⁴ U protekloj godini održano je osam sastanaka direktora javnih službi za zapošljavanje u FBiH

Federalnog zavoda davali izjave. Potrebno je naglasiti da je broj objavljenih članaka i emitiranih priloga vjerovatno veći, imajući u vidu brojne informativne internet portale i lokalne radio i televizijske stanice.

U izvještajnom periodu odgovoreno je na 80 upita novinara iz štampanih i elektronskih medija u vezi sa problematikom zapošljavanja, statističkim pokazateljima o kretanjima na tržištu rada i aktivnostima Federalnog zavoda. Na te upite se odgovaralo, najvećim dijelom, isti dan, u pisanoj formi ili usmeno, neposrednim razgovorom predstavnika medija i Federalnog zavoda. Generalna je ocjena da je sa štampanim i elektronskim medijima u Bosni i Hercegovini ostvarena dobra saradnja, te da je većina njih objektivno izvještavala o aktivnostima Federalnog zavoda.

Tokom 2010. godine održane su i dvije konferencije za novinare: 14.5.2010. godine, povodom objavljivanja javnih poziva nezaposlenim osobama i poslodavcima za učešće u programima zapošljavanja i samozapošljavanja, i 3.6.2010. godine, povodom potpisivanja Sporazuma o saradnji Federalnog zavoda i Udruženja poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine. Odziv predstavnika štampanih i elektronskih medija na obje konferencije za novinare je bio veoma dobar.

Broj posjeta na internet stranici Federalnog zavoda u odnosu na 2009. godinu znatno je porastao. Dok je u 2009. godini u prosjeku bilježeno oko 4.560 posjeta mjesečno, u 2010. godini taj broj je porastao na oko 11.500, što predstavlja povećanje za 65%, a krajem 2010. godine zabilježena je i dvjesto hiljadita posjeta internet stranici Federalnog zavoda.

Radi uspostavljanja interakcije sa nezaposlenim osobama, a kako bi se stekao uvid u njihove potrebe, na internet stranicu su tokom 2010. godine postavljana anketna pitanja na koja su nezaposlene osobe imale priliku da odgovore. Analiza rezultata ankete poslužit će Federalnom zavodu prilikom kreiranja svojih budućih aktivnosti.

Osim toga, posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje, nezaposlenim osobama je distribuirano i treće izdanje brošure *Prvi koraci u potrazi za poslom*, koja ima funkciju educiranja nezaposlenih za aktivno traženje posla.

Bilten, u kojem su mjesečno objavljivani statistički podaci (tabelarno i grafički) o zaposlenosti i nezaposlenosti u Federaciji BiH, dostavljan je na više od 300 adresa vladinih i nevladinih organizacija, kao i štampanim i elektronskim medijima.

13. SARADNJA SA DOMAĆIM I MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA

Ako se sagledaju ostvareni oblici saradnje sa drugim institucijama i partnerskim organizacijama, za 2010. godinu se može reći da je bila uspješna i sadržajna poslovna godina, što se ogleda u kontinuitetu uspješne saradnje sa Vladom Federacije BiH, Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i njemu pripadajućom Jedinicom za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja (PIU SESER). Nisu izostali ni redovni kontakti sa Federalnim ministarstvom finansija, Federalnim ministarstvom obrazovanja i nauke, Federalnim ministarstvom raseljenih osoba i izbjeglica i Federalnim ministarstvom razvoja, obrta i poduzetništva, te nadležnim institucijama za zapošljavanje: Agencijom za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, Zavodom za zapošljavanje Republike Srpske i Zavodom za zapošljavanje Brčko distrikta BiH.

Federalni zavod je aktivno učestvovao u pripremi projekata u okviru Instrumenta za pretpriступnu pomoć 2011 (IPA), te u izradi najvažnijih strateških dokumenata za Bosnu i Hercegovinu, za period 2010-2014. godina.

Poseban doprinos je dat izradi odgovarajućeg *Akcionog plana zapošljavanja u Federaciji BiH za period 2010-2013*, koji je izrađen u skladu sa Strategijom zapošljavanja Federacije BiH 2009-2013.

Sa Udruženjem poslodavaca Federacije BiH potpisan je Sporazum o saradnji, koji predviđa da javne službe za zapošljavanje poslodavcima, kao korisnicima usluga i partnerima na tržištu rada, obezbijede informacije o stručnoj spremi, zanimanjima, posebnim znanjima i vještinama nezaposlenih osoba, kao i druge informacije značajne za poslodavce, te besplatnu ponudu radne snage, posredovanje u zapošljavanju, stručnu i finansijsku pomoć pri zapošljavanju posebnih kategorija nezaposlenih osoba, kroz programe zapošljavanja, korištenje usluga u profesionalnoj selekciji kandidata i oglašavanje radnih mjesta. Obaveze Udruženja poslodavaca Federacije BiH ogledaju se u dostavljanju Federalnom zavodu oglasa/konkursa o slobodnim radnim mjestima, kao i podataka o zaposlenju nezaposlenih osoba. Također, predviđene su i zajedničke aktivnosti na suzbijanju rada na crno, kao i zalaganje za zakonito zapošljavanje, te plaćanje obaveznih poreza i doprinosa za zaposlenike. Implementacija Sporazuma trebalo bi da doprinese boljem funkcioniranju tržišta rada, kvalitetnijem praćenju kretanja u oblasti zapošljavanja i promociji funkcije posredovanja u zapošljavanju.

U sklopu saradnje sa web portalom Posao.ba, Federalni zavod je bio partner manifestacije *Najpoželjniji poslodavac u BiH u 2010. godini*.

Također, u saradnji sa obrazovnim i drugim zainteresiranim institucijama i organizacijama u Federaciji BiH, sačinjen je prijedlog *Operativnog plana za realizaciju aktivnosti na osnovu mjera i preporuka sadržanih u Analizi stanja u oblasti srednjeg obrazovanja sa prijedlogom mjera za usklađivanje obrazovanja sa potrebama privrede*.

Značajno je napomenuti i aktivno sudjelovanje predstavnika Federalnog zavoda u realizaciji brojnih međunarodnih razvojnih projekata, koji za cilj imaju unapređenje tržišta rada u Bosni i Hercegovini, kao što su: „Zajedničko učenje – zajednica prakse“ (ETF), „Učenje o poduzetništvu u obrazovnim sistemima u Bosni i Hercegovini“ (EU), „Obrazovanje odraslih u BiH“ (GTZ) i dr.

U okviru realizacije projekta *Stručna rehabilitacija kao metoda za integraciju osoba sa invaliditetom na tržište rada u Federaciji BiH i Republici Srpskoj* u saradnji sa Centrom za profesionalnu rehabilitaciju (BBRZ) iz Linca razvijen je prijedlog modela rehabilitacije za Federaciju BiH, koji objedinjuje individualne (psihološke), zdravstvene i ekonomske potrebe osoba sa invaliditetom.

Federalni zavod je uključen u pripremnu fazu za pregovore o zaključivanju sporazumā između Vijeća ministara BiH i Republike Slovenije, Vijeća ministara BiH i Republike Srbije i Vijeća ministara BiH i Vlade Države Katar o zapošljavanju državljana BiH u tim zemljama.

U okviru izrade i realizacije *Akcijskog plana za uvođenje gender odgovornih budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2010 -2013*, intenzivirana je saradnja sa Gender centrom Federacije BiH u više različitih područja, a posebno u okviru obuke za uvođenje gender odgovornog budžetiranja, uvođenja indikatora i analize specijalnih mjera.

Također, tokom realizacije Programa samozapošljavanja i zapošljavanja povratnika ostvarena je saradnja sa Savezom za održivi povratak, naročito u domenu informiranja ciljne grupe, dok je u pripremi i realizaciji Programa zapošljavanja i samozapošljavanja Roma ostvarena kvalitetna saradnja sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH i Vijećem Roma Federacije BiH.

Kao i prethodnih godina, uspješna saradnja je nastavljena sa Njemačkim društvom za tehničku saradnju u okviru projekata *Reforma srednjeg stručnog obrazovanja u Bosni i Hercegovini* i *Tranzicija mladih u svijet rada na zapadnom Balkanu*.

ZAKLJUČNA ZAPAŽANJA

U izvještajnom periodu realiziran je značajan dio aktivnosti započetih u 2009. godini, a pokrenuta je realizacija svih aktivnosti planiranih Programom rada za 2010. godinu.

Znatna finansijska sredstva su usmjerena kantonalnim službama za zapošljavanje radi obezbjeđenja sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba (novčana naknada, zdravstveno osiguranje), jer su kantonalne službe za zapošljavanje u 2010. godini isplatile:

- za novčanu naknadu **36.905.031,79 KM**,
- za zdravstveno osiguranje **19.457.666,98 KM**,
- te za penzijsko invalidsko osiguranje nezaposlenih osoba **1.196.009,06 KM**.

S obzirom na to da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje nisu bila dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, kao i zbog enormnog povećanja broja korisnika navedenih prava, kantonalne službe za zapošljavanje nisu mogle uredno izmiriti svoje primarne zakonske obaveze po osnovu materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod je, u skladu sa raspoloživim planiranim finansijskim sredstvima, a po odobrenju Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, izvršio uplatu nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje u iznosu od **11.905.800,08 KM**.

U skladu sa Zakonom o prestanku važenja Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, Federalni zavod je u 2010. godini izvršio uplatu u iznosu od **2.242.960,78 KM**, dok su kantonalne službe za zapošljavanje na ime novčanih naknada demobiliziranim braniocima isplatile iznos od **41.207.688,86 KM**.

Za realizaciju Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla utrošena su sredstva u iznosu **5.755.133,59 KM**

I pored obaveza u 2010. godini koje se tiču materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, tzv. pasivnih mjera, Federalni zavod je u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje dao doprinos ublažavanju posljedica globalne ekonomske krize na tržištu rada.

Realizacijom mjera aktivne politike stvorene su pretpostavke za zapošljavanje ili samozapošljavanje teško zapošljivih grupa nezaposlenih osoba:

- oko 2.500 mladih bez radnog iskustva
- 563 povratnika
- 98 Roma
- 354 osobe s invaliditetom
- 579 žena
- 1.223 osoba kroz projekat SSNESP za posebne kategorije nezaposlenih osoba.

IZVJEŠTAJ O RADU FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE ZA 2011. GODINU

Sarajevo, marta/ožujka 2012. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	3
2.	STANJE I TENDENCIJE U OBLASTI RADA I ZAPOSŁJAVANJA.....	4
2.1.	Zaposlenost.....	4
2.2.	Nezaposlenost.....	4
2.3.	Nezaposlenost po kantonima.....	5
2.4.	Učešće žena u registriranoj nezaposlenosti.....	6
2.5.	Kvalifikaciona struktura evidentiranih nezaposlenih.....	6
2.6.	Starosna struktura evidentiranih nezaposlenih.....	6
2.7.	Promjene u evidenciji nezaposlenih.....	7
2.8.	Tražnja radne snage.....	7
2.9.	Zapošļavanje osoba sa evidencije službi za zapošļavanje.....	8
3.	MATERIJALNA I SOCIJALNA SIGURNOST ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI.....	8
3.1.	Novčana naknada.....	8
3.2.	Zdravstveno osiguranje.....	9
3.3.	Penzijsko i invalidsko osiguranje.....	9
3.4.	Uplata nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošļavanje.....	9
3.5.	Novčana naknada prema Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica.....	10
3.6.	Program mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla.....	11
3.7.	Rješavanje u drugostepenom postupku.....	11
3.8.	Primjena međunarodnih sporazuma/ugovora o socijalnom osiguranju.....	11
4.	AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA.....	12
4.1.	Program sufinansiranja zapošļavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošļivih grupa nezaposlenih osoba.....	12
4.2.	Program sufinansiranja zapošļavanja mladih osoba bez radnog iskustva.....	13
4.3.	Program Mladi poduzetnik.....	14
4.4.	Program sufinansiranja zapošļavanja mladih osoba bez radnog iskustva „400+“.....	15
4.5.	Program zapošļavanja i samozapošļavanja žena.....	16
4.6.	Program zapošļavanja i samozapošļavanja povratnika.....	17
4.7.	Program zapošļavanja i samozapošļavanja Roma.....	17
4.8.	Program obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije.....	18
4.9.	Projekat podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošļavanje (SSNESP).....	18
4.10.	Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošļavanja.....	19
4.11.	Projekat „Socijalna, poduzetnička i e-inkluzija žena 40+“.....	20
4.12.	Program zapošļavanja i zadržavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YERP).....	20
4.13.	Projekat zapošļavanja mladih (YEP).....	21
4.14.	Sajmovi zapošļavanja.....	21
4.15.	Aktivnosti kantonalnih službi za zapošļavanje.....	21
4.16.	Ferijalni rad studenata u Saveznoj Republici Njemačkoj.....	23
5.	ZAPOSŁJAVANJE STRANIH DRŽAVLJANA.....	23
6.	PROFESIONALNA ORIJENTACIJA I SELEKCIJA.....	26
6.1.	Aktivnosti usmjerene prema nezaposlenim osobama.....	26
6.2.	Aktivnosti usmjerene prema učenicima i obrazovnom sistemu.....	27
7.	ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA.....	27
8.	AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU RADA FEDERALNOG ZAVODA I KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE.....	28
8.1.	Objavljivanje oglasa za posao na internet stranici Federalnog zavoda.....	28
8.2.	Projekat Evropske unije u Bosni i Hercegovini – „Unapređenje aktivnih mjera tržišta rada u Bosni i Hercegovini“ (IALM).....	28
8.3.	Doktrina rada javnih službi za zapošļavanje.....	28
8.4.	Stručno osposobljavanje zaposlenika.....	29
9.	INFORMACIONE TEHNOLOGIJE.....	29
10.	UPRAVNI ODBOR.....	30
11.	KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE.....	31
12.	INFORMIRANJE.....	32
13.	SARADNJA SA DOMAĆIM I MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA.....	32
14.	ZAKLJUČNA ZAPAŽANJA.....	34

1. UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje je i u 2011. godini izvršavao obaveze utvrđene zakonskim i drugim propisima iz oblasti rada, zapošljavanja i socijalnog osiguranja.

U skladu sa zakonskim propisima, strateškim dokumentima i finansijskim mogućnostima, Federalni zavod za zapošljavanje je sva raspoloživa sredstva, po izvršenju obaveza za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, usmjeravao u programe aktivne politike zapošljavanja. Otežavajuću okolnost u provođenju programskih opredjeljenja Federalnog zavoda za zapošljavanje predstavlja globalna ekonomska kriza, čije posljedice direktno utiču na razvoj privrede i tržište rada u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno otvaranje novih radnih mjesta i ukupni ekonomski napredak. Međunarodna organizacija rada u svom izvještaju „Svijet rada 2011“ upozorila je da se svijet nalazi na ivici nove i dublje recesije, kao i da će zemljama sa naprednijom ekonomijom biti potrebno najmanje pet godina da se zapošljavanje vrati na nivo prije nastanka krize. Također, u tom izvještaju se navodi da je zastoj u globalnom oporavku ekonomije počeo drastično da utiče na tržišta rada i da će u naredne dvije godine biti potrebno oko 80 miliona novih radnih mjesta da bi se dostigao nivo od prije nastanka krize.

Prema informacijama Direkcije za ekonomsko planiranje, direktne strane investicije u Bosni i Hercegovini prošle godine umanjene su u odnosu na 2010. godinu čak za 42,5% i iznosile su oko 392 miliona KM.

S obzirom na izražene posljedice svjetske ekonomske i finansijske krize u Bosni i Hercegovini, Federalni zavod za zapošljavanje posebno je pratio i analizirao obim i dinamiku prijavljivanja nezaposlenih osoba na evidenciju službi za zapošljavanje i ukupna kretanja na tržištu rada, potencijalna otpuštanja radnika i naročito procjenu tražnje za radnom snagom.

U takvim okolnostima, kada je primjetno slabljenje privrede, uvjeta za ekonomski razvoj i smanjenje otvaranja radnih mjesta, Federalni zavod za zapošljavanje je, nakon izmirenja obaveza po osnovu materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, naročito obaveza po osnovu naknada za demobilizirane braniocce, bio fokusiran, preostalim sredstvima i svojim aktivnostima, na podršku u zapošljavanju teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba, što je ujedno bila i pomoć poslodavcima kod otvaranja novih radnih mjesta, i sprečavanje smanjenja broja zaposlenih.

Na osnovu višegodišnje procjene efikasnosti i efektivnosti mjera aktivne politike tržišta rada, adekvatno su osmišljeni ciljani, povezani i implementirani programi Federalnog zavoda za zapošljavanje kojima je u 2011. godini omogućeno zapošljavanje i samozapošljavanje više od 6.000 osoba, obuka, dokvalifikacija i prekvalifikacija 3.000 osoba i drugi oblici pripreme za tržište rada za više od 10.000 osoba.

Izvještajni period obilježen je i unapređenjem saradnje sa kantonalnim službama za zapošljavanje, međunarodnim institucijama i organizacijama, razvojnim agencijama i drugim partnerima koji u Bosni i Hercegovini provode aktivnosti u vezi sa zapošljavanjem i jačanjem privrede kao preduvjetom za otvaranje radnih mjesta. Ta saradnja se ogledala kroz zajedničku realizaciju projekata zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke, organizaciju sajmova zapošljavanja, razvoj profesionalne orijentacije i obrazovanja odraslih.

2. STANJE I TENDENCIJE U OBLASTI RADA I ZAPOSŁJAVANJA

Aktivnosti Federalnog zavoda za zapošljavanje (Federalni zavod) i kantonalnih službi za zapošljavanje u 2011. godini bile su usmjerene na očuvanje dostignutog nivoa zaposlenosti i provođenje ukupnih mjera kojima se pospješuju i unapređuju uvjeti za zapošljavanje, posredovanje u zapošljavanju i materijalno-socijalna sigurnost nezaposlenih osoba za vrijeme nezaposlenosti.

2.1. Zaposlenost

U Federaciji Bosne i Hercegovine u 2011. godini prosječno je bilo zaposleno 440.747 radnika, što je u odnosu na prosjek 2010. godine (438.949) više za 1.798 radnika, odnosno 0,41%.¹

Podaci o broju zaposlenih odnose se na zaposlene koji imaju zasnovan radni odnos bez obzira na vrstu radnog odnosa i dužinu radnog vremena. U taj broj uračunati su zaposleni u privredi i vanprivredi. Broj zaposlenih u 1991. godini na području koje je sada Federacija BiH iznosio je 631.020, tako da je nivo zaposlenosti u 2011. godini (440.747) dostigao 69,85% nivoa iz 1991. godine.

2.2. Nezaposlenost

Prosječan broj nezaposlenih u 2011. godini bio je 367.515 i u odnosu na prosjek 2010. godine (360.513) veći je za 1,94%.

Također, zabilježeno je povećanje nezaposlenosti u ljetnom periodu zbog prijava osoba po završetku školovanja.

Prosječna stopa nezaposlenosti² u Federaciji BiH u 2011. godini iznosila je 45,46% i ima blagu tendenciju rasta (0,58%) u odnosu na prethodnu godinu.

Sticanje prava na zdravstveno osiguranje, kao i prava na novčanu naknadu po *Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica*, bili su osnovni razlozi prijave na evidenciju nezaposlenih osoba. Izmještanjem administriranja zdravstvenog osiguranja iz oblasti zapošljavanja, kao što je to slučaj u zemljama regiona, smanjio bi se broj nezaposlenih jer bi se na evidenciju nezaposlenih prijavljivale samo osobe koje aktivno traže posao.

Neovisno o načinu iskazivanja, stopa nezaposlenosti ukazuje na potrebu većeg angažiranja društva u cjelini, kao i svih institucija koje na bilo koji način imaju uticaja na rješavanje ovog problema. Ovakvo stanje zahtijeva reformu tržišta rada i prilagođavanje ovog dijela socijalnog sektora tržišnim uvjetima privređivanja.

U strukturnim obilježjima nezaposlenosti u Federaciji BiH nema bitnijih promjena u odnosu na prethodne godine. To se i dalje ogleda u:

- velikom broju stručnih osoba koje se nalaze na evidenciji nezaposlenih (238.801), od kojih 104.028 (43,56%) prvi put traže zaposlenje i
- velikom broju nestručnih osoba koje se nalaze na evidenciji nezaposlenih (128.714).

Rješavanje problema nezaposlenosti znatno je teže u slabije razvijenim područjima (regijama i kantonima) jer nedostaju mehanizmi veće podrške razvoju tih regija.

¹ Podaci Federalnog zavoda za statistiku

² Stopa nezaposlenosti je procenat učešća nezaposlenih u ukupnom broju (zbiru) zaposlenih i nezaposlenih osoba.

Tabela 1: Pregled osnovnih pokazatelja o nezaposlenosti u Federaciji BiH u 2011. godini

Pokazatelj	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1. Broj zaposlenih	440.461	440.767	439.994	440.419	440.429	441.184	442.226	440.201	441.115	442.021	440.677	439.473
2. Osobe koje traže zaposlenje - UKUPNO	367.180	366.481	367.255	366.658	365.322	365.029	367.113	369.644	367.512	367.975	368.922	371.090
2.1. Žene	187.571	187.323	187.741	187.936	187.630	187.625	188.915	190.729	189.392	189.756	190.092	190.781
3. Stručne osobe	237.254	236.607	237.296	237.020	236.037	236.398	238.795	241.502	239.858	240.513	241.343	242.990
4. Nestručne osobe	129.926	129.874	129.959	129.638	129.285	128.631	128.318	128.142	127.654	127.462	127.579	128.100
5. Osobe koje traže zaposlenje prvi put	168.953	168.145	168.483	167.896	167.143	167.996	169.469	169.339	169.479	169.687	169.473	169.349
6. Prijavljeni na evidenciju u toku mjeseca	8.459	6.465	9.942	6.553	5.711	8.546	9.737	8.849	9.647	9.301	8.123	8.377
7. Zaposleni sa evidencije	3.344	3.871	3.768	4.402	4.306	5.690	4.689	3.678	8.078	4.704	3.653	3.179
8. Prekinut radni odnos	2.253	1.373	1.739	1.739	1.663	1.696	2.115	3.221	1.951	2.352	2.240	2.673
9. Brisani sa evidencije u toku mjeseca	6.208	7.164	9.168	7.150	7.047	8.839	7.653	6.318	11.779	8.838	7.176	6.209
10. Prijave o potrebama za radnicima	1.015	1.114	1.205	1.582	1.393	1.507	1.306	1.162	2.578	1.328	1.164	1.074
11. Realizirane prijave u toku mjeseca	1.706	2.043	2.007	2.601	2.544	2.904	2.363	1.913	4.773	2.308	2.030	1.793
12. Korisnici novčane naknade	8.458	8.829	8.926	7.823	7.952	7.775	7.404	8.046	8.819	7.965	7.807	8.093
13. Korisnici zdravstvenog osiguranja	214.368	215.150	216.523	216.994	216.812	216.540	218.029	220.102	220.856	222.637	224.038	226.206
14. Demobilizirani branici	69.763	69.417	69.340	68.918	69.308	69.418	69.088	68.895	68.266	67.903	67.844	68.000

2.3. Nezaposlenost po kantonima

Nezaposlenost po kantonima je sljedeća:

- U Unsko-sanskom kantonu je evidentirano povećanje broja nezaposlenih za 4,26%. Izdvajaju se općine Bužim i Velika Kladuša, sa povećanjem za 9,76 % i 5,78% u odnosu na 2010. godinu.
- Posavski kanton je zabilježio manji broj nezaposlenih za 0,86% u odnosu na 2010. godinu. Povećanje broja nezaposlenih je evidentirano u općini Orašje, i to za 0,86%, a smanjenje u općini Odžak za 3,01%.
- U Tuzlanskom kantonu je veći broj nezaposlenih za 2,91%. Najveće povećanje broja nezaposlenih zabilježeno je u Čelincu (za 4,50%) i Kalesiji (za 1,47%).
- U Zeničko-dobojskom kantonu zabilježen je veći broj nezaposlenih u odnosu na prosjek iz 2010. godine za 0,53%. Najveći porast nezaposlenosti je evidentiran u općinama Zavidovići (za 4,76%) i Kakanj (za 1,72%). U općini Usora broj nezaposlenih je manji za 2,74%, a u općini Vareš za 2,18%.

- U Bosansko-podrinjskom kantonu smanjen je broj nezaposlenih za 2,26% u odnosu na 2010. godinu, a najveće smanjenje je u općini Goražde za 2,57%.
- Srednjobosanski kanton je zabilježio povećanje nezaposlenosti za 1,95%. U općini Dobretići broj nezaposlenih manji je za 3,53% i općini Novi Travnik za 1,69%, a povećan je broj nezaposlenih u općini Kreševo za 7,17%.
- U Hercegovačko-neretvanskom kantonu je zabilježeno smanjenje broja nezaposlenih za 0,17%. U općinama Stolac i Prozor evidentirano je smanjenje broja nezaposlenih za 8,18%, odnosno 5,11%, dok je u općini Ravno povećan broj nezaposlenih za 4,74%.
- Zapadnohercegovački kanton je zabilježio smanjenje nezaposlenosti za 0,64%. Broj nezaposlenih veći je u općini Grude (za 3,19%), a smanjen je u općini Ljubuški (za 5,96%).
- U Kantonu Sarajevo evidentirano je povećanje broja nezaposlenih za 2,47%, i to u općinama Trnovo (za 8,83%) i Novo Sarajevo (za 3,13%).
- U Kantonu 10 evidentirano je povećanje broja nezaposlenih za 1,64%, i to u općinama Grahovo (za 9,19%) i Glamoč (za 4,39%).

2.4. Učešće žena u registriranoj nezaposlenosti

Broj nezaposlenih žena u Federaciji BiH u 2011. godini bio je 188.791, što je više za 3.850 ili 2,08% u odnosu na prethodnu godinu.

Posmatrano po kantonima, evidentirano je povećanje broja nezaposlenih žena u svim kantonima osim u Bosansko-podrinjskom, gdje je broj nezaposlenih žena manji za 1,18%.

Najveće povećanje broja nezaposlenih žena zabilježeno je u Kantonu 10 (za 3,84%), Unsko-sanskom (za 3,71%) i Posavskom (za 3,61%).

2.5. Kvalifikaciona struktura evidentiranih nezaposlenih

Broj stručnih osoba koje traže zaposlenje u Federaciji BiH u 2011. godini, u odnosu na 2010. godinu, veći je za 3,53%.

U svim stepenima stručnosti veći je broj stručnih osoba koje traže zaposlenje. Povećan je broj nezaposlenih sa visokom (VSS), zatim sa višom (VŠS) i srednjom stručnom spremom (SSS).

Broj nestručnih osoba koje traže zaposlenje u Federaciji BiH u 2011. godini, u odnosu na 2010. godinu, manji je za 0,89%.

Smanjen je broj nezaposlenih polukvalifikovanih (PKV) i sa nižom stručnom spremom (NSS), a povećan je broj nekvalifikovanih osoba (NKV).

Broj osoba koje prvi put traže zaposlenje u Federaciji BiH u 2011. godini veći je za 2,27% u odnosu na 2010. godinu.

Prosječan broj stručnih osoba koje prvi put traže zaposlenje u 2011. godini, u odnosu na 2010. godinu, veći je za 3,98%. Posmatrano po stručnoj spremi, kod stručnih osoba koje prvi put traže zaposlenje, u odnosu na prethodnu godinu, porast je evidentiran kod VSS za 24,14%, a smanjenje kod VKV za 5,50%.

2.6. Starosna struktura evidentiranih nezaposlenih

Krajem 2011. godine najbrojnije među registriranim nezaposlenima bile su osobe dobi između 30 i 50 godina (176.504 ili 47,56%), zatim mladi do 30 godina (127.734 ili 34,42%), te stariji od 50 godina (66.852 ili 18,02%).

2.7. Promjene u evidenciji nezaposlenih

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja, sa evidencije kantonalnih službi za zapošljavanje, po raznim osnovama, u 2011. godini u Federaciji BiH brisano je 92.609 osoba. U odnosu na 2010. godinu to je više za 8,28%. U istom periodu prijavljeno je 99.717 osoba, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 3,88%.

Tabela 2: Pregled osnovnih pokazatelja o promjenama na tržištu rada u Federaciji BiH u 2011. godini

Kanton	Broj ukupno novoprijavljenih osoba na evidenciju nezaposlenih	Broj osoba brisanih iz evidencije	Broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih po prestanku radnog odnosa	Razlozi prestanka radnog odnosa			Zaposleno sa evidencije	Broj zaposlenih, stanje: decembar 2011. godine (podaci Federalnog zavoda za statistiku)
				Stečaj, likvidacija, restrukturiranje, privatizacija	Tehnološki ili organizacioni višak	Ostalo (prestanak ugovora na određeno vrijeme, sporazumni raskid ugovora, povreda radne obaveze i sl.)		
1	2	3	4(5+6+7)	5	6	7	8	9
Unsko-sanski	11.449	9.677	5.363	131	2.000	3.232	4.768	32.156
Posavski	1.574	1.675	607	64	257	276	774	5.766
Tuzlanski	22.997	19.840	12.604	304	2.645	9.655	12.228	81.850
Zeničko-dobojski	18.118	18.340	8.751	430	3.259	5.062	10.124	70.789
Bosansko-podrinjski	1.113	1.512	480	2	69	409	1.027	5.796
Srednjobosanski	9.341	7.608	4.221	103	1.748	2.370	4.529	38.847
Hercegovačko-neretvanski	10.005	9.935	3.676	202	1.481	2.010	4.646	44.289
Zapadno-hercegovački	2.645	2.587	1.275	90	592	593	922	16.255
Kanton Sarajevo	20.489	19.554	14.057	0	6.735	7.322	12.946	126.054
Kanton 10	1.986	1.881	957	88	290	578	912	9.671
UKUPNO	99.717	92.609	51.991	1.414	19.076	31.507	52.876	439.473

2.8. Tražnja radne snage

Prosječna mjesečna tražnja radne snage registrirana u kantonalnim službama za zapošljavanje u 2011. godini iznosila je 1.369, što je više za 12,08% u odnosu na 2010. godinu. Od toga je registrirano 453 tražnje na neodređeno vrijeme, što je manje za 0,26%, a 916 tražnji na određeno vrijeme, što je više za 19,38%.

Prosječna mjesečna zadovoljena tražnja radne snage³ registrirana u kantonalnim službama za zapošljavanje u 2011. godini iznosila je 2.415, što je više za 1,60% nego u 2010. godini. Od toga je registrirano 770 tražnji na neodređeno vrijeme, što je manje za 18,09% u odnosu na prethodnu godinu, te 1.646 tražnji na određeno vrijeme (više za 14,47%).

Zapošljavanje osoba sa evidencije premašuje registriranu tražnju jer poslodavci nemaju zakonsku obavezu da službama za zapošljavanje prijavljuju slobodna radna mjesta, te se ukupna tražnja radne snage na tržištu rada u Federaciji BiH ne registrira u kantonalnim službama za zapošljavanje.

³ Ukupna registrirana zadovoljena tražnja za radnom snagom ostvarena na osnovu objavljenih oglasa, prijava dostavljenih službama za zapošljavanje i drugih oblika zapošljavanja koje su poslodavci dali na uvid službama za zapošljavanje ili su službe u radu i obradi određenih podataka došle do saznanja o tome

2.9. Zapošljavanje osoba sa evidencije službi za zapošljavanje

U 2011. godini službe za zapošljavanje su posredovale u zapošljavanju za 52.876 osoba sa evidencije nezaposlenih.

Posmatrano po kantonima, broj posredovanja se kreće od 774 u Posavskom, 912 u Kantonu 10, 922 u Zapadnohercegovačkom, 1.027 u Bosansko-podrinjskom, 4.529 u Srednjobosanskom, 4.646 u Hercegovačko-neretvanskom, 4.768 u Unsko-sanskom, 10.124 u Zeničko-dobojskom, 12.228 u Tuzlanskom, do 12.946 u Kantonu Sarajevo.

U 2011. godini sa evidencije nezaposlenih zaposleno je 520 osoba s invaliditetom.

3. MATERIJALNA I SOCIJALNA SIGURNOST ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Članom 28. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba propisano je da zaposlenici osiguravaju svoju materijalnu i socijalnu sigurnost za vrijeme nezaposlenosti prvenstveno osiguranjem za slučaj nezaposlenosti. Materijalna i socijalna sigurnost podrazumijeva novčanu naknadu i uplatu doprinosa za zdravstveno i penzijsko osiguranje u skladu sa ovim i drugim zakonima. Federalni zavod, prema Zakonu, dodjeljuje kantonalnim službama za zapošljavanje nedostajuća sredstva za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba.

3.1. Novčana naknada

Pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, u skladu sa članom 29. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, stiče nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa ima najmanje osam mjeseci rada neprekidno ili osam mjeseci sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci, s tim da se kao vrijeme provedeno na radu smatra vrijeme obaveznog osiguranja prema propisima koji reguliraju sistem poreza i obaveznih doprinosa. Visinu novčane naknade čini 40% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa nezaposlene osobe, a koju objavljuje Federalni zavod za statistiku. Novčana naknada se, ovisno o vremenu provedenom na radu, utvrđuje u trajanju od tri do 24 mjeseca, ukoliko se u toku trajanja prava ne promijene okolnosti koje utiču na dužinu trajanja naknade.

U 2011. godini u Federaciji BiH novčanu naknadu koristilo je prosječno mjesečno 8.158 nezaposlenih osoba. U odnosu na 2010. godinu, broj korisnika novčane naknade je manji za 12,33%. Za realizaciju ovog prava kantonalne službe za zapošljavanje su utrošile 37.950.922,47 KM, što je za 1.045.890,68 KM više nego u 2010. godini. Dakle, iako je smanjen broj korisnika novčane naknade, utrošeno je više sredstava jer veći broj osoba koristi novčanu naknadu u dužem trajanju. Zbog nedovoljno finansijskih sredstava za isplaćivanje novčanih naknada, kantonalne službe za zapošljavanje su bile prinuđene smanjiti iznos mjesečne novčane naknade nezaposlenim osobama, u skladu sa zakonskim odredbama, u omjeru koji je omogućavao isplatu novčane naknade svim nezaposlenim osobama koje imaju pravo na tu naknadu.

S obzirom na stalno povećanje broja prijava na evidenciju nezaposlenih, naročito onih osoba koje stiču pravo na novčanu naknadu, u 2012. godini se može očekivati dodatno finansijsko opterećenje službi za zapošljavanje po tom osnovu.

3.2. Zdravstveno osiguranje

Članom 31. stav 1. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba propisano je da se zdravstveno osiguranje nezaposlenoj osobi osigurava u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, a članom 19. tač. 12, 13. i 14. Zakona o zdravstvenom osiguranju utvrđeno je pod kojim uvjetima nezaposlena osoba prijavljena službi za zapošljavanje ima obavezno zdravstveno osiguranje.

Članom 84. Zakona o zdravstvenom osiguranju propisano je da osnovicu, način obračunavanja i uplate doprinosa za nezaposlene osobe utvrđuje svojim propisima zakonodavno tijelo kantona na prijedlog kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja. Iz pomenutih zakonskih propisa vidljivo je da kantonalne službe za zapošljavanje i Federalni zavod nemaju nikakvog uticaja kod određivanja davanja za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, tako da su izdvajanja za zdravstveno osiguranje različito utvrđena po kantonima i kreću se od 6,00 do 14,00 KM po nezaposlenoj osobi. Federalni zavod i kantonalne službe za zapošljavanje konstantno ukazuju na probleme u vezi sa zdravstvenim osiguranjem nezaposlenih osoba, kao i na nerealne odluke o visini izdvajanja koje kantonalne skupštine donose na prijedlog kantonalnih zavoda za zdravstveno osiguranje.

S tim u vezi pokrenuta je inicijativa za izmještanje administriranja zdravstvenog osiguranja iz službi za zapošljavanje. U tom kontekstu neupitno je i smanjenje stope doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti za iznos koji se odnosi na zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, a sve radi rasterećenja kantonalnih službi za zapošljavanje poslova koji opterećuju njihovu funkciju aktivne politike zapošljavanja. Kada prijava na evidenciju nezaposlenih ne bi bila razlog za sticanje prava na zdravstveno osiguranje, znatno bi se smanjila stopa evidentirane nezaposlenosti. Naime, tada se na evidenciju nezaposlenih ne bi prijavljivale osobe koje nemaju namjeru aktivno tražiti posao i poboljšale bi se usluge službi za zapošljavanje prema aktivnim tražiocima posla i poslodavcima.

U izvještajnom periodu u Federaciji BiH zdravstvenim osiguranjem bilo je obuhvaćeno prosječno mjesečno 219.021 nezaposlena osoba. U odnosu na 2010. godinu broj korisnika ovog prava veći je za 12.282 ili 3,28%, za što su kantonalne službe za zapošljavanje utrošile 18.885.193,90 KM, s tim da nisu izvršene uplate za posljednji kvartal 2011. godine.

3.3. Penzijsko i invalidsko osiguranje

Članom 31. stav 2. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba određeno je da se penzijsko i invalidsko osiguranje obezbjeđuje nezaposlenoj osobi kojoj nedostaju do tri godine do sticanja uvjeta za starosnu penziju u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.

U 2011. godini ovo pravo u Federaciji BiH ostvarilo je 2.726 nezaposlenih osoba, što je za 572 osobe ili 26,56% više nego prethodne godine. Za realizaciju ovog prava kantonalne službe za zapošljavanje utrošile su 1.416.013,05 KM, što je za 220.004 KM više nego u 2010. godini.

3.4. Uplata nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje

S obzirom na to da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje nisu bila dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, kao i zbog određenog broja korisnika koji primaju novčanu naknadu duži period, kantonalne službe za zapošljavanje nisu mogle uredno izmirivati

svoje primarne zakonske obaveze po osnovu materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba.

Dodatno onemogućavanje urednog servisiranja prioriternih zakonskih obaveza uslijedilo je stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica.

U skladu sa čl. 49. i 50. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, kantonalne službe za zapošljavanje, osim Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo, podnijele su Federalnom zavodu zahtjeve za uplatu nedostajućih novčanih sredstava za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba. Federalni zavod je, u skladu sa raspoloživim i planiranim finansijskim sredstvima, izvršio uplatu nedostajućih sredstava u iznosu od 9.203.848,77 KM.

Tabela 3: Pregled isplate nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje

Red. broj	Kanton	Isplaćena sredstva
1	2	3
1.	Unsko-sanski	1.019.161
2.	Posavski	434.717
3.	Tuzlanski	2.051.556
4.	Zeničko-dobojski	1.651.495
5.	Bosansko-podrinjski	189.105
6.	Srednjobosanski	1.797.969
7.	Hercegovačko-neretvanski	1.590.931
8.	Zapadnohercegovački	261.973
9.	Kanton Sarajevo	0,00
10.	Kanton 10	206.937
UKUPNO		9.203.848,77

3.5. Novčana naknada prema Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica

U 2011. godini novčana naknada demobiliziranim braniocima je isplaćivana u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj 27/08), kojim je propisano da potrebna novčana sredstva za isplatu novčanih naknada osiguravaju kantonalne službe za zapošljavanje u visini 50% svojih ukupnih prihoda ostvarenih od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, a da razliku potrebnih sredstava osiguravaju Federacija BiH i kantoni preraspodjelom udjela sredstava sa jedinstvenog računa u korist Federacije BiH u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 22/06).

Zaključcima Vlade Federacije BiH V. broj 355/2011 od 31.03.2011. godine zadužene su kantonalne službe za zapošljavanje da osiguraju pripadajuće iznose sredstava, u skladu sa odredbama Zakona, za neizmirene obaveze demobiliziranim braniocima iz 2009. godine u ukupnom iznosu od 11.944.882,91 KM, dok je Federalni zavod zadužen da Vladi Federacije BiH predloži termine i način izmirenja obaveza iz 2008. godine u iznosu od 20.773.881,91 KM.

Postupajući po zaključcima Vlade Federacije BiH, kantonalne službe za zapošljavanje izvršile su uplatu sredstava za obaveze iz 2009. godine u iznosu od 11.944.882,91 KM i dio sredstava za obaveze za maj i juni 2008. godine u iznosu od 4.685.145,03 KM, dok je

Federalni zavod, uz odobrenje Parlamenta Federacije BiH, izvršio isplatu sredstava za obaveze iz 2008. godine u iznosu od 10.300.000,00 KM. Također, prema zaključcima Vlade Federacije BiH, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambenooslobodilačkog rata izvršilo je isplatu sredstava iz Budžeta Federacije BiH u iznosu od 14.475.726,75 KM. (Ukupno isplaćena sredstva za novčane naknade demobiliziranim braniocima u 2011. godini iznosila su 41.405.754,71 KM.)

3.6. Program mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla

U skladu sa Programom za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla, Upravni odbor Federalnog zavoda usvojio je Operativni plan, kojim su utvrđeni slijed postupaka učesnika u realizaciji Programa, uvjeti i kriteriji za raspodjelu namjenskih sredstava radi podrške kantonalnim službama za zapošljavanje, kao i odobreni iznosi pojedinim kantonalnim službama za zapošljavanje.

Na osnovu Programa u 2011. godini, a po zahtjevu Službe za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona, utrošeno je 1.275.653,00 KM, čime je omogućeno penzionisanje 132 osobe, koje su brisane sa evidencije nezaposlenih. Programom su obuhvaćeni zaposlenici preduzeća: „Borac“ d.d. Zenica, „Univerzal“ d.d. Tešanj, „Tvornica čarapa“ Tešanj, „Viteš“ Visoko i „Sakupljanje sekundarnih sirovina“ Vareš.

3.7. Rješavanje u drugostepenom postupku

U skladu sa članom 35. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod rješava po žalbama izjavljenim protiv rješenja kantonalnih službi za zapošljavanje kojim je odlučeno o pravima po osnovu nezaposlenosti. U izvještajnom periodu izjavljeno je 812 žalbi protiv prvostepenih rješenja, a sa neriješenim žalbama, prenesenim iz 2010. godine (112), u rješavanju su bila 924 predmeta. Ukupno je riješen 801 predmet, i to: 574 žalbe su odbijene, 52 su uvažene i predmet meritorno riješen u drugostepenom upravnom postupku, 137 je uvaženo i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje, a 38 je urađeno na drugi Zakonom o upravnom postupku propisan način (odbačena, ustupljena drugom organu). Ostala su neriješena 123 predmeta. Kod kantonalnih sudova podnosioci zahtjeva su pokrenuli 73 upravna spora.

3.8. Primjena međunarodnih sporazuma/ugovora o socijalnom osiguranju

U skladu sa sporazumima o socijalnom osiguranju Federalni zavod, kao organ nadležan za provođenje pravnih propisa kojima je regulirana oblast materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, primio je u 2011. godini 1.711 zahtjeva za izdavanje uvjerenja o stažu osiguranja i korištenju novčane naknade po osnovu nezaposlenosti, na propisanim obrascima u skladu sa operativnim protokolima ili administrativnim sporazumima za provođenje ugovora o socijalnom osiguranju, a što je za 17% manje u odnosu na 2010. godinu.

Od ukupnog broja primljenih zahtjeva po Sporazumu potpisanom između Bosne i Hercegovine i SR Jugoslavije („Službeni glasnik BiH“, broj 16/03), Federalni zavod je u izvještajnom periodu Agenciji za rad i zapošljavanje BiH dostavio na daljnji postupak 578 uvjerenja o periodima osiguranja navršenim u Federaciji BiH i korištenju novčane naknade po osnovu nezaposlenosti.

U skladu s Ugovorom o socijalnom osiguranju potpisanim između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske („Službeni glasnik BiH“, broj 6/03), Hrvatskom zavodu za

zapošljavanje dostavljena su 963 uvjerenja o stažu osiguranja u Federaciji BiH i korištenju novčane naknade.

Isto tako, u skladu sa Sporazumom o socijalnom osiguranju potpisanim između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije („Službeni glasnik BiH“, broj 8/07), Agenciji za rad i zapošljavanje BiH na daljnji postupak dostavljeno je 476 uvjerenja o potvrđivanju staža osiguranja i korištenju novčane naknade za slučaj nezaposlenosti u Federaciji BiH. Broj zahtjeva koje je uputio Zavod za zapošljavanje Republike Slovenije povećan je za 300% u odnosu na 2010. godinu, što je rezultat uspješno završenih pregovora o izmjeni člana 5. Sporazuma, prema kojem državljani Bosne i Hercegovine sa privremenim boravkom u Sloveniji mogu ostvariti pravo na novčanu naknadu po prestanku radnog odnosa.

4. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA

Aktivna politika zapošljavanja u 2011. godini je provedena u skladu sa *Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Strategijom zapošljavanja 2009-2013 i Akcionim planom zapošljavanja u Federaciji BiH za period 2010-2013. godina.*

Podrška je pružena ciljnim grupama nezaposlenih osoba koje su navedenim strateškim dokumentima utvrđene kao teže zapošljive, a posebno mladim osobama i ženama.

Mjere aktivne politike zapošljavanja uglavnom su bile usmjerene u:

- *poticanje zapošljavanja kod poznatog poslodavca,*
- *samozapošljavanje,*
- *obuku, dokvalifikaciju i prekvalifikaciju,*
- *pripremu nezaposlenih za tržište rada (prilagođavanje promjenama na tržištu rada),*
- *stvaranje za sve jednakih mogućnosti u pristupu tržištu rada.*

4.1. Program sufinansiranja zapošljavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba

U 2011. godini završena je realizacija Programa zapošljavanja osoba s invaliditetom i drugih teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba, čija je realizacija započela krajem 2009. godine, a koji je direktno implementirao Federalni zavod. Programom je pružena podrška u zapošljavanju i samozapošljavanju osoba sa invaliditetom od najmanje 60% i osoba sa invaliditetom sa smetnjama u psihičkom razvoju/mentalnom retardacijom, te ženama žrtvama nasilja.

Programom je obuhvaćeno 167 nezaposlenih osoba, od čega 77 žena, i to: 114 zapošljavanjem kod 83 pravna subjekta, a 53 samozapošljavanjem.

Prosječna invalidnost zaposlenih osoba je 70%, a prosječna dužina prijave na evidenciji kantonalnih službi za zapošljavanje je 3,8 godina. Prema kvalifikacionoj strukturi, najviše su zastupljene osobe sa srednjom stručnom spremom (68%), zatim nekvalificirane osobe (17%), te osobe sa visokom stručnom spremom (5%).

Među korisnicima sredstva za samozapošljavanje su dvije žene žrtve nasilja.

Za realizaciju Programa u 2011. godini isplaćena su sredstva u iznosu od 347.100 KM.

Tabela 4: Pregled broja zaposlenih i samozaposlenih osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba po kantonima

Red. br.	Kanton	Broj poslodavaca	Broj zaposlenih	Broj samozaposlenih	Odobrena sredstva (KM)
1	2	3	4	5	6
1.	Unsko-sanski	7	9	8	142.800
2.	Posavski	13	15	4	159.600
3.	Tuzlanski	16	18	7	210.000
4.	Zeničko-dobojski	5	5	7	100.800
5.	Bosansko-podrinjski	9	9	5	117.600
6.	Srednjobosanski	1	2	1	25.200
7.	Hercegovačko-neretvanski	6	22	0	184.800
8.	Zapadnohercegovački	13	13	3	134.400
9.	Kanton Sarajevo	13	21	13	285.600
10.	Kanton 10	0	0	5	42.000
UKUPNO		83	114	53	1.402.800

Također, u 2011. godini završena je realizacija Programa sufinansiranja zapošljavanja osoba s invaliditetom i drugih teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba, započetog 2010. godine, koji je implementiran posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje.

Programom je omogućeno zapošljavanje 177 osoba s invaliditetom i tri žene žrtve nasilja.

Za realizaciju Programa u 2011. godini isplaćena su sredstva u iznosu od 604.700 KM.

4.2. Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva

U 2011. godini završena je realizacija Programa sufinansiranja mladih osoba bez radnog iskustva započetog 2010. godine, a koji je implementiran posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje. Programom je omogućeno zapošljavanje 869 osoba, i to 487 visoke, 57 više, 181 srednje stručne sprege IV stepena i 144 srednje stručne sprege III stepena.

Za realizaciju Programa u 2011. godini isplaćena su sredstva u iznosu od 3.850.000 KM.

Također, Programom sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva započetog 2010. godine, koji direktno implementira Federalni zavod, obezbijedena su finansijska sredstva za prvo zapošljavanje osoba iz ciljne grupe, i to sufinansiranjem:⁴

- srednje stručne sprege III stepena u trajanju od šest mjeseci u iznosu od 450 KM mjesečno,
- srednje stručne sprege IV stepena u trajanju od šest mjeseci u iznosu od 500 KM mjesečno,
- više stručne sprege (VŠS) u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 550 KM mjesečno,
- visoke stručne sprege (VSS) u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 600 KM mjesečno.

Programom su odobrena sredstva u iznosu od 4.782.250 KM, radi zapošljavanja, tj. sticanja prvog radnog iskustva za 874 mlade osobe, od kojih su 502 žene.

Kod 404 poslodavca zaposleno je 514 osoba sa visokom, 33 osobe sa višom, 200 osoba sa srednjom stručnom spremom IV stepena i 128 osoba sa srednjom stručnom spremom III stepena. U 2011. godini za realizaciju Programa utrošeno je 3.897.250 KM.

⁴ Javni poziv za realizaciju Programa objavljen je 30.10.2010. godine.

Tabela 5: Pregled broja zaposlenih mladih osoba po kantonima

Red. br.	Kanton	Broj poslodavaca kojima je odobreno učešće u Programu	Broj mladih osoba čije se zapošljavanje sufinansira				Odobrena sredstva (KM)
			VSS	VŠS	SSS IV	SSS III	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Unsko-sanski	38	46	2	3	4	364.200
2.	Posavski	6	1	0	2	10	40.200
3.	Tuzlanski	62	75	1	30	13	668.100
4.	Zeničko-dobojski	60	71	4	35	49	764.800
5.	Bosansko-podrinjski	13	5	0	14	11	107.700
6.	Srednjobosanski	17	12	2	4	3	116.100
7.	Hercegovačko-neretvanski	19	29	2	12	5	255.500
8.	Zapadnohercegovački	31	28	12	14	1	323.100
9.	Kanton Sarajevo	150	242	8	83	32	2.084.350
10.	Kanton 10	8	5	2	3	0	58.200
UKUPNO		404	514	33	200	128	4.782.250

4.3. Program Mladi poduzetnik

Cilj programa Mladi poduzetnik, koji se implementira posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje, jeste poticanje razvoja poduzetništva kod 100 mladih osoba, radi pokretanja vlastitog biznisa, i to:

- sufinansiranjem obuke iz poduzetništva za nezaposlene osobe kojima je odobrena realizacija poslovne ideje,
- sufinansiranjem troškova registracije, nabavke sredstava za rad, repromaterijala i potrebne opreme, te sufinansiranje dijela zakonom propisanih doprinosa i poreza, u iznosu do 7.000 KM po osobi.

Obuka iz poduzetništva je obuhvatila upoznavanje korisnika s osnovnim principima pokretanja i vođenja vlastitog biznisa

Od 100 odobrenih zahtjeva realizirano je 99 poslovnih ideja (jedan korisnik je odustao), od kojih se 34 odnosi na žene. Najviše malih biznisa je pokrenuto u poljoprivrednoj i prehrambenoj djelatnosti, te uslužnoj ili srodnoj djelatnosti.

Većina mladih poduzetnika je dobi od 26 do 30 godina, srednje su stručne spreme, a na evidenciji nezaposlenih proveli su prosječno od jedne do tri godine.

Za realizaciju Programa u 2011. godini obezbijedena su finansijska sredstva u iznosu od 693.000 KM.

Tabela 6: Pregled broja samozaposlenih mladih osoba po kantonima

Red. br.	Kanton	Broj mladih poduzetnika	Obrazovanje					Odobrena sredstva (KM)
			VSS	VŠS	SSS IV	SSS III	NK	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Unsko-sanski	11	2	0	4	5	0	77.000
2.	Posavski	6	0	1	4	1	0	42.000
3.	Tuzlanski	13	1	0	11	0	1	91.000
4.	Zeničko-dobojski	13	2	1	6	4	0	91.000

Red. br.	Kanton	Broj mladih poduzetnika	Obrazovanje					Odobrena sredstva (KM)
			VSS	VŠS	SSS IV	SSS III	NK	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	Bosansko-podrinjski	6	0	0	6	0	0	42.000
6.	Srednjobosanski	12	1	1	4	6	0	84.000
7.	Hercegovačko-neretvanski	12	3	0	4	5	0	84.000
8.	Zapadnohercegovački	6	0	0	1	4	1	42.000
9.	Kanton Sarajevo	13	3	0	5	5	0	91.000
10.	Kanton 10	7	0	0	6	0	1	49.000
UKUPNO		99	12	3	51	30	3	693.000

4.4. Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva „400+“

Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva „400+“ dio je zajedničkih aktivnosti Federalnog zavoda i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP), koji se realizira u okviru Programa zapošljavanja i zadržavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YERP).

Cilj Programa je da se omogući prvo zapošljavanje za više od 400 osoba dobi do 30 godina, sa srednjom (III i IV stepen), višom i visokom stručnom spremom, bez radnog iskustva, a koje su prijavljene na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH.

Programom, koji se realizira posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje, omogućeno je sufinansiranje zapošljavanja:

- osoba srednje stručne spreme (III i IV stepen) u trajanju od šest mjeseci u neto iznosu od 402 KM mjesečno,
- osoba više i visoke stručne spreme u trajanju od 12 mjeseci u neto iznosu od 563 KM mjesečno.

Tim programom je zaposlena 321 osoba (128 žena), i to: 243 osobe sa srednjom (III i IV stepen) i 78 osoba sa višom i visokom stručnom spremom, koje u prosjeku imaju 24 godine, a na evidenciji nezaposlenih su provele 2,5 godine.

Vrijednost Programa iznosi 1.081.224 KM, od čega dvije trećine sredstava obezbjeđuje UNDP, a trećinu Federalni zavod.

Tabela 7: Pregled broja zaposlenih mladih osoba po kantonima

Red. br.	Kanton	Broj poslodavaca kojima je odobreno učešće u Programu	Broj mladih osoba čije se zapošljavanje sufinansira		Odobrena sredstva (KM)
			VSS / VŠS	SSS IV / SSS III	
1	2	3	4	5	6
1.	Unsko-sanski	53	31	47	322.800
2.	Posavski	11	3	17	61.272
3.	Tuzlanski	36	5	50	154.380
4.	Zeničko-dobojski	40	6	43	142.320
5.	Bosansko-podrinjski	15	4	12	55.968
6.	Srednjobosanski	24	12	15	87.324
7.	Hercegovačko-neretvanski	10	4	19	72.852

Red. br.	Kanton	Broj poslodavaca kojima je odobreno učešće u Programu	Broj mladih osoba čije se zapošljavanje sufinansira		Odobrena sredstva (KM)
			VSS / VŠS	SSS IV / SSS III	
1	2	3	4	5	6
8	Zapadnohercegovački ⁵	0	0	0	0
9.	Kanton Sarajevo	20	7	30	119.652
10.	Kanton 10	10	6	9	62.244
UKUPNO		219	78	242	1.078.812

4.5. Program zapošljavanja i samozapošljavanja žena

U 2011. godini završena je realizacija Programa zapošljavanja i samozapošljavanja žena započetog 2010. godine, koji je implementiran posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje. Programom je omogućeno zapošljavanje 579 žena, i to 309 kod poslodavaca, a 270 je pokrenulo vlastiti biznis (samozapošljavanje).

Također, Programom zapošljavanja i samozapošljavanja žena započetog u 2011. godini pružena je podrška u zapošljavanju nezaposlenih žena dobi preko 30 godina, bez obzira na stepen obrazovanja, i to sufinansiranjem:

- zapošljavanja nezaposlenih žena kod poslodavaca, u iznosu od 3.000 KM po osobi, uz obavezu poslodavca da osobu zaposlenu po Programu zadrži u radnom odnosu najmanje 12 mjeseci,
- samozapošljavanja nezaposlenih žena u iznosu od 4.000 KM do 5.000 KM po osobi, i to za obavljanje registrirane djelatnosti, uz obavezu obavljanja registrirane djelatnost u trajanju od najmanje 12 mjeseci (poljoprivredna djelatnost 5.000 KM, zanatska djelatnost 4.500 KM, seoski turizam ili druga djelatnost 4.000 KM).

Programom je omogućeno zapošljavanje 530 i samozapošljavanje 418 žena.

Za realizaciju Programa iz 2011. godine zajedno sa obavezama iz 2010. godine utrošeno je 3.850.000 KM

Tabela 7: Pregled broja zaposlenih i samozaposlenih žena po kantonima

Red. br.	Kanton	Broj zaposlenih	Broj samozaposlenih	Odobrena sredstva (KM)
1	2	3	4	5
1.	Unsko-sanski	52	34	319.000
2.	Posavski	41	17	206.200
3.	Tuzlanski	116	70	675.000
4.	Zeničko-dobojski	88	58	542.500
5.	Bosansko-podrinjski	7	28	158.500
6.	Srednjobosanski	42	43	336.500
7.	Hercegovačko-neretvanski	49	32	303.000
8.	Zapadnohercegovački	41	33	256.000
9.	Kanton Sarajevo	79	89	586.400
10.	Kanton 10	15	14	115.000
UKUPNO		530	418	3.498.100

⁵ Služba za zapošljavanje Zapadnohercegovačkog kantona nije potpisala Memorandum o saradnji između Razvojnog programa UN, Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje

4.6. Program zapošljavanja i samozapošljavanja povratnika

U 2011. godini završena je realizacija Programa zapošljavanja i samozapošljavanja povratnika započetog u 2010. godini. Za zapošljavanje 563 povratnika utrošeno je 1.124.000 KM, i to: za samozapošljavanje 174 osobe, te zapošljavanje 389 osoba kod poslodavaca.

Programom samozapošljavanja i zapošljavanja povratnika započetog u 2011. godini⁶ daje se podrška u stvaranju uvjeta za održivi povratak, i to:

- *sufinansiranjem poslodavaca radi zapošljavanja povratnika u iznosu od 3.000 KM, sa obavezom poslodavca da osobu zaposlenu po Programu zadrži u radnom odnosu najmanje 12 mjeseci;*
- *sufinansiranjem samozapošljavanja povratnika u iznosu od 4.000 KM do 5.000 KM, sa obavezom povratnika da registriraju i održe djelatnost najmanje 12 mjeseci.*

Za realizaciju Programa odobreno je 2.018.000 KM za zapošljavanje 576 povratnika, i to: 420 osoba kod pravnih subjekata, dok je 155 osoba pokrenulo vlastiti biznis.

Tabela 8: Pregled broja zaposlenih i samozaposlenih povratnika po kantonima

Red. br.	Kanton/entitet	Broj poslodavaca	Broj zaposlenih	Broj samozaposlenih	Odobreno u KM
1	2	3	4	5	6
1.	Unsko-sanski	33	46	21	239.000
2.	Posavski	30	119	16	436.500
3.	Tuzlanski	1	7	4	41.000
4.	Zeničko-dobojski	11	14	2	51.500
5.	Bosansko-podrinjski	2	23	9	113.000
6.	Srednjobosanski	44	78	22	341.500
7.	Hercegovačko-neretvanski	5	10	25	148.500
8.	Kanton Sarajevo	2	5	8	53.500
9.	Kanton 10	2	2	23	119.000
10.	Republika Srpska	9	116	26	474.500
UKUPNO:		139	420	156	2.018.000

4.7. Program zapošljavanja i samozapošljavanja Roma

U 2011. godini završena je realizacija Programa zapošljavanja i samozapošljavanja Roma započetog u 2009. godini, a koji je direktno implementirao Federalni zavod. Tim programom je omogućeno zapošljavanje i samozapošljavanje 98 Roma.

Federalni zavod je, u skladu sa Memorandumom o razumijevanju, za implementaciju Akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja, započeo realizaciju novog Programa zapošljavanja i samozapošljavanja Roma⁷ u 2011. godini.

Raspoloživa finansijska sredstva, u skladu sa smjernicama iz Memoranduma, usmjerena su za:

⁶ Javni poziv za realizaciju Programa objavljen je 28.2.2011. godine

⁷ Javni poziv za realizaciju Programa objavljen je 21.2.2011. godine

- *sufinansiranje poslodavaca radi zapošljavanja Roma sa evidencije nezaposlenih u iznosu od:*
 - 5.000 KM po osobi u trajanju od 12 mjeseci,
 - 8.000 KM po osobi u trajanju od 24 mjeseca,
 - 12.000 KM po osobi u trajanju od 36 mjeseci.
- *sufinansiranje samozapošljavanja Roma u iznosu od 12.000 KM po osobi za registraciju i obavljanje:*
 - *zanatske ili srodne djelatnosti (tradicionalni zanati, domaća radinost, proizvodno i uslužno zanatstvo),*
 - *sakupljanja sekundarnih sirovina,*
 - *poljoprivredne djelatnosti (plastenička proizvodnja, pčelarstvo ili druga grana poljoprivrede) ili druge djelatnosti u trajanju od 24 mjeseca.*

Zaposleno je 58 Roma, od kojih je 29 pokrenulo vlastiti biznis (samozapošljavanje), a 29 se zaposlilo kod 15 poslodavaca.

Od ukupno 629.000 KM odobrenih sredstava po Programu, u 2011. godini je utrošeno 364.165 KM.

Tabela 9: Pregled zaposlenih i samozaposlenih Roma po kantonima

Red. br.	Kanton	Broj poslodavaca	Broj zaposlenih	Broj samozaposlenih	Odobreno sredstava u KM
1	2	3	4	5	6
1.	Unsko-sanski	1	1	6	84.000
2.	Posavski	1	2	3	46.000
3.	Tuzlanski	5	5	2	63.000
4.	Zeničko-dobojski	3	4	6	92.000
5.	Srednjobosanski	1	1	6	84.000
6.	Kanton Sarajevo	4	16	6	260.000
UKUPNO		15	29	29	629.000

4.8. Program obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije

U 2011. godini završena je realizacija Programa obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije započetog u 2010. godini, koji su implementirale kantonalne službe za zapošljavanje.

Programom su obezbijedena sredstva za obuku 2.194 osobe, i to: informatička obuka za 1.482 osobe, obuka 364 osobe radi zapošljavanja kod poznatog poslodavca, te obuka 348 osoba radi zadržavanja postojećeg zaposlenja.

Ukupna vrijednost ovog programa je 1.544.967 KM, od kojih je u 2011. godini utrošeno 634.590 KM.

4.9. Projekat podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošljavanje (SSNESP)

Cilj Projekta podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošljavanje (SSNESP) jeste da u periodu od 2010. do 2014. godine pruži podršku u posredovanju pri zapošljavanju za oko 6.000 osoba koje aktivno traže posao a izgubile su pravo na novčana primanja ili su socijalno ugrožene (osobe sa onesposobljenjem, demobilisani borci, osobe koje aktivno traže posao, registrirane kod službi za zapošljavanje u Federaciji BiH i identificirane kao ugrožene i teško zapošljive kategorije i dr.).

Projekat se finansira iz sredstava Federalnog zavoda i kredita kod Međunarodne asocijacije za razvoj (IDA), u saradnji sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike – Jedinicom za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja (PIU SESER), a realiziraju ga kantonalne službe za zapošljavanje.

U 2011. godini Projektom je obuhvaćeno 1.189 osoba, od kojih je zaposleno 401, samozaposleno 200, dok je 588 osoba pohađalo odgovarajuću obuku.

Za realizaciju Projekta u 2011. godini Federalni zavod je utrošio 1.500.000 KM.

4.10. Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja

Programom dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolving kreditne linije promijenjen je pristup i koncept kreditiranja iz vlastitih namjenskih sredstava, čime su ta sredstva postala dostupna većem broju korisnika. Sredstva revolving kreditne linije se koriste posredstvom Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine, u svrhu pružanja posebnih uvjeta za one korisnike koji imaju mogućnost i potrebu da novim zapošljavanjem radne snage ili samozapošljavanjem doprinesu ublažavanju problema nezaposlenosti.

Iznos kredita je:

- *za industriju 25.000 KM po novozaposlenom radniku,*
- *za zanatstvo i usluge 15.000 KM po novozaposlenom radniku,*
- *za poljoprivrednu proizvodnju 10.000 KM po novozaposlenom radniku.*

Rok otplate kredita je do sedam godina za industriju, zanatstvo, usluge i poljoprivrednu proizvodnju, uključujući grace period. Na zahtjev korisnika kredita, rok otplate kredita može biti i kraći. Grace period je do 12 mjeseci za industriju, zanatstvo, usluge i poljoprivrednu proizvodnju, a dvije godine za poljoprivrednu proizvodnju – zasadi. Kamatne stope za kreditnu liniju gdje rizik snosi banka su 4% za industriju, zanatstvo i usluge (2% kamata RB FBiH + 2% kamata poslovne banke) i 3% za poljoprivrednu proizvodnju (1,5% kamata RB FBiH + 1,5% kamata poslovne banke). Kamatne stope za kreditnu liniju namijenjenu za zapošljavanje nezaposlenih demobilisanih boraca, gdje rizik snosi Federalni zavod, jesu 4% za industriju, zanatstvo i usluge (kamata RB FBiH u skladu sa Ugovorom o komisionim poslovima) i 3% za poljoprivrednu proizvodnju (kamata RB FBiH u skladu sa Ugovorom o komisionim poslovima).

Svrha kredita za održavanje zaposlenosti namijenjena je za zadržavanje zaposlenih u radno aktivnim sredinama kroz osiguranje potrebnih likvidnih sredstava za neometano obavljanje poslovnih aktivnosti. Kredit za kreditnu liniju OZO-010, namijenjenu za održavanje zaposlenosti, utvrđuje se u minimalnom iznosu od 15.000 KM do najviše 500.000 KM ili 5.000 KM po zaposlenom. Rok otplate je do 36 mjeseci, uključujući i grace period do šest mjeseci. Kamatna stopa se utvrđuje u visini 5% fiksno na godišnjem nivou.

U 2011. godini su provedene sljedeće aktivnosti:

- *po kreditnoj liniji ZZ-260/revolving realizirano je 11 novih kredita, u ukupnom iznosu od 4.159.966 KM (uz obavezu zapošljavanja 175 novih zaposlenika),*
- *po kreditnoj liniji ZB-266/zapošljavanje demobilisanih boraca realiziran je jedan kredit, u ukupnom iznosu od 35.000 KM (uz obavezu zapošljavanja tri nova zaposlenika),*
- *po kreditnoj liniji OZO-010/održavanje zaposlenosti, poslodavcima (koji su prije realizacije kredita imali 2.175 zaposlenika), odobreno je 12 kredita za zadržavanje postojećeg nivoa zaposlenosti od 2.175 zaposlenika.*

4.11. Projekat „Socijalna, poduzetnička i e-inkluzija žena 40+“

Federalni zavod je, zajedno sa Vanjskotrgovinskom komorom Bosne i Hercegovine – Institutom za edukaciju (ECOS) i Fondacijom za socijalno uključivanje, finansirao i realizirao projekat „Daj ideju – postani poduzetnica“. Ovaj projekat, kao specijalna mjera, predstavlja nastavak projekta „Socijalna, poduzetnička i e-inkluzija nezaposlenih žena 40+“, koji je uspješno realiziran 2010. godine u saradnji sa istim partnerima.

Cilj Projekta, kojim je obuhvaćeno 140 žena sa evidencije nezaposlenih Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo iz četiri općine Grada Sarajevo te Ilidže i Vogošće, bio je podizanje kompetentnosti žena na tržištu rada, njihovo osposobljavanje za aktivno traženje posla i samozapošljavanje, te smanjenje isključenosti žena sa tržišta rada.

U okviru Projekta održane su dvije vrste obuke: informatičko opismenjavanje kroz ECDL Start školu računara, koja ima za cilj osposobljavanje polaznika i potpuno savladavanje rada na računaru, te pohađanje Škole malog biznisa, kroz koju se stiču praktične poduzetničke vještine, tj. znanje o tome kako registrirati preduzeće ili obrt, napraviti biznis plan, dobiti novac za realizaciju ideja, te kako aktivno tražiti posao. U okviru Škole malog biznisa polaznice su napisale vlastite biznis planove, nakon čega su izabrana dva najbolja koja su nagrađena sa po 10.000 KM (proizvodnja začinskog bilja i salata i izrada suvenira – kaligrafija).

Ukupna vrijednost Projekta je 124.200 KM, a Federalni zavod je osigurao 40.000 KM, od čega je u 2011. godini realizirao 32.000 KM jer je Projekat nastavljen i u 2012. godini.

4.12. Program zapošljavanja i zadržavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YERP)

Program zapošljavanja i zadržavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YERP), koji finansira Vlada Španije putem Fonda za dostizanje milenijjskih razvojnih ciljeva (MDG-F) i Volonteri Ujedinjenih nacija (UNV) kroz Specijalni volonterski fond, realizira se u periodu od 2010. do 2012. godine. Provode ga Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP), Fond Ujedinjenih nacija za djecu (UNICEF), Volonteri Ujedinjenih nacija, Populacijski fond Ujedinjenih nacija (UNFPA) i Međunarodna organizacija za migracije (IOM).

U okviru tog programa, pored pomenutog Programa sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva „400+“, uspostavljeno je devet centara za informiranje, savjetovanje i obuku (CISO) u službama za zapošljavanje Federacije BiH, i to u: Sarajevu, Bihaću, Mostaru, Zenici, Vitezu, Tuzli, Odžaku, Goraždu i Livnu.

Korisnici usluga CISO su nezaposlene osobe dobi do 30 godina, učenici pred izborom daljeg obrazovanja i zanimanja, poslodavci i drugi zainteresirani.

U Federaciji BiH evidentirano je 5.288 korisnika CISO koji se prvi put javljaju, odnosno 4.572 korisnika koji su se javljali više puta u 2011. godini.

Radionicu za pisanje biografije i razgovor s poslodavcem pohađalo je 7.508 osoba, a njih 1.069 je iskoristilo uslugu grupnog savjetovanja, odnosno 2.531 individualnog savjetovanja, pri čemu su izrađena 1.353 plana zapošljavanja.

Info seminare pohađalo je 3.077 osoba, te 2.417 obuku o pisanju CV-a i popratnog pisma. Informatičku i obuku iz jezika prošlo je 529 mladih nezaposlenih osoba dobi do 30 godina, a 205 je koristilo usluge prekvalifikacije.

Broj korisnika CISO koji se nakon primljenih usluga zaposlio je 487, dok je 123 volontiralo.

Informaciju o regularnim/iregularnim migracijama dobilo je 820 korisnika, a na facebook profilima centara zabilježene su 5.362.593 posjete.

4.13. Projekat zapošljavanja mladih (YEP)

Projekat zapošljavanja mladih u BiH (YEP) finansiraju Švicarska agencija za razvoj i saradnju (SDC) i Austrijska razvojna agencija (ADC), a realizira ga njemačka konsultantska firma GOPA, u saradnji sa Federalnim zavodom i Zavodom za zapošljavanje Republike Srpske. Projekat se sastoji od četiri komponente fokusirane na aktivne mjere zapošljavanja, prvenstveno kroz karijerne centre u odabranim školama, poduzetničku obuku, savjetodavno djelovanje na mlade koji traže zaposlenje i razvoj saradnje između zavoda za zapošljavanje i privatnih agencija koje se bave zapošljavanjem, što treba dovesti do pozitivnih promjena na tržištu rada.

Početkom 2011. godine uspostavljen je Klub za traženje posla pri Službi za zapošljavanje Tuzlanskog kantona, koji je omogućio mladim osobama stručnu i tehničku pomoć u savladavanju tehnika aktivnog traženja posla. Obuku u Klubu pohađalo je 108 osoba, a 31 se zaposlila.

4.14. Sajmovi zapošljavanja

Organiziranje sajмова za zapošljavanje formalizirano je potpisivanjem Ugovora o realizaciji projekta *Sajmovi zapošljavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2011. godini* između Federalnog zavoda, kantonalnih službi za zapošljavanje i Udruženja poslodavaca u Federaciji BiH.

U junu 2011. godine održan je sajam zapošljavanja u Vitezu i tom prilikom su potpisana 72 ugovora sa poslodavcima o zapošljavanju 89 osoba.

Za učešće na sajmu u Zenici, održanom u oktobru 2011. godine, prijavila su se 52 poslodavca sa 934 oglašena slobodna radna mjesta. Sajmu su prisustvovala 1.164 osobe, a održano je deset radionica za aktivno traženje posla.

U organizaciji Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo, u decembru 2011. godine održan je sajam zapošljavanja, na kojem je učestvovalo 48 poslodavaca, koji su iskazali potrebu za zapošljavanjem 366 radnika.

Federalni zavod je i u 2011. godini podržao održavanje *Regionalnog Virtualnog dana karijera i znanja*, na web stranici www.dankarijera.com, koji je okupio 50 najjačih regionalnih kompanija (13 iz BiH) i obrazovnih ustanova, koje su oglasile 250 slobodnih radnih mjesta. Kroz 3D virtualni izložbeni prostor omogućena je interaktivna komunikacija između posjetilaca, poslodavaca i obrazovnih ustanova.

4.15. Aktivnosti kantonalnih službi za zapošljavanje

Pored sredstava koje je obezbijedio Federalni zavod, za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja u 2011. godini kantonalne službe za zapošljavanje su svojim sredstvima ili uz pomoć drugih institucija implementirale sljedeće programe:

Tabela 10: Pregled aktivnosti kantonalnih službi za zapošljavanje

R. br.	Služba za zapošljavanje (kanton/županija)	Vrsta mjere/poticaja Naziv programa	Ciljna grupa	Izvor finansiranja	Broj korisnika
1	2	3	4	5	6
1.	Zeničko-dobojski	Program poticaja zapošljavanja VSS pripravnika	VSS mladi	Vlada Zeničko-dobojskog kantona	272

R. br.	Služba za zapošljavanje (kanton/županija)	Vrsta mjere/poticaja Naziv programa	Ciljna grupa	Izvor finansiranja	Broj korisnika
1	2	3	4	5	6
2.	Srednjobosanski	Program poticaja zapošljavanja ili volontiranja mladih u 2010. godini ⁸	Mlade osobe sa VSS i VŠS koje su završile školovanje po trogodišnjem Bolonjskom procesu	Služba za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona	59
3.	Hercegovačko-neretvanski	Program zapošljavanja mladih sa VSS	VSS pripravnici	Služba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona	113
4.	Zapadnohercegovački	Program obavljanja pripravnčkog staža za osobe sa VSS i VŠS	Osobe dobi do 30 godina bez radnog iskustva u struci sa VSS i VŠS	Služba za zapošljavanje Zapadnohercegovačkog kantona/Sporazum sa Vladom Zapadnohercegovačkog kantona i općinama	128
5.	Kanton Sarajevo	Sufinansiranje zapošljavanja pripravnika	Osobe bez radnog iskustva u struci	Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo	908
		Program javnih radova	Dugoročno nezaposlene osobe, žene, osobe sa ograničenom radnom sposobnošću i osobe težeg imovinskog stanja		695
		Program sufinansiranja osoba starijih od 40 godina	Osobe starije od 40 godina		187
		Program obuke nezaposlenih osoba za aktivno traženje zaposlenja	Teško zapošljive osobe starije od 30 godina		457
		Program Posao za sve	Osobe sa radnim iskustvom koje nisu u statusu pripravnika		338
		Program samozapošljavanja	Demobilisani borci, šehidske porodice, Romi, osobe sa invaliditetom, dugoročno nezaposlene osobe, žene žrtve nasilja, samohrani roditelji i roditelji sa četvero i više djece i druge nezaposlene osobe		364
		Program sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja nezaposlenih kategorija iz oblasti socijalne politike	Roditelji djece sa najmanje 80% invaliditeta, žrtve nasilja u porodici, bivši štićenici domova za nezbrinutu djecu, liječeni ovisnici, Romi, roditelji/staratelji djece koja ostvaruju pravo na dječiji dodatak, osobe ometene u fizičkom i psihičkom razvoju i osobe kod kojih postoji invalidnost prouzrokovana bolešću ili povredom, povratnici u Kanton Sarajevo i povratnici iz Kantona Sarajevo		68
UKUPNO					3.589

⁸ Implementacija Programa je započela u 2010. godini i nastavljena je u 2011. godini

4.16. Ferijalni rad studenata u Saveznoj Republici Njemačkoj

U okviru Projekta angažiranja studenata iz Bosne i Hercegovine za ferijalni rad tokom ljetnog raspusta u 2011. godini u Saveznoj Republici Njemačkoj boravilo je 185 studenata iz Federacije BiH.

Također, Projektom su obezbijedeni uvjeti za angažman 147 studenata iz Federacije BiH u 2012. godini.

Riječ je o radu, najčešće, na pomoćnim poslovima u hotelima, restoranima, poljoprivredi i, u manjoj mjeri, industriji. Radno vrijeme, plaće i ostali radni uvjeti usklađeni su sa tarifnim odredbama Njemačke, a strani studenti na ferijalnom radu na odgovarajućim poslovima ravnopravni su sa njemačkim radnicima.

5. ZAPOSŁJAVANJE STRANIH DRŽAVLJANA

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba utvrđeno je da je Federalni zavod nadležan za odobravanje zapošljavanja stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalnih službi za zapošljavanje, a u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/99) i Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08), kojima su, između ostalog, definirani izdavanje radnih dozvola, kvota radnih dozvola i izuzeci.⁹

U izvještajnom periodu dato je 1.215 odobrenja za izdavanje radnih dozvola stranim državljanima na period od tri mjeseca do jedne godine, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 78. Odobrenja za izdavanje radnih dozvola uglavnom su data stranim državljanima koji su osnivači firmi u Federaciji BiH ili su u njima direktori i izvršni direktori. Najviše radnih dozvola izdato je za rad u oblasti trgovine, prerađivačke industrije, obrazovanja, finansijskog posredovanja i uslužnih djelatnosti.

Od 1.215 stranih državljana kojima je data radna dozvola (iz 53 zemlje), 43 je NK, 112 PK, 109 KV, 6 VKV, 302 SSS, 46 VŠS, 452 VSS, a 157 osoba je sa zvanjem magistra ili doktora nauka. Za određeni broj stranih državljana osnivača firmi, direktora i izvršnih direktora, zbog dugotrajnog procesa nostrifikacije diplome, i pored toga što imaju završeno visoko obrazovanje, zahtjevi su podnošeni kao da nemaju kvalifikacije, a što nije u suprotnosti sa važećim propisima.

U 2011. godini odbijeno je devet zahtjeva za izdavanje odobrenja za radnu dozvolu stranom državljaninu.

U skladu sa članom 5. Odluke o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2011. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 41/2011), Agenciji za rad i zapošljavanje BiH su tromjesečno dostavljani podaci o izdatim radnim dozvolama po djelatnostima i zanimanjima radi upoređivanja sa Prijedlogom potreba za zapošljavanje stranaca u 2011. godini. Prema Odluci Vijeća ministara BiH, ukupna godišnja kvota radnih dozvola za produženje i novo zapošljavanje stranaca u Federaciji BiH u 2011. godini iznosi 870 radnih dozvola, od kojih se 270 odnosi na novo zapošljavanje a 600 na produženje već izdatih radnih dozvola.

U 2011. godini od ukupno utvrđenih 870 radnih dozvola koje se računaju u kvotu izdate su 622 radne dozvole, od kojih se na novoizdane odnosi 230, a na produžene 392.

⁹ Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donijelo je Odluku o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2011. godinu, VM broj 56/11 od 18. novembra 2010. godine, kojom je utvrđeno da godišnja kvota za produženje već izdatih radnih dozvola u Bosni i Hercegovini iznosi 1.400, od kojih se na Federaciju BiH odnosi 600. Godišnja kvota za novo zapošljavanje u Bosni i Hercegovini iznosi 699 radnih dozvola od kojih se na Federaciju BiH odnosi 270.

Pored radnih dozvola koje se računaju u kvotu, izdato je 610 radnih dozvola koje se ne računaju u kvotu prema članu 79. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu.¹⁰

U svrhu izvještavanja radi ispunjenja uvjeta za liberalizaciju viznog režima Bosne i Hercegovine, kao i izvještavanja radi izrade Migracionog profila BiH za 2011. godinu, Agenciji za rad i zapošljavanje BiH dostavljeni su podaci o izdatim, produženim, poništenim i važećim radnim dozvolama za strance po državama porijekla, djelatnostima, kvalifikaciji, godinama života i spolu.

Tabela 11: Broj izdatih radnih dozvola u Federaciji BiH u 2011. godini po kvartalima

2011. godina	RADNE DOZVOLE KOJE SE RAČUNAJU U KVOTU UTVRĐENU ODLUKOM VIJEĆA MINISTARA BIH			RADNE DOZVOLE KOJE SE NE RAČUNAJU U KVOTU PO ČL. 79. ZAKONA	UKUPNO IZDATE RADNE DOZVOLE
	PRODUŽENE	NOVOIZDATE	UKUPNO KVOTA		
01.01. – 31.03.	94	46	140	147	287
01.04. – 30.06.	88	59	147	121	268
01.07. – 30.09.	111	48	159	146	305
01.10. – 31.12.	99	77	176	196	372
01.01. – 31.12.	392	230	622	610	1.232

Tabela 12: Pregled izdatih radnih dozvola u Federaciji BiH u 2011. godini, po državama i kvalifikacionoj strukturi

R. br.	DRŽAVE	KVALIFIKACIONA STRUKTURA										Ukupno
		NK	PK	NSS	KV	VKV	SSS	VŠS	VSS	Mr	Dr	
1	Turska	10	11	2	11	0	50	5	137	27	47	300
2	Srbija	13	77	2	40	0	40	6	71	12	4	265
3	Hrvatska	0	5	0	7	2	45	11	74	4	4	152
4	Kina	4	0	1	10	0	66	5	7	0	0	93
5	Njemačka	2	5	0	8	2	12	3	15	2	3	52
6	Crna Gora	0	7	0	9	0	13	1	15	3	3	51
7	Slovenija	0	0	0	3	1	10	5	25	2	1	47
8	Austrija	0	0	0	3	0	12	2	12	12	0	41
9	Makedonija	5	1	0	11	0	8	0	7	3	1	36
10	Indija	0	0	0	0	0	2	0	15	4	0	21
11	Italija	4	1	0	1	1	8	0	5	0	0	20
12	Iran	0	0	0	0	0	7	0	5	2	0	14
13	Egipat	0	0	0	0	0	1	0	7	1	1	10
14	Holandija	1	0	0	3	0	2	0	3	0	0	9
15	Saudijska Arabija	0	1	0	0	0	2	0	4	1	1	9

¹⁰ U skladu sa članom 79. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu „Radna dozvola može se izdati nezavisno od utvrđene godišnje kvote radnih dozvola u sljedećim slučajevima: a) strancu koji ima obrazovanje koje odgovara visokom obrazovanju, završenom postdiplomskom ili doktorskom studiju u BiH; b) strancu čiji se rad u BiH zasniva na međunarodnom sporazumu; c) strancu koji obavlja ključne poslove u poslovnom subjektu, a koji nije izuzet od potrebe posjedovanja radne dozvole na osnovu međunarodnog sporazuma; d) učiteljima ili nastavnicima koji izvođe ili pomažu u nastavi u obrazovnim ustanovama zbog svog specifičnog znanja; e) profesionalnim sportistima ili sportskim radnicima koji na osnovu valjano zaključenog ugovora rade u BiH; f) strancu koji je u bračnoj ili vanbračnoj zajednici sa strancem sa odobrenim stalnim boravkom u BiH ili je dijete stranca sa odobrenim stalnim boravkom u BiH.“

R. br.	DRŽAVE	KVALIFIKACIONA STRUKTURA										Ukupno
		NK	PK	NSS	KV	VKV	SSS	VŠS	VSS	Mr	Dr	
16	Francuska	0	0	0	0	0	3	2	3	0	0	8
17	SAD	0	0	0	0	0	2	1	2	1	1	7
18	Rusija	0	1	0	0	0	2	0	4	0	0	7
19	Slovačka	1	0	0	0	0	1	0	4	0	0	6
20	Kuvajt	0	0	0	0	0	2	0	3	1	0	6
21	Velika Britanija	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	5
22	Švedska	0	0	0	1	0	0	1	2	1	0	5
23	Albanija	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	5
24	Jordan	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	5
25	Libija	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1	5
26	Australija	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	4
27	Rumunija	0	3	0	0	0	0	0	1	0	0	4
28	Indonezija	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	4
29	Poljska	0	0	0	0	0	1	0	2	1	0	4
30	Španija	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3
31	Sirijska	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3
32	Malezija	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
33	Nepal	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
34	Mađarska	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
35	Južna Afrika	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
36	Irak	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
37	Bugarska	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
38	Češka Republika	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2
39	Grčka	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
40	Ukrajina	0	0	0	0	0	1	0		0	0	1
41	Belgija	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
42	Pakistan	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
43	Uzbekistan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
44	Brazil	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
45	Singapur	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
46	Palestina	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
47	Portugal	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
48	Sjeverna Irska	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
49	Kirgistan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
50	Gruzija	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
51	Republika Koreja	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
52	Libanon	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
53	Senegal	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Ukupno		43	112	5	109	6	302	46	452	86	71	1.232

Od ukupno izdatih radnih dozvola stranim državljanima, na Kanton Sarajevo se odnosi 52,76%, Tuzlanski 9,71%, Zeničko-dobojski 9,22%, Hercegovačko-neretvanski 8,97%, Unsko-sanski 6,83%, Srednjobosanski 4,03%, Zapadnohercegovački 3,45%, Bosansko-podrinjski 2,72%, Posavski 1,49% i na Kanton 10 se odnosi 0,82%.

Radi lakšeg prevazilaženja spornih pitanja koja nastaju zbog neusklađenosti Zakona o zapošljavanju stranaca Federacije Bosne i Hercegovine i Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu Bosne i Hercegovine, u saradnji sa Međunarodnom finansijskom korporacijom (IFC) – Grupacijom Svjetske banke, a u okviru projekta „Jačanje konkurentnosti na različitim nivoima BiH“, provedene su odgovarajuće aktivnosti za olakšavanje generiranja ulaganja i unapređenja privatnog sektora i poslovnog okruženja.

S tim u vezi оформljena je radna grupa koja je izradila jednoobraznu i pojednostavljenu *Proceduru za izdavanje radnih dozvola strancima*, a u skladu sa preporukama Vlade Federacije BiH iz Izvještaja o implementaciji Projekta regulatorne reforme. Time su javne službe za zapošljavanje u Federaciji BiH dale značajan doprinos uklanjanju administrativnih prepreka za strana ulaganja. Radnu grupu su činili predstavnici Federalnog zavoda, kantonalnih službi za zapošljavanje, IFC-a, Ministarstva sigurnosti BiH i Federalne uprave za inspeksijske poslove. Procedurom je smanjen broj dokumentacije potrebne za izdavanje radne dozvole sa 18 na 6 - 8 dokumenata, ovisno o tome da li se radna dozvola izdaje prvi put ili je riječ o produženju već izdate radne dozvole, ujednačeni su administrativni troškovi u vezi sa izdavanjem radne dozvole, reducirani rokovi postupka izdavanja radne dozvole na način da se stranim ulagačima koji su osnivači firmi i osobe ovlaštene za zastupanje radna dozvola izda hitno, a najduže u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva. Prema preliminarnoj analizi troškova i koristi koju je sačinio IFC, usvajanje jedinstvene Procedure će rezultirati potencijalnim uštedama u direktnim i indirektnim troškovima za poslovnu zajednicu u iznosu 1.535.926 KM.

6. PROFESIONALNA ORIJENTACIJA I SELEKCIJA

Profesionalna orijentacija u javnih službama za zapošljavanje temelji se na načelima Rezolucije o cjeloživotnoj karijernoj orijentaciji, koju je usvojilo Vijeće ministara EU 2004. godine, prema kojoj se karijerna orijentacija odnosi na raspon aktivnosti¹¹ koje građanima bilo koje dobi omogućavaju da prepoznaju svoje sposobnosti, kompetencije i interese.

Korisnici usluga profesionalne orijentacije su nezaposlene osobe koje aktivno traže posao ili se pripremaju za zapošljavanje i programe obuke, učenici pred izborom daljeg obrazovanja, te poslodavci koji žele zaposliti nove radnike.

6.1. Aktivnosti usmjerene prema nezaposlenim osobama

U 2011. godini održana su 1.142 jednodnevna informativna i 200 dvodnevni motivacijskih seminara, na kojima su nezaposlene osobe imale priliku da se upoznaju sa pravima i obavezama koje imaju u skladu sa svojim statusom, aktuelnim programima zapošljavanja, kao i da poboljšaju svoje vještine aktivnog traženja zaposlenja. Seminarima je prisustvovalo 13.946 nezaposlenih osoba. Također, provedena je obuka iz poduzetništva u okviru 15 seminara, koje je pohađalo 185 osoba, od kojih 176 žena.

Federalni zavod je sufinansirao realizaciju Programa „Uspjet ću!“, u službama za zapošljavanje Srednjobosanskog i Hercegovačko-neretvanskog kantona, namijenjenog teže zapošljivim grupama nezaposlenih osoba. Pojedinačni seminari traju do četiri sedmice, tokom kojih nezaposlene osobe, pored vještina aktivnog traženja zaposlenja prolaze i

¹¹ Primjeri takvih aktivnosti uključuju davanje informacija i savjeta, ocjenjivanje kompetencija, mentorstvo, zastupanje, podučavanje o procesu donošenja odluka te o vještinama upravljanja karijerom. Kako bi se izbjegle nejasnoće – jer čitav niz izraza koji se koristi u zemljama članicama kako bi se opisale usluge koje se pružaju u okviru tih aktivnosti, uključujući obrazovno, strukovno i karijerno vođenje, savjetovanje, usmjeravanje kroz zanimanje itd. – izraz „orijentacija“ se u ovom tekstu koristi za označavanje bilo kojeg ili svih oblika navedenih usluga, a zemlje članice bi izraz trebalo da prevedu na način da opisuje odgovarajuće usluge u njihovim zemljama.

poseban psihosocijalni program kojim se nastoje (re)integrirati na tržište rada. Održan je 81 seminar u kojima su učestvovala 962 nezaposlene osobe, od kojih 696 žena.

6.2. Aktivnosti usmjerene prema učenicima i obrazovnom sistemu

Federalni zavod je u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje uspostavio sistem redovnog profesionalnog informiranja u osnovnim i srednjim školama u Federaciji BiH radi upoznavanja učenika o značaju izbora daljeg obrazovanja i uključivanja na tržište rada. Tokom 2011. godine u aktivnosti profesionalnog informiranja uključena je 171 osnovna i 65 srednjih škola, odnosno oko 60.000 učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola.

U sklopu projekta „Stručno obrazovanje i usavršavanje“, koji implementira Njemačko društvo za međunarodnu saradnju (GIZ) u saradnji sa Federalnim zavodom, izrađen je „Vodič za upis u srednju školu“. Vodič sadrži informacije o sistemu obrazovanja u Bosni i Hercegovini, o 13 porodica zanimanja, odnosno 61 zanimanju trećeg stepena i 40 zanimanja četvrtog stepena, te kontakt informacije o srednjim školama.

7. ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA

Radi sticanja realnog uvida u stanje na tržištu rada u Federaciji Bosne i Hercegovine, Federalni zavod je u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje i u 2011. godini proveo istraživanje na uzorku od 3.000 poslodavaca. Cilj istraživanja, na kojem su bili angažirani savjetodavci općinskih biroa za zapošljavanje i nezaposlene osobe posebno obučene za tu priliku, jeste da se dobiju što potpunije informacije o potrebama poslodavaca, odnosno suficitarnim i deficitarnim zanimanjima.

Prema iskazanim potrebama anketiranih poslodavaca, najtraženija zanimanja su: šivač (590), radnici za razne poslove (248), prodavač (148), zavarivač (137), bravar (126), ekonomista (117), radnici za jednostavne poslove u proizvodnji i srodnim zanimanjima (112), stolar (109), radnik za jednostavne poslove drugdje nerazvrstan (103), medicinska sestra (85).

Potrebe poslodavaca za radnom snagom se najviše odnose na radnike sa srednjom stručnom spremom III stepena (1.499), srednjom stručnom spremom IV stepena (1.444), visokom stručnom spremom (1.181), kao i na nekvalifikovane radnike (328).

Najbrojnija zanimanja prema očekivanom višku su: radnici za jednostavne radove u rudarstvu i građevinarstvu (128), rudarski radnik (50), bravar (23), nastavnici u osmogodišnjem obrazovanju (22), prodavač (21), stolar (20), nastavnici u srednjoškolskom obrazovanju (20).

Također, iskazane su potrebe i za dodatnim vještinama radnika, koje bi, prema mišljenju poslodavaca, trebalo postići obukom za određene poslove u okviru radnog mjesta (52,24%), sticanjem potrebnih vještina u verificiranoj instituciji (30,82%), dokvalifikacijom i prekvalifikacijom (14,43%), te ostalim vidovima stručnog osposobljavanja (2,51%).

Najveći broj poslodavaca za razlog nedostatka radne snage naveo je neodgovarajuću kvalifikaciju radnika (28,14%), nedostatak poticajnih sredstava (17,91%), nedovoljno radno iskustvo (17,78%), poreznu politiku (16,58%) i dr.

Određeni broj poslodavaca je izrazio i nezadovoljstvo stručnim znanjem i vještinama radnika. Kao razlozi za to navedeni su nedostatak: praktičnog iskustva (35,66%), stečene kvalifikacije (17,8%), socijalnih i organizacionih vještina (12,78%), općeg znanja (12,01%), posebnih vještina (11,3%), poduzetničkih vještina (8,4%) i drugo (2,05%).

Kad je riječ o trendu poslovanja, kod 946 poslodavaca je u 2011. godini zabilježena stagnacija, kod 721 rast te kod 454 opadanje obima poslodavanja.

U vezi sa načinom traženja zaposlenika, 32,9% poslodavaca je navelo da nove zaposlenike traže posredovanja biroa za zapošljavanje (32,51%), ličnim kontaktima (30,56%), preko sredstava javnog informiranja (25,88), putem interneta (5,71), posredstvom obrazovnih ustanova (2,25%) i privatnih agencija za zapošljavanje (1,16%), te ostalo (1,93%).

8. AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU RADA FEDERALNOG ZAVODA I KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE

8.1. Objavljivanje oglasa za posao na internet stranici Federalnog zavoda

Kao i prethodnih godina, Federalni zavod je i u 2011. godini nastavio objavljivati oglase o slobodnim radnim mjestima posredstvom svoje internet stranice (www.fzzz.ba), što je nezaposlenim osobama u Bosni i Hercegovini predstavljalo olakšanje u nastojanju da se kvalitetno i pravovremeno informiraju o mogućnostima zapošljavanja.

Objavljen je 1.841 oglas, kojim je iskazana potreba za zapošljavanjem 3.192 izvršioca različitog profila. Najviše slobodnih radnih mjesta je oglašeno u oblastima komercijale/prodaje (434), državne službe (374) i ekonomije/finansija (334).

Kada je riječ o uvjetima za zapošljavanje, poslodavci su najviše zahtijevali odgovarajuću stručnu (školsku) spremu (1.421), radno iskustvo (753) i poznavanje rada na računaru (610), dok su nešto manje tražili vozačku dozvolu i poznavanje stranog jezika.

8.2. Projekat Evropske unije u Bosni i Hercegovini – „Unapređenje aktivnih mjera tržišta rada u Bosni i Hercegovini“ (IALM)

U augustu 2011. godine okončana je realizacija projekta tehničke pomoći Bosni i Hercegovini „Unapređenje aktivnih mjera tržišta rada u BiH“ (IALM), koji je imao za cilj unaprijediti stanje u oblasti aktivnih mjera zapošljavanja.

Provedene su aktivnosti obuke iz poduzetništva, upravljanja promjenama, dizajniranja i provođenja aktivnih mjera zapošljavanja, te odgovarajućeg monitoringa, kojima je obuhvaćeno oko 150 zaposlenika javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH.

Uspostavljen je i ogledni biro za zapošljavanje u Zenici, koji djeluje po savremenim principima i tehnologijama rada.

Također, u septembru 2011. godine, zvanično je započela realizacija novog dvogodišnjeg projekta tehničke pomoći Bosni i Hercegovini „Izgradnja institucija i kapaciteta u sektoru zapošljavanja u Bosni i Hercegovini“ (ICBES), koji se finansira iz sredstava Evropske unije, a implementira ga EPRD konzorcij iz Poljske. Kao polazište za realizaciju ovog projekta poslužit će aktivnosti provedene u okviru IALM-a.

8.3. Doktrina rada javnih službi za zapošljavanje

U 2011. godini izrađena je i zvanično predstavljena *Doktrina rada javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH*. Riječ je o sveobuhvatnom dokumentu, kojim se na stručan način uspostavljaju principi i pristup rada u javnim službama za zapošljavanje, kao jednog od ključnih partnera na tržištu rada, kako bi do izražaja došla razvojna funkcija ovih institucija u smislu uključivanja nezaposlenih osoba na tržište rada i saradnje sa poslodavcima, te prilagođavanju standardima i iskustvima Evropske unije.

Doktrina predstavlja inovativan odgovor na stalne promjene i izazove koji se u procesu reformi javljaju pred službama za zapošljavanje i predstavlja alat za unapređenje njihovih

kapaciteta, te nudi mogućnost primjene istog standarda u radu sa nezaposlenim osobama kao što je to u zemljama Evropske unije.

Sva poglavlja su usklađena sa odredbama konvencija Međunarodne organizacije rada koje se odnose na nadležnosti, organizaciju i aktivnosti javnih službi za zapošljavanje i smjernice Evropske unije.

8.4. Stručno osposobljavanje zaposlenika

Strateški prioritet Federalnog zavoda u upravljanju ljudskim resursima jeste uspostavljanje održivog koncepta kontinuirane edukacije zaposlenika radi jačanja vlastitih institucionalnih kapaciteta i poboljšanja sistema upravljanja radnim učinkom. Osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika radi povećanja nivoa općeg i stručnog znanja i njihove kompetentnosti provodi se u skladu sa Politikom kvaliteta i godišnjim Planom edukacije zaposlenika. Ovaj segment obuhvata niz kontinuiranih aktivnosti s obzirom na prihvaćenu orijentaciju i politiku institucije da su educirani kadrovi uvjet za ostvarivanje programskih ciljeva i pružanje kvalitetnih usluga korisnicima.

Ovisno o opisu poslova i odgovornosti zaposlenika, provedene su edukacije: Menadžerske i socijalne poslovne vještine u radnom okruženju, Upravljanje promjenama, Ravnopravnost spolova u politikama posredovanja u zapošljavanju, Upravljanje ljudskim potencijalima, Poduzetništvo, Rane intervencije u procesu otpuštanja zaposlenika, Legalne migracije radne snage, Javne nabavke, Informatička edukacija po programu ECDL, stručne obuke iz oblasti finansija i računovodstva te pravnih poslova.

Mjerenje uspješnosti provedenih edukacija iz socijalno-poslovnih vještina u radnom okruženju (Timski rad, Asertivno ponašanje, Self management) kao i provedene menadžerske obuke (Xpert PBS moduli: Uspješna moderacija sastanaka, Optimalno korištenje vremena, Pregovarati, diskutirati, argumentirati) pokazuje da više od 85% zaposlenika smatra da je sadržaj programa edukacije primjenjiv u obavljanju poslova, te da će u velikoj mjeri doprinijeti poboljšanju radne efikasnosti.

Također, Federalni zavod je tokom izvještajnog perioda, u skladu sa svojim nadležnostima u okviru usklađivanja i koordinacije rada službi za zapošljavanje, informiranja i stručnog usavršavanja zaposlenika kantonalnih službi za zapošljavanje, samostalno i u saradnji sa drugim subjektima organizirao radno-edukativne sastanke iz oblasti profesionalne orijentacije, aktivne politike zapošljavanja, istraživanja tržišta rada, materijalno-socijalne sigurnosti, zapošljavanja stranaca, informacionih tehnologija i finansijskog poslovanja.

Međunarodni razvojni projekti su značajan dio sadašnjih, ali i budućih aktivnosti javnih službi za zapošljavanje, zbog čega će u 2012. godini, osim nastavka edukacije zaposlenika iz socijalno-poslovnih vještina i stručne obuke za kvalitetno obavljanje radnih zadataka, posebno usmjerenje biti na osposobljavanje za pripremu, praćenje i provođenje projekata koji se finansiraju iz fondova Evropske unije.

9. INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

Federalni zavod ima zakonsku obavezu da vodi i objedinjuje zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i da predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti.

U 2011. godini potpisan je ugovor sa profesionalnom IT firmom za održavanje postojećeg jedinstvenog informacionog sistema, uz čiju je stručnu pomoć uspješno vršeno održavanje sistema.

Nakon izvršenih konsultantskih usluga za analizu postojećeg informacionog sistema u tehničkom, pravnom i ekonomskom smislu, prijedloga održavanja postojećeg sistema i

izrade tenderske dokumentacije za razvoj novog informacionog sistema i plana migracije podataka, te nakon završene ekspertize tenderske dokumentacije, u 2011. godini su pokrenute aktivnosti za javnu nabavku usluga putem otvorenog postupka za implementaciju projekta "*Informacioni sistem upravljanja podacima o nezaposlenim osobama*". S obzirom na pokrenute aktivnosti javne nabavke, predviđa se da će implementacija Projekta početi u 2012. godini.

Novim informacionim sistemom trebalo bi da se dobije centraliziran sistem po najnovijim tehnološkim standardima i normama, koji bi bio lako nadogradiv i prilagođen budućim potrebama za integracijom sa drugim institucijama, i koji bi mogao zadovoljiti najsavremenije informatičke potrebe.

Stupanjem na snagu ELMO/TAFF projekta od 2011. godine, implementirano je i testirano privremeno tehničko rješenje za razmjenu podataka sa Poreskom upravom, koje je tokom 2011. godine funkcioniralo bez problema. Također, vršeno je i održavanje postojeće VPN mreže između Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje, a što je bio ključni faktor u razmjeni podataka sa Poreskom upravom.

U izvještajnom periodu Federalni zavod je prilagodio postojeće i izradio nove aplikacije za podršku u realizaciji programa za zapošljavanje. Izrađena je nova aplikacija za ispitivanje tržišta rada koja ima samo jednu centralnu bazu podataka i u radu koristi VPN mrežu.

Izrađena je i puštena u funkciju nova web stranica za profesionalnu orijentaciju www.abecedakarijere.ba. Također, pokrenute su i aktivnosti na izradi novog web portala Federalnog zavoda, koji bi trebalo da zamijeni postojeću web stranicu. Novi web portal će, između ostalog, omogućiti poslodavcima unošenje oglasa za posao, obavještanje korisnika web stranice o novim oglasima, detaljan statistički pregled i dr.

10. UPRAVNI ODBOR

U izvještajnom periodu Upravni odbor je održao devet sjednica, na kojima su razmatrana najznačajnija pitanja iz nadležnosti Federalnog zavoda i ostvarivanja funkcija zapošljavanja.

U skladu sa svojim ovlaštenjima, Upravni odbor je uvojio: Izvještaj o izvršenju Finansijskog plana za 2010. godinu; Zbirni izvještaj o redovnom godišnjem popisu sa stanjem na dan 31.12.2010. godine; Akcioni plan na bazi Izvještaja Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2010. godinu; Izvještaj o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2010. godinu; kvartalne izvještaje o izvršenju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2011. godinu; Prve, Druge i Treće izmjene i dopune Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2011. godinu; Program rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2012. godinu; Finansijski plan za 2012. godinu i procjenu plana za 2012. i 2013. godinu; Odluku o visini procenata novčanih sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje kod poslovnih banaka za obavljanje poslova platnog prometa putem transakcijskih računa i oročavanja novčanih sredstava; Odluku o visini naknade za administrativne troškove u postupku izdavanja odobrenja za radnu dozvolu strancima sa Procedurom za izdavanje radne dozvole i dr.

S ciljem unapređenja zapošljavanja i samozapošljavanja, Upravni odbor je donio odluke koje se odnose na provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja i uvjete za njihovo provođenje, i to za: Program sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja Roma u 2011. godini, Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva u 2011. godini – „Dajte šansu mladima“, Program sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja žena u 2011. godini, Program zapošljavanja i samozapošljavanja

povratnika u 2011. godini, Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba „Mladi poduzetnik“, Program sufinansiranja obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije u 2011. godini „Druga prilika“ i Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva u 2011. godini „400 +“. Također, usvojio je Odluku o otpisu zateznih kamata, Informaciju o komisionim kreditima plasiranim putem Sparkasse banke d.d. Sarajevo, Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo i Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine u periodu 2002.- 2004. godina, Informaciju o rezultatima realizacije Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga, kao i Operativni program realizacije Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla.

I u ovom izvještajnom periodu Upravni odbor je razmatrao prijedloge Komisije za ocjenu prijava i programa tržišta rada, radi davanja saglasnosti za odobravanje sredstava iz kreditne linije za demobilisane borce kod Razvojne banke FBiH.

U vezi sa radom Federalnog zavoda, Upravni odbor je donio Pravilnik o izmjenama Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja službenih vozila i kontroli potrošnje goriva i Odluku o odobravanju javnih nabavki.

11. KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE

Članom 5. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod je, pored ostalog, nadležan da koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih. U protekloj godini redovno su održavani sastanci direktora javnih službi za zapošljavanje u Federaciji Bosne i Hercegovine radi dogovora o:

- programskim aktivnostima u 2011. godini,
- organiziranju sajмова zapošljavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2011. godini,
- donošenju Procedure za izdavanje radnih dozvola,
- definiranju plana za rješavanje obaveza prema Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica,
- realizaciji programa aktivne politike zapošljavanja u 2011. godini (Program sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja žena, Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva „400+“ i „Mladi poduzetnik“),
- primjeni Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom,
- zajedničkoj nabavci softverske podrške za uvođenje trezorskog poslovanja,
- realizaciji Projekta podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošljavanje (SSNESP),
- prezentaciji aktivnosti na implementaciji projekta YERP, programa IALM (obuke iz poduzetništva), projekta Sajmovi za zapošljavanje u 2011. godini, koji se provodi sa Udruženjem poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U okviru tih sastanaka organizirano je potpisivanje Sporazuma o finansiranju i realizaciji Programa zapošljavanja i samozapošljavanja žena u 2011. godini, Sporazuma o finansiranju i realizaciji programa samozapošljavanja mladih osoba „Mladi poduzetnik“, amandmana I na Sporazum o implementaciji i finansiranju projektnih aktivnosti SSNESP-a u periodu 2010-2014. godina.

12. INFORMIRANJE

Poslovi informiranja u 2011. godini izvršavani su s ciljem postizanja transparentnosti rada i promoviranja Federalnog zavoda kao pouzdanog partnera poslodavaca i nezaposlenih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U izvještajnom periodu na internet stranici (www.fzzz.ba) redovno su objavljivane vijesti o aktivnostima Federalnog zavoda i kretanjima na tržištu rada (100 vijesti), a u javnost su plasirane i posredstvom novinskih agencija (FENA i ONASA). Printani mediji su objavljivali dostavljene vijesti (Dnevni avaz, Oslobođenje, Nezavisne novine, Dnevni list, Večernji list), a elektronski mediji su na temelju tih vijesti emitirali priloge, što je Federalnom zavodu osiguralo solidan medijski prostor. U dnevnim listovima i na internet portalima objavljeno je 295 članaka u vezi sa aktivnosti Federalnog zavoda, od čega je deset sadržavalo negativne konotacije. Elektronski mediji su emitirali 90 priloga u kojima su predstavnici Federalnog zavoda davali izjave, a zabilježeno je i 17 gostovanja u raznim emisijama radio i TV stanica. Generalna je ocjena da je sa štampanim i elektronskim medijima u Bosni i Hercegovini ostvarena dobra saradnja, te da ih je većina objektivno izvještavala o aktivnostima Federalnog zavoda.

Također, Federalni zavod je organizirao devet konferencija za novinare radi upoznavanja javnosti o svojim aktivnostima. Odziv medija, printanih i elektronskih, bio je izuzetno dobar.

S obzirom na savremene trendove u pristupu informacijama i sve veći broj korisnika interneta, Federalni zavod je pokrenuo svoju drugu web stranicu (www.abecedakarijere.ba) s namjerom približavanja informacija nezaposlenim osobama, učenicima, studentima i drugim potencijalnim korisnicima u vezi sa profesionalnom orijentacijom kao bitnim segmentom u prevenciji nezaposlenosti. Na toj stranici je u izvještajnoj godini zabilježeno blizu 30.000 posjeta. Druga, bazna internet stranica Federalnog zavoda (fzzz.ba), u istom periodu je zabilježila 265.445 posjeta, što u prosjeku čini 22.120 posjeta mjesečno. U poređenju sa 2010. godinom, kada je bilo 144.905 posjeta, zabilježen je znatan porast. Osim toga, u skladu sa modernim načinom komuniciranja sa korisnicima, na socijalnoj internet mreži *Facebook* uspostavljen je profil Federalnog zavoda (www.facebook.com/abecedakarijere.ba) radi informiranja i uspostavljanja čvršćih i interaktivnih veza sa nezaposlenim osobama, posebno s mladima. To je opravdalo očekivanja budući da je Federalni zavod za posljednja tri mjeseca 2011. godine stekao preko hiljadu facebook prijatelja, a svaki dan se dostavljaju novi zahtjevi za prijateljstvo. Također, radi uspostavljanja interakcije sa nezaposlenim osobama, a kako bi se stekao uvid u njihove potrebe, na obje internet stranice su u izvještajnom periodu postavljana anketna pitanja na koja su nezaposlene osobe imale priliku da odgovore. Analiza rezultata ankete poslužit će Federalnom zavodu u kreiranju budućih aktivnosti.

Bilten, u kojem su mjesečno objavljivani statistički podaci o zaposlenosti i nezaposlenosti u Federaciji BiH (tabelarno i grafički), dostavljan je svakog mjeseca na više od 300 adresa vladinih i nevladinih organizacija, kao i štampanim i elektronskim medijima.

13. SARADNJA SA DOMAĆIM I MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA

Ako se sagledaju ostvareni oblici saradnje sa drugim institucijama i partnerskim organizacijama, za 2011. godinu se može reći da je bila uspješna i sadržajna poslovna godina, što se ogleda u kontinuitetu uspješne saradnje sa Vladom Federacije BiH, Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i njemu pripadajućom Jedinicom za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja. Također, saradivano je sa Federalnim ministarstvom finansija, Federalnim ministarstvom

obrazovanja i nauke, Federalnim ministarstvom raseljenih osoba i izbjeglica i Federalnim ministarstvom razvoja, obrta i poduzetništva, te nadležnim institucijama za zapošljavanje: Agencijom za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, Zavodom za zapošljavanje Republike Srpske i Zavodom za zapošljavanje Brčko distrikta BiH.

Federalni zavod je aktivno sudjelovao u pripremi razvojnih projekata u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć 2011 (IPA), u sklopu radne grupe za sektor zapošljavanja, te u izradi najvažnih strateških dokumenata za Bosnu i Hercegovinu, za period 2010-2014. godina.

U 2011. godini je potpisan *Protokol o razmjeni podataka* kojim se reguliše način korištenja podataka iz Jedinstvenog sistema Porezne uprave, proces razmjene podataka sa korisničkim sistema, te odgovornost za sigurnost korištenja tih podataka. Novi sistem je u velikoj mjeri pojednostavio proces registracije poslodavaca i drugih obveznika uplate doprinosa za socijalno osiguranje, u skladu sa primjenom Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa. Osim transparentnijeg pristupa informacijama, Protokolom će se ojačati finansijska disciplina i smanjiti evazija javnih prihoda.

Predstavnici Federalnog zavoda su sudjelovali u projektu „Obrazovanje odraslih u BiH“, u organizaciji GIZ-a, koji pruža podršku bosanskohercegovačkim partnerima pri reformskim nastojanjima u oblasti obrazovanja odraslih, posebno u pogledu ekonomskih i socijalnih potreba u BiH u formalnom, neformalnom i informalnom dijelu. U 2011. godini stručnu podršku su dali predstavnici Federalnog zavoda u izradi osam promotivnih video spotova koji za cilj imaju podizanje svijesti o značaju obrazovanja odraslih.

Federalni zavod je i u 2011. godini podržao projekat „Volontiraj-kreditiraj“, u okviru kojeg je za minimalnu naknadu volontiralo oko 2.000 srednjoškolaca u Bosni i Hercegovini. Projekat je provelo Udruženje Infohouse iz Sarajeva.

Projektom *Ekonomska i društvena reintegracija preživjelih žrtava mina/NUS-a u Bosni i Hercegovini*, koji je realiziran u saradnji sa *Međunarodnim fondom za deminiranje i pomoć žrtvama mina (ITF)* i *Centrom za razvoj i podršku (CRP)* obezbijedena su finansijska sredstva za samozapošljavanje 60 osoba iz ciljane grupe. Federalni zavod je učestvovao u sufinansiranju tog projekta u iznosu od 100.000 KM. Na 38. međunarodnom sajmu poljoprivrede i prehrambene industrije u Gradačcu obezbijedeno je prisustvo za 14 korisnika Projekta, te je održan okrugli sto pod nazivom „Zapošljavanje osoba s invaliditetom u BiH – mogućnosti i dobre prakse“. U okviru manifestacije „Poslodavac godine za osobe sa invaliditetom u BiH“, koja je održana povodom dana osoba s invaliditetom, Federalnom zavodu je dodijeljena posebna zahvalnica za podršku projektima zapošljavanja osoba sa invaliditetom.

U oktobru 2011. godine potpisan je Sporazum o poslovnoj saradnji između Sarajevske regionalne razvojne agencije (SERDA) i Federalnog zavoda. Uspostavljanjem partnerstva između ove dvije institucije predviđena je razmjena informacija i iskustava u oblasti tržišta rada, analiza potreba tržišta rada sa prijedlozima rješenja, zajednička organizacija edukacije, programa prekvalifikacije i dokvalifikacije za nezaposlene osobe evidentirane u službama za zapošljavanje, u skladu sa potrebama poslodavaca. Također, otvorena je mogućnost saradnje u pripremi zajedničkih programa i projekata te njihovo kandidiranje prema fondovima Evropske unije.

Radi pružanja kvalitetne i sveobuhvatne podrške korisnicima usluga, naročito nezaposlenim ženama, kao marginaliziranoj i teško zapošljivoj kategoriji na tržištu rada, Federalni zavod, Udruženje Infohouse i Fondacija CURE zaključili su Sporazum o poslovnoj saradnji, koja treba da se razvija kroz: razmjenu informacija i iskustava u oblasti tržišta rada, analizu potreba tržišta rada sa prijedlozima rješenja, promociju aktivnosti

usmjerenih na povećanje zaposlenosti, naročito zapošljavanja žena i razvoja ženskog poduzetništva, saradnju u organizaciji edukacije za nezaposlene osobe, programe prekvalifikacije i dokvalifikacije, te mogućnosti saradnje u pripremi zajedničkih programa i projekata.

Također, sa USAID-Sida FIRMA projektom zaključen je Sporazum o partnerstvu, koji podrazumijeva zajedničke aktivnosti na razvoju radne snage u Bosni i Hercegovini, posebno u domenu: obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije, sticanja dodatnih vještina, poboljšanja istraživačkih metoda tržišta rada, prikupljanja informacija sa tržišta rada o stručnoj spremi i zanimanjima, posebnih znanja i vještina nezaposlenih, te programa osnaživanja žena i drugih socijalno i ekonomski isključenih grupa. U okviru tri projekta obuke nezaposlenih osoba za poznatog poslodavca osposobljene su 652 osobe, i to 600 za zanimanje šivač, 32 za zanimanje mehatroničar i 20 za zanimanje varilac, a koje su po završetku obuke dobile posao u općinama Tešanj i Goražde.

Ostvarena je dobra saradnja sa Gender centrom Federacije BiH, te je s tim u vezi izvršeno usklađivanje statističkih i drugih dokumenata prema Zakonu o ravnopravnosti spolova i preporukama iz Akcionog plana za Gender odgovorno budžetiranje.

Podržana je inicijativa Centara civilnih inicijativa (CCI) da se ukine obaveza dostavljanja ljekarskog i uvjerenja o nekažnjavanju koja se zahtijevaju od kandidata prijavljenih na javni konkurs, jer predstavlja formalnu prepreku zapošljavanju i diskriminaciju prema kandidatima lošijeg materijalnog stanja.

Sa udruženjem Kali Sara – Romski informativni centar potpisan je Memorandum o saradnji u okviru projekta „Osnaživanje Romkinja za zapošljavanje i samozapošljavanje“. Memorandumom je, između ostalog, definirano provođenje istraživanja radi prikupljanja relevantnih podataka i informacija o potrebama te populacije u oblasti tržišta rada (potrebe za stručnim osposobljavanjem, razvojem poslovnih vještina i ostalih znanja).

Također, nastavljena je saradnja sa obrazovnim i drugim zainteresiranim institucijama i organizacijama u Federaciji BiH u sklopu implementacije Operativnog plana za realizaciju aktivnosti na osnovu mjera i preporuka sadržanih u Analizi stanja u oblasti srednjeg obrazovanja, sa prijedlogom mjera za usklađivanje obrazovanja sa potrebama privrede.

Predstavnici Federalnog zavoda su aktivno učestvovali i u realizaciji drugih međunarodnih projekata koji za cilj imaju unapređenje tržišta rada u Bosni i Hercegovini, kao što su: „Zajedničko učenje – zajednica prakse“ (ETF), „Učenje o poduzetništvu u obrazovnim sistemima u Bosni i Hercegovini“ (EU) i „Podrška Evropske unije srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini IV“ (EU VET IV).

14. ZAKLJUČNA ZAPAZANJA

U izvještajnom periodu pokrenuta je realizacija svih aktivnosti planiranih Programom rada za 2011. godinu.

Znatna finansijska sredstva su usmjerena kantonalnim službama za zapošljavanje radi obezbjeđenja sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba (novčana naknada, zdravstveno osiguranje). Naime, kantonalne službe za zapošljavanje su u 2011. godini isplatile za:

- novčanu naknadu 37.950.922,47 KM,
- zdravstveno osiguranje 18.885.193,90 KM i
- penzijsko-invalidsko osiguranje nezaposlenih osoba 1.416.013,05 KM.

S obzirom na to da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje nisu bila

dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, kao i zbog enormnog povećanja broja korisnika tih prava, kantonalne službe za zapošljavanje nisu mogle uredno izmiriti svoje primarne zakonske obaveze po osnovu materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, te je Federalni zavod, u skladu sa raspoloživim planiranim finansijskim sredstvima, a po odobrenju Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, izvršio uplatu nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje u iznosu od 9.203.848,77 KM.

U skladu sa Zakonom o prestanku važenja Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, Federalni zavod je u 2011. godini izvršio uplatu u iznosu od 10.300.000 KM, dok su kantonalne službe za zapošljavanje na ime novčanih naknada demobiliziranim braniocima isplatile iznos od 16.630.027,94 KM.

Za realizaciju Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla utrošena su sredstva u iznosu 1.275.653 KM.

I pored obaveza u 2011. godini koje se tiču materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, tzv. pasivnih mjera, Federalni zavod je dao doprinos ublažavanju posljedica globalne ekonomske krize na tržištu rada. Osigurana su sredstva za dovršetak realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja započetih u 2010. godini kao i za realizaciju novih aktivnosti započetih u 2011. godini te su, srazmjerno raspoloživim finansijskim sredstvima, stvorene pretpostavke za zapošljavanje, samozapošljavanje ili obuku značajnog broja nezaposlenih osoba.

Navedene mjere su podrazumijevale:

- sufinansiranje zapošljavanja oko 2.000 mladih bez radnog iskustva
- sufinansiranje zapošljavanja i samozapošljavanja 1.511 žena
- sufinansiranje zapošljavanja i samozapošljavanja 1.140 povratnika
- sufinansiranje zapošljavanja i samozapošljavanja 347 osoba s invaliditetom
- sufinansiranje zapošljavanja i samozapošljavanja 156 Roma
- sufinansiranje poduzetničke i informatičke obuke 140 žena
- sufinansiranje samozapošljavanja i obuke 99 mladih poduzetnika
- sufinansiranje zapošljavanja 401, samozapošljavanja 200 i obuke 588 osoba kroz projekat SSNESP za posebne kategorije nezaposlenih osoba
- kreditiranje zapošljavanja 178 osoba kroz Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja posredstvom Razvojne banke Federacije BiH
- podršku organiziranju sajмова za zapošljavanje na kojima je oglašeno oko 1.400 slobodnih radnih mjesta
- sufinansiranje obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije za 2.194 osobe
- obuku za aktivno traženje posla (pisanje biografije i popratnog pisma, razgovor sa poslodavcem) kroz centre za informiranje, savjetovanje i obuku i projekat "Uspjet ću!" za oko 10.000 mladih.

Zbog smanjenog obima proizvodnje i ekonomskih aktivnosti generalno, kao direktne posljedice globalne ekonomske krize, zabilježen je veliki broj prijava na evidenciju nezaposlenih osoba po prestanku radnog odnosa, ali i nakon završetka školovanja.

Naime, u 2011. godini na evidenciju nezaposlenih po prestanku radnog odnosa prijavilo se 51.991 osoba, ali je u istom periodu sa evidencije zaposleno 52.876 osoba. Upoređujući broj prijavljenih osoba na evidenciju po prestanku radnog odnosa sa brojem zaposlenih sa evidencije nezaposlenih, može se konstatirati da je na tržištu rada u Federaciji BiH osjetna

fluktuacija radne snage. Ukupno se na evidenciju nezaposlenih prijavilo 99.717 osoba, dok je 92.609 osoba brisano se evidencije nezaposlenih po raznim osnovama.

Očekuje se da će i u 2012. godini biti potrebno obezbijediti znatna sredstva za materijalnu i socijalnu sigurnost, ali da bi se zadržala razvojna funkcija javnih službi za zapošljavanje u Federaciji Bosne i Hercegovine kao uticajnog faktora na tržištu rada, dio sredstava će se usmjeriti na realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja teško zapošljivih kategorija nezaposlenih osoba.

Opredjeljenja za naredni period

Federalni zavod će usmjeriti svoje aktivnosti ka optimizaciji i racionalizaciji sredstava za pasivne mjere, naročito sredstava za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba na način da će doprinijeti izradi novog Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, koji će biti usaglašen sa standardima i zahtjevima Evropske unije.

Ovo opredjeljenje podrazumijeva provođenje aktivnosti na izmještanju administriranja zdravstvenog osiguranja iz javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH. To, naravno, ne znači da nezaposlene osobe ostanu zdravstveno neosigurane, nego, naprotiv, da se uvede sistem da prijava na evidenciju nezaposlenih ne bude uvjet za ostvarivanje zdravstvenog osiguranja. Osnovno zdravstveno osiguranje bi se obezbijedilo iz drugih izvora finansiranja uz administriranje nadležne institucije, po uzoru na kvalitetna rješenja u okruženju i Evropskoj uniji.

Evidentno je da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje nisu bila dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba (zdravstveno osiguranje, novčana naknada i penzijsko i invalidsko osiguranje). Stoga je Federalni zavod, u skladu sa Zakonom i raspoloživim finansijskim sredstvima, a po odobrenju Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, izvršio uplatu nedostajućih sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba.

Negativni efekti i rezultati ovakve zakonske regulative su:

- neefikasno preusmjeravanje finansijskih sredstava potrebnih za zapošljavanje u sektor zdravstvene zaštite građana
- finansijska sredstva kantonalnih službi za zapošljavanje, a samim tim i Federalnog zavoda, nisu fokusirana na zapošljavanje i mjere aktivne politike zapošljavanja kao primarne funkcije
- rad na crno
- neprirodni poticaj za registracijom kod kantonalnih službi za zapošljavanje radi ostvarivanja besplatnog pristupa zdravstvenoj zaštiti
- nepotrebno „zatrpavanje“ kapaciteta kantonalnih službi za zapošljavanje
- neraspologanje tačnim brojem nezaposlenih osoba koje aktivno traže posao (evidencija o broju nezaposlenih ne odražava stvarno stanje nezaposlenosti).

Prijedlozi mogućih rješenja:

- izmjestiti administriranje zdravstvenog osiguranja iz javnih službi za zapošljavanje osim u periodu ostvarivanja prava nezaposlenih osoba na novčanu naknadu po prestanku radnog odnosa ili prava na uplatu doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje, a radi sticanja uvjeta za penziju

- obezbijediti osnovno zdravstveno osiguranje iz drugih izvora finansiranja uz administriranje nadležne institucije/službe, po uzoru na kvalitetna rješenja u okruženju i Evropskoj uniji
- preusmjeriti dio sredstava iz pasivnih u aktivne mjere zapošljavanja.

Uz usvajanje odgovarajuće zakonske regulative kojom bi se iz oblasti zapošljavanja izmjestilo administriranje i finansiranje zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba, osim onim osobama koje primaju novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, postigli bi se sljedeći efekti:

- kvalitetnija i efikasnija usluga korisnicima
- podsticaj za zapošljavanje dodatnih najmanje 2.000 teško zapošljivih nezaposlenih osoba, kao što su: mladi, žene, dugotrajno nezaposlene osobe, demobilisani borci, povratnici i osobe sa faktorom otežane zapošljivosti, samo na osnovu ušteđenih sredstava koja se izdvajaju iz Federalnog zavoda
- smanjen broj prijava na evidenciju nezaposlenih osoba koje aktivno ne traže posao
- približavanje anketne i registrirane stope nezaposlenosti
- dostizanje prakse i standarda Evropske unije u ostvarivanju prava po osnovu nezaposlenosti.

Radi pružanja podrške strukturnim reformama neophodno je sveobuhvatnije sagledavanje djelovanja tržišta rada i njegovih veza sa ostalim segmentima društva, posebno sa privredom i obrazovnim institucijama. S tim u vezi Federalni zavod će dati podršku usvajanju okvirnog zakona o obrazovanju odraslih i strategiji o cjeloživotnom učenju.

U narednom periodu Federalni zavod će se aktivno uključiti u izradu projekata za apliciranje za sredstva iz fondova u okviru Instrumenta za pretprijetupnu podršku (IPA), kao što su projekti prekogranične saradnje i jačanja institucija.

Procesi koji očekuju Bosnu i Hercegovinu još jasnije će odrediti pravce djelovanja Federalnog zavoda, naročito u dijelu donošenja i primjene zakonske i podzakonske regulative, te instrumenata i mjera koje direktno mogu pomoći daljim ekonomskim i socijalnim reformama, usklađivanju obrazovnog sistema sa potrebama tržišta rada, razvoju poduzetništva, otvaranju novih radnih mjesta, kao i bržem procesu evropskih integracija Bosne i Hercegovine.

Broj: 01/1-34-590/12
Datum: 22.03.2012. god.

PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA
Miroslav Kapetanović

IZVJEŠTAJ O RADU FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE ZA 2012. GODINU

Sarajevo, marta/ožujka 2013. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	4
2.	STANJE I TENDENCIJE U OBLASTI RADA I ZAPOSŁJAVANJA	5
2.1.	<i>Zaposlenost</i>	5
2.2.	<i>Nezaposlenost</i>	5
2.3.	<i>Nezaposlenost po kantonima</i>	6
2.4.	<i>Učešće žena u registriranoj nezaposlenosti</i>	7
2.5.	<i>Kvalifikaciona struktura evidentiranih nezaposlenih</i>	7
2.6.	<i>Starosna struktura evidentiranih nezaposlenih</i>	8
2.7.	<i>Promjene u evidenciji nezaposlenih</i>	8
2.8.	<i>Tražnja radne snage</i>	8
2.9.	<i>Zapošljavanje osoba sa evidencije službi za zapošljavanje</i>	9
3.	MATERIJALNA I SOCIJALNA SIGURNOST ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI	9
3.1.	<i>Novčana naknada</i>	9
3.2.	<i>Zdravstveno osiguranje</i>	10
3.3.	<i>Penzijsko i invalidsko osiguranje</i>	10
3.4.	<i>Uplata nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje</i>	10
3.5.	<i>Rješavanje u drugostepenom postupku</i>	11
3.6.	<i>Sporazum o ostvarivanju prava na novčanu naknadu nezaposlenih osoba</i>	11
3.7.	<i>Primjena međunarodnih sporazuma/ugovora o socijalnom osiguranju</i>	12
4.	FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU, OSPOSOBLJAVANJE I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM	12
5.	AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA	12
5.1.	<i>Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva</i>	13
5.2.	<i>Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva „400+“</i>	13
5.3.	<i>Program sufinansiranja zapošljavanja „Prilika za sve“</i>	14
5.4.	<i>Program sufinansiranja samozapošljavanja mladih osoba „Omladinsko poduzetništvo“</i>	15
5.5.	<i>Program zapošljavanja i samozapošljavanja povratnika u 2012. godini</i>	16
5.6.	<i>Program zapošljavanja i samozapošljavanja Roma</i>	17
5.7.	<i>Projekat podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošljavanje (SSNESP)</i>	17
5.8.	<i>Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja</i>	18
5.9.	<i>Program zapošljavanja i zadržavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YERP)</i>	19
5.10.	<i>Projekat zapošljavanja mladih (YEP)</i>	19
5.11.	<i>Projekat „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje kandidata za zanimanje metalostrojar i CNC operater“</i>	20
5.12.	<i>Projekat „Osobe sa invaliditetom na otvorenom tržištu rada – zapošljavanjem do pune integracije“</i>	20
5.13.	<i>Projekat „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje šivača autopresvlaka“</i>	21
5.14.	<i>Projekat „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje kandidata za zanimanja kovač, CNC operater i mehatroničar“</i>	21
5.15.	<i>Program jačanja konkurentnosti na tržištu rada - prvo radno iskustvo</i>	21
5.16.	<i>Pilot projekat „Sistem integriranih centara za inkubirani razvoj i konsalting“</i>	22
5.17.	<i>Adriatic Welfare Mix</i>	22

5.18.	<i>Sajmovi zapošljavanja.....</i>	23
5.19.	<i>Aktivnosti kantonalnih službi za zapošljavanje.....</i>	24
5.20.	<i>Ferijalni rad studenata u Saveznoj Republici Njemačkoj.....</i>	25
6.	ZAPOŠLJAVANJE STRANIH DRŽAVLJANA	25
7.	PROFESIONALNA ORIJENTACIJA I SELEKCIJA	28
7.1.	<i>Aktivnosti usmjerene prema nezaposlenim osobama.....</i>	28
7.2.	<i>Aktivnosti usmjerene prema učenicima i obrazovnom sistemu.....</i>	29
8.	ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA	30
9.	AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU RADA FEDERALNOG ZAVODA I KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOŠLJAVANJE	30
9.1.	<i>Objavljivanje oglasa za posao na internet stranici Federalnog zavoda</i>	30
9.2.	<i>Projekat Evropske unije u Bosni i Hercegovini – „Izgradnja institucija i kapaciteta u sektoru zapošljavanja u Bosni i Hercegovini“ (ICBES).....</i>	30
9.3.	<i>Stručno osposobljavanje zaposlenika</i>	31
10.	INFORMACIONE TEHNOLOGIJE.....	32
11.	UPRAVNI ODBOR.....	33
12.	KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOŠLJAVANJE....	34
13.	INFORMIRANJE	35
14.	SARADNJA SA DOMAĆIM I MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA	36
15.	ZAKLJUČNA ZAPAŽANJA.....	39

1. UVOD

U skladu sa zakonskim propisima, strateškim dokumentima i finansijskim mogućnostima, Federalni zavod za zapošljavanje je i u 2012. godini izvršavao svoje obaveze radi stvaranja pretpostavki za poboljšanje kvaliteta ponude radne snage na tržištu rada, poticanja potražnje za radnom snagom, te sticanja povjerenja i uspješnu saradnju partnera na tržištu rada. S obzirom na zakonom utvrđene prioritete, nakon izvršenja obaveza koje se odnose na materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, raspoloživa sredstva je usmjeravao u programe aktivne politike zapošljavanja.

Međutim, otežavajuću okolnost u provođenju programskih opredjeljenja Federalnog zavoda za zapošljavanje i dostizanje kvalitetnijeg učinka predstavljala je usložnjena socioekonomska situacija u Bosni i Hercegovini, što je značajno uticalo i na stanje na tržištu rada, odnosno otvaranje novih radnih mjesta i ukupni ekonomski napredak. Smanjena je vanjsko-trgovinska razmjena, kao i kreditni rejting Bosne i Hercegovine. Poslovanje mnogih privrednih subjekata koji zapošljavaju više stotina radnika je dovedeno u pitanje. Oko 28.000 bosanskohercegovačkih firmi je blokirano, što rezultira stečajnim postupcima, gašenjem i gubitkom radnih mjesta. Istovremeno, investiciona ulaganja nisu na željenom nivou. U prvih šest mjeseci 2012. godine zabilježen je najmanji priliv stranih investicija. Naime, u Bosnu i Hercegovinu pristiglo je svega 51,5 miliona KM, što je najmanje u poslijeratnom periodu¹.

Prema izvještaju Svjetske banke *Lakoća poslovanja u Bosni i Hercegovini za 2012. godinu (Doing business 2012)*, Bosna i Hercegovina je i dalje pozicionirana na loše 125. mjesto, od 183 analizirane svjetske ekonomije, iza svih zemalja bivše Jugoslavije i Albanije. Bosanskohercegovačka privreda u 2012. godini nije doživjela značajniji oporavak, a industrijska proizvodnja je nastavila negativan trend. Pad ukupnih ekonomskih aktivnosti neminovno je uticao i na oblast zapošljavanja i negativne trendove na tržištu rada, koji se prije svega ogledaju u smanjenoj potražnji za radnom snagom i, samim tim, povećanjem broja nezaposlenih, a što se odražava na smanjenje uticaja i napora javnih službi za zapošljavanje u Federaciji Bosne i Hercegovine i mjera aktivne politike zapošljavanja koje provode.

Iako je početkom 2012. godine broj nezaposlenih bilježio blagi pad, u drugoj polovini 2012. godine taj broj ponovo raste i povećano je prijavljivanje na evidenciju nezaposlenih osoba nakon završetka procesa obrazovanja. Evidentna je i strukturna neravnoteža na tržištu rada manifestirana kroz neusklađenost ponude i potražnje za radnom snagom u pogledu zanimanja, obrazovanja, kvalifikacija ili regionalnog rasporeda jer obrazovni sistem nije efikasno povezan sa tržištem rada ni prilagođen potrebama privrede. Rad na crno i dalje ostaje objektivni problem, koji, pored razvoja nelojalne konkurencije među poslodavcima i nepoštivanja finansijske discipline, utiče i na realno sagledavanje stope nezaposlenosti. Veliki je broj osoba koje su ostale bez posla zbog različitih okolnosti, a čiji radno-pravni status još nije riješen, kao i osoba koje se prijavljuju na evidenciju nezaposlenih po prestanku radnog odnosa zbog proglašenja tehnološkog viška.

Ipak, na osnovu dosadašnjeg iskustva, pokazatelja tržišta rada i procjene efikasnosti i efektivnosti mjera aktivne politike tržišta rada, adekvatno su osmišljeni, ciljani i implementirani programi Federalnog zavoda za zapošljavanje kojima je u 2012. godini omogućeno zapošljavanje, samozapošljavanje i stručno osposobljavanje više od 5.000 osoba, kao i drugi oblici pripreme za tržište rada za više od 10.000 osoba. Svi programi su bili fokusirani na podršku u zapošljavanju teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba, uz

¹ Prema podacima Agencije za unapređenje stranih investicija (FIPA)

poštivanje principa jednakopravnosti spolova, što je ujedno bila i pomoć poslodavcima kod otvaranja novih radnih mjesta, kao i sprečavanja smanjenja broja zaposlenih.

U izvještajnom periodu, pored saradnje sa kantonalnim službama za zapošljavanje, nastavljena je i saradnja sa međunarodnim institucijama i organizacijama, razvojnim agencijama i drugim partnerima koji u Bosni i Hercegovini provode aktivnosti u vezi sa zapošljavanjem, obrazovanjem i jačanjem privrede kao preduvjetom za otvaranje radnih mjesta. Ta saradnja se odvijala kroz zajedničku realizaciju projekata zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke, organizaciju sajмова zapošljavanja, razvoj profesionalne orijentacije, obrazovanja odraslih i dr.

2. STANJE I TENDENCIJE U OBLASTI RADA I ZAPOSŁJAVANJA

Aktivnosti Federalnog zavoda za zapošljavanje (Federalni zavod) i kantonalnih službi za zapošljavanje u 2012. godini bile su usmjerene na očuvanje dostignutog nivoa zaposlenosti i provođenje ukupnih mjera kojima se pospješuju i unapređuju uvjeti za zapošljavanje, posredovanje u zapošljavanju i materijalno-socijalna sigurnost nezaposlenih osoba za vrijeme nezaposlenosti.

2.1. Zaposlenost

U Federaciji Bosne i Hercegovine u 2012. godini prosječno je bilo zaposleno 437.362 radnika, što je u odnosu na prosjek 2011. godine (440.747) manje za 3.385 radnika, odnosno 0,41%.²

Podaci o broju zaposlenih odnose se na zaposlene koji imaju zasnovan radni odnos bez obzira na vrstu radnog odnosa i dužinu radnog vremena. U taj broj uračunati su zaposleni u privredi i vanprivredi. Broj zaposlenih u 1991. godini na području koje je sada Federacija BiH bio je 631.020, tako da je nivo zaposlenosti u 2012. godini (437.362) dostigao 69,31% nivoa iz 1991. godine.

2.2. Nezaposlenost

Prosječan broj nezaposlenih u 2012. godini bio je 377.957 i u odnosu na prosjek 2011. godine (367.515) veći je za 10.442, odnosno 2,84%. Također, zabilježeno je povećanje nezaposlenosti u ljetnom periodu zbog prijava osoba po završetku školovanja. Prosječna stopa nezaposlenosti³ u Federaciji BiH u 2012. godini iznosila je 46,36% i ima tendenciju rasta (0,90%) u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturnim obilježjima nezaposlenosti u Federaciji BiH nema bitnijih promjena u odnosu na prethodne godine. To se i dalje ogleda u:

- velikom broju stručnih osoba koje se nalaze na evidenciji nezaposlenih (249.786), od kojih 106.775 (42,75%) prvi put traže zaposlenje i
- velikom broju nestručnih osoba koje se nalaze na evidenciji nezaposlenih (128.171).

Rješavanje problema nezaposlenosti znatno je teže u slabije razvijenim područjima (regijama i kantonima) jer nedostaju mehanizmi veće podrške razvoju tih regija.

² Podaci Federalnog zavoda za statistiku

³ Stopa nezaposlenosti je procenat učešća nezaposlenih u ukupnom broju (zbiru) zaposlenih i nezaposlenih osoba

Tabela 1: Pregled osnovnih pokazatelja o nezaposlenosti u Federaciji BiH u 2012. godini

Pokazatelji	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1. Broj zaposlenih	439.473	437.988	436.543	437.479	438.147	439.127	438.022	436.899	437.856	435.812	435.644	435.356
2. Osobe koje traže zaposlenje - UKUPNO	374.294	375.490	374.492	373.372	372.266	374.315	378.306	381.778	381.329	381.963	383.023	384.852
2.1. Žene	191.915	192.080	191.826	191.837	191.706	192.908	195.289	197.581	196.722	197.104	197.405	197.642
3. Stručne osobe	245.574	246.343	245.674	244.970	244.080	246.327	250.471	254.035	253.488	254.435	255.328	256.701
4. Nestručne osobe	128.720	129.147	128.818	128.402	128.186	127.988	127.835	127.743	127.841	127.528	127.695	128.151
5. Osobe koje traže zaposlenje prvi put	169.024	167.609	168.542	167.641	166.869	168.346	170.918	171.649	172.629	172.889	172.775	172.302
6. Prijavljeni na evidenciju u toku mjeseca	9.728	7.166	6.670	6.619	6.181	8.530	10.729	9.812	8.887	8.776	8.369	8.408
7. Zaposleni sa evidencije	3.469	3.422	4.662	5.076	4.607	4.117	4.179	3.618	6.476	4.314	4.006	3.820
8. Prekinut radni odnos	3.591	2.187	2.181	2.072	2.316	2.326	3.083	4.240	2.359	2.500	2.645	3.454
9. Brisani sa evidencije u toku mjeseca	6.524	5.972	7.668	7.739	7.287	6.479	6.738	6.340	9.336	8.142	7.309	6.579
10. Prijave o potrebama za radnicima	1.234	1.195	1.835	1.517	1.416	1.474	1.311	1.376	2.409	1.425	1.405	1.293
11. Realizirane prijave u toku mjeseca	1.984	1.842	2.714	2.913	2.482	2.283	2.242	2.183	4.206	2.543	2.326	2.302
12. Korisnici novčane naknade	8.141	9.054	10.554	9.696	9.422	9.314	9.260	9.766	9.912	9.762	9.778	9.819
13. Korisnici zdravstvenog osiguranja	229.148	230.754	230.561	230.121	229.514	230.805	233.121	235.610	237.297	239.283	240.974	242.618
14. Demobilizirani branici	68.294	68.370	68.146	67.777	67.450	67.136	66.850	66.726	66.416	66.104	66.076	66.343

2.3. Nezaposlenost po kantonima

Nezaposlenost po kantonima je sljedeća:

- U Unsko-sanskom kantonu je evidentirano povećanje broja nezaposlenih za 4,70%, a izdvajaju se općine Bužim i Cazin sa povećanjem za 18,19% i 5,01% u odnosu na 2011. godinu.
- U Posavskom kantonu zabilježeno je manje nezaposlenih za 2,14% u odnosu na 2011. godinu. Povećanje broja nezaposlenih za 0,77% evidentirano je u općini Domaljevac, a smanjenje za 3,09% u općini Orašje.
- U Tuzlanskom kantonu je veći broj nezaposlenih za 3,34%. Najveće povećanje broja nezaposlenih zabilježeno je u Srebreniku (za 5,37%) i Tuzli (za 5,37%).
- U Zeničko-dobojskom kantonu zabilježen je veći broj nezaposlenih u odnosu na prosjek iz 2011. godine za 1,66%. Najveći porast nezaposlenosti evidentiran je u

općinama Olovo (za 5,84%) i Žepče (za 4,51%). U općini Zenica broj nezaposlenih je manji za 0,58%.

- U Bosansko-podrinjskom kantonu smanjen je broj nezaposlenih za 10,56% u odnosu na 2011. godinu. Najveće smanjenje nezaposlenih je u općini Goražde (11,50%), dok je povećan broj nezaposlenih u općini Pale za 3,87%.
- U Srednjobosanskom kantonu je zabilježeno povećanje nezaposlenosti za 3,01%. U općini Jajce broj nezaposlenih manji je za 0,64% i općini Dobretići za 0,41%, a povećan je broj nezaposlenih u općini Kreševo za 9,40%.
- U Hercegovačko-neretvanskom kantonu zabilježeno je povećanje broja nezaposlenih za 2,92%. U općini Ravno evidentirano je smanjenje broja nezaposlenih za 5,78%, dok je u općinama Prozor/Rama i Jablanica povećan broj nezaposlenih za 7,72% i 7,30%.
- U Zapadnohercegovačkom kantonu je zabilježeno povećanje nezaposlenosti za 4,45%. U općini Ljubuški broj nezaposlenih povećan je za 7,07%.
- U Kantonu Sarajevo je evidentirano povećanje broja nezaposlenih za 3,29%, posebno u općinama Novo Sarajevo (za 4,81%) i Ilidža (za 3,84%).
- U Kantonu 10 evidentirano je povećanje broja nezaposlenih za 1,03%, posebno u općinama Grahovo (za 12,74%) i Drvar (za 8,32%).

2.4. Učešće žena u registriranoj nezaposlenosti

Broj nezaposlenih žena u Federaciji BiH u 2012. godini bio je 194.501, što je više za 5.710 ili 3,02% u odnosu na prethodnu godinu.

Posmatrano po kantonima, evidentirano je povećanje broja nezaposlenih žena u svim kantonima osim u Bosansko-podrinjskom, gdje je broj nezaposlenih žena manji za 10,34%.

Najveće povećanje broja nezaposlenih žena zabilježeno je u Zapadnohercegovačkom kantonu (za 5,22%), Unsko-sanskom (za 4,56%) i Tuzlanskom (za 3,77%).

2.5. Kvalifikaciona struktura evidentiranih nezaposlenih

Broj stručnih osoba koje traže zaposlenje u Federaciji BiH u 2012. godini, u odnosu na 2011. godinu, veći je za 4,60%.

U svim stepenima stručnosti veći je broj osoba koje traže zaposlenje. Povećan je broj nezaposlenih sa visokom stručnom spremom (VSS) za 24,16%, sa višom (VŠS) za 6,41% i sa srednjom stručnom spremom (SSS) za 5,19%.

Broj nestručnih osoba koje traže zaposlenje u Federaciji BiH u 2012. godini, u odnosu na 2011. godinu, manji je za 0,42%.

Smanjen je broj nezaposlenih polukvalifikovanih (PKV) za 5,48%, sa nižom stručnom spremom (NSS) za 5,08% i nekvalifikovanih osoba (NKV) za 0,42%.

Tabela 2: Kvalifikaciona struktura nezaposlenih osoba

Stručna sprema	Nestručne osobe			Stručne osobe				
	NSS	NKV	PKV	KV	SSS	VKV	VŠS	VSS
Prosječan broj nezaposlenih osoba u 2012.	765	118.896	8.510	129.381	92.615	2.204	5.101	20.484

Broj osoba koje prvi put traže zaposlenje u Federaciji BiH u 2012. godini veći je za 0,78% u odnosu na 2011. godinu.

Prosječan broj stručnih osoba koje prvi put traže zaposlenje u 2012. godini, u odnosu na 2011. godinu, veći je za 2,64%. Posmatrano po stručnoj spremi, kod stručnih osoba koje prvi put traže zaposlenje, u odnosu na prethodnu godinu, porast je evidentiran kod VSS za 23,97%, a smanjenje kod VKV za 8,30%.

2.6. Starosna struktura evidentiranih nezaposlenih

Krajem 2012. godine najbrojnije među registriranim nezaposlenima bile su osobe dobi između 30 i 49 godina (181.299 ili 47,11%), zatim mladi do 30 godina (131.110 ili 34,07%), te stariji od 50 godina (72.443 ili 18,82%).

2.7. Promjene u evidenciji nezaposlenih

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja, sa evidencije kantonalnih službi za zapošljavanje, po raznim osnovama, u 2012. godini u Federaciji BiH brisano je 86.113 osoba. U odnosu na 2011. godinu to je manje za 7,02%. U istom periodu prijavljeno je 99.875 osoba, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 0,16%.

Tabela 3: Pregled osnovnih pokazatelja o promjenama na tržištu rada u Federaciji BiH u 2012. godini

Kanton	Broj ukupno novoprijavljenih osoba na evidenciju nezaposlenih	Broj osoba brisanih iz evidencije	Broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih po prestanku radnog odnosa	Razlozi prestanka radnog odnosa			Zaposleno sa evidencije	Broj zaposlenih, stanje: decembar 2012. godine (podaci Federalnog zavoda za statistiku)
				Stечај, likvidacija, restrukturiranje, privatizacija	Tehnološki ili organizacioni višak	Ostalo (prestanak ugovora na određeno vrijeme, sporazumni raskid ugovora, povreda radne obaveze i sl.)		
1	2	3	4(5+6+7)	5	6	7	8	9
Unsko-sanski	11.672	9.664	5.692	307	2.289	3.096	5.015	31.710
Posavski	1.609	1.551	656	62	245	349	590	5.737
Tuzlanski	22.705	19.610	12.942	350	3.047	9.545	12.366	80.834
Zeničko-dobojski	18.688	16.407	10.655	421	4.079	6.155	9.868	68.801
Bosansko-podrinjski	1.229	1.447	539	7	13	519	743	6.016
Srednjobosanski	9.812	8.484	5.007	22	2.474	2.511	5.009	38.717
Hercegovačko-neretvanski	8.286	6.808	5.051	317	2.397	2.337	4.450	45.348
Zapadnohercegovački	2.774	2.313	1.343	67	569	707	974	16.431
Kanton Sarajevo	20.997	17.821	15.260	0	7.558	7.702	11.745	126.192
Kanton 10	2.103	2.008	1.009	58	332	619	1.006	9.576
UKUPNO	99.875	86.113	58.154	1.611	23.003	33.540	51.766	437.362

2.8. Tražnja radne snage

Prosječna mjesečna tražnja radne snage registrirana u kantonalnim službama za zapošljavanje u 2012. godini iznosila je 1.491, što je više za 8,90% u odnosu na 2011. godinu. Od toga je registrirano 463 tražnje na neodređeno vrijeme, što je više za 2,19%, a 1.028 tražnji na određeno vrijeme, što je više za 12,22%.

Prosječna mjesečna zadovoljena tražnja radne snage⁴ registrirana u kantonalnim službama za zapošljavanje u 2012. godini iznosila je 2.502, što je više za 3,57% nego u 2011. godini. Od toga je registrirano 686 tražnji na neodređeno vrijeme, što je manje za 10,89% u odnosu na prethodnu godinu, te 1.816 tražnji na određeno vrijeme (više za 10,33%).

Zapošljavanje osoba sa evidencije premašuje registriranu tražnju jer poslodavci nemaju zakonsku obavezu da službama za zapošljavanje prijavljuju slobodna radna mjesta, te se ukupna tražnja radne snage na tržištu rada u Federaciji BiH ne registrira u kantonalnim službama za zapošljavanje.

2.9. Zapošljavanje osoba sa evidencije službi za zapošljavanje

U 2012. godini kantonalne službe za zapošljavanje su posredovale u zapošljavanju za 51.766 osoba sa evidencije nezaposlenih.

Posmatrano po kantonima, broj posredovanja bio je sljedeći: 590 u Posavskom, 743 u Bosansko-podrinjskom, 974 u Zapadnohercegovačkom, 1.006 u Kantonu 10, 4.450 u Hercegovačko-neretvanskom, 5.009 u Srednjobosanskom, 5.015 u Unsko-sanskom, 9.868 u Zeničko-dobojskom, 11.745 u Kantonu Sarajevo i 12.366 u Tuzlanskom.

3. MATERIJALNA I SOCIJALNA SIGURNOST ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba (član 28) propisano je da zaposlenici osiguravaju svoju materijalnu i socijalnu sigurnost za vrijeme nezaposlenosti prvenstveno osiguranjem za slučaj nezaposlenosti. Materijalna i socijalna sigurnost podrazumijeva novčanu naknadu i uplatu doprinosa za zdravstveno i penzijsko osiguranje u skladu sa ovim i drugim zakonima. Federalni zavod, prema ovom zakonu, dodjeljuje kantonalnim službama za zapošljavanje nedostajuća sredstva za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba.

3.1. Novčana naknada

Pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti stiče nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa ima najmanje osam mjeseci rada neprekidno ili osam mjeseci sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci, s tim da se kao vrijeme provedeno na radu smatra vrijeme obaveznog osiguranja prema propisima koji reguliraju sistem poreza i obaveznih doprinosa. Visinu novčane naknade čini 40% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa nezaposlene osobe, a koju objavljuje Federalni zavod za statistiku. Novčana naknada se, ovisno o vremenu provedenom na radu, utvrđuje u trajanju od tri do 24 mjeseca, ukoliko se u toku trajanja prava ne promijene okolnosti koje utiču na dužinu trajanja naknade.

U 2012. godini u Federaciji BiH novčanu naknadu koristilo je prosječno mjesečno 9.540 nezaposlenih osoba. U odnosu na 2011. godinu, broj korisnika novčane naknade je veći za 16,94%. Za realizaciju ovog prava kantonalne službe za zapošljavanje su utrošile 43.904.289,04 KM, što je za 5.953.366,57 KM više nego u 2011. godini. S obzirom na stalno povećanje broja prijava na evidenciju nezaposlenih, naročito onih osoba koje stiču pravo na novčanu naknadu, u 2012. godini su po tom osnovu dodatno finansijski opterećene kantonalne službe za zapošljavanje.

⁴ Ukupna registrirana zadovoljena tražnja za radnom snagom ostvarena na osnovu objavljenih oglasa, prijava dostavljenih službama za zapošljavanje i drugih oblika zapošljavanja koje su poslodavci dali na uvid službama za zapošljavanje ili su službe u radu i obradi određenih podataka došle do saznanja o tome

3.2. Zdravstveno osiguranje

Članom 31. stav 1. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba propisano je da se zdravstveno osiguranje nezaposlenoj osobi osigurava u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, a članom 19. tač. 12, 13. i 14. Zakona o zdravstvenom osiguranju utvrđeno je pod kojim uvjetima nezaposlena osoba prijavljena službi za zapošljavanje ima obavezno zdravstveno osiguranje.

Članom 84. Zakona o zdravstvenom osiguranju propisano je da osnovicu, način obračunavanja i uplate doprinosa za nezaposlene osobe utvrđuje svojim propisima zakonodavno tijelo kantona na prijedlog kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja. Iz pomenutih zakonskih propisa vidljivo je da kantonalne službe za zapošljavanje i Federalni zavod nemaju nikakvog uticaja kod određivanja davanja za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, tako da su ta izdvajanja različito utvrđena po kantonima (u rasponu od 6 KM do 10 KM). Federalni zavod i kantonalne službe za zapošljavanje konstantno ukazuju na probleme u vezi sa administriranjem zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba, kao i na nerealne odluke o visini izdvajanja koje kantonalne skupštine donose na prijedlog kantonalnih zavoda za zdravstveno osiguranje.

U izvještajnom periodu u Federaciji BiH zdravstvenim osiguranjem bilo je obuhvaćeno prosječno mjesečno 234.151 nezaposlena osoba. U odnosu na 2011. godinu broj korisnika ovog prava veći je za 15.130 ili 6,90%, za što su kantonalne službe za zapošljavanje utrošile 21.617.682,21 KM.

3.3. Penzijsko i invalidsko osiguranje

Članom 31. stav 2. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba određeno je da se penzijsko i invalidsko osiguranje obezbjeđuje nezaposlenoj osobi kojoj nedostaju do tri godine do sticanja uvjeta za starosnu penziju u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.

U 2012. godini ovo pravo u Federaciji BiH ostvarilo je 3.758 nezaposlenih osoba, što je za 1.032 osobe ili 37,85% više nego prethodne godine. Za realizaciju ovog prava kantonalne službe za zapošljavanje utrošile su 1.969.906,84 KM, što je za 553.893,79 KM više nego u 2011. godini.

3.4. Uplata nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje

S obzirom na to da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje nisu bila dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, kao i zbog određenog broja korisnika koji primaju novčanu naknadu duži period, kantonalne službe za zapošljavanje nisu mogle uredno izmirivati svoje primarne zakonske obaveze po osnovu materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba.

U skladu sa čl. 49. i 50. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, kantonalne službe za zapošljavanje, osim Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo, podnijele su Federalnom zavodu zahtjeve za uplatu nedostajućih novčanih sredstava za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba. Federalni zavod je, u skladu sa raspoloživim i planiranim finansijskim sredstvima, izvršio uplatu nedostajućih sredstava u iznosu od 19.734.692,49 KM.

Tabela 4: Pregled isplate nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje

Red. broj	Kanton	Isplaćena sredstva
1	2	3
1.	Unsko-sanski	2.980.870,93
2.	Posavski	556.086,24
3.	Tuzlanski	4.494.602,23
4.	Zeničko-dobojski	4.520.390,08
5.	Bosansko-podrinjski	126.875,00
6.	Srednjobosanski	2.404.427,22
7.	Hercegovačko-neretvanski	3.288.105,00
8.	Zapadnohercegovački	1.001.145,25
9.	Kanton Sarajevo	0,00
10.	Kanton 10	362.190,54
UKUPNO		19.734.692,49

3.5. Rješavanje u drugostepenom postupku

U skladu sa članom 35. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod rješava po žalbama izjavljenim protiv rješenja kantonalnih službi za zapošljavanje kojim je odlučeno o pravima po osnovu nezaposlenosti. U izvještajnom periodu izjavljeno je 1.214 žalbi protiv prvostepenih rješenja. Sa neriješenim žalbama, prenesenim iz 2011. godine (123), u rješavanju je bilo 1.337 predmeta. Ukupno je riješeno 1.208 predmeta, i to: 679 žalbi je odbijeno, 230 je uvaženo i predmet meritorno riješen u drugostepenom upravnom postupku, 256 je uvaženo i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje, a 43 je urađeno na drugi Zakonom o upravnom postupku propisan način (odbačena, ustupljena drugom organu). Ostalo je neriješeno 129 predmeta. Kod kantonalnih sudova žalitelji su pokrenuli 97 upravnih sporova.

3.6. Sporazum o ostvarivanju prava na novčanu naknadu nezaposlenih osoba

Direktori entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta Bosne i Hercegovine su 31.10.2012. godine, uz prethodnu saglasnost entitetskih vlada i Vlade Brčko distrikta BiH, potpisali Sporazum o ostvarivanju prava na novčanu naknadu nezaposlenih osoba. Tim sporazumom se regulišu uvjeti i postupak ostvarivanja prava na novčanu naknadu nezaposlenih osoba u Bosni i Hercegovini kojima je radni odnos prestao kod poslodavca čije je sjedište u entitetu, odnosno Brčko distriktu BiH u kojem nezaposlene osobe nemaju prebivalište.

Suština Sporazuma je prevazilaženje razlika u sistemu socijalnog osiguranja i usklađivanje postupaka javnih službi za zapošljavanje na teritoriji Bosne i Hercegovine radi ostvarivanja prava po osnovu nezaposlenosti, čime je nezaposlenim osobama omogućeno korištenje prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti bez obzira na sjedište posljednjeg poslodavca i mjesto prebivališta nezaposlene osobe, što doprinosi i pokretljivosti radne snage u Bosni i Hercegovini. Naime, Sporazumom je uređeno da za zaposlenike čije je prebivalište na teritoriji jedne sporazumne strane a u radnom odnosu su kod poslodavca čije je sjedište na teritoriji druge sporazumne strane, obveznik uplate doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti taj doprinos obračunava u skladu sa propisima koji se primjenjuju u sjedištu poslodavca, a uplatu vrši na odgovarajuće račune u korist nosioca

osiguranja prema entitetu, odnosno Brčko distriktu BiH prema mjestu prebivališta zaposlenika.

3.7. Primjena međunarodnih sporazuma/ugovora o socijalnom osiguranju

U skladu sa sporazumima o socijalnom osiguranju, Federalni zavod, kao organ nadležan za provođenje pravnih propisa kojima je regulirana oblast materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, primio je u 2012. godini 1.709 zahtjeva za izdavanje uvjerenja o stažu osiguranja i korištenju novčane naknade po osnovu nezaposlenosti, na propisanim obrascima u skladu sa operativnim protokolima ili administrativnim sporazumima za provođenje ugovora o socijalnom osiguranju, a što je za tri zahtjeva manje nego u 2011. godini.

Od ukupnog broja primljenih zahtjeva po Sporazumu potpisanom između Bosne i Hercegovine i SR Jugoslavije („Službeni glasnik BiH“, broj 16/03), Federalni zavod je u izvještajnom periodu Agenciji za rad i zapošljavanje BiH dostavio na daljnji postupak 587 uvjerenja o periodima osiguranja navršenim u Federaciji BiH i korištenju novčane naknade po osnovu nezaposlenosti.

U skladu s Ugovorom o socijalnom osiguranju potpisanim između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske („Službeni glasnik BiH“, broj 6/03), Hrvatskom zavodu za zapošljavanje dostavljeno je 649 uvjerenja o stažu osiguranja u Federaciji BiH i korištenju novčane naknade.

Isto tako, u skladu sa Sporazumom o socijalnom osiguranju potpisanim između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije („Službeni glasnik BiH“, broj 8/07), Agenciji za rad i zapošljavanje BiH na daljnji postupak dostavljeno je 473 uvjerenja o potvrđivanju staža osiguranja i korištenju novčane naknade za slučaj nezaposlenosti u Federaciji BiH. Broj zahtjeva koje je uputio Zavod za zapošljavanje Republike Slovenije je gotovo isti kao u 2011. godini, što je rezultat uspješno završenih pregovora o izmjeni člana 5. Sporazuma, prema kojem državljani Bosne i Hercegovine sa privremenim boravkom u Sloveniji mogu ostvariti pravo na novčanu naknadu po prestanku radnog odnosa. Federalni zavod i Agencija za rad i zapošljavanje BiH su potpisali Operativni protokol o elektronskoj razmjeni podataka, kojim se definiraju pitanja koja se odnose na elektronsku razmjenu podataka (između Agencije i Federalnog zavoda) o potvrđivanju perioda osiguranja navršenim na teritoriji Federacije BiH i Republike Slovenije i korištenju prava na novčanu naknadu podnositelaca zahtjeva za izdavanje potvrde. Operativni protokol će se primjenjivati od 2013. godine.

4. FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU, OSPOSOBLJAVANJE I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM

Za izvršenje obaveze koja proističe iz Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10), a koja se odnosi na izdvajanje 10% planiranih sredstava za aktivnu politiku zapošljavanja radi finansiranja Fonda za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom, Federalni zavod je u 2012. godini po navedenom osnovu uplatio 453.920 KM.

5. AKTIVNA POLITIKA ZAPOŠLJAVANJA

Aktivna politika zapošljavanja u 2012. godini je provedena u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Strategijom zapošljavanja 2009-2013 i Akcionim planom zapošljavanja u Federaciji BiH za period 2010-2013. godina.

Podrška je pružena ciljnim grupama nezaposlenih osoba koje su pomenutim strateškim dokumentima utvrđene kao teže zapošljive, a posebno mladim osobama i ženama.

Mjere aktivne politike zapošljavanja uglavnom su bile usmjerene na:

- *poticanje zapošljavanja kod poznatog poslodavca*
- *samozapošljavanje*
- *obuku, dokvalifikaciju i prekvalifikaciju*
- *pripremu nezaposlenih za tržište rada*
- *stvaranje za sve jednakih mogućnosti u pristupu tržištu rada.*

5.1. Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva

U 2012. godini završena je realizacija Programa sufinansiranja mladih osoba bez radnog iskustva, koji je direktno implementirao Federalni zavod.⁵

Programom je omogućeno zapošljavanje, tj. sticanje prvog radnog iskustva za 875 mladih nezaposlenih osoba, i to: 514 sa visokom stručnom spremom, 33 sa višom stručnom spremom, 200 sa srednjom stručnom spremom – četvrtog stepena i 128 sa srednjom stručnom spremom – trećeg stepena, kod 404 poslodavca.

Ukupna vrijednost Programa je 4.782.250 KM, od čega je u 2012. godini poslodavcima isplaćeno 871.250 KM.

5.2. Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva „400+“

Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva „400+“ dio je zajedničkih aktivnosti Federalnog zavoda i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP), koji je realiziran u okviru Programa zapošljavanja i zadržavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YERP).

Cilj Programa je da se omogući prvo zapošljavanje za osobe dobi do 30 godina, sa srednjom (III i IV stepen), višom i visokom stručnom spremom, bez radnog iskustva, a koje su prijavljene na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH. Programom, koji je realiziran posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje, omogućeno je sufinansiranje zapošljavanja:

- *osoba srednje stručne spreme (III i IV stepen) u trajanju od šest mjeseci u neto iznosu od 402 KM mjesečno*
- *osoba više i visoke stručne spreme u trajanju od 12 mjeseci u neto iznosu od 563 KM mjesečno.*

Po tom programu su zaposlene 323 osobe (129 žena), i to: 245 osoba sa srednjom (III i IV stepen) i 78 osoba sa višom i visokom stručnom spremom, koje u prosjeku imaju 24 godine, a na evidenciji nezaposlenih su provele dvije i pol godine.

Vrijednost Programa iznosi 1.070.019,80 KM, od čega dvije trećine sredstava obezbjeđuje UNDP, a trećinu Federalni zavod.

⁵ Javni poziv po ovom programu objavljen je 30.10.2010. godine

Tabela 6: Pregled broja zaposlenih mladih osoba po kantonima

Red. broj	Kanton	Broj poslodavaca kojima je odobreno učešće u Programu	Broj mladih osoba čije se zapošljavanje sufinansira		Odobrena sredstva (KM)
			VSS / VŠS	SSS IV / SSS III	
1	2	3	4	5	6
1.	Unsko-sanski	53	31	47	312.801,80
2.	Posavski	11	3	17	60.066,00
3.	Tuzlanski	36	5	51	156.792,00
4.	Zeničko-dobojski	40	6	43	142.320,00
5.	Bosansko-podrinjski	15	4	12	55.968,00
6.	Srednjobosanski	24	12	17	87.324,00
7.	Hercegovačko-neretvanski	10	4	19	72.852,00
8	Zapadnohercegovački ⁶	0	0	0	0
9.	Kanton Sarajevo	20	7	30	119.652,00
10.	Kanton 10	10	6	9	62.244,00
UKUPNO		219	78	245	1.070.019,80

5.3. Program sufinansiranja zapošljavanja „Prilika za sve“

U 2012. godini započela je realizacija Programa sufinansiranja zapošljavanja „Prilika za sve“, koji će se završiti u 2014. godini. Cilj Programa jeste zapošljavanje što većeg broja osoba sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH sa posebnom socijalnom i rodnom osjetljivošću, radi jačanja njihove konkurentnosti na tržištu rada, sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti te stvaranja uvjeta za sticanje prvog radnog iskustva.

Prema ovom programu, osnovni iznos poticajnih sredstva se kreće u rasponu od 1.920 KM, za radnike bez kvalifikacije, do 3.150 KM, za radnike više i visoke stručne spreme, s tim da je osnovni iznos uvećan od 5% do 10% za posebne kategorije radi poticanja socijalne osjetljivosti (dugoročno nezaposlene osobe, mlade osobe bez radnog iskustva, pripadnici romske nacionalne manjine, članovi domaćinstva u kojem niko nije zaposlen, osobe s invaliditetom, samohrani roditelji, roditelji djece sa posebnim potrebama, žrtve nasilja, liječeni ovisnici i bivši šticećenici domova za nezbrinutu djecu dobi do 30 godina).

S obzirom na to da je na evidenciji nezaposlenih osoba u Federaciji BiH više žena od muškaraca, te da ih je znatno manje u radnom odnosu, ovim programom su uvećani osnovni iznosi poticajnih sredstava za zapošljavanje žena radi dostizanja ravnopravnosti na tržištu rada. Posebno su podržani poslodavci koji će osobe zaposlene po Programu zadržati na duži period, i to za zapošljavanje u periodu od 15 mjeseci sa 10%, 18 mjeseci sa 15%, 23 mjeseca sa 18% i na neodređeno vrijeme sa 20%.

Za realizaciju ovog programa odobrena su sredstva u iznosu od 4.617.806,80 KM za zapošljavanje 1.647 osoba kod 366 poslodavaca. Do kraja 2012. godine isplaćena su sredstva u iznosu od 548.094 KM.

⁶ Služba za zapošljavanje Zapadnohercegovačkog kantona nije potpisala Memorandum o saradnji između Razvojnog programa UN, Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje

Tabela 7: Pregled broja poslodavaca, osoba i odobrenih sredstava po kantonima

Red. broj	Kanton	Broj poslodavaca	Broj osoba	Iznos odobrenih sredstava u KM
1	2	3	4	5
1.	Unsko-sanski	23	69	198.074,65
2.	Posavski	7	31	84.757,75
3.	Tuzlanski	67	346	966.093,80
4.	Zeničko-dobojski	96	457	1.286.795,55
5.	Bosansko-podrinjski	11	47	132.307,35
6.	Srednjobosanski	41	254	690.317,25
7.	Hercegovačko-neretvanski	34	101	298.569,75
8.	Kanton Sarajevo	17	44	125.504,60
9.	Kanton 10	67	288	808.890,10
10.	Zapadnohercegovački	3	10	26.496,00
UKUPNO:		366	1.647	4.617.806,80

5.4. Program sufinansiranja samozapošljavanja mladih osoba „Omladinsko poduzetništvo“

Javni poziv za učešće u Programu sufinansiranja samozapošljavanja mladih osoba „Omladinsko poduzetništvo“ objavljen je 30.10.2012. godine. Cilj ovog programa jeste poticati samozapošljavanje 145 mladih osoba sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH sufinansiranjem troškova pokretanja i održavanja vlastitog biznisa tokom prve godine poslovanja. Za realizaciju Programa obezbijedena su sredstva u iznosu od 1.015.000 KM.

Poticajna sredstva za sufinansiranje troškova registracije, nabavke sredstava za rad, repromaterijala i potrebne opreme te dijela zakonom propisanih doprinosa i poreza iznosila su 7.000 KM po osobi.

Ciljna grupa su mlade osobe dobi do 35 godina, koje će po odobravanju poslovne ideje registrirati i održavati vlastiti biznis najmanje 12 mjeseci.

Od 145 odobrenih zahtjeva čije su poslovne ideje ocijenjene najboljim, do kraja 2012. godine realizirane su 132 poslovne ideje.

Najviše vlastitog biznisa je pokrenuto u poljoprivrednoj djelatnosti (stočarstvo, pčelarstvo, proizvodnja organske hrane i dr.), zatim u uslužnoj i obrazovnoj djelatnosti, dok su ostale djelatnosti manje zastupljene.

Prema kvalifikacionoj strukturi, 64% učesnika ima srednju stručnu spremu četvrtog stepena, 18,6% visoku stručnu spremu, a znatno je manji broj učesnika sa ostalim kvalifikacijama.

Do kraja 2012. godine isplaćena su sredstva u iznosu od 462.000 KM.

Tabela 8: Pregled broja samozaposlenih prema spolu i obrazovanju, po kantonima

Red. broj	Kanton	Odobreni broj učesnika u Programu	M	Ž	Obrazovanje					Odobrena sredstva (KM)
					VSS	VŠS	SSS IV	SSS III	NK	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Unsko-sanski	15	9	6	2	0	8	4	1	105.000
2.	Posavski	8	7	1	0	0	6	2	0	56.000
3.	Tuzlanski	27	19	8	7	1	18	1	0	189.000

Red. broj	Kanton	Odobreni broj učesnika u Programu	M	Ž	Obrazovanje					Odobrena sredstva (KM)
					VSS	VŠS	SSS IV	SSS III	NK	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4.	Zeničko-dobojski	21	14	7	6	1	10	3	1	147.000
5.	Bosansko-podrinjski	10	9	1	0	0	6	2	2	70.000
6.	Srednjobosanski	15	9	6	3	0	10	1	1	105.000
7.	Hercegovačko-neretvanski	11	7	4	4	0	6	1	0	77.000
8.	Zapadnohercegovački	8	3	5	1	0	6	1	0	56.000
9.	Kanton Sarajevo	22	11	11	4	0	15	2	1	154.000
10.	Kanton 10	8	4	4	0	0	8	0	0	56.000
UKUPNO		145	92	53	27	2	93	17	6	1.015.000

5.5. Program zapošljavanja i samozapošljavanja povratnika u 2012. godini

U 2012. godini je završena implementacija Programa zapošljavanja i samozapošljavanja povratnika, započetog u 2011. godini. Za realizaciju ovog programa odobreno je 2.018.000 KM za zapošljavanje 576 povratnika, i to: 420 kod pravnih osoba, dok je 155 pokrenulo vlastiti biznis.

Također, započela je i realizacija Programa zapošljavanja povratnika u 2012. godini, koji se realizira s ciljem poticanja zapošljavanja povratnika sa evidencije nezaposlenih osoba, radi jačanja njihove konkurentnosti na tržištu rada, sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti, a time i održivosti povratka na cijelom prostoru Bosne i Hercegovine. Realizacija Programa, za koji su predviđena sredstva u iznosu od 1.500.000 KM, počela je u drugoj polovini 2012. godine, a završit će se u prvoj polovini 2014. godine.

Prema ovom programu, osnovni iznos poticajnih sredstva je u rasponu od 1.920 KM, za radnike bez kvalifikacije, do 3.150 KM, za radnike više i visoke školske spreme, s tim da je osnovni iznos uvećan od 5% do 10% za posebne kategorije radi poticanja socijalne osjetljivosti (dugoročno nezaposlene osobe, mlade osobe bez radnog iskustva, pripadnici romske nacionalne manjine, članovi domaćinstva u kojem niko nije zaposlen, osobe s invaliditetom, samohrani roditelji, roditelji djece sa posebnim potrebama, žrtve nasilja, liječeni ovisnici i bivši štíćenici domova za nezbrinutu djecu do 30 godina).

Također, osnovni iznos poticajnih sredstava za zapošljavanje žena uvećan je radi dostizanja ravnopravnosti na tržištu rada. Posebno su podržani poslodavci koji će osobe zaposlene po Programu zadržati na duži period, i to za zapošljavanje u periodu od 15 mjeseci sa 10%, 18 mjeseci sa 15%, 23 mjeseca sa 18% i na neodređeno vrijeme sa 20%.

Do kraja 2012. godine isplaćena su sredstva u iznosu od 137.779 KM.

Tabela 9: Pregled broja poslodavaca, povratnika i odobrenih sredstava, po kantonima i entitetu

Red. broj	Kanton/entitet	Broj poslodavaca	Potrebno zaposlenika
1	2	3	4
1.	Unsko-sanski	15	22
2.	Posavski	28	28
3.	Tuzlanski	2	2
4.	Zeničko-dobojski	17	26
5.	Bosansko-podrinjski	6	7

Red. broj	Kanton/entitet	Broj poslodavaca	Potrebno zaposlenika
6.	Srednjobosanski	28	35
7.	Hercegovačko-neretvanski	2	11
8.	Kanton Sarajevo	13	22
9.	Kanton 10	1	1
10.	Zapadnohercegovački	1	1
11.	Republika Srpska	6	58
UKUPNO:		119	213

5.6. Program zapošljavanja i samozapošljavanja Roma

U 2012. godini nastavljena je realizacija Programa zapošljavanja i samozapošljavanja Roma započetog u 2011. godini, koji direktno implementira Federalni zavod.⁷ Po tom programu je omogućeno zapošljavanje i samozapošljavanje 58 Roma, od kojih je 29 pokrenulo vlastiti biznis, dok se 29 zaposlilo kod 15 pravnih osoba. Program će trajati do polovine 2014. godine, jer je sedam poslodavaca zaposlilo radnike na period od 36 mjeseci.

Tabela 10: Pregled broja zaposlenih i samozaposlenih Roma, po kantonima

Red. broj	Kanton	Broj poslodavaca	Broj zaposlenih	Broj samozaposlenih	Odobreno sredstava u KM
1	2	3	4	5	6
1.	Unsko-sanski	1	1	6	84.000
2.	Posavski	1	2	3	46.000
3.	Tuzlanski	5	5	2	63.000
4.	Zeničko-dobojski	3	4	6	92.000
5.	Srednjobosanski	1	1	6	84.000
6.	Kanton Sarajevo	4	16	6	260.000
UKUPNO		15	29	29	629.000

Zaključivanjem (novog) Memoranduma o razumijevanju za implementaciju Akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja za 2012. godinu, obezbijedeni su neophodni uvjeti za zapošljavanje Roma u 2013. godini.⁸

5.7. Projekat podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošljavanje (SSNESP)

Cilj Projekta podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošljavanje (SSNESP) jeste da u periodu od 2010. do 2014. godine, u okviru komponente III, pruži podršku u posredovanju pri zapošljavanju za oko 6.000 osoba koje aktivno traže posao a izgubile su pravo na novčana primanja ili su socijalno ugrožene (osobe sa onesposobljenjem, demobilisani borci, osobe registrirane kod službi za zapošljavanje u Federaciji BiH i identificirane kao ugrožene i teško zapošljive i dr.).

Projekat se finansira iz sredstava Federalnog zavoda i kredita kod Međunarodne asocijacije za razvoj (IDA), u saradnji sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike – Jedinicom za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja (PIU SESER), a realiziraju ga kantonalne službe za zapošljavanje.

⁷ Javni poziv za realizaciju ovog programa objavljen je 21.2.2011. godine

⁸ Memorandum je potpisan 17.12.2012. godine

U 2012. godini Projektom su obuhvaćene 2.074 osobe, od kojih je zaposleno 1.271, samozaposleno 441, dok su 362 osobe pohađale odgovarajuću obuku.

Također, pokrenute su pilot projektne aktivnosti na uspostavljanju saradnje između javnih službi za zapošljavanje i privatnih agencija za zapošljavanje, te je iskazana podrška izradi strateškog dokumenta koji bi se odnosio na jačanje funkcije posredovanja u zapošljavanju.

Za realizaciju Projekta u 2012. godini Federalni zavod je utrošio 1.750.000 KM.

5.8. Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja

Programom dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolving kreditne linije promijenjen je pristup i koncept kreditiranja iz vlastitih namjenskih sredstava, čime su ta sredstva postala dostupna većem broju korisnika. Sredstva revolving kreditne linije se koriste posredstvom Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine, u svrhu pružanja posebnih uvjeta za one korisnike koji imaju mogućnost i potrebu da novim zapošljavanjem radne snage ili samozapošljavanjem doprinesu ublažavanju problema nezaposlenosti.

Iznos kredita je:

- *za industriju 25.000 KM po novozaposlenom radniku*
- *za zanatstvo i usluge 15.000 KM po novozaposlenom radniku*
- *za poljoprivrednu proizvodnju 10.000 KM po novozaposlenom radniku.*

Rok otplate kredita je do sedam godina za industriju, zanatstvo, usluge i poljoprivrednu proizvodnju, uključujući *grace* period. Na zahtjev korisnika kredita, rok otplate kredita može biti i kraći. *Grace* period je do 12 mjeseci za industriju, zanatstvo, usluge i poljoprivrednu proizvodnju, a dvije godine za poljoprivrednu proizvodnju – zasadi. Kamatna stopa za kreditnu liniju gdje rizik snosi banka je 4% za industriju, zanatstvo i usluge (2% kamata RB FBiH + 2% kamata poslovne banke) i 3% za poljoprivrednu proizvodnju (1,5% kamata RB FBiH + 1,5% kamata poslovne banke). Za kreditnu liniju namijenjenu za zapošljavanje nezaposlenih demobilisanih boraca, gdje rizik snosi Federalni zavod, kamatna stopa je 4% za industriju, zanatstvo i usluge (kamata RB FBiH u skladu sa Ugovorom o komisionim poslovima) i 3% za poljoprivrednu proizvodnju (kamata RB FBiH u skladu sa Ugovorom o komisionim poslovima).

Kredit za kreditnu liniju OZO-010, namijenjenu za održavanje zaposlenosti, utvrđuje se u minimalnom iznosu od 15.000 KM do najviše 500.000 KM ili 5.000 KM po zaposlenom. Rok otplate je do 36 mjeseci, uključujući i *grace* period do šest mjeseci. Kamatna stopa se utvrđuje u visini 5% fiksno na godišnjem nivou.

U izvještajnom periodu su provedene sljedeće aktivnosti:

- *po kreditnoj liniji ZZ-260/revolving realizirano je pet novih kredita, u ukupnom iznosu od 5.550.000 KM (uz obavezu zapošljavanja 242 nova zaposlenika) i*
- *po kreditnoj liniji OZO-010/održavanje zaposlenosti, poslodavcima je odobreno sedam kredita u ukupnom iznosu od 2.235.000 KM, za zadržavanje postojećeg nivoa zaposlenosti od 459 zaposlenika.*

Također, Izmjenama i dopunama Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga formirane su dvije nove kreditne linije, i to za IP „Krivaja“ d.o.o. iz Zavidovića, kojem su odobrena sredstva u iznosu od 6.000.000 KM za zadržavanje u radnom odnosu 1.219, a najmanje 800 radnika, i za „Konjuh“ d.d. iz Živinica, kojem je odobreno 2.500.000 KM za zadržavanje u radnom odnosu 600, a najmanje 450 radnika.

5.9. Program zapošljavanja i zadržavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YERP)

Program zapošljavanja i zadržavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YERP), koji finansira Vlada Španije putem Fonda za dostizanje milenijjskih razvojnih ciljeva (MDG-F) i Volonteri Ujedinjenih nacija (UNV) kroz Specijalni volonterski fond, realizira se u periodu od 2010. do 2013. godine. Provode ga Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP), Fond Ujedinjenih nacija za djecu (UNICEF), Volonteri Ujedinjenih nacija, Populacijski fond Ujedinjenih nacija (UNFPA) i Međunarodna organizacija za migracije (IOM).

U okviru tog programa, Federalni zavod je učestvovao u realizaciji Programa sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva „400+“ i u uspostavi centara za informiranje, savjetovanje i obuku (CISO) u službama za zapošljavanje Federacije BiH. Nakon što su na samom početku implementacije Programa uspostavljeni CISO u Sarajevu, Bihaću, Mostaru, Zenici, Vitezu, Tuzli, Odžaku, Goraždu i Livnu, krajem 2012. godine potpisan je sporazum na osnovu kojeg su stvorene pretpostavke za uspostavu CISO u Širokom Brijegu.

Korisnici usluga CISO su nezaposlene osobe dobi do 30 godina, učenici pred izborom daljeg obrazovanja i zanimanja, poslodavci i drugi zainteresirani.⁹

5.10. Projekat zapošljavanja mladih (YEP)

Projekat zapošljavanja mladih u BiH (YEP) finansiraju Švicarska agencija za razvoj i saradnju (SDC) i Austrijska razvojna agencija (ADC), a realizira ga njemačka konsultantska firma GOPA u saradnji sa Federalnim zavodom i Zavodom za zapošljavanje Republike Srpske.

U Federaciji BiH je uspostavljeno sedam klubova za traženje posla pri kantonalnim službama za zapošljavanje, i to u Travniku, Kaknju, Orašju, Tuzli, Živinicama, Cazinu i Goraždu, u kojima rade zaposlenici službi posebno obučeni za posao voditelja kluba.

Cilj klubova jeste da pomognu osobama dobi od 18 do 30 godina, koje su na evidenciji nezaposlenih najmanje šest mjeseci, da u što kraćem roku ovladaju tehnikama aktivnog traženja posla i steknu potrebno samopouzdanje radi uspješnog obavljanja razgovora sa potencijalnim poslodavcima. U prilog činjenici da je formiranje klubova bilo opravdano govori i to da je do sada skoro 200 korisnika pronašlo zaposlenje. U konkurenciji 15 klubova za traženje posla u Bosni i Hercegovini, na osnovu broja posredovanja i zapošljavanja nezaposlenih osoba, najboljim je proglašen Klub za traženje posla Cazin. O klubovima za traženje posla izrađen je i promotivni film, u kojem su predstavljene priče i iskustva mladih ljudi koji su kroz aktivnosti klubova pronašli posao.

Također, u okviru YEP-a organizirana su dva foruma o zapošljavanju mladih u Bosni i Hercegovini (prvi u Sarajevu, drugi u Tuzli), na kojima su okupljeni ključni akteri u oblasti zapošljavanja. Pored Federalnog zavoda, organiziranje foruma su podržali Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine, Agencija za rad i zapošljavanje BiH i Zavod za zapošljavanje Republike Srpske.

Glavna tema prvog foruma je bilo promoviranje javnih, privatnih i inicijativa civilnog društva koje nastoje iznaći konkretna rješenja radi zapošljavanja mladih, a cilj je da se te inicijative promoviraju i osnaže kroz strateško partnerstvo, razmjenu iskustava i dobrih praksi.

Na drugom forumu fokus je bio na omladinskom poduzetništvu i samozapošljavanju. Tom prilikom je okupljeno oko 150 učesnika, među kojima su bili predstavnici nadležnih institucija svih nivoa vlasti, javnih ustanova, diplomatskog kora i akademske zajednice, ali

⁹ Detaljan pregled broja korisnika usluga CISO dat je u poglavlju 7.1.

i uspješni mladi poduzetnici, koji su vlastiti biznis pokrenuli zahvaljujući poticajnim sredstvima javnih službi za zapošljavanje i nadležnih ministarstava. Time se željelo ukazati na pozitivne primjere i podići svijest kod mladih ljudi i šire javnosti o tome da je poduzetništvo realna opcija za rješavanje problema nezaposlenosti, te da može da posluži kao generator privrednog razvoja. Na prijedlog Federalnog zavoda, dogovoren je razvoj *e-learninga* kao *on-line* alata koji će zainteresiranima omogućiti da se informiraju i upoznaju sa svim aspektima poduzetništva (razvoj biznis plana, registracija, mogućnost finansiranja, marketing i dr.).

Pored toga, Federalni zavod i YEP su potpisali Memorandum o razumijevanju i saradnji radi realizacije aktivnosti „Razvoj efikasnih politika zapošljavanja u Federaciji BiH“. Cilj ovog memoranduma je, prije svega, uspostavljanje dnevno ažurirane baze podataka od oko 23.000 poslovnih subjekata u Federaciji BiH, koja će omogućiti uvid u dnevno ažurirane podatke o potrebama poslodavaca za radnom snagom. Na taj način će se steći kvalitetan uvid u kretanje na tržištu rada, odnosno o tome koja zanimanja su tražena, a koja ne. Također, dobijeni podaci će poslužiti za sistemsko kreiranje mjera aktivne politike zapošljavanja.

5.11. Projekat „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje kandidata za zanimanje metalostrugar i CNC operater“

Nakon zaključivanja Sporazuma o partnerstvu u realizaciji projekta „Obuka i zapošljavanje CNC operatera/metalostrugara“, partneri na ovom projektu: Federalni zavod za zapošljavanje, USAID-Sida FIRMA projekat, Njemačko društvo za međunarodnu saradnju (GIZ), Općina Tešanj, Agencija za razvoj Općine Tešanj, kompanija „FAD“ i Mješovita srednja škola iz Tešnja, obezbijedili su neophodna finansijska sredstva za njegovu realizaciju, čija je vrijednost 42.800 KM.¹⁰

Federalni zavod je učestvovao u sufinansiranju sa iznosom od 24.400 KM.

Realizacijom ovog projekta stvoreni su uvjeti za zapošljavanje 30 nezaposlenih osoba u kompaniji „FAD“ Tešanj, a 10 zaposlenika te kompanije prošlo je proces dokvalifikacije, čime su zadržali svoja radna mjesta. Također, u sklopu Projekta, dodatnih 10 osoba sa evidencije nezaposlenih pohađalo je obuku, dobilo sertifikat i na taj način unaprijedilo svoju konkurentnost na tržištu rada. Obuku su implementirali Agencija za razvoj Općine Tešanj, kompanija „FAD“ i Mješovita srednja škola iz Tešnja.¹¹

5.12. Projekat „Osobe sa invaliditetom na otvorenom tržištu rada – zapošljavanjem do pune integracije“

Federalni zavod je sa 9.970 KM učestvovao u sufinansiranju projekta „Osobe sa invaliditetom na otvorenom tržištu rada“, kojim su za 15 osoba sa invaliditetom obezbijedeni uvjeti za osposobljavanje za proizvodnju i ugradnju solarnih sistema, te zapošljavanje 10 osoba u firmama koje se bave izradom i ugradnjom solarnih sistema ili instaliranjem sistema centralnog grijanja. Ovim projektom se omogućava brže i dugoročno zapošljavanje određenog broja osoba sa invaliditetom i povećava njihova konkurentnost na otvorenom tržištu rada.

Ukupna vrijednost Projekta, koji su finansijski podržali USAID-a („Partnersko građansko zastupanje“ – CAPP II), Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa

¹⁰ Sporazum je zaključen 12.4.2012. godine

¹¹ Realizacija ovog projekta predstavlja nastavak uspješne saradnje Federalnog zavoda i USAID-Sida FIRMA projekta na konkretnim projektima obuke nezaposlenih, a koja se temelji na Sporazumu o partnerstvu iz 2011. godine

invaliditetom, Općina Tuzla, kao i JP „Centralno grijanje Tuzla“, iznosila je 90.298,96 KM.

Projekat je u cijelosti implementirao Centar za razvoj i podršku (CRP) iz Tuzle.

5.13. Projekat „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje šivača autopresvlaka“

Predstavnici Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona, Ministarstva privrede Srednjobosanskog kantona, Federalnog zavoda, Službe za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona, općine Travnik, Mješovite srednje tehničke škole Travnik, Regionalne ekonomske zajednice (REZ) te Američke agencije za razvoj (USAID) potpisali su Memorandum o razumijevanju u implementaciji projekta „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje 600 šivača za potrebe kompanije Prevent Travnik d.o.o.“, čime su stvoreni preduvjeti za realizaciju tog projekta.

Projektom je predviđeno stručno osposobljavanje 600 nezaposlenih osoba u zvanje *šivač autopresvlaka* i njihovo zapošljavanje u pomenutoj kompaniji.

Ukupna vrijednost Projekta je 289.956 KM, odnosno 483,26 KM po učesniku obuke, a Federalni zavod je obezbijedio 110.150 KM.

5.14. Projekat „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje kandidata za zanimanja kovač, CNC operater i mehatroničar“

Federalni zavod je učestvovao u sufinansiranju projekta „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje kandidata za zanimanja kovač, CNC operater i mehatroničar“, koji realizira Regionalna razvojna agencija NERDA.

U realizaciji Projekta, pored Federalnog zavoda, učestvuju USAID, Općina Kalesija, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona, Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona, Mješovita srednja elektrotehnička škola Tuzla, Mješovita srednja škola Kalesija i preduzeće UNIS TOK d.o.o. Kalesija.

Stvoreni su uvjeti da se za razvojne potrebe preduzeća UNIS TOK d.o.o. Kalesija, vodećeg proizvođača i izvoznika dijelova za ležajeve u autoindustriji, u narednoj godini stručno osposobi i zaposli 100 kovača, CNC operatera i mehatroničara. Učešće Federalnog zavoda je iznosilo 30.000 KM.

5.15. Program jačanja konkurentnosti na tržištu rada - prvo radno iskustvo

Krajem 2012. godine objavljen je Javni poziv za učešće u realizaciji Programa jačanja konkurentnosti na tržištu rada – prvo radno iskustvo, čiji je cilj da se mladim nezaposlenim osobama bez radnog iskustva, dobi do 30 godina, omogući stručno osposobljavanje za rad u struci i sticanje prvog radnog iskustva u zvanju/zanimanju za koje su se školovali, te na taj način ojača njihova konkurentnost na tržištu rada. Za realizaciju Programa osigurana su finansijska sredstva u iznosu od 4.554.000 KM, i to 4.140.000 KM za sufinansiranje osposobljavanja za rad u struci i prvo radno iskustvo 1.000 nezaposlenih mladih osoba (500 sa III i IV i 500 sa VI i VII stepenom stručne spreme) i 414.000 KM za uvećanje utvrđenog iznosa (za 10%) za pripadnike posebne kategorije nezaposlenih mladih osoba (dugoročno nezaposlene osobe, žene, Romi, članovi domaćinstva u kojem niko nije zaposlen, članovi porodica poginulih boraca/šehida, osobe s invaliditetom, samohrani roditelji, roditelji djece sa posebnim potrebama, žrtve nasilja, liječeni ovisnici i bivši štićenici domova za nezbrinutu djecu).

Tabela 11: Pregled broja osoba i odobrenih sredstava po kantonima

Red. broj	Kanton	Broj osoba	Iznos odobrenih sredstava u KM
1	2	4	5
1.	Unsko-sanski	152	627.442
2.	Posavski	33	134.911
3.	Tuzlanski	199	822.192
4.	Zeničko-dobojski	55	226.791
5.	Bosansko-podrinjski	14	57.325
6.	Srednjobosanski	33	137.821
7.	Hercegovačko-neretvanski	126	521.905
8.	Kanton Sarajevo	67	278.808
9.	Kanton 10	259	1.070.283
10.	Zapadnohercegovački	63	262.522
UKUPNO:		1.000	4.140.000

5.16. Pilot projekat „Sistem integriranih centara za inkubirani razvoj i konsalting“

Federalni zavod je u 2012. godini uputio Javni poziv općinama u Federaciji BiH koje raspolažu odgovarajućom infrastrukturom i kapacitetima za uspostavljanje biznis inkubatora za *start up* poduzetnike da se prijave za učešće u realizaciji pilot projekta „Sistem integriranih centara za inkubirani razvoj i konsalting“. Osnovni cilj ovog projekta jeste da se uz sufinansiranje samozapošljavanja sredstvima Federalnog zavoda potencijalnim poduzetnicima korisnicima inkubatora obezbijede osnovni preduvjeti za pokretanje i održavanje vlastitog biznisa tokom prve godine poslovanja.

Ciljna grupa – korisnici po ovom projektu su nezaposlene osobe bez obzira na spol, sa najmanje završenim trećim stepenom srednjoškolskog obrazovanja, koje žele realizirati svoju poslovnu ideju, a posebno mlade osobe dobi do 35 godina.

Na Javni poziv se prijavilo 14 općina, koje su pismom namjere iskazale želju za učešćem u ovom projektu nudeći poslovni prostor budućim poduzetnicima.

U 2013. godini će se na osnovu Sporazuma o realizaciji Projekta sa općinama započeti sa objavom javnih poziva zainteresiranim osobama da uz sufinansiranje samozapošljavanja i pogodnosti korištenja biznis inkubatora pokrenu vlastiti biznis.

5.17. Adriatic Welfare Mix

Adriatic Welfare mix „Lokalno upravljanje razvojem i integracijom sistema socijalne zaštite ka sistemu mješovite socijalne zaštite u Jadranskoj oblasti“ je projekat Evropske unije odobren u okviru Instrumenta za pretprijetupnu pomoć (IPA) – Prekogranična saradnja u Jadranskoj oblasti.¹²

Ukupna vrijednost Projekta, koji će trajati 36 mjeseci, iznosi 2.712.220 eura, a provodit će ga deset partnera iz pet zemalja Jadranske oblasti:

1. Albanija: Općina Tirana – vodeći partner, Nacionalni centar za socijalne studije Tirana (NVO), Udruženje za žene sa socijalnim problemima „Durres“ i općinska jedinica Tirana br. 9
2. Bosna i Hercegovina: Federalni zavod za zapošljavanje, Sarajevo

¹² Prioritet 1., mjera 1.3., Mreža socijalnog rada & zdravlja

3. Hrvatska: Zdravi grad, Split (NVO)
4. Italija: Regione Abruzzo, COOSS Marche Onlus Ancona i općina Pesaro
5. Crna Gora: Općina Ulcinj.

Projekat se temelji na uspostavljanju jadranskog, mješovitog, modela socijalne zaštite uz poštivanje specifičnosti i različitosti jadranskih zemalja. Mješoviti model socijalne zaštite je glavni model koji se promovira u Evropskoj uniji umjesto modela socijalne države.

Federalni zavod će aktivno učestvovati u realizaciji Projekta, prvenstveno u provođenju sljedećih aktivnosti:

- *Ispitivanje i procjena politika tržišta rada u BiH*
- *Jačanje kapaciteta potencijalno zainteresiranih za posao iz ciljne grupe*
- *Uspostavljanje savjetovališta u Tirani*
- *Socijalno poduzetništvo.*

5.18. Sajmovi zapošljavanja

Federalni zavod je u skladu sa programskim aktivnostima podržao održavanje sajмова zapošljavanja koje su organizirale kantonalne službe za zapošljavanje.

Regionalni sajam zapošljavanja u Tuzli u junu 2012. godine je okupio 41 poslodavca sa iskazanim potrebama za zapošljavanjem oko 350 nezaposlenih osoba. Na sajmu su učestvovali i žene poduzetnice koje su svoj biznis pokrenule na osnovu poticaja Federalnog zavoda. U okviru tog sajma održan je i okrugli stol, na kojem su učestvovali svi ključni akteri u oblasti zapošljavanja – predstavnici javnih službi za zapošljavanje, poslodavci, nezaposleni te predstavnici akademske zajednice. Opća je ocjena da je za bolje efekte u oblasti zapošljavanja potreban znatno veći ekonomski rast (najmanje 4%), te da bi javnim službama za zapošljavanje trebalo da bude omogućeno da obavljaju svoju ključnu funkciju, a ne da budu servis građanima koji su na evidenciji nezaposlenih samo da bi ostvarili pravo na zdravstveno osiguranje.

Treći sajam zapošljavanja u Srednjobosanskom kantonu održan je, u junu 2012. godine u Vitezu, u saradnji sa Ministarstvom privrede Srednjobosanskog kantona i Obrtničkom komorom Srednjobosanskog kantona. Tom prilikom potrebu za radnom snagom je iskazalo 38 poslodavaca. Najtraženiji su bili građevinski radnici, te zanatlije metalske i drvne struke. Od visokoobrazovanog kadra najveći interes je iskazan za zapošljavanjem arhitekata i inženjera građevinarstva, elektrotehnike i mašinstva, a neznatna je bila potražnja za ekonomistima i pravnicima, koji su najbrojniji u strukturi nezaposlenih osoba sa visokom stručnom spremom u Srednjobosanskom kantonu. Kontakte sa poslodavcima uspostavio je veći broj osoba, uglavnom mladih, koji su predali svoje aplikacije, pa se očekuje da bi ih više od 50 moglo dobiti posao s obzirom na iskazanu potrebu poslodavaca.

Već, zaredom, šesti sajam zapošljavanja organizirala je i Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo, na kojem je učestvovalo 40 poslodavaca u potrazi za radnom snagom. Sajam je posjetilo više hiljada nezaposlenih osoba. Partner u organizaciji sajma je bio portal Posao.ba. U sklopu tog sajma organiziran je okrugli stol „Realizacija projekata energetske efikasnosti u funkciji zapošljavanja“.

Također, Federalni zavod je pružio podršku i održavanju četvrtog sajma poslova za studente i diplomce tehničko-tehnoloških fakulteta pod nazivom „JobFair '12 – Iskoristi svoju šansu“. Sajam je organizirala Studentska organizacija EESTEC LC Sarajevo na Elektrotehničkom fakultetu u Sarajevu. Više stotina studenata je bilo u mogućnosti da na jednom mjestu stupi u kontakt sa poslodavcima radi budućeg zaposlenja ili prilike za

stručno usavršavanje u nekoj od kompanija koje uspješno posluju u Bosni i Hercegovini i regionu. Također, u okviru sajma poslova održane su i prezentacije kompanija te su studenti mogli bolje upoznati njihov način poslovanja.

5.19. Aktivnosti kantonalnih službi za zapošljavanje

Pored sredstava koje je obezbijedio Federalni zavod za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja u 2012. godini, kantonalne službe za zapošljavanje su svojim sredstvima ili uz pomoć drugih institucija implementirale sljedeće programe:

Tabela 12: Pregled aktivnosti kantonalnih službi za zapošljavanje

Red. broj	Služba za zapošljavanje (kanton)	Naziv mjere / programa	Ciljna grupa	Izvor finansiranja	Utrošeno sredstava (KM)	Broj korisnika
1.	Tuzlanski	Program sufinansiranja obavljanja pripravničkog staža boraca i članova njihovih porodica	Borci i članovi njihovih porodica	Budžet Tuzlanskog kantona	570.650	157
2.	Sarajevo	Program javnih radova	Socijalne kategorije nezaposlenih osoba	Služba za zapošljavanje	493.195	325
		Program sufinansiranja zapošljavanja pripravnika	Nezaposlene osobe bez radnog iskustva	Služba za zapošljavanje	958.092	200
		Program obuke nezaposlenih osoba za aktivno traženje zaposlenja	Nezaposlene osobe koje aktivno traže zaposlenje	Služba za zapošljavanje	19.610 ¹³	370
		Program finansiranja zapošljavanja 300	Dugoročno nezaposlene osobe, na evidenciji su provele 36 mjeseci i duže	Služba za zapošljavanje	520.266 ¹⁴	300
3.	Srednjobosanski	Program obuke i doobuke za poznatog poslodavca	Nezaposleni sa evidencije i radnici koji bi mogli ostati bez posla	Služba za zapošljavanje	133.200	101
		Program zapošljavanja pripravnika i volontera	Mladi sa VSS, bakalaureati i mladi sa VŠS	Služba za zapošljavanje	74.640	33
4.	Bosansko-podrinjski	Program zapošljavanja nezaposlenih osoba sa evidencije bez radnog iskustva sa završenom VSS i VŠS kroz volontiranje	Nezaposlene osobe sa VSS i VŠS bez radnog iskustva	Služba za zapošljavanje	67.567	33
		Program sufinansiranja pripravničkog staža mladih osoba bez radnog iskustva u 2011. godini „45 +“	Nezaposlene osobe sa VSS i VŠS bez radnog iskustva	Služba za zapošljavanje	135.200	35
5.	Zeničko-dobojski	Program VSS „100+“	VSS	Budžet ZDK	160.000 ¹⁵	103

¹³ Svakom učesniku obuke isplaćeno je po 53 KM za prijevoz

¹⁴ Realizacija Programa započet će u 2013. godini

¹⁵ U 2013. godini bit će pridodata sredstva u iznosu od 320.000 KM

5.20. Ferijalni rad studenata u Saveznoj Republici Njemačkoj

U okviru Programa angažiranja studenata iz Bosne i Hercegovine za ferijalni rad tokom ljetnog raspusta, u 2012. godini u Saveznoj Republici Njemačkoj boravila su 43 studenta iz Federacije BiH. Oni su većinom bili angažirani u oblasti hotelijerstva, gastronomije i konsaltinga. Radno vrijeme, plaća i ostali radni uvjeti usklađeni su sa tarifnim odredbama Njemačke, a strani studenti na ferijalnom radu na odgovarajućim poslovima ravnopravni su sa njemačkim radnicima.

Također, krajem 2012. godine, po dostavljanju podataka od Federalnog zavoda, Agencija za rad i zapošljavanje BiH je izvršila testiranje kandidata za obavljanje ferijalnog rada u 2013. godini. Centralnom uredu za posredovanje u međunarodnom i stručnom zapošljavanju (ZAV) Savezne agencije za rad SR Njemačke upućene su aplikacije za 153 studenta iz Federacije BiH.

6. ZAPOSŁJAVANJE STRANIH DRŽAVLJANA

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba regulirano je da je Federalni zavod nadležan za odobravanje zapošljavanja stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalnih službi za zapošljavanje, a u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 111/12), Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12) i Procedurom za izdavanje radne dozvole od 6.6.2011. godine, kojima su, između ostalog, definirani uvjeti i način izdavanja te kvota radnih dozvola.¹⁶

U izvještajnom periodu izdate su 1.233 radne dozvole stranim državljanima na period od tri mjeseca do jedne godine, što je više za jednu nego prethodne godine. Radne dozvole uglavnom su date stranim državljanima koji su osnivači firmi u Federaciji BiH ili su u njima direktori i izvršni direktori. Najviše radnih dozvola izdato je za rad u oblasti trgovine, prerađivačke industrije, obrazovanja, finansijskog posredovanja i uslužnih djelatnosti.

Od 1.233 strana državljanina kojima je data radna dozvola (iz 51 zemlje), 40 je NK, 89 PK, 16 NSS, 97 KV, 2 VKV, 322 SSS, 44 VŠS i 623 VSS. Razlog izdavanja radnih dozvola strancima sa nižim stepenom obrazovanja i kvalifikacije je to što određeni broj stranaca upisanih u sudski registar (osnivači firmi, direktori i izvršni direktori), a za koje u skladu sa važećim propisima u postupku zapošljavanja nije od uticaja stručna sprema niti se vrši provjera da li na evidenciji nezaposlenih ima osoba koje ispunjavaju uvjete poslodavca, zbog trajanja procesa priznavanja diplome, i pored toga što imaju viši stepen obrazovanja, uz zahtjev dostavljaju diplome o najnižem stepenu obrazovanja i kvalifikacije koje posjeduju.

U 2012. godini odbijeno je šest zahtjeva za izdavanje odobrenja za radnu dozvolu stranom državljaninu.

U skladu sa Odlukom o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2012. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 103/2011), Agenciji za rad i zapošljavanje BiH su tromjesečno dostavljani podaci o izdatim radnim dozvolama po djelatnostima i zanimanjima radi upoređivanja sa Prijedlogom potreba za zapošljavanje stranaca u 2012. godini. Prema Odluci Vijeća ministara BiH, ukupna

¹⁶ Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donijelo je Odluku o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2012. godinu, VM broj 208/11 od 23. novembra 2011. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 103), kojom je utvrđeno da godišnja kvota za produženje i novo zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini iznosi 2.093 radnih dozvola, od kojih se na Federaciju BiH odnosi 890. Godišnja kvota za novo zapošljavanje u Federaciji BiH iznosi 280 radnih dozvola, a za produženje već izdatih radnih dozvola 610.

godišnja kvota radnih dozvola za produženje i novo zapošljavanje stranaca u Federaciji BiH u 2012. godini iznosi 890 radnih dozvola, od kojih se 280 odnosi na novo zapošljavanje, a 610 na produženje već izdatih radnih dozvola.

U 2012. godini od ukupno utvrđenih 890 radnih dozvola koje se računaju u kvotu izdato je 588 radnih dozvola, od kojih se na novoizdate odnosi 239, a na produžene 349.

Pored radnih dozvola koje se računaju u kvotu, izdato je 645 radnih dozvola koje se ne računaju u kvotu prema članu 79. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu.¹⁷

U svrhu izvještavanja radi ispunjenja uvjeta za liberalizaciju viznog režima Bosne i Hercegovine, kao i izvještavanja radi izrade Migracionog profila BiH za 2012. godinu, Agenciji za rad i zapošljavanje BiH dostavljeni su podaci o izdatim, produženim, poništenim i važećim radnim dozvolama za strance po državama porijekla, djelatnostima, kvalifikaciji, godinama života i spolu.

Tabela 13: Broj izdatih radnih dozvola u Federaciji BiH u 2012. godini po kvartalima

2012. godina	RADNE DOZVOLE KOJE SE RAČUNAJU U KVOTU UTVRĐENU ODLUKOM VIJEĆA MINISTARA BIH			RADNE DOZVOLE KOJE SE NE RAČUNAJU U KVOTU PO ČL. 79. ZAKONA	UKUPNO IZDATE RADNE DOZVOLE
	PRODUŽENE	NOVOIZDATE	UKUPNO KVOTA		
01.01. – 31.03.	66	58	124	143	267
01.04. – 30.06.	80	61	141	157	298
01.07. – 30.09.	82	49	131	126	257
01.10. – 31.12.	121	71	192	219	411
01.01. – 31.12.	349	239	588	645	1.233

Tabela 14: Pregled izdatih radnih dozvola u Federaciji BiH u 2012. godini, po državama i kvalifikacionoj strukturi

Red. broj	DRŽAVE	KVALIFIKACIONA STRUKTURA								Ukupno
		NK	PK	NSS	KV	VKV	SSS	VŠS	VSS	
1.	Turska	12	4	5	8	0	46	5	231	311
2.	Srbija	5	69	2	25	0	44	8	52	205
3.	Hrvatska	2	3	0	10	0	55	15	89	174
4.	Kina	5	0	1	12	0	54	2	5	79
5.	Crna Gora	0	5	0	7	0	8	1	28	49
6.	Njemačka	1	1	1	9	1	16	0	16	45
7.	Slovenija	0	0	0	1	0	7	3	25	36
8.	Italija	5	0	0	1	0	25	1	4	36
9.	Austrija	0	0	0	4	1	9	1	20	35
10.	Makedonija	2	3	1	9	0	8	0	8	31
11.	Indija	0	0	0	0	0	1	0	16	17

¹⁷ U skladu sa članom 79. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu „Radna dozvola može se izdati nezavisno od utvrđene godišnje kvote radnih dozvola u sljedećim slučajevima: a) strancu koji ima obrazovanje koje odgovara visokom obrazovanju, završenom postdiplomskom ili doktorskom studiju u BiH; b) strancu čiji se rad u BiH zasniva na međunarodnom sporazumu; c) strancu koji obavlja ključne poslove u poslovnom subjektu, a koji nije izuzet od potrebe posjedovanja radne dozvole na osnovu međunarodnog sporazuma; d) učiteljima ili nastavnicima koji izvode ili pomažu u nastavi u obrazovnim ustanovama zbog svog specifičnog znanja; e) profesionalnim sportistima ili sportskim radnicima koji na osnovu valjano zaključenog ugovora rade u BiH; f) strancu koji je u bračnoj ili vanbračnoj zajednici sa strancem sa odobrenim stalnim boravkom u BiH ili je dijete stranca sa odobrenim stalnim boravkom u BiH.“

Red. broj	DRŽAVE	KVALIFIKACIONA STRUKTURA								Ukupno
		NK	PK	NSS	KV	VKV	SSS	VŠS	VSS	
12.	Rumunija	0	2	4	8	0	2	0	1	17
13.	Iran	0	0	0	0	0	4	0	10	14
14.	Kuvajt	1	0	0	0	0	5	0	7	13
15.	Francuska	0	0	0	0	0	5	0	7	12
16.	Saudijska Arabija	0	0	1	0	0	2	0	9	12
17.	Egipat	0	0	0	0	0	1	0	10	11
18.	SAD	0	0	0	0	0	3	0	6	9
19.	Mađarska	0	0	0	0	0	1	2	6	9
20.	Sirija	1	1	0	0	0	6	0	1	9
21.	Libija	0	0	0	0	0	1	0	7	8
22.	Velika Britanija	0	0	0	0	0	0	1	6	7
23.	Holandija	2	1	0	1	0	2	0	1	7
24.	Slovačka	0	0	0	0	0	3	0	4	7
25.	Malezija	0	0	0	0	0	0	0	7	7
26.	Poljska	0	0	0	0	0	3	0	4	7
27.	Jordan	0	0	0	0	0	2	0	4	6
28.	Španija	1	0	0	0	0	0	1	3	5
29.	Albanija	0	0	0	0	0	0	0	5	5
30.	Rusija	0	0	0	0	0	1	0	4	5
31.	Pakistan	0	0	0	0	0	0	0	5	5
32.	Australija	0	0	0	0	0	0	0	4	4
33.	Nepal	0	0	0	1	0	2	0	1	4
34.	Česka Republika	0	0	0	0	0	0	0	4	4
35.	Švedska	0	0	0	1	0	0	2	0	3
36.	Ukrajina	0	0	0	0	0	1	0	2	3
37.	Senegal	2	0	1	0	0	0	0	0	3
38.	Latvija	0	0	0	0	0	0	0	2	2
39.	Bugarska	0	0	0	0	0	0	1	1	2
40.	Belgija	0	0	0	0	0	1	0	1	2
41.	Švicarska	0	0	0	0	0	2	0	0	2
42.	Brazil	1	0	0	0	0	0	1	0	2
43.	Uzbekistan	0	0	0	0	0	0	0	1	1
44.	Portugal	0	0	0	0	0	0	0	1	1
45.	Koreja, Republika	0	0	0	0	0	0	0	1	1
46.	Japan	0	0	0	0	0	1	0	0	1
47.	Irska	0	0	0	0	0	0	0	1	1
48.	Grčka	0	0	0	0	0	0	0	1	1
49.	Južna Afrika	0	0	0	0	0	1	0	0	1
50.	Kirgistan	0	0	0	0	0	0	0	1	1
51.	Irak	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Ukupno		40	89	16	97	2	322	44	623	1.233

Od ukupno izdatih radnih dozvola stranim državljanima, na Kanton Sarajevo se odnosi 56,45%, Hercegovačko-neretvanski 9,65%, Tuzlanski 9,08%, Zeničko-dobojski 7,62%, Unsko-sanski 6,16%, Srednjobosanski 3,24%, Zapadnohercegovački 2,68%, Bosansko-podrinjski 2,27%, Posavski 1,46% i 1,38% na Kanton 10.

7. PROFESIONALNA ORIJENTACIJA I SELEKCIJA

Profesionalna orijentacija u javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH temelji se na načelima Rezolucije o cjeloživotnoj karijernoj orijentaciji, koju je usvojilo Vijeće ministara EU 2004. godine, i Rezoluciji iz 2008. godine. Karijerna orijentacija se odnosi na raspon aktivnosti koje omogućavaju građanima bilo koje dobi da prepoznaju svoje sposobnosti, kompetencije i interese kako bi donijeli značajne odluke u pogledu obrazovanja, osposobljavanja i zapošljavanja.

Korisnici usluga javnih službi za zapošljavanje u ovoj oblasti su učenici, studenti, nezaposlene osobe, tražioci zaposlenja i poslodavci.

7.1. Aktivnosti usmjerene prema nezaposlenim osobama

U općinskim biroima za zapošljavanje u Federaciji BiH¹⁸ održan je 1.181 info seminar i 194 radionice o aktivnom traženju zaposlenja, kojima je obuhvaćeno 10.760, odnosno 1.537 nezaposlenih osoba.

Devet centara za informiranje, savjetovanje i obuku (CISO) u Federaciji BiH pruža usluge mladim nezaposlenim osobama dobi do 30 godina. U 2012. godini info seminar su pohađale 5.074 osobe, radionice za pisanje biografije i popratnog pisma 3.034 osobe, a radionice pripreme za razgovor sa poslodavcem 2.520 osoba. U navedenom periodu, 3.896 osoba je koristilo uslugu individualnog savjetovanja, pri čemu je izrađen plan zapošljavanja za 1.961 osobu. Informacije o regularnim migracijama dobila je 1.321 osoba. Obuku iz stranih jezika pohađalo je 404, a IT obuku 440 korisnika.

Broj korisnika CISO koji su pronašli zaposlenje je 936, dok je 288 korisnika usluga volontiralo.

Tabela 15: Broj korisnika usluga CISO

Red. broj	Kanton (lokacija)	Info seminar	Radionica - priprema CV-a i popratnog pisma	Radionica - razgovor sa poslodavcem	Individualno savjetovanje	Plan zapošljavanja
1	2	3	4	5	6	7
1.	Unsko-sanski (Bihać)	459	404	404	163	187
2.	Posavski (Odžak)	195	105	90	133	86
3.	Zeničko-dobojski (Zenica)	445	356	334	257	274
4.	Tuzlanski (Tuzla)	2.183	325	325	326	287
5.	Srednjobosanski (Vitez)	588	104	40	175	53
6.	Bosansko-podrinjski (Goražde)	50	142	119	92	92
7.	Hercegovačko-neretvanski (Mostar)	0	365	350	329	412
8.	Kanton Sarajevo (Sarajevo)	1.037	1.075	700	1.892	409
9.	Kanton 10 (Livno)	117	158	158	529	161
10.	UKUPNO	5.074	3.034	2.520	3.896	1.961

Facebook profili preko kojih CISO informiraju korisnike o slobodnim radnim mjestima i drugim bitnim informacijama bilježe 18.743.525 posjeta.

¹⁸ U izveštaj nisu uključeni podaci za Službu za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona. Zapadnohercegovački i Kanton 10 ne provode navedene aktivnosti u općinskim biroima za zapošljavanje

U sklopu Programa zapošljavanja i zadržavanja mladih u BiH (YERP), koji provodi UNDP, pored otvorenih devet CISO u Federaciji BiH, na osnovu potpisanog Memoranduma o sporazumijevanju, započete su aktivnosti na otvaranju desetog CISO u Širokom Brijegu pri Službi za zapošljavanje Zapadnohercegovačkog kantona.

Projektom zapošljavanja mladih u BiH (YEP), koji provodi GOPA, u 2012. godini u Federaciji BiH je otvoreno sedam klubova za traženje posla. Klubovi funkcioniraju kroz tri segmenta: grupa za podršku, radionice za sticanje vještina potrebnih za traženje posla te informiranje o slobodnim radnim mjestima. Radionice se održavaju u trajanju od tri sedmice.

Tabela 16: Broj korisnika usluga klubova za traženje posla

Red. broj	Kanton (lokacija)	Datum otvaranja (mjesec i godina)	Ukupan broj korisnika
1	2	3	4
1.	Unsko-sanski (Cazin)	05.2012. godine	77
2.	Posavski (Orašje)	12.2012. godine	8
3.	Srednjobosanski (Travnik)	05.2012. godine	79
4.	Tuzlanski (Tuzla, Živinice)	01.2011. i 06.2012. godine	152
5.	Zeničko-dobojski (Kakanj)	04.2012. godine	56
6.	Bosansko-podrinjski (Goražde)	05.2012. godine	35
UKUPNO			407

Zaposlenje je pronašlo 85 korisnika klubova za traženje posla, a 32 je volontiralo.

Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo provodila je radionice za dugoročno nezaposlene osobe u trajanju od četiri sedmice prema programu „Uspjet ću!“.

7.2. Aktivnosti usmjerene prema učenicima i obrazovnom sistemu

Federalni zavod je u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje uspostavio sistem redovnog profesionalnog informiranja u osnovnim i srednjim školama u Federaciji BiH radi upoznavanja učenika o značaju izbora daljeg obrazovanja i uključivanja na tržište rada. Tokom 2012. godine u aktivnosti profesionalnog informiranja¹⁹ uključeno je 229 osnovnih škola i 18.659 učenika, te 132 srednje škole i 14.701 učenik. Također, u pojedinim kantonima profesionalno informiranje je organizirano i na određenim fakultetima.

Ovisno o uspostavljenom sistemu u kantonalnim službama za zapošljavanje, profesionalno informiranje obavljaju zaposlenici općinskih biroa i karijerni savjetnici iz CISO.

Pored toga, u određenim službama za zapošljavanje CISO je pokrenuo aktivnosti sa visokoškolskim ustanovama, informirajući i savjetujući studente o uključivanju na tržište rada.

Federalni zavod učestvuje u implementaciji Operativnog plana aktivnosti na provođenju mjera i preporuka sadržanih u Analizi stanja u oblasti srednjeg obrazovanja s prijedlogom mjera za usklađivanje obrazovanja s potrebama privrede u Federaciji BiH, za čiju je koordinaciju zaduženo Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke.

Nastavljena je dugogodišnja saradnja sa Njemačkim internacionalnim društvom (GIZ), koji provodi projekat „Podrška obrazovanju odraslih u BiH“.

¹⁹ U zbirni broj nisu uključeni podaci za Zapadnohercegovački kanton, u kojem se ne provodi ova aktivnost

8. ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA

Federalni zavod je u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje proveo neophodne pripreme za anketiranje poslodavaca na uzorku od 2.500 pravnih osoba koje imaju više od 10 zaposlenih, kako bi se stekao realan uvid u stanje i kretanje na tržištu rada u Federaciji BiH.

Cilj ovog istraživanja je obezbijediti što potpunije informacije o planovima i potrebama poslodavaca za zapošljavanjem, odnosno obukom postojećih zaposlenika.

Rezultati istraživanja će biti objavljeni krajem prvog kvartala 2013. godine.

9. AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU RADA FEDERALNOG ZAVODA I KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE

9.1. Objavljivanje oglasa za posao na internet stranici Federalnog zavoda

Kao i prethodnih godina, Federalni zavod je i u 2012. godini nastavio objavljivati oglase o slobodnim radnim mjestima posredstvom svoje nove internet stranice (www.fzzz.ba), što je nezaposlenim osobama u Bosni i Hercegovini predstavljalo olakšanje u nastojanju da se kvalitetno i pravovremeno informiraju o mogućnostima zapošljavanja, a poslodavcima da oglase slobodna radna mjesta.

Na novoj internet stranici Federalnog zavoda u periodu mart-decembar 2012. godine objavljeno je 2.238 oglasa za 6.447 slobodnih radnih mjesta. Najviše oglasa je objavljeno u oblastima: obrazovanje (463 oglasa - 2.437 radnih mjesta), ekonomija/finansije (274 - 475), pravo (138 - 199), administrativne i slične usluge (134 - 203), komercijala/prodaja (120 - 565), elektrotehnika/mašinstvo (110 - 214), državna služba (109 - 301) i dr.

Redizajnirana i tehnički unaprijeđena internet stranica Federalnog zavoda, koja je stavljena u funkciju krajem marta 2012. godine, zabilježila je do kraja godine 438.132 posjete, što je u odnosu na isti period 2011. godine povećanje za oko 200 posto. Također, na stranici su se do sada registrirale 162 firme, koje su time stekle mogućnost besplatnog objavljivanja oglasa za slobodna radna mjesta. Osim toga, gotovo 3.000 osoba svakodnevno elektronskom poštom prima obavještenja o novim oglasima za posao objavljenim na ovoj stranici, a uskoro će osobama koje traže posao biti omogućeno i objavljivanje biografija, koje će registrirane firme moći pregledati.

Također, u 2012. godini su poslodavci po prvi puta mogli aplicirati za učešće u programu Federalnog zavoda isključivo elektronskim putem, čime je postignuta ušteda novca i vremena korisnika, ali i unaprijeđena transparentnost realizacije programa.

Na manifestaciji WebAwardMe 2012, Federalni zavod je dobio nagradu za najbolju stranicu u Bosni i Hercegovini u oblasti javna uprava.

9.2. Projekat Evropske unije u Bosni i Hercegovini – „Izgradnja institucija i kapaciteta u sektoru zapošljavanja u Bosni i Hercegovini“ (ICBES)

U septembru 2011. godine zvanično je započela realizacija dvogodišnjeg projekta tehničke pomoći Evropske unije Bosni i Hercegovini „Izgradnja institucija i kapaciteta u sektoru zapošljavanja u Bosni i Hercegovini“ – ICBES (EuropeAid/129452/C/SER/BA), čija je ukupna vrijednost 2.382.400 eura, a implementira ga EPRD konzorcij iz Poljske.

Projektnim zadatkom su definirane četiri komponente kojima se nastoji podržati reforma sektora zapošljavanja u Bosni i Hercegovini:

- *indikatori, politike tržišta rada, praćenje i evaluacija*

- *mehanizmi pripreme budžeta na svim nivoima, koji su odgovorni za politike tržišta rada i zapošljavanje*
- *jačanje kapaciteta općinskih biroa za zapošljavanje*
- *jačanje kapaciteta kantonalnih/regionalnih službi za zapošljavanje.*

U 2012. godini su organizirane brojne obuke za zaposlenike javnih službi za zapošljavanje, i to:

- *„Provođenje analize potreba za obukama”, obuka za stručnjake koji se bave razvojem ljudskog potencijala*
- *„Unapređenje učinka za bolje rezultate”, obuka za menadžere javnih službi za zapošljavanje*
- *„EU integracije i IPA programiranje”, obuka za menadžere javnih službi za zapošljavanje*
- *„EU integracije i IPA programiranje”, obuka za zaposlenike javnih službi za zapošljavanje*
- *„Razvoj EU strategija za programiranje EU fondova”, obuka za menadžere javnih službi za zapošljavanje*
- *„Priprema prijedloga projekata (fiches)”, obuka za zaposlenike javnih službi za zapošljavanje*
- *„EU integracije i IPA programiranje”, obuka za zaposlenike Federalnog zavoda*
- *„Uspostava modul biroa za zapošljavanje”, obuka za zaposlenike općinskih biroa za zapošljavanje (Tuzla, Kakanj, Sarajevo – Općina Centar, Mostar, Konjic i Jablanica).*

Održane su i dvije posebne radionice radi identifikacije najvećih izazova i predlaganja mogućih rješenja za njihovo prevazilaženje, te 27 radionica u sklopu uspostavljenih komunikacijskih centara.

9.3. Stručno osposobljavanje zaposlenika

Strateški prioritet Federalnog zavoda u upravljanju ljudskim resursima jeste uspostavljanje održivog koncepta kontinuirane edukacije zaposlenika radi povećanja nivoa njihovih kompetencija, općeg i stručnog znanja, što dovodi do jačanja institucionalnih kapaciteta Federalnog zavoda. Osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika provodi se u skladu sa Politikom kvaliteta i godišnjim Programom edukacije zaposlenika koji obuhvata niz kontinuiranih aktivnosti (seminari, radionice, kursevi, studijske posjete, radno-edukativni sastanci), a o izvršenoj edukaciji se sačinjava godišnji izvještaj.

Ovisno o opisu poslova i odgovornosti zaposlenika, provedene su edukacije iz oblasti finansija i računovodstva, informacijsko-komunikacijskih tehnologija, pravnih poslova, aktivne politike zapošljavanja, strateškog planiranja i programskog budžetiranja.

Također, s ciljem stvaranja sistema upravljanja radnim učinkom, provedena je edukacija iz oblasti socijalno-poslovnih vještina „Uspostavljanje sistema upravljanja učincima/profesionalni razvoj”.

Radi praćenja opredijeljenosti zaposlenika i efekta, izvršeno je mjerenje i evaluacija uspješnosti pomenute edukacije, koje pokazuje da više od 84% zaposlenika smatra da je njen sadržaj u velikoj ili veoma velikoj mjeri primjenjiv u obavljanju poslova, te da će doprinijeti poboljšanju radne efikasnosti.

Federalni zavod je tokom izvještajnog perioda, u skladu sa svojim nadležnostima u okviru usklađivanja i koordinacije rada službi za zapošljavanje, informiranja i stručnog usavršavanja zaposlenika kantonalnih službi za zapošljavanje, samostalno i u saradnji sa drugim subjektima organizirao radno-edukativne sastanke iz oblasti aktivne politike zapošljavanja, istraživanja tržišta rada, materijalno-socijalne sigurnosti, zapošljavanja stranaca, informacionih tehnologija, strateškog planiranja i programskog budžetiranja.

U skladu sa poslovnom orijentacijom u smislu jačanja kapaciteta Federalnog zavoda, u 2012. godini su započete aktivnosti usmjerene na osposobljavanje zaposlenika za pripremu, praćenje i provođenje projekata koji se finansiraju iz fondova Evropske unije, što bi u narednom periodu trebalo da bude važan segment rada kojim će se implementirati dio mjera aktivne politike zapošljavanja.

10. INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

Zakonska obaveza Federalnog zavoda jeste da vodi i objedinjuje zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i da predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti. U 2012. godini potpisan je ugovor sa profesionalnom IT firmom uz čiju je stručnu pomoć uspješno održavan, postojeći, Jedinstveni informacioni sistem.

Razmjena podataka u okviru ELMO/TAFF projekta je funkcionirala bez većih problema, tako da su, između ostalog, prijave na zdravstveno osiguranje vršene elektronskim putem.

U izvještajnom periodu održavana je postojeća VPN mreža između kantonalnih zavoda za zapošljavanje i Federalnog zavoda. Također, rađeno je na uspostavljanju VPN između određenih biroa i kantonalnih službi za zapošljavanje jer su ISDN konekcije postale nestabilne ili su potpuno prestale sa radom.

Pokrenute su aktivnosti na uvođenju i implementaciji informacionog sistema finansijskog upravljanja ISFU za podršku trezorskom poslovanju kako u Federalnom zavodu, tako i u kantonalnim službama za zapošljavanje.

Radi realizacije uvođenja trezorskog poslovanja u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 32/09) i Zakonom o trezoru u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 19/03 i 79/07), saglasnost da se nastave zajedničke aktivnosti u vezi sa nabavkom i postimplementacijskim funkcioniranjem sistema trezorskog poslovanja dalo je sedam kantonalnih službi za zapošljavanje. Službe za zapošljavanje Srednjobosanskog, Hercegovačko-neretvanskog i Zapadnohercegovačkog kantona nisu uzele učešće u zajedničkom projektu.

Sistem trezorskog poslovanja počinje s radom u 2013. godini, a finansijski softveri koji su do sada korišteni u Federalnom zavodu i u kantonalnim službama za zapošljavanje bit će van upotrebe.

Odlukom Upravnog odbora odobrene su aktivnosti potrebne za pokretanje procesa realizacije Jedinstvenog informacionog sistema, što naročito podrazumijeva:

- Realizaciju procesa izrade inovirane i cjelovite studije koja treba da rezultira dokumentacijom za pokretanje postupka nabavke i realizacije Jedinstvenog informacionog sistema
- Provođenje svih potrebnih aktivnosti na realizaciji Jedinstvenog informacionog sistema u skladu sa konceptima i rješenjima ustanovljenim studijom

- Provođenje svih mjera i postupaka u procesu usaglašavanja strateških opredjeljenja u realizaciji Jedinstvenog informacionog sistema sa kantonalnim službama za zapošljavanje, a u skladu sa zakonskim nadležnostima Federalnog zavoda da objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje Jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti.

Također, Odlukom su utvrđene osnovne funkcionalne karakteristike Jedinstvenog informacionog sistema, kao što su:

- Jedinstvenost koncepta, strukture podataka i načina realizacije procesa na nivou Federacije BiH i kantonalnih službi za zapošljavanje
- Održavanje zajedničkih i posebnih registara i nomenklatura
- Razmjena podataka sa Poreznom upravom (veza sa projektom ELMO/TAFF)
- Integracija sa trezorskim IPS, naročito sa podsistemom budžetiranja, obaveza, plaćanje i izvještavanje
- Realizacija procesa komuniciranja i posredovanja na tržištu ponude i potražnje radne snage
- Interoperabilnost sa eksternim sistemima (Porezna uprava, AFIP, Statistika, UIO i dr.)
- Integriranost sa internim podsistemima
- Inkorporirana logika interakcija sa budućim podsistemima za upravljanje projektima.

Isto tako, prilagođene su postojeće aplikacije za aktivnu politiku zapošljavanja, za nove projekte kao što je „Prilika za sve“. Za projekte zapošljavanja „Prilika za sve“ i „Povratnici“ osigurana je prijava putem web stranice Federalnog zavoda, kao i kalkulator za proračun poticajnih sredstava, što predstavlja novinu u odnosu na prethodne pristupe.

Pored toga, puštena je u rad nova web stranica Federalnog zavoda. Implementacijom stranice dobijen je niz novih funkcionalnosti, kao što su mogućnosti da kompanije objavljuju oglase, objava oglasa iz dnevne štampe i drugih izvora te prijava korisnika – nezaposlenih osoba na newsletter, tj. prijem oglasa za posao i dr.

11. UPRAVNI ODBOR

Na 15 sjednica Upravnog odbora, koliko ih je održano u izvještajnom periodu, razmatrana su najvažnija pitanja iz nadležnosti Federalnog zavoda i ostvarivanja funkcija zapošljavanja, te su usvojeni: Izvještaj o radu za 2011. godinu, Izvještaj o redovnom godišnjem popisu sredstava i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, Godišnji obračun Finansijskog plana za 2011. godinu, Finansijski plan za 2012. godinu i procjena plana za 2013. i 2014. godinu sa Prvim izmjenama i dopunama, kvartalni finansijski izvještaji, Druge izmjene i dopune Finansijskog plana za 2012. godinu, Finansijski plan za 2013. godinu i procjena plana za 2014. i 2015. godinu te Program rada za 2013. godinu. Također, donesen je Plan jačanja mjera aktivne politike zapošljavanja za 2012. godinu, Odluka o izmjenama i dopunama Statuta i Pravilnik o dopuni Pravilnika o radu.

Upravni odbor je donio i odluke o Dopuni Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga za zadržavanje najmanje 800 zaposlenih od postojeće zaposlenosti u IP „Krivaja“ d.o.o. – u stečaju, Zavidovići, te za očuvanje radnih mjesta za najmanje 450 zaposlenih od postojeće zaposlenosti u „Konjuh“ d.d. Živinice. Također,

donio je i odluke koje se odnose na provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja, uvjete za njihovo provođenje i potrebna finansijska sredstva za Program sufinansiranja zapošljavanja „Prilika za sve“, Program zapošljavanja povratnika u 2012. godini, Program sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba „Omladinsko poduzetništvo“ i pilot projekat „Sistem integriranih centara za inkubirani razvoj i konsalting“. Isto tako, donio je odluke o odobravanju sredstava za realizaciju projekta „Osobe sa invaliditetom na otvorenom tržištu rada – zapošljavanjem do pune integracije“, koji realizira Udruženje Centar za razvoj i podršku iz Tuzle, „Stručno osposobljavanje kandidata za zanimanje kovač, CNC operater i mehatroničar“, koji realizira Regionalna razvojna agencija NERDA, „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje šivača autopresvlaka za potrebe preduzeća Prevent Travnik“, kao i odluke o usvajanju „Programa jačanja konkurentnosti na tržištu rada – prvo radno iskustvo“, o uspostavi trezorskog poslovanja, o sufinansiranju aktivnosti „Razvoj efikasnih politika zapošljavanja u Federaciji BiH“, koje realizira GOPA predstavništvo u BiH u okviru Projekta zapošljavanja mladih (YEP), a finansira Švicarska agencije za razvoj i saradnju (SDC), o odobravanju aktivnosti potrebnih za pokretanje procesa realizacije Jedinog informacionog sistema i o odobrenju javnih nabavki u 2012. godini.

Upravni odbor je razmatrao Informaciju o aktivnostima u vezi sa usklađivanjem novčanih naknada demobiliziranih branilaca i pokrenutim sudskim postupcima, te donio zaključak da se Informacija dostavi premijeru Vlade Federacije Bosne i Hercegovine sa prijedlogom da se zaduže nadležna ministarstva da poduzmu odgovarajuće mjere i dostave prijedloge rješenja ovog problema.

12. KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE

Jedna od zakonskih nadležnosti Federalnog zavoda jeste da prati, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba. U skladu s tim, i u 2012. godini su redovno održavani sastanci direktora javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH radi razmatranja rezultata realizacije programa aktivne politike zapošljavanja i dogovora o aktuelnim pitanjima, posebno o:

- programskim aktivnostima Federalnog zavoda za 2012. godinu
- finansijskoj podršci Federalnog zavoda kantonalnim službama za zapošljavanje za nedostajuća sredstva prema zakonskim prioritetima
- razmatranju stanja i obaveza koje proističu iz sudskih postupaka u vezi sa isplatom razlike novčanih naknada demobiliziranim braniocima
- poduzetim aktivnostima u vezi sa rješavanjem problema usklađivanja novčanih naknada demobiliziranih branilaca i pokrenutim sudskim postupcima
- razmatranju statusa centara za informiranje, savjetovanje i obuku (CISO)
- implementaciji softverske podrške trezorskom načinu poslovanja javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH
- Prijedlogu finansijskog plana Federalnog zavoda za 2013. godinu i procjeni plana za 2014. i 2015. godinu
- aktivnostima Federalnog zavoda planiranim za 2013. godinu.

U okviru tih sastanaka organizirano je potpisivanje sporazumā o realizaciji i finansiranju Programa sufinansiranja zapošljavanja „Prilika za sve“, Programa jačanja konkurentnosti na tržištu rada – prvo radno iskustvo, te Aneksa na Sporazum o realizaciji projekta SSNEP, kao i Sporazuma javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH o implementaciji softverske podrške trezorskom načinu poslovanja.

Također, direktori javnih službi za zapošljavanje su informirani da je Federalni zavod zaključio Protokol sa Federalnom upravom za inspekcijske poslove o razmjeni podataka radi sprečavanja rada na crno, Sporazum o ostvarivanju prava na novčanu naknadu nezaposlenih osoba sa Zavodom za zapošljavanje Republike Srpske i Zavodom za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, Memorandum o saradnji sa GOPA predstavništvom u BiH – Projekat zapošljavanja mladih (YEP) radi realizacije aktivnosti „Razvoj efikasnih politika zapošljavanja u Federaciji BiH“, te Operativni protokol o elektronskoj razmjeni podataka sa Agencijom za rad i zapošljavanje BiH, kojim se definiraju pitanja koja se odnose na elektronsku razmjenu podataka (između Agencije i Federalnog zavoda) o potvrđivanju perioda osiguranja navršenim na teritoriji Federacije BiH i Republike Slovenije i korištenju prava na novčanu naknadu podnosilaca zahtjeva za izdavanje potvrde.

13. INFORMIRANJE

Poslovi informiranja u 2012. godini su izvršavani s ciljem postizanja transparentnosti rada i promoviranja Federalnog zavoda kao pouzdanog partnera poslodavaca i osoba koje traže posao u Federaciji BiH.

U tom periodu redovno su na internet stranici (www.fzzz.ba) objavljivane vijesti o aktivnostima Federalnog zavoda i kretanjima na tržištu rada (153 vijesti), a većina ih je plasirana u javnost posredstvom novinskih agencija (FENA i ONASA) te direktnim dostavljanjem na e-mail adrese štampanih i elektronskih medija. Štampani mediji (Dnevni avaz, Oslobođenje, Nezavisne novine, Dnevni list, Večernji list) najčešće su objavljivali dostavljene vijesti, a elektronski su na temelju tih vijesti emitirali priloge, što je Federalnom zavodu osiguralo solidan medijski prostor. U dnevnim listovima i na internet portalima objavljena su 122 članka koja se odnose na aktivnosti Federalnog zavoda i kretanje na tržištu rada, dok su u elektronskim medijima emitirana 42 priloga sa izjavama predstavnika Federalnog zavoda. Pored toga, zabilježena su i dva gostovanja u emisijama elektronskih medija. Generalna je ocjena da je sa štampanim i elektronskim medijima u Bosni i Hercegovini ostvarena dobra saradnja, te da ih je većina objektivno izvještavala o aktivnostima Federalnog zavoda.

Također, Federalni zavod je organizirao pet konferencija za novinare radi promoviranja i upoznavanja javnosti sa svojim aktivnostima. Odziv medija, printanih i elektronskih, bio je izuzetno dobar.

Radi unapređenja komunikacije između Federalnog zavoda i korisnika (poslodavaca i nezaposlenih osoba) te omogućavanja boljeg i lakšeg pristupa informacijama o kretanjima na tržištu rada i aktivnostima Federalnog zavoda, krajem marta 2012. godine u funkciju je stavljena nova, redizajnirana i funkcionalnija internet stranica, koja, za razliku od stare, nudi puno više usluga i informacija poslodavcima i nezaposlenim osobama. Za devet mjeseci 2012. godine zabilježen je značajan porast posjeta (438.132), što je u odnosu na isti period 2011. godine povećanje za oko 200 posto. Također, 162 firme su se registrirale i na ovoj web stranici objavljuju svoje oglase za slobodna radna mjesta. Skoro 3.000 osoba svakodnevno putem elektronske pošte prima obavještenja o novim oglasima za posao objavljenim na ovoj stranici, a uskoro će onima koji traže posao biti omogućeno i postavljanje biografija, koje će registrirani poslodavci moći pregledati. Isto tako, u 2012. godini korisnici su na jedan od programa Federalnog zavoda po prvi puta mogli aplicirati isključivo elektronskim putem, čime je postignuta ušteda novca i vremena korisnika, ali i unaprijeđena transparentnost realizacije programa.

Također, i druga, ali ne i manje bitna, internet stranica Federalnog zavoda (www.abecedakarijere.ba), koja je namijenjena učenicima, studentima i drugim

potencijalnim korisnicima u vezi sa profesionalnom orijentacijom, u 2012. godini je zabilježila gotovo 100.000 posjeta, što je u poređenju sa prethodnom godinom veliki napredak. I u 2013. godini *abecedakarijere.ba* ostaje bitan segment moderne komunikacije Federalnog zavoda sa korisnicima.

Osim putem službene elektronske pošte, veliki dio komunikacije sa korisnicima obavljan je preko zvaničnog profila Federalnog zavoda na socijalnoj mreži *Facebook*. Pored odgovora na brojne upite, putem *Facebook* profila se „prijatelji“ ili „sljedbenici“, kojih je više od 6.000, informiraju o aktivnostima Federalnog zavoda, ali im se dostavljaju i linkovi objavljenih oglasa za slobodna radna mjesta. *Postove* na *Facebook* profilu pregleda, u prosjeku, oko 3.000 „prijatelja“.

Radi uspostavljanja što bolje interakcije sa nezaposlenim osobama, a kako bi se stekao uvid u njihove potrebe, na obje internet stranice su u izvještajnom periodu postavljana anketna pitanja na koja su nezaposlene osobe imale priliku da odgovore. Analiza rezultata ankete poslužit će Federalnom zavodu u kreiranju budućih aktivnosti.

Na web stranici Federalnog zavoda mjesečno je objavljivan statistički bilten sa podacima o zaposlenosti i nezaposlenosti u Federaciji BiH (tabelarno i grafički).

14. SARADNJA SA DOMAĆIM I MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA

Za Federalni zavod 2012. je bila uspješna i sadržajna poslovna godina, što se ogleda u kontinuitetu dobre saradnje sa Vladom Federacije BiH, Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i njemu pripadajućom Jedinicom za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja, kao i Fondom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom. Također, sarađivano je sa Federalnim ministarstvom finansija, Federalnim ministarstvom obrazovanja i nauke, te nadležnim institucijama za zapošljavanje: Agencijom za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, Zavodom za zapošljavanje Republike Srpske i Zavodom za zapošljavanje Brčko distrikta BiH.

Federalni zavod je aktivno sudjelovao u pripremi razvojnih projekata i strateških dokumenata sa institucijama Vijeća ministra Bosne i Hercegovine.

Također, ostvarena je značajna saradnja sa Vijećem ministara Bosne i Hercegovine i Vladom Federacije BiH na usaglašavanju politika u vezi sa programiranjem razvojnih projekata u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA). Također, na osnovu zahtjeva domaćih i međunarodnih institucija i organizacija, Federalni zavod je u ulozi partnera podržao brojne projekte koji su bili predmet apliciranja po javnim pozivima za učešće u projektima prekogranične saradnje i dr.

Federalni zavod je aktivno učestvovao u pripremi Memoranduma o razumijevanju za implementaciju Akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja za 2012. godinu. Zaključivanjem Memoranduma obezbijeđeni su neophodni uvjeti za zapošljavanje Roma u 2013. godini.

U 2012. godini je sa Federalnom upravom za inspekcijske poslove potpisan Protokol o razmjeni podataka radi sprečavanja rada na crno. Cilj Protokola je sprečavanje rada na crno i onemogućavanje poslodavaca kod kojih su na radu zatečene nezaposlene osobe bez ugovora o radu da apliciraju za korištenje javnih sredstava radi sufinansiranja zapošljavanja nezaposlenih osoba. Time će se unaprijediti efikasnost i transparentnost programa koje će Federalni zavod realizirati.

Također, nastavljena je saradnja u skladu sa Protokolom o razmjeni podataka, kojim se regulira način korištenja podataka iz Jedinog sistema Porezne uprave, proces

razmjene podataka sa korisnicima sistema, te odgovornost za sigurnost korištenja tih podataka. Novi sistem je u velikoj mjeri pojednostavio proces registracije poslodavaca i drugih obveznika uplate doprinosa za socijalno osiguranje, u skladu sa primjenom Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa.

Predstavnici Federalnog zavoda su sudjelovali u projektu „Obrazovanje odraslih u BiH“, u organizaciji GIZ-a, koji pruža podršku bosanskohercegovačkim partnerima pri reformskim nastojanjima u oblasti obrazovanja odraslih, posebno u pogledu ekonomskih i socijalnih potreba u BiH u formalnom, neformalnom i informalnom dijelu. Federalni zavod je dao stručnu podršku izradi baze www.obuke.ba, koja će sadržavati podatke o izvođačima različitih vrsta obuke, te izradi „Pasoša kompetencija“, dokumenta koji bi trebalo da olakša prepoznavanje kompetencija na tržištu rada stečenih kroz neformalno obrazovanje i informalno učenje.

Data je podrška velikom broju aktivnosti fokusiranih na promociju volonterizma, stručnog osposobljavanja i usavršavanja osoba s invaliditetom, razvoj poduzetništva među mladim osobama i ženama i slično, a koje su implementirale različite nevladine organizacije.

Federalni zavod je učestvovao u projektu „Mogućnost zapošljavanja za mlade i žene u ruralnim opštinama Istočno Novo Sarajevo, Kalinovik, Miljevina (Foča), Trnovo, te ruralnim opštinama Kantona Sarajevo: Ilijaš, Hadžići, Vogošća, Ilidža“, koji je implementiralo udruženje „Žene Trnova“ iz Trnova i „Žene ženama“ iz Sarajeva uz finansijsku podršku Centara civilnih inicijativa u iznosu od 19.395,41 USD. Cilj Projekta jeste unapređenje komunikacije između poslodavaca, nezaposlenih (posebno mladih i žena) i javnih službi za zapošljavanje, informiranje o mjerama aktivne politike zapošljavanja, kao i edukacija nezaposlenih u vezi sa aktivnim traženjem posla. Nakon realiziranih radionica u Ilijašu, Hadžićima, Vogošći i Ilidži, od ukupno 95 mladih nezaposlenih osoba, njih 10 se u kratkom roku zaposlilo, od toga jedna osoba u okviru projekta „Omladinsko poduzetništvo“, a tri su počele volontirati. Radionicama su prisustvovali predstavnici šest poslodavaca (Gorenje, BH Food, Halilović, Udruženje poljoprivrednika, Udruženje žena „Ruža“, Udruženje žena „Zlatne ruke“).

Federalni zavod je uzeo učešće i u Socijalnom danu u okviru projekta „Volontiraj-kreditiraj“, koji provodi Udruženje Infohouse iz Sarajeva. Oko 2.000 srednjoškolaca u BiH volontiralo je jedan dan u javnim ustanovama, privatnim firmama i nevladinim organizacijama. Dvije učenice sarajevske Prve i Druge gimnazije volontirale su u Federalnom zavodu te stekle prvo radno iskustvo, čime su doprinijele finansiranju omladinskih projekata.

U okviru projekta „Volontiranje je cool!“, koji realizira Centar za razvoj omladinskog aktivizma, Federalni zavod je podržao centralnu aktivnost „Galerija volonterizma 2012“. Cilj Projekta je poticanje razvoja inkluzivnog društva kroz povećanje uključenosti učenika u volonterskim i humanim akcijama, te pružanje prilike mladima da u radnoj sredini steknu nova iskustva kojima će se moći koristiti u svojoj profesionalnoj budućnosti. Učenici volonteri iz 10 osnovnih škola s područja Kantona Sarajevo prezentirali su svoje radove kao rezultat volonterskih aktivnosti u 2012. godini. Najbolji radovi nagrađeni su simboličnim poklonima sponzora Projekta.

Također, na osnovu Sporazuma o partnerstvu zaključenim sa USAID-Sida FIRMA projektom, implementiran je niz zajedničkih aktivnosti usmjerenih na razvoj, zapošljavanje, obuku, stručno osposobljavanje i usavršavanje radne snage u oblasti metalske i drvne industrije, a u koje su bili uključeni i partneri sa kantonalnog i općinskog nivoa (ministarstva, općine, škole, razvojne agencije). Implementacija tih aktivnosti rezultirala je obukom i zapošljavanjem više stotina nezaposlenih osoba.

Značajni rezultati su postignuti i, u okviru projekata YERP i YEP, otvaranjem centara za informiranje, savjetovanje i obuku i klubova za traženje posla, preko kojih je više hiljada osoba dobilo odgovarajuće usluge.

Federalni zavod je aktivno sudjelovao u radionici „Unapređenje zapošljavanja i razvoj ljudskih resursa“ održanoj u okviru sajma INTERIO 2012, radi sagledavanja trenutnog stanja u drvoprerađivačkom sektoru u BiH i iznalaženja rješenja za prevazilaženje brojnih problema, naročito u vezi sa nedostatkom kvalitetno osposobljenog kadra za rad u tom sektoru. Radionicu su zajednički organizirali Vanjskotrgovinska komora BiH i USAID-Sida FIRMA projekt BiH.

Ostvarena je dobra saradnja sa Gender centrom Federacije BiH, a Federalni zavod je izvršio sve potrebne aktivnosti u vezi sa usklađivanjem statističkih i drugih dokumenata prema Zakonu o ravnopravnosti spolova i preporukama iz Akcionog plana za gender odgovorno budžetiranje.

Podržan je prijedlog Centara civilnih inicijativa da se pokrenu aktivnosti na unapređenju efikasnosti politika zapošljavanja i radnih prava.

Također, nastavljena je saradnja sa obrazovnim i drugim zainteresiranim institucijama i organizacijama u Federaciji BiH u sklopu implementacije Operativnog plana za realizaciju aktivnosti na osnovu mjera i preporuka sadržanih u Analizi stanja u oblasti srednjeg obrazovanja, sa prijedlogom mjera za usklađivanje obrazovanja sa potrebama privrede.

Predstavnici Federalnog zavoda su aktivno učestvovali i u realizaciji drugih međunarodnih projekata koji za cilj imaju unapređenje tržišta rada u BiH, kao što su: „Bosna i Hercegovina – Torinski proces 2012: rezultati pregleda napretka u VET reformi“ (ETF) i „Podrška Evropske unije srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini IV“ (EU VET IV). Tim povodom, organizirano je niz seminara, okruglih stolova i radionica koji su okupili najvažnije predstavnike institucija nadležnih u oblastima obrazovnih politika i posredovanja u zapošljavanju.

Federalni zavod učestvuje i u realizaciji projekta „Migracije za razvoj na zapadnom Balkanu – MIDWEB“, u okviru kojeg je u martu 2012. godine, pri Službi za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona u Bihaću, otvoren Migracioni servisni centar (MSC) Međunarodne organizacije za migracije (IOM). Osnovni cilj je promoviranje regularnih migracija u zemlje Evropske unije i druge zemlje, kao i mobilnost ljudi između država na Balkanu. MIDWEB je projekat koji provodi IOM u saradnji sa Regionalnom inicijativom za migracije, azil i izbjegla lica (MARRI), njemačkom Saveznom kancelarijom za migracije i izbjeglice i bečkim Institutom za migracije i izbjeglice za međunarodne ekonomske studije (wiiw), a realizira se u Albaniji, BiH, Crnoj Gori, Kosovu pod okriljem UN rezolucije 1244, Bivšoj Jugoslavenskoj Republici Makedoniji i Srbiji.

Migracioni servisni centri nude informacije o prilikama za zaposlenje i studiranje u inostranstvu, procedurama za dobijanje viza, informacije o pristupu zdravstvenom osiguranju i obrazovnom sistemu, kao i druge korisne informacije kada je riječ o selidbi u inostranstvo. Također, centri raspolažu informacijama o mogućnostima za povratak iz inostranstva i dostupnim službama podrške u BiH. U tom slučaju, savjetnici MSC pružaju informacije o lokalnoj mreži usluga, kao što su obuke za profesionalno osposobljavanje, jezički i kompjuterski kursevi, te informacije u vezi sa podrškom za razvoj male privrede i reintegracijom prema individualnim potrebama.

15. ZAKLJUČNA ZAPAZANJA

U izvještajnom periodu znatna finansijska sredstva Federalnog zavoda su usmjerena kantonalnim službama za zapošljavanje radi obezbjeđenja sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba (novčana naknada, zdravstveno osiguranje i penzijsko-invalidsko osiguranje nezaposlenih osoba) jer sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje nisu bila dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova. Budući da kantonalne službe za zapošljavanje nisu mogle uredno izmiriti svoje primarne zakonske obaveze po osnovu materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, koje su za novčanu naknadu iznosile 43.904.289,04 KM, za zdravstveno osiguranje 21.617.682,21 KM i za penzijsko-invalidsko osiguranje 1.969.906,84 KM, Federalni zavod je, u skladu sa raspoloživim planiranim finansijskim sredstvima, nakon odobrenja Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, izvršio uplatu nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje u iznosu od 19.734.692,49 KM.

I pored obaveza u 2012. godini koje se tiču materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, tzv. pasivnih mjera, Federalni zavod je dao doprinos ublažavanju posljedica globalne ekonomske krize na tržištu rada. Osigurana su sredstva za dovršetak realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja započetih u 2011. godini te su, srazmjerno raspoloživim finansijskim sredstvima, stvorene pretpostavke za implementaciju u 2012. godini novih mjera sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja ili obuke značajnog broja nezaposlenih osoba kroz:

- Program sufinansiranja zapošljavanja „Prilika za sve“ (1.647 osoba)
- Program sufinansiranja zapošljavanja povratnika (213 osoba)
- Program jačanja konkurentnosti na tržištu rada – prvo radno iskustvo (1.000 osoba)
- Program sufinansiranja samozapošljavanja mladih osoba „Omladinsko poduzetništvo“ (145 osoba)
- Pilot projekat „Sistem integriranih centara za inkubirani razvoj i konsalting“
- Projekat podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja SSNESP (2.074 osobe)
- Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja posredstvom Razvojne banke Federacije BiH (zapošljavanje 242 osobe i zadržavanje u radnom odnosu 2.278 osoba)
- Projekat „Stručno osposobljavanje kandidata za zanimanje kovač, CNC operater i mehatroničar“ (100 osoba)
- Projekat „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje šivača autopresvlaka“ (600 osoba)
- Projekat „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje kandidata za zanimanje metalostrugar i CNC operater“ (50 osoba)
- Podršku provođenju programa pripreme za tržište rada (pisanje biografije i popratnog pisma, razgovor sa poslodavcem, aktivno traženje posla, obuke iz informatike i stranih jezika) kroz centre za informiranje, savjetovanje i obuku i klubove za traženje posla (više od 5.000 osoba)
- Podršku organiziranju sajмова za zapošljavanje.

Navedenim mjerama i programima, koji su bili *gender* senzitivni i fokusirani na teško zapošljive kategorije nezaposlenih osoba (dugoročno nezaposleni, osobe sa invaliditetom, stariji od 40 godina, demobilisani borci i dr.), kao i na one kojima prijeti gubitak zaposlenja, obuhvaćeno je više od 8.000 osoba.

Zbog smanjenog obima proizvodnje i ostalih indikatora ekonomskih aktivnosti, privreda nije mogla iskazati veću potražnju za radnom snagom, a veliki broj subjekata se suočava sa mogućim zatvaranjem, što je rezultiralo velikim brojem prijava na evidenciju nezaposlenih osoba po prestanku radnog odnosa, ali i nakon završetka školovanja. Naime, u 2012. godini na evidenciju nezaposlenih po prestanku radnog odnosa prijavile su se 58.154 osobe. Također, u istom periodu je sa evidencije zaposleno 51.766 osoba. Ukupno se na evidenciju nezaposlenih prijavilo 99.875 osoba, dok je 86.113 osoba brisano sa evidencije nezaposlenih po raznim osnovama.

S obzirom na trend iz 2012. godine, očekuje se da će i u 2013. godini biti potrebno obezbijediti znatna finansijska sredstva za materijalnu i socijalnu sigurnost, ali, da bi se zadržala razvojna funkcija javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH kao značajnog faktora na tržištu rada, dio sredstava će se usmjeriti na realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja teško zapošljivih kategorija nezaposlenih osoba.

U skladu sa procesima evropskih integracija, u narednom periodu Federalni zavod će se aktivno uključiti u izradu projekata za apliciranje za sredstva iz fondova u okviru Instrumenta za pretprijetupnu podršku (IPA), kao što su projekti prekogranične saradnje i dr.

S obzirom na to da Federalni zavod kao partner već učestvuje u projektu Adriatic Welfare Mix, finansiranom iz sredstava IPA fondova, a čija je realizacija započeta u 2012. godini, očekuje se da će stečena iskustva omogućiti izradu novih uspješnih projekata koji će biti finansirani iz fondova Evropske unije.

Procesi koji očekuju Bosnu i Hercegovinu još jasnije će odrediti pravce djelovanja Federalnog zavoda, naročito u dijelu donošenja i primjene zakonske i podzakonske regulative, te instrumenata i mjera koje direktno mogu pomoći daljim ekonomskim i socijalnim reformama, usklađivanju obrazovnog sistema sa potrebama tržišta rada, razvoju poduzetništva, otvaranju novih radnih mjesta, kao i bržem procesu evropskih integracija Bosne i Hercegovine.

Po ovlaštenju predsjednice Upravnog odbora
Marijane Milinović, broj 03-49-2745/13
od 15.5.2013. godine

Rada Lukić

Broj: 01/1-34-2969/13
Datum: 30.05.2013. god.

01/a-50-1
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
КАНТОНАЛНА УПРАВА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ
ПОСЛОВЕ

Tuzla, Rudarska br.72, Tel:++38735 282952; 211900; Fax:++38735 282697

Broj predmeta : 17/1-05-006694/13

Ur. broj akta : 10001-0002

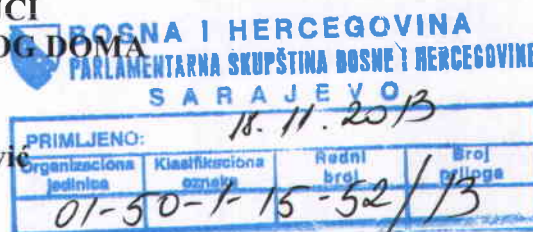
Datum, 14.11.2013. godine

Mjesto, Tuzla

PARLAMENT BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM
PREDSJEDAVAJUĆI
PREDSTAVNIČKOG DOMA

Trg BiH br. 1
71000 Sarajevo

Gosp. Denis Bećirović

PREDMET: Odgovor na poslaničko pitanje, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj: 01/a-50-1-15-52/13 od 29.08.2013. godine

Poštovani,

Na 52. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, održanoj 29.08.2013. godine, poslanik Zijad Jagodić postavio je pitanje, među ostalim, i Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove TK, koje glasi:

„Da li je na prostoru BiH došlo do uvoza i prometa genetski modifikovanog kukuruza tipa SmartStax američke kompanije Monsanto?“

Na navedeno poslaničko pitanje, dajemo slijedeći

Odgovor

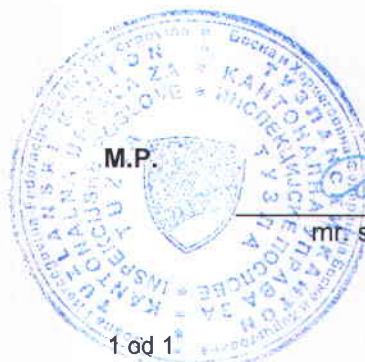
Odmah po prijemu poslaničkog pitanja, kantonalni poljoprivredni inspektori ove Uprave su izvršili kontrolu pravnih lica na prostoru Tuzlanskog kantona, koja se bave uvozom i prometom sjemenskog materijala.

Prilikom inspeksijskih nadzora, pregledom poslovne dokumentacije, kao i skladišta kontrolisanih lica, te na osnovu izjava istih, kod 4 (četiri) uvoznika utvrđeno je da su u toku 2013. godine vršili uvoz, nabavku i prodaju sjemenskog kukuruza, ali da nije vršen uvoz, niti prometovanje sjemenskog kukuruza tipa SmartStax, dok je kod 1 (jednog) pravnog lica utvrđeno da se u toku 2013. godine nije bavio uvozom sjemenskog kukuruza, te da je vršio nabavku kukuruza od dobavljača iz Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1 x Naslovu
1 x Arhiva

M.P.

DIREKTOR

mr. sc. Besim Duraković, dipl.oec.

28
F. J. J. J.

Broj: 02-05-31299-23.4/13
Sarajevo, 30.12.2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 14.01.2014

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
	01-50-1-15	15-52	13

Na osnovu čl. 22. i 24. stav 4. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 24/03 - Prečišćeni tekst i 38/13), Vlada Kantona Sarajevo, na 46. sjednici održanoj 30.12.2013. godine, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se odgovor Ministarstva privrede, broj: 07-03-05-23053/13 od 06.12.2013. godine na inicijativu zastupnika Predstavničkog doma Parlamentarne Skupštine Bosne i Hercegovine Zijada Jagodića, a u vezi sa promocijom kapitalnih investicija i postizanju maksimalnih ekonomskih efekata u zapošljavanju.
2. Odgovor iz tačke 1. ovog Zaključka dostavlja se zastupniku Predstavničkog doma Parlamentarne Skupštine Bosne i Hercegovine Zijadu Jagodiću.

PREMIJER

Suad Zeljković

06-01-2014

Dostaviti:

1. Predsjedavajuća Skupštine Kantona Sarajevo
2. Premijer Kantona Sarajevo
3. Predstavnički dom PS BiH 06-01-2014
4. Ministarstvo privrede
5. Evidencija
6. Arhiva

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: vlada@vlada.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-068, 562-070
Fax: + 387 (0) 33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

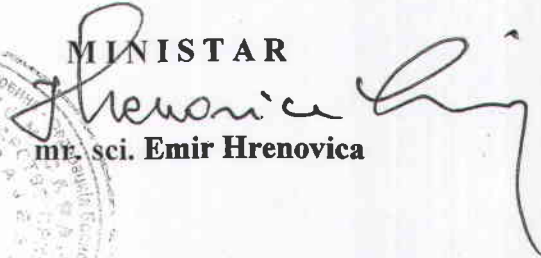
Broj: 07-03-05-23053/13
Sarajevo, 06.12.2013. godine

KANTON SARAJEVO
VLADA KANTONA SARAJEVO
- ovdje -

PREDMET: Prijedlog odgovora na poslaničko pitanje

U vezi sa Vašim aktom broj: 16-49-242-201/13 od 24.09.2013. godine dostavljamo Prijedlog odgovora na poslaničko pitanje Jagodić Zijada zastupnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr. sci. Emir Hrenovica

Dostaviti:
1. Naslovu
2. Evidencija
3. a/a

Broj:
Sarajevo,

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM**

PREDMET: Odgovor na poslaničko pitanje

Zastupnik Zijad Jagodić na 52. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine održanoj 29.08.2013. godine je Vijeću ministara, Vladi Federacije, Vladi Republike Srpske, vladama Kantona i Vladi Brčko distrikta BiH postavio je pitanje:

"Šta je do sada konkretno učinjeno na promociji kapitalnih investicija i postizanju maksimalnih ekonomskih efekata u zapošljavanju, unapređenju tehnologija i razvoja Bosne i Hercegovine;

Šta je konkretno učinjeno na izgradnji domaće privrede osposobljene za konkurenciju kako na domaćem tako i na međunarodnom tržištu EU?"

Odgovor:

U cilju privlačenja investitora, vršene su promocije kapitalnih investicija kroz razne projekte, prilikom posjeta investicionim sajmovima, susrete privrednika, posjete privrednika iz drugih zemalja.

Projekat za razvoj ekonomske infrastrukture u BiH, koji finansira Evropska unija, a čiji cilj je razvoj poslovnih planova i idejnih projekata za deset poslovnih zona u našoj državi, bio je povod sastanka predstavnika Kantona Sarajevo sa predstavnicima projektnog tima za podršku osnivanju i jačanju poslovne infrastrukture za unapređenje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća (EUSESBI).

Projekat, čija je vrijednost 1.5 miliona Eura, bi trebao pomoći da se osigura finansiranje iz međunarodnih donatorskih institucija i banaka za njegovu provedbu, odnosno za razvoj "Integriranih profitabilnih projekata".

Kanton Sarajevo - Ministarstvo privrede je partner sa SERDA-om i u projektu EU METAL 2, čiji cilj je sticanje novih znanja i vještina, jačanje izvoznih sposobnosti firmi metalske industrije.

Prema smjernicama Ministarstva privrede, SERDA i ZOI "84 su aplicirali na prošlogodišnji program BiH – Crna Gora sa projektom "Cjelogodišnji turizam na planinskim destinacijama BiH i Crna Gore – 365". Projekat je odobren od strane Evropske komisije. U projektu su partneri SERDA, Regionalna razvojna agencija za Bjelasicu, Komovi, Prokletije i Opština Mojkovac. Vrijednost projekta za BiH stranu je 203.410,00 € od čega Delegacija Evropske unije u BiH finansira 171.881,45 €, a preostali iznos od 31.528,55 € je lokalno učešće. Trajanje projekta je 18 mjeseci.

Kanton Sarajevo je učestvovao u Projektu In Tour Act – Integrirani turistički akcioni planovi za izvrsnost jugoistočne Evrope u organizaciji SERDA-e i deset partnera iz Italije, Mađarske, Grčke, Bugarske, Slovenije i Hrvatske. Projektom se nastoji unaprijediti stanje u turizmu na nivou prostora jugoistočne Evrope u okviru Transnacionalnog programa jugoistočne Evrope -SEE”.

Svjesni važnosti razvoja industrijskih zona kao prvom koraku za ulazak stranih investicija, njihovom uticaju na cjelokupan razvoj privrede, predstavnici Kantona Sarajevo sastali su se sa načelnikom Općine Dugopolje i direktorom za komunalno opremanje, infrastrukturnu podršku na području gospodarske zone Podi-Dugopolje, kako bi iskoristili stečeno znanje i iskustvo poznate Općine Dugopolje u Hrvatskoj u procesu osnivanja i rada njihove industrijske zone. Razgovaralo se i o mogućim zajedničkim projektima Općine i Kantona uz korištenje obostranog znanja i iskustva, kao što su susreti privrednika i povezivanje firmi – investiranje na području Kantona, i korištenju fondova EU u Općini.

S namjerom da se potencijalnim investitorima iz Bosne i Hercegovine i inostranstva pruže cjelovite i aktuelne informacije o industrijskim zonama u Kantonu, kao i o općinama na čijem se području one nalaze, izrađena je brošura pod nazivom "Industrijske zone Kantona Sarajevo“.

U Kantonu Sarajevo je održan sastanak sa predstavnicima kompanije „Notion“ iz Kuvajta u cilju razmatranja mogućnosti za investiranje u Kanton Sarajevo, kroz ulaganje u izgradnju mini - grada koji bi se prostirao na dva miliona kvadratnih metara. To je projekt koji podrazumijeva ogromna ulaganja, a bio bi od šireg društvenog značaja, jer ne bi samo doprinio razvoju lokane zajednice nego bi generisao i pokrenuo razvoj privrednih potencijala Kantona Sarajevo, a to podrazumijeva da bi se unutra njega izgradile škole, vrtići, banke, bolnice i drugi bitni društveni sadržaji. Ova ideja bi se mogla realizovati primjenom u svijetu poznatog principa javno – privatnog partnerstva (Public - Private Partnership – PPP) u kojem bi firma „Notion“ mogla kooperativno djelovati sa Vladom Kantona Sarajevo.

Sa željom da u Kantonu Sarajevo zaustavi ekonomska stagnacija i recesija, i sve snage usmjere ka ubrzanom privrednom razvoju i oporavku, čini se sve da se stvori ambijent u kome će svi građani moći raditi i kroz rad iskazati svoje znanje i sposobnosti, te se stoga organizuju susreti privrednika na kojima se prezentuje situacija u oblasti privrede Kantona Sarajevo i načini za podsticaj novih poslovnih inicijativa koji će dovesti do zajedničke dobrobiti potencijalnih investitora i građana Kantona Sarajevo, ali i stvaranje poslovne klime koja će direktno uticati na ubrzavanje i ispunjavanje uvjeta iz procesa pridruživanja Evropskoj uniji. Na svaki sastanak se pozovu i eksperti iz različitih oblasti privrede koji svojim predavanjima i odgovorima na pitanja daju doprinos razvoju privrede Kantona.

Kanton Sarajevo u saradnji sa Predstavništvom Kantona Sarajevo u Briselu radi na jačanju i promociji turističkih potencijala, traženju partnera za saradnju na zajedničkim projektima i traženju investitora.

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: vlada@vlada.ks.gov.ba
Tel: + 387(0)33 562-068, 562-070
Fax: + 387(0)33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

U cilju osposobljavanja sektora privrede kako bi ga učinilo konkurentnim u domaćim i međunarodnim okvirima Vlada Kantona je poduzela niz aktivnosti od kojih ističemo poduzetničko osposobljavanje, omogućavanje jeftinog i bržeg procesa osnivanja preduzeća, poboljšanje pristupa finansijskim sredstvima uz povoljnije uslove kreditiranja, veoma značajno sufinansiranje razvoja industrijskih-poduzetničkih zona, očuvanje i zaštita tradicionalnih starih zanata-obrta i unapjeđenje pravnog okruženja i regulative.

U proteklom periodu na području Kantona Sarajevo pokrenut je niz značajnih investicionih projekata, prvenstveno na području olimpijskih planina Igmana i Bjelašnice, u cilju razvoja zimskog turizma.

Kanton Sarajevo sufinansirao je dva značajna projekta za razvoj zimskog turizma: projekat „Vještačko zasneživanje skijaških terena” i projekat „Vertikalni transport”. Cilj ovih projekata je produženje trajanja skijaške sezone, čime bi se povećao broj posjetilaca, kao i prosječno trajanje boravka turista, što treba da doprinese većoj konkurentnosti, što bi se povoljno odrazilo i na dalji razvoj zimskog turizma.

Pored ulaganja u razvoj i konkurentnost zimskog turizma, najvažnija kapitalna ulaganja odnose se u proteklom periodu i na obnovu i rekonstrukciju objekata od značaja za turizam grada i Kantona Sarajevo, kao što su Dom mladih i Ledena dvorana Centra “Skenderija”.

Cilj projekta “Rekonstrukcija ledene dvorane KC Skenderija”, je zaštita ledene dvorane od daljeg propadanja, u svrhu poboljšanja sportskih terena, čime bi se doprinijelo stvaranju boljih uslova za rekreaciju mladih ovog grada, što je u skladu sa Strategijom prevencije protiv maloljetničkog prijestupništva za BiH, te usvojenog Akcionog plana za provedbu iste.

Kako bi se poboljšali uslovi rada, smanjila mogućnost štete i podsticala poljoprivredna proizvodnja izdvajaju se značajna sredstva za podsticje i laboratorije koje su potrebne da bi se mogli izdavati certifikati za proizvode koji se izvoze ili uopšte puštaju na tržište. I sve ovo čini se da bi naši proizvođači, mogli imati što bolju kalkulaciju za svoje proizvode, koji će na taj način ispuniti jedan od elemenata za dobru konkurentnost.

Vlada Kantona Sarajevo je putem Ministarstva privrede, osposobljavanje konkurentnosti privrede na domaćem i međunarodnom tržištu vršila i putem povoljnijih kredita privrednim subjektima na području Kantona Sarajevo.

Cilj Vlade Kantona Sarajevo je da domaćoj industriji poboljša uslove poslovanja, posebno kroz povoljnu zakonsku regulativu kao što je Zakon o podsticajima u poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona Sarajevo. Donošenjem kantonalnih Zakona o koncesijama i Zakona o javno-privatnom partnerstvu stvorene su dodatne mogućnosti za podsticanje svih oblika razvoja Kantona.

P R E M I J E R

Suad Zeljković

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: vlada@vlada.ks.gov.ba
Tel: + 387(0)33 562-068, 562-070
Fax: + 387(0)33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Broj: 16-49-242-201/13
Sarajevo, 24.09.2013. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO PRIVREDE
MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU,
RASELJENA LICA I IZBJEGLICE

Predmet: Izjašnjenje, traži se.-

Zastupnik Predstavničkog doma Parlamantarne skupštine Bosne i Hercegovine Zijad Jagodić postavio je poslaničko pitanje u vezi sa promocijom kapitalnih investicija i postizanju maksimalnih ekonomskih efekata u zapošljavanju, a koje se između ostalog odnosi i na kantonalne vlade.

S tim u vezi, potrebno je da koordinirano sačinite prijedlog jedinstvenog izjašnjenja na naprijed navedeno poslaničko pitanje, te isto dostavite za jednu od narednih sjednica Vlade Kantona Sarajevo, kako bi Vlada Kantona Sarajevo mogla zauzeti konačan stav po podnesenom poslaničkom pitanju.

S poštovanjem

U prilogu:

- Dio neautoriziranog transkripta kao i poslaničko pitanje u pisanoj formi zastupnika Predstavničkog doma Parlamantarne skupštine Bosne i Hercegovine Zijada Jagodića broj:01/a-20-1-15-52/13 od 29.08.2013. godine.

Obradio: Nihad Kozlić *Nihad*
Kontrolisao: Adelina Džanković *Adelina*

SEKRETAR

mr. sc. Tarik Humačkić

Dostaviti:
1. Naslovu
2. Evidencija
3. Arhiva

web: <http://vlada.ks.gov.ba>

e-mail: ssv@ks.gov.ba;

Tel: + 387 (0) 33 562-075, 562-077

Fax: + 387 (0) 33 562-076

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

